J e g y z ő k ö n y v

Készült: Balkány Város Önkormányzata Képviselő-testületének soros (nyílt) üléséről

Az ülés ideje: 2023. június 13.

Az ülés helye: Balkányi Polgármesteri Hivatal tanácskozó terme
(4233 Balkány, Rákóczi u. 8. sz.)

J e l e n v a n n a k:

Pálosi László polgármester, Oláh János (1951) alpolgármester, Karsai István, Kiss Sándorné, Molnár Zoltán József, Oláh János (1959), Oláh János (1976), Papp István képviselők

Tanácskozási joggal jelen vannak:

dr. Tóth János jegyző, dr. Kereskai-Oláh Viktória Klára aljegyző, Mondok Adrienn a Pénzügyi és Gazdasági Iroda irodavezetője, Kissné Boros Anikó anyakönyvvezető a 2.) napirendhez, Pásztorné Nagy Éva pénzügyi és személyügyi ügyintéző a 2.) napirendhez, Sajtos Sándor református lelkész, a Balkányi Református Egyházközség Szociális és Gondozási Központ képviselője a 3.) napirendhez, Obsitos Norbert a Balkányi Sport Egyesület elnöke a 4.) napirendhez, Kereskai Adorján a Pénzügyi és Gazdasági Bizottság külsős tagja, a Balkányi Ifjúsági Sportegyesület elnöke a 9.) napirendhez

Az ülésen nem jelent meg:

Molnárné Kiss Katalin képviselőnő igazoltan távol

Pálosi László polgármester:
Tisztelettel köszöntöm a képviselő-testület tagjait, a tanácskozási joggal megjelenteket a mai rendes testületi ülésünkön
A jelenléti ív alapján megállapítom, hogy az ülésen jelen van 8 fő. Molnárné Kiss Katalin képviselőnő jelezte távolmaradása okát. A képviselő-testület határozatképes, így az ülést 8^{02} órakor megnyitom.
Javaslatot teszek a napirendekre. A kiküldött meghívóban szereplő napirendek tárgyalását indítványozom azzal a kiegészítéssel, hogy a meghívóban szereplő 2-es napirendi javaslat után tárgyalnánk a 7-est, 9-es napirend lenne a Balkányi Ifjúsági Sportegyesület kérelme, 10-es lenne az Egyebek. Zárt ülés keretében pedig 4.) napirend lenne az Előterjesztés a városi kitüntető díjak adományozása tárgyában, mindet tárgyalta a Szociális és Kulturális Bizottság. (Meghívó jegyzőkönyvhöz csatolva.)
Kérdezem, hogy a napirendi javaslatokkal kapcsolatban van-e valakinek kérdése, észrevétele, más javaslata?

Papp István képviselő:
Azt szeretném, hogy az Egyebekbe vegyük már fel a fiatalok engem megkérve, vannak vagy hetvennégyen, hogy valami kis lehetőséget, vagy valami kis megoldást találjunk a parkoló ügyére.

Pálosi László polgármester:
Kérdezem, hogy van-e még valakinek további javaslata, észrevétele?

További kérdés, észrevétel, más javaslat nem hangzott el.

Pálosi László polgármester:
Kérem, aki a meghívóban szereplő napirendi javaslatok napirendre történő felvételét el tudja fogadni az általam tett módosításokkal együtt az azt kézfelemeléssel jelezni szíveskedjen.

A képviselő-testület 8 igen szavazattal a polgármester által beterjesztett javaslatot elfogadta és az alábbi határozatot hozta:

Balkány Város Önkormányzata
Képviselő-testületének
50/2023. (VI. 13.)
határozata
(Zl)

a napirendi javaslatokról

A Képviselő-testület:

- a 2023. június 13-i rendes (nyílt) ülésén az alábbi napirendeket tárgyalja meg:

1/a.) Jelentés a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról, az átruházott hatáskörben hozott döntésekről, valamint egyéb tájékoztatásról
Előadó: Pálosi László polgármester

1/b.) Tájékoztatás a két ülés közötti fontosabb eseményekről
Előadó: Pálosi László polgármester

2.) Előterjesztés a Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadása tárgyában
Előadó: Pálosi László polgármester

3.) Tájékoztató a Balkányi Református Egyházközség Szociális és Gondozási Központjának 2022. évben végzett munkájáról
Előadó: intézményvezető

4.) Tájékoztató a jegyzői hatáskörbe tartozó 2022. évi hatósági feladatokról
Előadó: dr. Tóth János jegyző

5.) Tájékoztató a Balkányi Sport Egyesület 2022. évi munkájáról
Előadó: az Egyesület elnöke

6.) Előterjesztés az augusztus 20-ai ünnepi esemény megszervezése tárgyában
Előadó: Pálosi László polgármester

7.) Előterjesztés a városnap megrendezésének előkészítése tárgyában
Előadó: Pálosi László polgármester

8.) Előterjesztés a polgármester szabadságolási ütemterve tárgyában
Előadó: Pálosi László polgármester

9.) A Balkányi Ifjúsági Sportegyesület kérelme
Előadó: Pálosi László polgármester

10.) **Egyebek**

Zárt ülés keretében:

1.) **Kiss Fábián 4233 Balkány, Jármy t. 11. szám alatti lakos első lakáshoz jutók támogatás iránti kérelme**
Előadó: dr. Tóth János jegyző

2.) **Lakatos János 4233 Balkány, Nyárfa u. 32. szám alatti lakos első lakáshoz jutók támogatás iránti kérelme**
Előadó: dr. Tóth János jegyző

3.) **Marincsák Szabolcs és Máté Piroska 4233 Balkány, Petőfi u. 53. szám alatti lakosok első lakáshoz jutók támogatása iránti kérelme**
Előadó: dr. Tóth János jegyző

4.) **Előterjesztés a városi kitüntető díjak adományozása tárgyában**
(Szóbeli előterjesztés)
Előadó: a Szociális és Kulturális Bizottság elnöke

1/a.) számú napirend: - Jelentés a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról, az átruházott hatáskörben hozott döntésekről, valamint egyéb tájékoztatásról
Előadó: Pálosi László polgármester

(Előterjesztés jegyzőkönyv mellé csatolva.)

Pálosi László polgármester:
Az előterjesztést a Pénzügyi és Gazdasági Bizottság véleményezte. Felkérem Oláh János (1976) képviselőt, a bizottság elnökét, hogy a bizottsági állásfoglalást ismertetni szíveskedjen.

Oláh János (1976) a Pénzügyi és Gazdasági Bizottság elnöke:
A Pénzügyi és Gazdasági Bizottság az előterjesztést véleményezte. A határozat-tervezetben foglaltakat elfogadásra ajánljuk a képviselő-testületnek.

Pálosi László polgármester:
Felkérem a képviselőket, ha a napirenddel kapcsolatban kérdésük, észrevételük, hozzászólásuk van, azt elmondani szíveskedjenek.

Karsai István képviselő:
Az egyéb tájékoztatásban tájékoztatsz a bölcsődével kapcsolatosan. Ez az, amiről már tárgyaltunk?

Pálosi László polgármester:
A képviselő-testület beadott egy pályázatot a magyar Kormány felé a bölcsőde építésével kapcsolatban. Ez az, hogy a pályázatot befogadták, elbírálás alatt van.
Kérdezem, hogy a napirenddel kapcsolatban van-e még további kérdés, észrevétel, hozzászólás?

További kérdés, észrevétel, hozzászólás nem hangzott el.

Pálosi László polgármester:
Kérem, aki az 1/a.) napirendet el tudja fogadni, az azt kézfelemeléssel jelezni szíveskedjen.

A képviselő-testület 8 igen szavazattal az 1/a.) napirendet elfogadta.

1/b.) számú napirend: - Tájékoztatás a két ülés közötti fontosabb eseményekről
Előadó: Pálosi László polgármester

(Előterjesztés jegyzőkönyv mellé csatolva.)

Pálosi László polgármester:
Az előterjesztést a Pénzügyi és Gazdasági Bizottság véleményezte. Felkérem a bizottság elnökét, hogy a bizottsági állásfoglalást ismertetni szíveskedjen.

Oláh János (1976) a Pénzügyi és Gazdasági Bizottság elnöke:
A Pénzügyi és Gazdasági Bizottság az előterjesztést véleményezte. A határozat-tervezetben foglaltakat elfogadásra ajánljuk a képviselő-testületnek.

Pálosi László polgármester:
Felkérem a képviselőket, ha a napirenddel kapcsolatban kérdésük, észrevételük, hozzászólásuk van, azt elmondani szíveskedjenek.

Kérdés, észrevétel, hozzászólás nem hangzott el.

Pálosi László polgármester:
Kérem, aki az 1/b.) napirendet el tudja fogadni, az azt kézfelemeléssel jelezni szíveskedjen.

A képviselő-testület 8 igen szavazattal az 1/b.) napirendet elfogadta és az alábbi határozatot hozta:

Balkány Város Önkormányzata
Képviselő-testületének
51/2023. (VI. 13.)
h a t á r o z a t a
(C5)

a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról, az átruházott hatáskörben hozott döntésekről, valamint egyéb tájékoztatásról

A Képviselő-testület:

1.) a 35/2023.(IV.24.), 43/2023.(IV.27.), 44/2023.(IV.27.), 45/2023.(IV.27.), 46/2023.(IV.27.) számú határozatra adott jelentést elfogadta.

2.) az átruházott hatáskörben hozott döntésekről, valamint egyéb tájékoztatásról szóló tájékoztatást tudomásul vette.

2-es számú napirend: - Előterjesztés a Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadása tárgyában
Előadó: Pálosi László polgármester

(Előterjesztés jegyzőkönyv mellé csatolva.)

Pálosi László polgármester:
Az előterjesztést a Szociális és Kulturális Bizottság véleményezte. Felkérem Oláh János (1959) képviselőt, a bizottság elnökét, hogy a bizottsági állásfoglalást ismertetni szíveskedjen.

Oláh János (1959) a Szociális és Kulturális Bizottság elnöke:
A Szociális és Kulturális Bizottság az előterjesztést véleményezte. A határozat-tervezetben foglaltakat elfogadásra ajánljuk a képviselő-testületnek.

Pálosi László polgármester:
Ezzel kapcsolatban annyit kívánok elmondani, hogy ez egy felülvizsgálat. Évente felül kell vizsgálni, ötévente újat kell készíteni. Ami számomra nem meglepő talán, ugye ismerem a számokat, de felhívom rá a figyelmet, hogy a 0-tól 3 éves korig korosztályban lévő balkányi lakosok létszáma folyamatosan növekszik.
Felkérem a képviselőket, ha a napirenddel kapcsolatban kérdésük, észrevételük, hozzászólásuk van, azt elmondani szíveskedjenek.

Dr. Tóth János jegyző:
Csak annyit szeretnék hozzáfűzni, hogy ma 10 órától lesz itt a házasságkötő teremben az ITS-el kapcsolatos lakossági workshop. Ezt hirdetményeztük itt a hirdetőtáblán, illetve a balkányi honlapon. Szívesen várjuk a lakosságot, a képviselőket is erre a workshopra.

Pálosi László polgármester:
Egyebekben akartam elmondani, de megelőztél jegyző úr.
Kérdezem, hogy a napirenddel kapcsolatban van-e még további kérdés, észrevétel, hozzászólás?

További kérdés, észrevétel, hozzászólás nem hangzott el.

Pálosi László polgármester:
Kérem, aki a határozat-tervezetben foglaltakat el tudja fogadni, az azt kézfelemeléssel jelezni szíveskedjen.

A képviselő-testület 8 igen szavazattal a határozat-tervezetben foglaltakat elfogadta és az alábbi határozatott hozta:

Balkány Város Önkormányzata
Képviselő-testületének
52/2023.(VI. 13.)
határozata
(Z1)

Balkány Város Önkormányzata 2023-2028. időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programjának (HEP) elfogadása tárgyában

A Képviselő-testület:

1.) Balkány Város Önkormányzata 2023-2028. időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programját megismerte és – az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségének eleget téve – az *1. számú melléklet* szerinti tartalommal elfogadja.

2.) felkéri a polgármestert a Helyi Esélyegyenlőségi Program közzétételére.

Határidő: folyamatos
Felelős: polgármester

***(1. számú melléklet* jegyzőkönyvhöz csatolva.)**

3-as számú napirend: - Tájékoztató a Balkányi Református Egyházközség Szociális és Gondozási Központjának 2022. évben végzett munkájáról
Előadó: intézményvezető

(Előterjesztés jegyzőkönyv mellé csatolva.)

Pálosi László polgármester:
Az előterjesztést a Szociális és Kulturális Bizottság véleményezte. Felkérem Oláh János (1959) képviselőt, a bizottság elnökét, hogy a bizottsági állásfoglalást ismertetni szíveskedjen.

Oláh János (1959) a Szociális és Kulturális Bizottság elnöke:
A Szociális és Kulturális Bizottság az előterjesztést véleményezte. A határozat-tervezetben foglaltakat elfogadásra ajánljuk a képviselő-testületnek.

Pálosi László polgármester:
Üdvözlöm a tiszteletes urat nálunk. Kérdezem, hogy a napirenddel kapcsolatban van-e kérdés, észrevétel, hozzászólás?

Karsai István képviselő:
Nekem csak egy megjegyzésem lenne. Ebből a beszámolóból is kitűnik, hogy milyen fontos munkát végeztek. Köszönjük szépen.

Sajtos Sándor református lelkész:
Örömmel végezzük.

Pálosi László polgármester:
Én is csatlakozom Pistihez. Köszönjük szépen a munkátokat. Itt volt Papp Anikó tegnap, külön neki is megköszöntem és neked is megköszönöm, hogy nagyon jó munkakapcsolatot alakítottunk ki egymás között. Egymásra vagyunk szorulva. Az egymásra szorultságot naponta érezzük és napi kapcsolatban vagyunk szinte akár veled, akár a dolgozóiddal. Jól működik ez az intézmény és jól működik együtt az önkormányzattal. Köszönjük szépen.

Oláh János (1959) képviselő, a Szociális és Kulturális Bizottság elnöke:
A tegnapi bizottsági ülésen is szóvá tettem, illetve itt is meg kívánom jegyezni, hogy a kimutatott statisztikák szerint közel kétezer emberrel állnak kapcsolatban, ennek az ellátását végzi az intézmény. Ez Balkány lakosságának az egyharmad részre. Tehát azt gondolom, hogy ez egy igen komoly teljesítmény. És ezt csak megfelelő emberekkel lehet ellátni. És én csak gratulálni tudok ehhez a feladatellátáshoz és köszönjük szépen a vezetésnek és a dolgozóknak is ezt a mindennapi feladatot.

Oláh János (1951) alpolgármester:
Azt mondom, hogy talán a megyében sincs még egy olyan település, ami szociálisan így le van fedve.

Sajtos Sándor református lelkész:
Záhonytól Szegedig nincs ilyen. Egész Tiszántúlon nincs ilyen.

Oláh János (1951) alpolgármester:
Én szerényebb voltam. Tudjuk azt, hogy a görög egyház és a református egyház mekkora létszámot lát el. Ez, ha még hozzáteszem az önkormányzat által nyújtott támogatásokat, tehát

azt mondom, hogy Balkány kimagaslóan jó helyzetben van, s ez a ti munkátoknak is köszönhető. Meg az is nagyon jó, hogy 50 fő körüli embernek munkát tudtok biztosítani. A lényeg az, hogy mint munkáltató sok családnak megélhetést, munkát biztosít. Balkány város nagyon jól le van fedve szociális gondoskodás terén. És ezért tényleg köszönetet kell, hogy mondjak.

Sajtos Sándor református lelkész, a Balkányi Református Egyházközség Szociális és Gondozási Központ képviselője:
Amikor ellenőrzéseink vannak akár a Kormányhivatal, akár a Kincstár, hangsúlyozzák, hogy ennyire komplex intézmény egész Tiszántúlon nincsen. Van, ahol van házi segítségnyújtás, vannak idős klubbok, de, hogy ennyi minden legyen, ugye nyolc féle ellátást végzünk, ilyen nincs.

Papp István képviselő:
Egy kicsit kiegészítem. Előttem már tényleg elmondtátok, hogy tényleg színvonalas, de ezt mindenki tapasztalja, hogy tényleg országosan, mert amikor a tanyagondnokokkal voltunk meghívásos alapon a kisbusszal, hogy ki mit, hogy csináljon, milyen színvonalasan. Meg sok helyre eljutnak. Kis utazgatás, kis kirándulás az ellátottakkal. Köszönöm a munkájukat.

Pálosi László polgármester:
Kérdezem, hogy a napirenddel kapcsolatosan van-e még további kérdés, észrevétel, hozzászólás?

További kérdés, észrevétel, hozzászólás nem hangzott el.

Pálosi László polgármester:
Kérem, aki a tájékoztatóban foglaltakat elfogadja, az azt kézfelemeléssel jelezni szíveskedjen.

A képviselő-testület 8 igen szavazattal a tájékoztatóban foglaltakat elfogadta és az alábbi határozatot hozta:

Balkány Város Önkormányzata
Képviselő-testületének
53/2023.(VI. 13.)
határozata
(C8)

a Balkányi Református Egyházközség Szociális és Gondozási Központja 2022. évben végzett munkájáról

A képviselő-testület:

1.) a Balkányi Református Egyházközség Szociális és Gondozási Központja 2022. évben végzett munkájáról szóló tájékoztatóját megismerte és tudomásul vette.

Sajtos Sándor református lelkész, a Balkányi Református Egyházközség Szociális és Gondozási Központ képviselője:
Köszönöm szépen az elismerést, dolgozunk tovább.

8^{12}-órakor Sajtos Sándor református lelkész, a Balkányi Református Egyházközség Szociális és Gondozási Központ képviselője az üléstermet elhagyta.

4-as számú napirend: - Tájékoztató a jegyzői hatáskörbe tartozó 2022. évi hatósági feladatokról
Előadó: dr. Tóth János jegyző

(Előterjesztés jegyzőkönyv mellé csatolva.)

Pálosi László polgármester:
Az előterjesztést a Szociális és Kulturális Bizottság véleményezte. Felkérem a bizottság elnökét, hogy a bizottsági állásfoglalást ismertetni szíveskedjen.

Oláh János (1959) a Szociális és Kulturális Bizottság elnöke:
A Szociális és Kulturális Bizottság az előterjesztést véleményezte. A határozat-tervezetben foglaltakat elfogadásra ajánljuk a képviselő-testületnek.

Pálosi László polgármester:
Felkérem a képviselőket, ha a napirenddel kapcsolatban kérdésük, észrevételük, hozzászólásuk van, azt elmondani szíveskedjenek.

Karsai István képviselő:
Egy rövid megjegyzés. Kérem forduljon el egy pillanatra a jegyző úr. Azt gondolom, hogy nagyon jó jegyzőnk van, és nagyon szépen köszönöm a munkáját.

Pálosi László polgármester:
Azért választottam őt.

Karsai István képviselő:
Akkor neked is köszönjük polgármester úr.

Pálosi László polgármester:
Kérdezem, hogy a napirenddel kapcsolatban van-e még további kérdés, észrevétel, hozzászólás?

További kérdés, észrevétel, hozzászólás nem hangzott el.

Pálosi László polgármester:
Kérem, aki a határozat-tervezetben foglaltakat el tudja fogadni, az azt kézfelemeléssel jelezni szíveskedjen.

A képviselő-testület 8 igen szavazattal a határozat-tervezetben foglaltakat elfogadta és az alábbi határozatot hozta:

Balkány Város Önkormányzata
Képviselő-testületének
54/2023.(VI. 13.)
határozata
(C2)

a Polgármesteri Hivatal 2022. évi tevékenységéről szóló beszámoló tárgyában

A Képviselő-testület:

1.) a Polgármesteri Hivatal 2022. évi tevékenységéről szóló tájékoztatóban foglaltakat megismerte és elfogadja.

5-ös számú napirend: - Tájékoztató a Balkányi Sport Egyesület 2022. évi munkájáról
Előadó: az Egyesület elnöke

(Előterjesztés jegyzőkönyv mellé csatolva.)

Pálosi László polgármester:
Üdvözlöm Obsitos Norbert elnök urat. Az előterjesztést a Szociális és Kulturális Bizottság véleményezte. Felkérem Oláh János (1959) képviselőt, a bizottság elnökét, hogy a bizottsági állásfoglalást ismertetni szíveskedjen.

Oláh János (1959) a Szociális és Kulturális Bizottság elnöke:
A Szociális és Kulturális Bizottság az előterjesztést véleményezte. A mellékelt határozat-tervezetben foglaltakat szerint elfogadásra ajánljuk a képviselő-testületnek.

Pálosi László polgármester:
Felkérem a képviselőket, ha a napirenddel kapcsolatban kérdésük, észrevételük, hozzászólásuk van, azt elmondani szíveskedjenek.

Karsai István képviselő:
Azt szeretném kérdezni, hogy nektek van saját járművetek?

Obsitos Norbert a Balkányi Sport Egyesület elnöke:
Igen, van.

Karsai István képviselő:
Hány személyes, hány darab?

Obsitos Norbert a Balkányi Sport Egyesület elnöke:
Kilenc személyes, egy darab. Áprilisban volt egy éves.

Pálosi László polgármester:
Kérdezem, hogy a napirenddel kapcsolatban van-e még további kérdés, észrevétel, hozzászólás?

További kérdés, észrevétel, hozzászólás nem hangzott el.

Pálosi László polgármester:
Kérem, aki a határozat-tervezetben foglaltakat el tudja fogadni, az azt kézfelemeléssel jelezni szíveskedjen.

A képviselő-testület 8 igen szavazattal a határozat-tervezetben foglaltakat elfogadta és az alábbi határozatott hozta:

Balkány Város Önkormányzata
Képviselő-testületének
55/2023.(VI. 13.)
határozata
(C8)

a Balkányi Sport Egyesület 2022. évi munkájáról

A képviselő-testület:

1.) a Balkányi Sport Egyesület 2022. évi munkájáról szóló tájékoztatót megismerte és elfogadja.

Pálosi László polgármester:
Köszöntjük a megye II. osztályba a labdarugó szakosztályt.

6-os számú napirend: - Előterjesztés az augusztus 20-i ünnepi esemény megszervezése tárgyában
Előadó: Pálosi László polgármester

(Előterjesztés jegyzőkönyv mellé csatolva.)

Pálosi László polgármester:
Az előterjesztést a Szociális és Kulturális Bizottság véleményezte. Felkérem Oláh János (1959) képviselőt, a bizottság elnökét, hogy a bizottsági állásfoglalást ismertetni szíveskedjen.

Oláh János (1959) a Szociális és Kulturális Bizottság elnöke:
A Szociális és Kulturális Bizottság az előterjesztést véleményezte. A határozat-tervezetben foglaltakat elfogadásra ajánljuk a képviselő-testületnek.

Pálosi László polgármester:
Töltöttkáposzta töltő verseny lesz. Közben pedig a kenyérszentelést, ugyanúgy, mint tavaly szeretnénk megtenni. Röviden ennyi, a többi majd kiderül.
Felkérem a képviselőket, ha a napirenddel kapcsolatban kérdésük, észrevételük, hozzászólásuk van, azt elmondani szíveskedjenek.

Kérdés, észrevétel, hozzászólás nem hangzott el.

Kérem, aki a határozat-tervezetben foglaltakat el tudja fogadni, az azt kézfelemeléssel jelezni szíveskedjen.

A képviselő-testület 8 igen szavazattal a határozat-tervezetben foglaltakat elfogadta és az alábbi határozatott hozta:

Balkány Város Önkormányzata
Képviselő-testületének
56/2023. (VI. 13.)
határozata

(Z1)

az augusztus 20-i ünnepi esemény megszervezése tárgyában

A képviselő-testület:

1.) az augusztus 20-i ünnepi megemlékezés program-tervezetét megismerte és elfogadja.

7-es számú napirend: - Előterjesztés a városnap megrendezésének előkészítése tárgyában
Előadó: Pálosi László polgármester

(Előterjesztés jegyzőkönyv mellé csatolva.)

Pálosi László polgármester:
Az előterjesztést a Szociális és Kulturális Bizottság véleményezte. Felkérem Oláh János (1959) képviselőt, a bizottság elnökét, hogy a bizottsági állásfoglalást ismertetni szíveskedjen.

Oláh János (1959) a Szociális és Kulturális Bizottság elnöke:
A Szociális és Kulturális Bizottság az előterjesztést véleményezte. A mellékelt határozat-tervezet szerint elfogadásra javasoljuk a képviselő-testületnek.

Pálosi László polgármester:
Felkérem a képviselőket, ha a napirenddel kapcsolatban kérdésük, észrevételük, hozzászólásuk van, azt elmondani szíveskedjenek.

Karsai István képviselő:
Papp István képviselőtársamnak és mindenkinek nagyon köszönöm a motoros rendezvénnyel kapcsolatban a segítséget és tényleg köszönöm, hogy sikeres lehetett, bár nem nekem kéne értékelni, a lényeg az, hogy találkoztam a Fekete László nevű úri emberrel, és egy olyan beszélgetés kerekedett ki belőle, hogy ő Balkány város közösségéhez szívesen szeretne csatlakozni egy kis segítséggel, mert mi is támogattuk őt elég alaposan. És ez a támogatás még nem lett úgy visszafordítva a város életében, ahogy ezt kellett volna. És szeretne egy olyan rendezvényt, ha igényeljük. Egy tíz fős csapattal tudna jönni. Egy erős ember bemutató, Toldi Miklós rendezvény. Durván háromórás produkcióval tudnának jönni, ami úgy gondolom, hogy része lehetne ennek a városnapnak. Ezt a felajánlást akartam most elétek tárni.

Pálosi László polgármester:
Fekete Lászlóval többször találkoztam. Alpolgármester úr is többször találkozott vele. Nem zárkózom el előle, hogy tárgyaljunk. Üljünk le, beszéljük át. A városnappal kapcsolatban, elmondtam a Szociális és Kulturális Bizottság ülésén is, hogy jelen pillanatban úgy néz ki, hogy sem az iskola, sem az óvoda, a bölcsődéről még nem beszélek, mert ők kicsik, sajnos a kiöregedő Nyugdíjas Klubok fellépést már nem vállalnak, ezért úgy döntöttünk, hogy elsősorban gyerekprogrammal töltjük meg a 3-tól 5-6-ig tartó időszakot, tehát már most jelzem, hogy nagyon, nagyon sok gyerekprogram lesz. Nem csak a színpadon, hanem a színpad előtt is. Úgy, hogy a kicsiket, nagyokat várjuk sok szeretettel. Ígérem, hogy mindenki meg fogja találni magának azt a szórakozási lehetőséget, elsősorban gyerekek, aztán este a Neoton koncert és az Irie Maffia koncert az egy más korosztály, de addigra a gyerekek már elmennek aludni.

Úgy, hogy kénytelenek voltunk egy kicsit átszervezni a városnapot, de nem zárkózom el Fekete Lászlótól, csak én óvatosan bánok vele nagyon. Több az ígéret, mint a tett.
A Neotonnak olyan feltételei vannak, ilyen még nem volt Balkányban. Két színpadunk lesz. Mivel a Neoton a fellépése előtt két és fél órával, illetve a fellépése után másfél óráig nem enged senkit a színpadra. Saját technikát, saját fényberendezést, mindent hoznak. Így két színpadot vagyunk kénytelenek bérelni. Ráadásul a szerződésben húszméteres távolságot határoz meg a szilárd burkolatú öltözőhöz és vizes blokkhoz. Ezért a színpadot teljesen hátra kell tolnunk a sportpálya öltözőjéig, az öltöző vonaláig. Azt a húsz métert be kell tartanunk. Úgyhogy a színpad is ott lesz eltolva. Így megnyílik a lehetőség Fekete Lászlónak, mert onnantól kezdve az összes mindenség hátrébb lesz tolva. És a Papp Pistivel szemben lévő parkoló egyelőre úgy néz ki, hogy üres. Fekete László tudja a telefonszámomat, ha tud, akkor jöjjön.

Oláh János (1951) alpolgármester:
Pár évvel ezelőtt próbálkoztunk már vele, akkor ilyen több milliót, négy, ötmilliót kért.

Karsai István képviselő:
Mindettől függetlenül elhangzottak számok, négy, ötszázezer forint maximum.

Oláh János (1951) alpolgármester:
Az teljesen más. Csak utána két hónapig gondolkoztam, hogy törlöm a számot.

Pálosi László polgármester:
Tárgyalunk róla, meglátjuk mi fog kisülni.

Papp István képviselő:
Alpolgármester úr ez úgy történt, hogy Abapusztán fogadtuk, hála a jó istennek még egy balkányival többen lettünk, Gyulai úr ott tankolt és odahívtam, hogy egy kicsit ráerősítsen, hallgassa végig, mint egy rossz gyerek megbánta azt, hogy innen úgy elhúzott, hogy nem tette, amit kapott azért. Úgy, hogy egyes, mint egy rossz gyereknek.

Pálosi László polgármester:
Kérdezem, hogy a napirenddel kapcsolatban van-e még további kérdés, észrevétel, hozzászólás a napirenddel kapcsolatban?

További kérdés, észrevétel, hozzászólás nem hangzott el.

Kérem, aki a határozat-tervezetben foglaltakat el tudja fogadni, az azt kézfelemeléssel jelezni szíveskedjen.

A képviselő-testület 8 igen szavazattal a határozat-tervezetben foglaltakat elfogadta és az alábbi határozatott hozta:

Balkány Város Önkormányzata
Képviselő-testületének
57/2023. (VI. 13.)
határozata
(Z1)

a Városnap megrendezésének előkészítése tárgyában

A Képviselő-testület:

1.) a Városnapi ünnepség program-tervezetét megismerte és elfogadja.

8-as számú napirend: - Előterjesztés a polgármester szabadságolási ütemterve tárgyában
Előadó: Pálosi László polgármester

(Előterjesztés jegyzőkönyv mellé csatolva.)

Pálosi László polgármester:
Az előterjesztést a Pénzügyi és Gazdasági Bizottság véleményezte. Felkérem a bizottság elnökét, hogy a bizottsági állásfoglalást ismertetni szíveskedjen.

Oláh János (1976) a Pénzügyi és Gazdasági Bizottság elnöke:
A Pénzügyi és Gazdasági Bizottság az előterjesztést véleményezte. A határozat-tervezetben foglaltakat elfogadásra ajánljuk a képviselő-testületnek.

Pálosi László polgármester:
Mielőtt bárki számon kérné a jegyzőt, nem a jegyző a hibás. Tizenöt éven keresztül februárban döntöttünk a polgármester szabadságáról. Eddig az a határozat jó volt, most úgy döntött a Kormányhivatal, hogy a polgármesternek be kell ütemezni az előző ki nem vett szabadságát is. Jelzem, ha ez megtörténik, akkor ebben az évben nekem már nem kell dolgozni egy napot sem, csak felvenni a fizetést, az meg számlára jön. Be sem kell jönnöm. Számomra ez nonszensz, de a Kormányhivatal így kéri. Gabika megcsinálta az ütemtervet.
Felkérem a képviselőket, ha a napirenddel kapcsolatban kérdésük, észrevételük, hozzászólásuk van, azt elmondani szíveskedjenek.

Kérdés, észrevétel, hozzászólás nem hangzott el.

Pálosi László polgármester:
Kérem, aki a határozat-tervezetben foglaltakat el tudja fogadni, az azt kézfelemeléssel jelezni szíveskedjen.

A képviselő-testület 8 igen szavazattal a határozat-tervezetben foglaltakat elfogadta és az alábbi határozatot hozta:

Balkány Város Önkormányzata
Képviselő-testületének
58/2023.(VI.13.)
határozata
(B9)

a polgármester szabadságolási ütemterve tárgyában

A Képviselő-testület:

1.) Balkány Város Önkormányzata Polgármesterének 2023. évi szabadságolási ütemtervét a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCIX. törvény (a

továbbiakban: Kttv.) 225/C. § (2) bekezdése alapján jelen határozat *1. számú melléklete* szerinti tartalommal jóváhagyja.

2.) a Balkány Város Önkormányzata Polgármesterének 2023. évi szabadságolási ütemtervéről szóló 16/2023. (II. 2.) számú határozatát hatályon kívüli helyezi.

1. számú melléklet az 58/2023.(VI.13.) határozathoz

PÁLOSI LÁSZLÓ POLGÁRMESTER

2023. ÉVI SZABADSÁGA IGÉNYBEVÉTELÉNEK ÜTEMTERVE

Igénybe vehető szabadság (munkanap)

Alapszabadság: 25 nap/év	2023.01.01-2023.12.31.	25
Pótszabadságok:		
Egyéb pótszabadság: 14 nap/év	2023.01.01-2023.12.31.	14
2022. évről áthozott szabadság:		84
Összes igénybe vehető szabadság:		123

Ütemezés					
Kezdete		Vége		Munkanapok	
(év.hó.nap)				száma	
2023. 03. 16.		2023. 03. 17.		2	
2023. 04. 17.		2023. 04. 20.		4	
2023. 05. 08.		2023.05. 12.		5	
2023. 06. 05.		2023. 06. 08.		4	
2023. 06. 19.		2023. 06. 30.		10	
2023. 07. 10.		2023. 07. 28.		15	
2023. 08. 01.		2023. 08. 18.		14	
2023. 09. 04.		2023. 09. 22.		15	
2023. 10. 02.		2023. 10. 20.		15	
2023. 11. 02.		2023. 11. 30.		21	
2023. 12. 04.		2023. 12. 22.		15	
2023. 12. 27.		2023. 12. 29.		3	
	Összesen:			123 nap	

9-es számú napirend: - A Balkányi Ifjúsági Sportegyesület kérelme

(Kérelem jegyzőkönyv mellé csatolva)

Pálosi László polgármester:
A kérelmet a Pénzügyi és Gazdasági Bizottság véleményezte. Felkérem a bizottság elnökét, hogy a bizottsági állásfoglalást ismertetni szíveskedjen.

Oláh János (1976) a Pénzügyi és Gazdasági Bizottság elnöke:
A Pénzügyi és Gazdasági Bizottság a kérelemben foglaltakat véleményezte és hárommillió forintra tesz javaslatot a képviselő-testületnek, hogy ennyivel segítsük az egyesület működését egy gépjármű megvásárlásához a 2023. évi fejlesztési tartalék terhére.

Pálosi László polgármester:
Felkérem a képviselőket, ha a napirenddel kapcsolatban kérdésük, észrevételük, hozzászólásuk van, azt elmondani szíveskedjenek.

Karsai István képviselő:
Nektek már van egy járművetek. Az mennyi idős?

Kereskai Adorján János a Balkányi Ifjúsági Sportegyesület elnöke:
A kézilabdának kettő van. Ebből egy totálkárosra tört.

Karsai István képviselő:
De a biztosító azt gondolom fizeti.

Kereskai Adorján János a Balkányi Ifjúsági Sportegyesület elnöke:
Hát majd egyszer talán rendezni fogja. Jelenleg egy jármű van és több helyről kell a gyerekeket hordani. Hozzuk, visszük őket, február óta magángépkocsikkal oldjuk meg ezt a dolgot hétköznap, és ezért van szükség egy újra.

Karsai István képviselő:
Februárban történt a baleset?

Kereskai Adorján János a Balkányi Ifjúsági Sportegyesület elnöke:
Így van. Február 19-én.

Karsai István képviselő:
Személyi sérülés nem volt?

Kereskai Adorján János a Balkányi Ifjúsági Sportegyesület elnöke:
Minimális. Szerencsére megúsztuk.

Karsai István képviselő:
Így értem, hogy mi az indokot.

Pálosi László polgármester:
Kérdezem, hogy a napirenddel kapcsolatban van-e még további kérdés, észrevétel, hozzászólás?

További kérdés, észrevétel, hozzászólás nem hangzott el.

Pálosi László polgármester:
Ismertetem a határozati javaslatot. A képviselő-testület: 1.) a Balkányi Ifjúsági Sportegyesület kérelmét megismerte. 2.) a kérelmező részére a 2023. évi fejlesztési tartalék terhére 3 000 000.- forint támogatást biztosít gépkocsi vásárlásához. Kérem, aki ezzel egyetért, kézfelemeléssel jelezni szíveskedjen.

A képviselő-testület 8 igen szavazattal a polgármester által ismertetett határozati javaslatot elfogadta és az alábbi határozatott hozta:

Balkány Város Önkormányzata
Képviselő-testületének
59/2023.(VI.13.)
határozata
(Z1)

a Balkányi Ifjúsági Sportegyesület kérelméről

A Képviselő-testület:

1.) a Balkányi Ifjúsági Sportegyesület kérelmét megismerte.

2.) a kérelmező részére a 2023. évi fejlesztési tartalék terhére 3 000 000.- Ft (azaz: hárommillió forint) támogatást biztosít gépkocsi vásárlásához.

10-es számú napirend: - Egyebek

Pálosi László polgármester:
Először a Papp István parkoló ügye, utána a közérdekű kérdések, bejelentések.

Papp István képviselő:
Nem tudom ezt juttassam el?

Pálosi László polgármester:
Nem kell nekem. Pisti! A parkolót nem zárta be senki. Kizárólag arra kértük a fiatalokat, hogy normálisan, kulturált körülmények között szórakozzanak. Az nem megy, hogy szombat, vasárnap, sőt most már hétköznap is állandó szemetelés van, és úgy néz ki a parkoló, hogy te pontosan látod, mert kilépsz a kapun és ott vagy vele szemben. Kettő folyamatosan összetörik a kerítést. Kimehetsz, megnézheted, most csináltattam meg egy szakaszt. Ott rallyznak, motoroznak. Kizárólag az a kérés, ami részünkről elhangzott, maradhatnak ott nyugodtan, senki nem tiltja ki őket, nincs tiltó tábla, nincs sorompó, csak normálisan, kulturált körülmények között szórakozzanak. Véleményem szerint valami ott történt. Egy olyan társaság, vagy ember, vagy emberek kerültek oda be. Több mint két éve ott vannak folyamatosan a fiatalok. Látom őket én is. Nem csak hétvégén, hétköznap is. Semmiféle nagyobb probléma eddig nem volt. Most, az utolsó két hónapban történtek azok a dolgok, amire már azt mondtam, hogy ebben

intézkedni kell. Nem engedtem rájuk a polgárőrséget, nem szóltunk a rendőrségnek. Úgy gondolom, hogy maximálisan eljártunk abba az ügybe, hogy egyrészt a lakosságot védjük, azért ott gyerekek közlekednek szemeten keresztül és egy felhívást tettünk közzé, hogy normálisabban szórakozzanak. De te mondjad, te hoztad fel, hogy mi a problémájuk, mit akarnak.

Oláh János (1951) alpolgármester:
Én is elmondom a véleményemet. Egy időben a Lovas Egyesület által használt területre jártak a fiatalok. Most is járnak még. Volt úgy, hogy a zsindely tetőről szedtük le a gyerekeket. A zsindelytető legfelső részén futóversenyt tartottak. Aztán a szemetekről annyit, hogy heti alkalommal több zsák szemét marad utánuk. A csatornát már négy alkalommal rugdosták szét darabokra. Azt mondom, hogy a fiatalok persze szórakozzanak, kell nekik, meg igény van rá, meg adjunk is lehetőséget nekik, a másik oldalról pedig egy kicsit szálljanak magukba. Akkor menjenek más településre játszani, azt kell, hogy mondjam, ha itthon nem tudnak normálisan viselkedni. S akkor legfeljebb majd a rendőr számonkéri őket. Annyit megenged az önkormányzat, hogy állítom, hogy még egy önkormányzat nincs a környéken, aki ennyit megenged. Még egy önkormányzat nincs a környéken, aki ennyi gyerekprogramot csinál. A városnapon, a lovas napon, mindenhol gyerekprogramok vannak betéve. Az Ifjúsági Sportegyesület, a többi civil szervezet is szervez különböző gyerekprogramokat. Annyi gyerekprogram van, hogy ettől többet már az önkormányzattól ne várjanak. Szálljanak magukba, viselkedjenek normálisan és senki nem fogja őket bántani. Nekem ez a véleményem István.

Papp István képviselő:
Hát ez olyan, mintha az én gyerekeim lennének, úgy csapódik le, mintha én gerjeszteném őket. Nem. Ott lakok, kértek, szülők, pedagógusok, meg nagyon sokan. Kapitány úrral is beszéltem, úgy ahogy a polgármester úr mondja. Nem csinált szankciót. A másfelöl ide jövők, majd ő megmutatja, megszökik a rendőrtől, sikerült nyakon csípni. Egy perc alatt megmondtam neki, hogy kicsoda. Nem az, hogy beárulja az ember. Orosz Jancsi mellett már nyolcvannal ment át a kvaddal, meg se állt. És ha telibe vág valakit? Mondtam neki, hogy ne itt keresd Balkányba, hanem menjél át Szakolyba, vagy átmegyek véled. Megoldom Pista bácsi. Aztán meg, mint a macska meg az egér úgy szaladgálnak. Átmentem hozzájuk, ez így nem lesz jó. Ne, hogy azt higgyétek, hogy nem tudnak rólatok semmit. Ez nem szórakozás. Egymást neveljétek meg, vagy be lesz lakatolva, vagy elhozom a flekszet, amihez nem kell 220 akkumulátor és levagdalom tőletek a láncot. Lehet így is. Nehogy azt higgyétek, hogy én itt gerjesztem őket. Derékig érő szemét van abban az aknában, vagy avízé, vagy a gázé. Amikor viszem a természetjáró csoportot, akkor ott vártunk, járkálgatok, abban biztos van egy köbméter szemét. De már nincs ott, mert szóltam azoknak, akik ezt a területet képviselik. Annyira picitől nincs, egész nagy húszon pár évesig, amikor bejön egy olyan és meg akarja mutatni, meg nem megy arrább, amikor fordulok a busszal, leteszem az osztályt, megmondja Rajtik Zsuzsa, nem fér el körbe, félreáll és akkor így húzza a vállát. Idejött egy olyan BMW-vel, hogy az egész gyereknek az egész gépparkja nem ért annyit, mint amilyen motor volt. És rákopogtattak az autó tetejére és intettek neki, hogy hátrább kimenni. Meg tudják azok nevelni egymást.

Pálosi László polgármester:
Mi a kérelem Pisti?

Papp István képviselő:
Ami van nekünk az a négy és fél hektár, azzal nem fogunk kezdeni semmit? Hogy mindig szépítenek, benne vannak, pénzt nem is kérnek. Itt a parkoló mögött lefele az a nádas rész.

Egyszer valamit kezdeni kell ott. Mondtam, hogy kapargassák az autót, az a gumi nyom olyan csúnyán néz ki ott.

Oláh János (1951) alpolgármester:
Vigyük le őket a nádasba?

Papp István képviselő:
Nem úgy teljesen le. Jó, akkor hagyjuk az egészet. Ez most olyan, mintha engemet kifiguráznátok. Nincs abból semmi, megszavazok mindent, oszt szaladjunk, menjünk hazafele.

Oláh János (1951) alpolgármester:
A kérdésedet nem értem.

Papp István képviselő:
Lehet érteni, mindenki tud mindent. Én lezártam. Meg se szólalok. Nincs abból semmi. Én, amikor akarok valamit.....

Oláh János (1951) alpolgármester:
Ott van az a négy és fél .....

Papp István képviselő:
Nem lehet, mert búbos tücsök van, meg minden. Egyszer már, amikor a Lovas Egyesület Jani bácsi megalakult elkezdték lefele nyomni, vagy szárzúzóval, kapnánk rá pénzt vállalkozótól, Plangár csinálta. Én befejeztem. Szavazzuk, ami van még és menjünk hazafele. Nem kell ezzel foglalkozni.

Karsai István képviselő:
Van egy probléma, ami az ott lakókat is zavarja. Ugyanakkor ez a probléma arról is szól, hogy ezek a gyerekek nem 6-8 évesek, ezek a gyerekek fiatalok. Az összes technikai sport, ami létezik, beleértve a motorozást, a kvadozást, bármi, a környéken számukra nem elérhető. Ez egy másik generáció. Ezek a srácok már nem a lovak után érdeklődnek, hanem a technikai eszközök iránt. Ezeknek a gyerekeknek, ha nem adunk lehetőséget valamilyen módon arra, hogy ezt a dolgot olyan keretek között éljék ki, ahol ezt kontrollálni lehet és ennek kultúrája van. Kultúrája még nincs Balkányban, de még a környéken sincs kultúrája ennek sajnos. És éppen ezért szeretném javasolni, hogy valami olyan pályázatot kellene nézni az önkormányzatnak, amiben ki lehetne alakítani egy olyan helyet, igazából a gokard pálya az amire azt mondom, ami minden technikai sportnak az alapja, egy olyan közösségi teret kellene nekik kialakítani, ahol nem zavarják a lakókat is, meg az önkormányzat egy térfigyelő rendszerrel tudná kontrollálni. Én meg így gondolom. Ha van egy probléma meg kellene próbálni valahogy megoldani. Úgy gondolom, hogy leginkább Pistit zavarhatja.

Papp István képviselő:
Engem nem zavar. Félreértettek.

Karsai István képviselő:
Nem az, hogy zavar, te vagy az, aki legjobban látod. Te vagy az, aki a legtöbbet ott van közölünk. S mégis te vagy az, aki pártfogásodba akarod őket venni. Azt gondolom, hogy valamint tényleg el kellene indítani az önkormányzatnak. Valami konkrétumot kellene rá keresni.

Pálosi László polgármester:
Az önkormányzat vállalkozási tevékenységet nem végezhet. Ez kizár mindenfajta gokart pályától kezdve mindent. A TOP Pluszos pályázatokat, ami önkormányzati szinten elérhetők ismered.

Karsai István képviselő:
Ismerem, de ha belefér pl. egy sporttevékenység ugyanolyan módon beleférhet egy technikai sportot támogató tevékenység.

Pálosi László polgármester:
Amit sporttevékenységre el lehetett hozni, azt elhoztuk a futballpályára. Nincs több pénz. Részben egyetértek Karsai Pistivel. Továbbra is azt mondom, hogy nincsen elzárva a parkoló az ifjúság elől. Nyugodtan szórakozhatnak ott. Csak azt kérem, hogy kulturált, normális körülmények között. Azokat a gyerekeket, akik ott kvadoznak, motoroznak, vagy több nyoma van a kerítésen, hogy a személygépkocsi odacsapódott sajnos. Információim szerint személyi sérülés nem történt. De a kocsi az tuti, hogy tört, mert az oszlop is kiborult. Ezt te is tudod nagyon jól, mert lehet látni. Azt kérem tőlük, hogy nyugodtan menjenek, beszélgessenek, szórakozzanak, ott akármelyik kocsiból hallgathatják a zenét is, csak relatíve messze van. Csak normális, kulturált körülmények között. Nem lesz ezzel semmi baj. Azokat, pedig akik nem akarnak normális körülmények között szórakozni, azokat meg zárják ki maguk közül. Az én információim szerint ezek nem balkányiak, hanem valahonnan jöttek. Te mondtál egy települést, én tudok máshonnan, akik ide járnak. Azokat zárják ki maguk közül. S ez a probléma teljesen meg fog fordulni szinte magától. De azt higgyétek el, azt nem lehet tűrni, ami ott elsősorban péntek, szombat, vasárnap van. Az borzasztó. Nagyon örülök neki, hogy egyelőre még személyi sérülés nem történt.

Kereskai Adorján a Pénzügyi és Gazdasági Bizottság külsős tagja, a Balkányi Ifjúsági Sportegyesület elnöke:
Annyit szeretnék elmondani ezzel kapcsolatban, hogy a technikai sportok tömkelege elérhető 30 kilométeres körzetben. Tégláson, Hajdúhadházon. Meg vannak az erre kialakított feltételek. Az, hogy az önkormányzat pályázhatna egy ilyen területre, ki vállalná a felelősséget, ki adná a technikai hátteret? A gokardokat rendszeresen szervizelni kéne. Most az, hogy építesz egy pályát, vagy kijelölsz, azzal nem oldasz meg semmit. Óriási felelősség van mögötte. Azt egy önkormányzat nem tudja bevállalni.

Karsai István képviselő:
Pont egy sportegyesület támogatójáról nem gondoltam, hogy ilyen véleménnyel leszel, de.....

Kereskai Adorján a Pénzügyi és Gazdasági Bizottság külsős tagja, a Balkányi Ifjúsági Sportegyesület elnöke:
De azt mondom, hogy elérhető, te azt mondod, hogy nem elérhető. Elérhető szervezett keretek között.

Karsai István képviselő:
Tanítsuk őket, hogy másnál játszanak.

Kereskai Adorján a Pénzügyi és Gazdasági Bizottság külsős tagja, a Balkányi Ifjúsági Sportegyesület elnöke:
Ezt mondtam?

Karsai István képviselő:
Nagyjából igen. Hogy a környéken elérhetőek. Itt miért nem lehet, ahol mi élünk?

Kereskai Adorján a Pénzügyi és Gazdasági Bizottság külsős tagja, a Balkányi Ifjúsági Sportegyesület elnöke:
Én nem ezt mondtam. Azt mondtam, hogy elérhetőek ezek szervezett keretek között, tanítani lehet. Megfelelő sportegyesület van rá. Azt gondolom, hogy egy ilyen gokard másfél, kétmillió forint.

Oláh János (1976) képviselő:
Elvileg rendszámkötelesek, bűncselekményre buzdítjuk őket, ha kijelölünk nekik egy pályát, ahol mehet. Nem mehetnek.

Karsai István képviselő:
Te kvadot mondasz, én gokardról beszéltem.

Oláh János (1976) képviselő:
De kvadosról beszéltél az előbb István pl. Te is.

Papp István képviselő:
Én nem kvadról beszéltem, krosszról. Bocsánat, akkor nem jól mondtam.

Pálosi László polgármester:
Túl sokat beszélünk erről. Komolyabb dolgokról sokkal kevesebbet beszélünk. Továbbra is tartom azt a határozott álláspontomat, hogy jelen pillanatban a parkoló, ahol eddig voltak a fiatalok nincsen lezárva. Jelen pillanatban is használhatják kulturált, normális körülmények között. Nyugodtan mehetnek, nincsen ezzel probléma. Azt mondom, hogy próbálják maguk közül kizárni azokat az elemeket, egyéneket, akik ezt a kulturált tevékenységet, amit majdnem két évig, két és fél éve csinálnak normálisan. Nem volt különösebben semmi probléma. Sem a lakosság, senki részéről. Az utolsó három hónapban alakult ki ott egy olyan társaság, jött oda egy pár olyan ember, akik nem oda valók és nem tudják betartani az elemi feltételeket. Ki kell zárni maguk közül ezeket az embereket. Ha nem fog menni, és nem látok, most már látok bizonyos javulást. Nem megy az a szemetelés és az a nagy buli sem, akkor kénytelenek leszünk akár rendőrségi feljelentést is tenni. S majd a rendőrség megoldja a problémát. Én ezt el akartam kerülni.

Oláh János (1959) képviselő, a Szociális és Kulturális Bizottság elnöke:
Egyetértek polgármester úr véleményével, de azt is meg tudom érteni, amit Pisti kezdeményez. Azt viszont látom, hogy erre per pillanat most itt nekünk nem igen lesz sem anyagi forrásunk.

Papp István képviselő:
Nem kell anyagi.

Oláh János (1959) képviselő, a Szociális és Kulturális Bizottság elnöke:
Ha lehet anyagi forrás nélkül, akkor minden további nélkül támogatom valami hely kialakítását. Azt tudom mondani, hogy mivel elég gyakran megfordulok a kis unokámmal a szemközti játszótéren, és még ő hívja fel a figyelmemet, hogy nézd csak Papa egy keréken mennek, meg pláne hogyha csikorgatva elkezd riftelni valamelyik kocsi, és akkor mondom a gyereknek, hogy na így nem szabad. Mert mindjárt nekimennek ott egymásnak, és jól összetörik egymást. Meg

jöhet a mentő és viheti el őket. Mellesleg a rendőrautót is láttam ott köztük megfordulni. Tehát időnként körbe néznek köztük. Akkor kicsit alábbhagy az egykerekezés meg ezek a dolgok. De, utána ugyanúgy folytatják. Korábban azért voltak el, mert egy ismerős társaság volt, amibe nem keveredett bele egy ilyen mondjuk nem balkányi, vagy olyan, aki meg akarta mutatni, hogy ki vagyok én, mi vagyok én. És ebből adódhatott az a dolog. Én is azt mondom, hogy a kerítéstörés túl megy azon a határon, amit még elnézhetünk nekik. Mert, jó, hát csinálják, mert mi is olyanok voltunk. Mi csak biciklizni mentünk a Kossuth kertbe, mert nem volt kocsi, meg ilyenek. Ők meg ott mennek a parkolóba, mert van egy kis motorjuk, vagy valami. Oké, csinálják. Egyetértek polgármester úrral, amíg ezt tényleg olyan szinten csinálják, hogy az önmaguk szórakoztatására és nem veszélyeztetik egymást és mások testi épségét. Meg nem hagyják tele szeméttel maguk után a parkolót. Addig azt mondom, hogy csinálják. Egyébként, ha találunk rá megoldást, ahová terelhetni tudnánk őket, azt tudom támogatni. De most nem látom hirtelen, hogy mit lehet azonnal, hogy lehet ezt a helyzetet kezelni, vagy megoldani. Azokat leszámítva, amely intézkedést történt már eddig ebben az ügyben. Ez ügyben ennyit szeretnék mondani. Meg már, ha az egyebeknél tartunk nem tudom, hogy tegnap jártatok-e a játszótéren? Mert oda is bemennek a nagyobbak, ilyen flakkonok, italos dobozok széthajigálva, meg minden. Nem tudom jártak-e ott a közmunkások, rendbe tették-e? De, valamelyik nap hétfőn, vagy vasárnap elég nagy mennyiségű szemetet hagytak ott is maguk után. Vélelmezem, hogy nem a két-három éves gyerekek dobálták szét ezt a nagy mennyiségű szemetet.

Pálosi László polgármester:
Ebbe is maximálisan egyetértünk, hogy a szemetelés nagyon elharapozódott Balkányban. Egy komplett brigád van megbízva e feladattal. Szombat, vasárnap nem dolgoznak, de meg lehetne nézni, hogy hétfőn reggel hány zsák szemetet szednek össze a buszmegállókba, a parkolókba, a játszótéren. Annyi mennyiségű szemét gyűl össze elsősorban hétvégén, de hétköznap is ugyanúgy szemetelnek az emberek, hiába ki van rakva a szemetes. Nem foglalkoznak vele, ugyanúgy elhajigálják, eldobálják. Ezt nekünk össze kell gyűjteni. Össze is gyűjtjük minden nap, minden hétvége után. De, mondom szombat-vasárnap azért az ott marad.

Papp István képviselő:
Képviselő Úr! Ott még a nagy lányok is pezsgőznek. Szép kis lányok, úgy vannak öltözve. Visznek be magukkal italt. Nem tudom a fiúkra akárják felhívni a figyelmüket? Én a kis unokával voltam ott, nem sokáig. Csak lestem, hogy ilyen is van. Nem mondom, hogy nem vagyok híve a kamerának, de az már nem neki való az a játszótér. Tényleg nem is fiúk voltak, nem azért, hogy az ember árulkodjon. Itt meg a parkolóba azt a nagy köbméteres szemetest telehorda a lakosság igaz polgármester úr? Mert nincs szemetes. Akkor, tényleg azt sem tudja az ember, hogy mit csináljon. Még annyit szeretnék, és le is zárom a magam részéről, hogy arra gondoltam, hogy azt a részt építgessük, csinosítsuk. Mikor rendezvény van, régen is beszéltük van a Cellspan-nál ott az a földút, meg Perked fele, ahol nyitunk, volt olyan is hogy kétezerre is becsültük a létszámot a városnapon. Ez olyan menekülési útvonal is, ne legyen baj. Több irányba befele jönni is. Meg Bujon láttam egy ilyen területet a munkám során. Megyek arra teherautóval, egyszer csak látom, hogy vannak ilyen kis leülők. Tudom, hogy itt van a könyvtárnál, de oda a fiatalok nem nagyon mennek.
Úgy gondolom polgármester úr ez a hatás, ígéretet tettek, hogy lejjebb veszik magukat alapjáratra egy kicsit. Tényleg háromszor voltam ott, kicsit keményebben is, akinek tetszett tetszett, akinek nem nem, mondtam neki nem mégy el, meghallgatol. Mégse jött oda egy szülő sem, hogy hogy beszéltem a gyerekével. Nem szidtam le őket, egy kis nevelést vittem be. A hatóság jött, meg se állt. Lehet őkvelek beszélni, továbbra is fogom folytatni, megmondom, hogy alapjáraton, tényleg, akik bejöttek azok felgerjesztették, hogy nekik mit mond,

befordulnak, meg akarja mutatni, azok meg játszottak egymással, jó, hogy el nem ütötte, és elrepült tőle az autó.

Oláh János (1951) alpolgármester:
Higgyétek el, hogy ez csak egy kis része a mi életünknek. Nem akarok idegenekre hivatkozni, de meg kellene nézni a japánokat. A japánok elmennek egy futballmecsre, s amikor vége van a futballmecsnek felállnak és ott van a zsák, összeszedik bele a szemetet maguk után. Ezt mi kinevetjük, de ezekbe ezt bele nevelték. Belenevelte a szülő, a bölcsőde, az óvoda, az iskola és a társadalom. És amíg mi itt tartunk, hogy minden héten össze kell szedessük a szemetet, pl. én most mondom a Cibaki utat. S a Cibaki úton azok, akik egyébként hétfőn összeszedik a szemetet, kedden meg szerdán dobálják ugyanúgy el. Mert tudja, hogy majd hétvégén összeszedik. Ez egy sziszifuszi munka. Erről majdhogynem kár is beszélni. Itt, amíg a társadalom nem változik, nem változnak a szülők, az oktatók, a nevelők, addig ez csak romlani fog. Oda fog vezetni, ahol már a nyugati államokba, oda fog vezetni a dzsender politika, mert, ha összejönnek a gyerekek, akkor próbáljuk ki ezt a drogot, próbáljuk ki azt a drogot, ezt a cigit szívjad, ne azt cigit szívjad, mert az másabb. Óriási társadalmi problémát feszegettünk most itt ezzel a kicsi résszel. Mert mi most csak azon vagyunk, hogy zajongnak esetleg, vagy szemetelnek. Nem, ez az egész társadalomra érvényes. Ezen mi Balkányban nem fogunk tudni változtatni, csak minimálisan esetleg. Itt óriási probléma van, és erről lehetne napokig beszélni. Ez csak egy csepp a tengerben. A Balkány esete. Ez a véleményem.

Karsai István képviselő:
Teljesen egyetértek Veled alpolgármester úr. Volt sokkal jobb is a helyzet ezen a téren. Az én gyerekkoromban, ha eldobtam volna egy darab papírt, aki velem szembe jött felnőtt rám szólt volna, hogy vegyem fel. Ez a mi hibánk. A gyerekeinket úgy neveltük, hogy mindent megadunk nekik, és semmit nem követelünk. Úgy gondolom ebben elsősorban az egyénnek, nekünk kell változtatni.

Pálosi László polgármester:
Úgy zárnám le Pisti a parkoló ügyet, hogy a fiatalok előtt nincs bezárva a parkoló. Nyugodtan lehetnek itt is és akár a lovas pályán is. Akár más területen is. Csak arra kérjük őket, hogy kulturáltan, normális keretek között tegyék a tevékenységet és lehetőleg zárják ki maguk közül azokat az egyéneket, akik ezt nem hajlandók véghez vinni. És én nem akarom bezárni a parkolót.

Oláh János (1976) képviselő:
El fognak fogyni a közmunkások, nem lesz, aki a szemetet szedje utánuk két év múlva. Majd a szemétbe fognak rallyzni?

Papp István képviselő:
Majd én lemegyek ma hozzájuk. Megígértem.

Pálosi László polgármester:
Beszélj velük nyugodtan. Nincsenek kizárva, nincsenek eltiltva. Sem innen, sem máshonnan. Nyugodtan mehetnek, csak arra kérjük őket, hogy kulturáltan, normálisan végezzék azt a tevékenységet. Nyugodtan szórakozzanak. De nem értem, mert két évig semmi baj nem volt. Volt egy kis zaj, de csend volt.
Kérdezem, hogy Egyebekben van-e még további közérdekű kérdés, bejelentés?

További közérdekű kérdés, bejelentés nem hangzott el.

Pálosi László polgármester:
Nekem van egy bejelentenivalóm, hogy jövő hét péntektől szabadságon leszek. Kiveszek öt nap szabadságot. Jegyző úrral és alpolgármester úrral megbeszéltem a helyettesítést.
Napirendjeink tárgyalásának végéhez értünk. Megköszönöm az intézményvezetők, a meghívottak részvételét. További jó munkát kívánok Mindenkinek! A nyílt ülést 8^{50} órakor bezárom.

Kelt: Balkány, 2023. június 13.

Pálosi László
polgármester

BALKÁNY VÁROS KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

dr. Tóth János
jegyző

1. számú melléklet az 52/2023.(VI.13.) határozathoz

Helyi Esélyegyenlőségi Program

BALKÁNY Város Önkormányzata

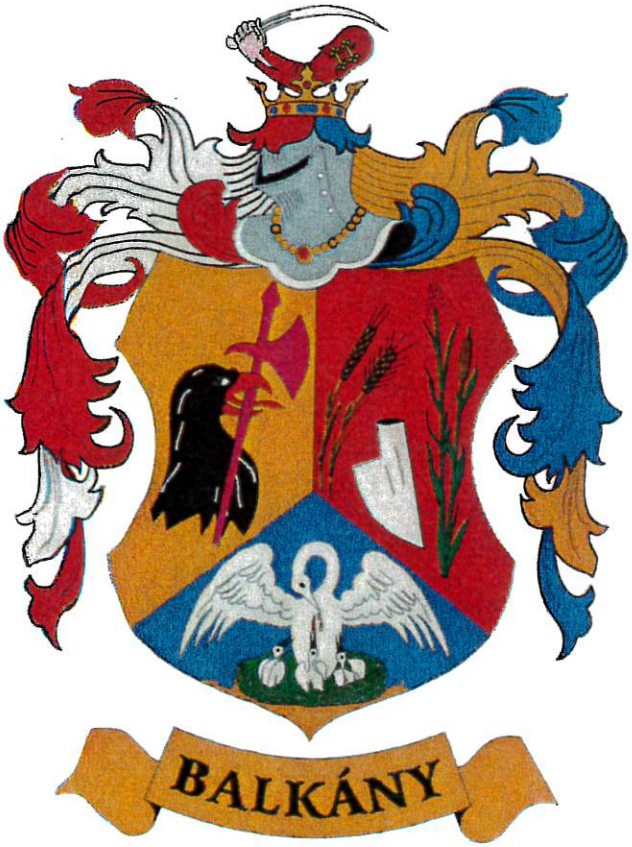

2023-2028

Tartalom

Bevezetés ... 3
A település bemutatása ... 3
Értékeink, küldetésünk ... 10
Célok ... 11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE) ... 12
1. Jogszabályi háttér bemutatása ... 12
2. Stratégiai környezet bemutatása ... 14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége ... 18
A szegregátumok összehasonlító elemzése ... 47
A szegregátumok területenkénti helyzetelemzése ... 50
Az elmúlt években megvalósított, a szegregátumokat érintő beavatkozások ... 53
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység ... 69
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége ... 113
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége ... 124
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége ... 135
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása ... 145
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága ... 146
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) ... 148
1. A HEP IT részletei ... 148
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése ... 148
Jövőképünk ... 150
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) ... 151
3. Megvalósítás ... 157
3.1 A megvalósítás előkészítése ... 157
3.2 A megvalósítás folyamata ... 157
3.3 Monitoring és visszacsatolás ... 159
3.4 Nyilvánosság ... 160
3.6 Érvényesülés, módosítás ... 161
4. Elfogadás módja és dátuma ... 162

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához" c. dokumentum szerint átdolgozva**, Balkány Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait[1], valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.
Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Balkány település neve vizenyős, lápos hely jelentésű tájszóból származik, amely valószínűleg a **törökből** került a nyelvünkbe. Más források szerint a geszterédi csata idején **Szent László** és Bali kán ütközött meg egymással, és a városnév Bali kán nevének módosulata.

Balkány város Magyarország észak-keleti részén, az Észak-alföldi régióban, Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye déli részén helyezkedik el. A város a járásszékhelytől, Nagykállótól 14 km-re délre, a vármegyeszékhelytől, Nyíregyházától 27 km-re délkeletre és a régióközponttól Debrecentől 40 km-re északkeletre található. Balkány Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegye 11. legnépesebb városa, a vármegye 4. legnagyobb közigazgatási területű (Nyíregyháza, Újfehértó, Tiszavasvári) települése.

Balkány elhelyezkedése

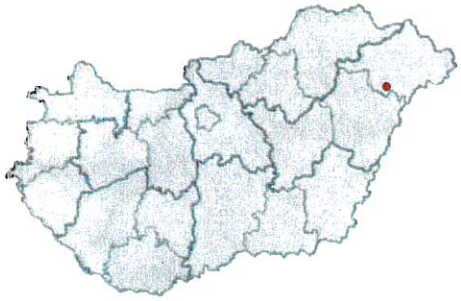

Forrás: Magyarország helységnévtára (ksh.hu)

A város mikrotérségi szerepkörű kisváros. Országos és regionális jelentőségű szerepköre a településnek nincs. A település szomszédos települései északon Biri, észak-keleten Kállósemjén, keleten Szakoly, délen a hajdú-bihar vármegyei Nyíradony és Hajdúsámson, nyugaton Geszteréd és észak-nyugaton Nagykálló. Balkány a Nagykállói járás 8 településének egyike. Nagykálló után a járás második legnépesebb települése. A járáson belül a városi népesség aránya 52,7%: a járás

lakosságának közel egyharmadát (31,5%) a járásszékhely, Nagykálló lakossága, több, mint ötödét (21,2%) pedig Balkány lakossága adja.Balkány település a kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. (IV. 23.) Kormányrendelet alapján társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett, valamint jelentős munkanélküliséggel sújtott település. A Nagykállói járás pedig a kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Kormányrendelet alapján fejlesztendő járás.

Balkány Nyíregyháza felől, Nagykállón keresztül (4911-es út) a 4102-es számú úton, Debrecen irányából, Tégláson keresztül (4-es főúton) a 4912-es úton, valamint Nyíradonyon keresztül (471-es út) pedig a 4102-es úton érhető el. A település vasúti összeköttetése Nagykálló és Nyíradony felé biztosított (112-es vasútvonal), ugyanakkor 2007 tavaszán a vasúti személyforgalom a vasútvonalon megszűnt. A településen a helyközi közösségi közlekedést a Volánbusz Zrt. autóbuszvonalai biztosítják.

Balkányhoz tartozik:

Abapuszta,
Baloghtanya,
Béketelep,
Cibak,
Csiffytanya,
Déssytanya,
Finánctag,
Görénypuszta,
Jármytanya,
Kenderes,
Kiskecskés,
Kismogyorós,
Nádas,
Nagykecskés,
Nagymogyorós,
Ordastelep,
Perkedpuszta,
Petritanya,
Szitás,
Táncsicstelep,
Tormáspuszta,
Trombitás,
Újhelyitanya és
Vecser.

Az alapfokú oktatás-nevelés feltételei a település óvodáiban - 2011.09.01.-től a Balkányi Barackvirág Óvodában, mely a Balkány Város Önkormányzata fenntartása alá tartozik, valamint a

Szent Jácint Görögkatolikus Óvodában, mely a Görögkatolikus Egyház fenntartásában kezdte el működését és látja el a gyermekek napközbeni ellátását. Az iskolai oktatás a Balkányi Szabolcs Vezér Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolájában adottak.

A gyereknek a kötelező órákon kívül lehetősége van a zene és a tánc alapjainak elsajátítására is. Az önkormányzat irányítása alatt működik a Balkány Városi Könyvtár és Művelődési Ház. A környező települések színvonalas ellátását is szolgálja a 2002-ben épült modern mentőállomás. A városi rendőrőrs a Gödény-kúriában található, emellett polgárőrszolgálat is működik. A város 2007-ben elnyerte a vármegyelegfittebb városa címet.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	6 366	bázis év
2017	6 294	98,87%
2018	6 151	97,73%
2019	6 107	99,28%
2020	6 085	99,64%
2021	6 017	98,88%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

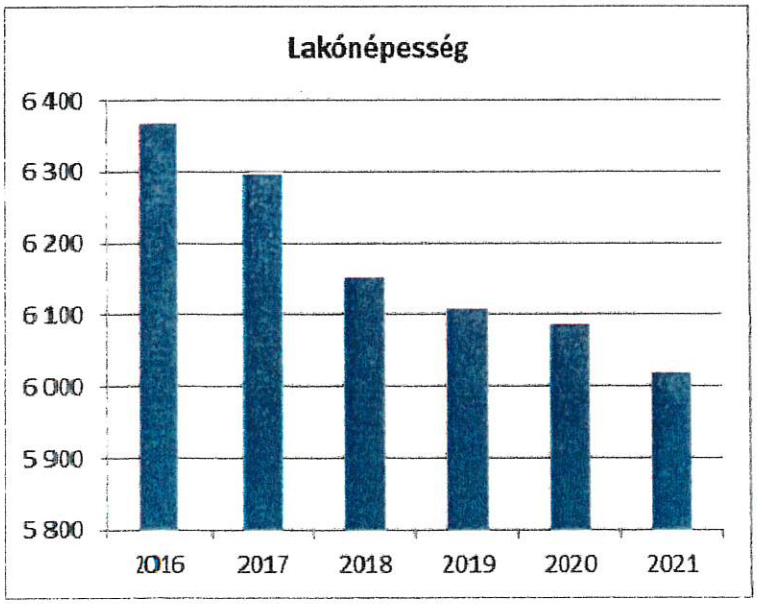

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	3 089	3 088	6177	50,01%	49,99%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			194	3,14%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	485	430	915	7,85%	6,96%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	97	100	197	1,57%	1,62%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	1 924	1 727	3651	31,15%	27,96%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	216	198	414	3,50%	3,21%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	367	633	1000	5,94%	10,25%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

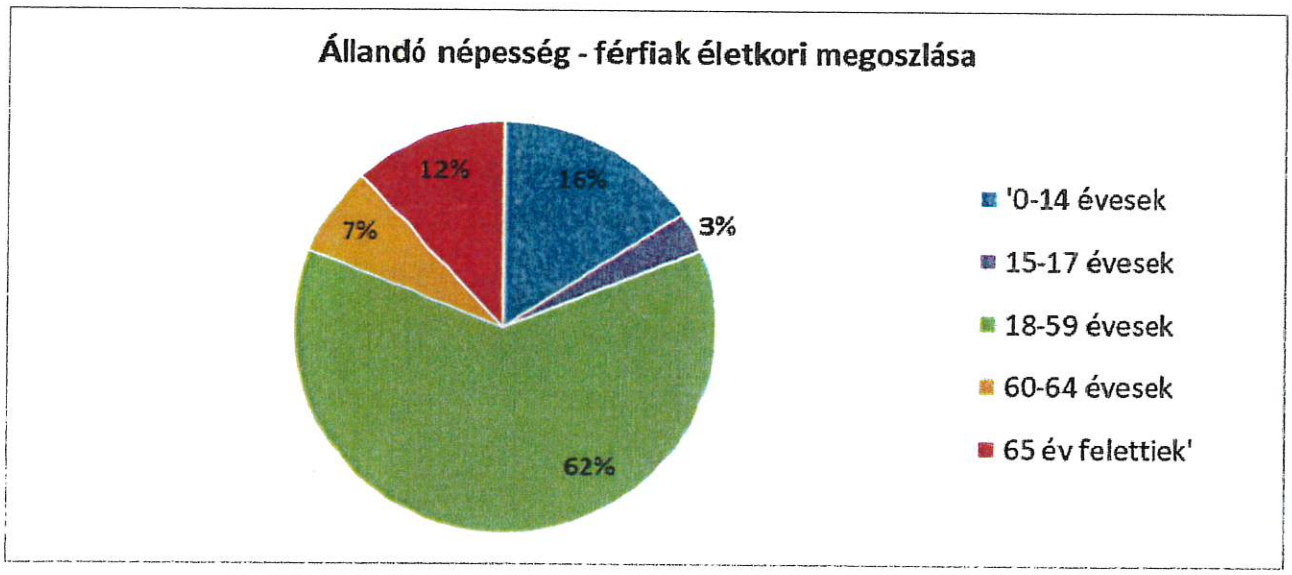

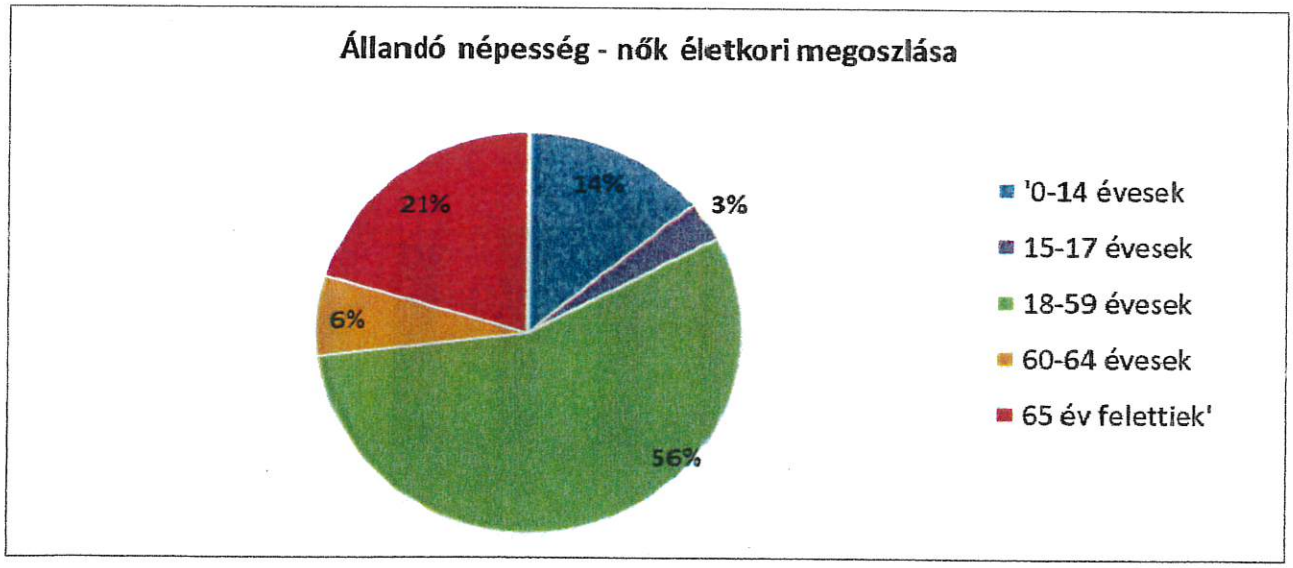

Településünk demográfiai adatait 2022. december 31. állapot szerint az alábbi táblázat mutatja:

Korcsoport	férfi	nő	összesen
0-3 éves	159	132	291
4-6 éves	96	91	207
7-14 éves	232	229	461
15-18 éves	138	117	255
19-60 éves	1841	1637	3478
61-100 éves	540	773	1313
Összesen:	**3006**	**2979**	**5985**

Forrás: helyi hatósági nyilvántartás

A 0-18 éves korosztályhoz tartozók száma 1214 fő, mely a lakónépesség 20 %-át jelenti. A jelzőrendszer működtetése e korosztályok vonatkozásában a legfontosabb, hiszen a pályaorientációtól kezdve a családi életre nevelésen keresztül számos tényező befolyással van a fejlődésükre a felnőtté válásig.

Balkány Város 0-18 éves lakosai számának alakulását – 2010. év és 2022. év között – az alábbi táblázat mutatja.

Korcsoport	2010.	2011	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
0-3	251 fő	233 fő	231 fő	246 fő	260 fő	281 fő	273 fő	261 fő	261 fő	257 fő	261 fő	283 fő	291
4-6	211 fő	192 fő	19 fő	191 fő	170 fő	165 fő	166 fő	186 fő	192 fő	204 fő	185 fő	195 fő	207
7-14	646 fő	623 fő	583 fő	58 fő	546 fő	53 fő	516 fő	487 fő	468 fő	454 fő	464 fő	459 fő	461
15-18	399 fő	404 fő	382 fő	35 fő	350 fő	327 fő	358 fő	300 fő	274 fő	263 fő	252 fő	249 fő	255

Forrás: helyi hatósági nyilvántartás

2021-ben a város lakónépességének száma 6 017 fő, az állandó népességének száma 6 037 fő volt. A város lakónépessége az elmúlt tíz év alatt 7,5%-kal (6 505 főről 6 017 főre) csökkent, míg az állandó népesség tekintetében a csökkenés 7,7%-os (6 539 főről 6 037 főre) volt. A 2011-es népszámlálás alapján Balkány lakónépességének a negyede a városkörnyéki tanyán városrészen él. A népesség korcsoportok szerinti összetételét vizsgálva megállapíthatjuk, hogy Balkányban az országos trendekhez hasonlóan a népesség elöregedése jellemző. 2011 és 2021 között Balkányban a fiatalok aránya 23%-ról 15,7%-ra csökkent, miközben a munkaképes korú lakosság aránya 64%-ról 66,3%-ra, az idősek aránya pedig 13%-ról 17,9%-ra növekedett. Pozitívumként értékelhető, hogy Balkányban az aktív korúak aránya a vármegyei (66,3%) értékkel azonos, és az országos átlagnál (64,9%) magasabb. A városban élő fiatalok aránya pedig a vármegyei átlagnál (15,8%) ugyan alacsonyabb, de meghaladja az országos átlagot (14,6%).
A város foglalkoztatottsági helyzetét kedvezőtlen mutatók jellemzik. Balkányban a 2011 évi népszámlálási adatok alapján a foglalkoztatottak aránya a munkaképes korú lakosságon belül 53,2% volt, amely arány a vármegyei átlaghoz (53,7%) közel azonos, az országos átlagtól ugyanakkor több mint 10%-kal elmarad. Kedvező folyamat, hogy a foglalkoztatottak száma és aránya a 2001-es adatokhoz képest jelentősen növekedett a városban. A foglalkoztatottak

szektoronkénti megoszlását vizsgálva kitűnik, hogy a térségi és a vármegyei átlaghoz képest magas a mezőgazdaságban és az iparban dolgozók aránya.
Balkányban a munkanélküliek száma és aránya 2011 és 2021 között ugyan csökkent (2011-ben 925 fő, míg 2021-ben 283 fő volt munkanélküli), de 2021-ben a munkanélküliségi ráta (6,9%) még mindig magasabb volt mind a vármegyei (6,3%), mind az országos (3,7%) átlagnál.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	933	955	97,70%
2017	955	934	102,25%
2018	961	921	104,34%
2019	1 000	915	109,29%
2020	1 010	910	110,99%
2021	1 008	937	107,58%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

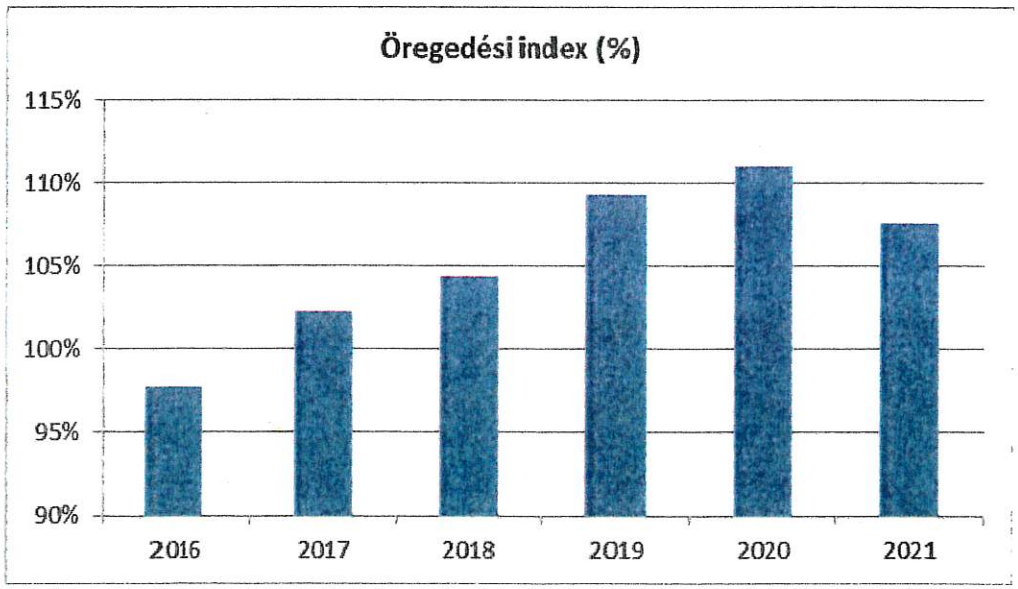

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	-5,79
2017	-9,32
2018	-16,39
2019	-7,34
2020	-0,16
2021	-6,11

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-3,91
2017	-2,37
2018	-6,11
2019	-0,65
2020	-5,25
2021	-8,10

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossággal élő, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Balkány Város Önkormányzat az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a kerület lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Balkány Város Önkormányzata erősíteni kívánja elkötelezettségét az esélyegyenlőségi politikát megalapozó általános etikai értékek, és a demokratikus közösségek számára mértékadó alapelvek iránt. (Az emberi méltóság tisztelete, a szabadság, az egyenlőség, az igazságosság, a szolidaritás, a tisztességes bánásmód, az erőszakmentesség, a partnerség, a sokszínűség, a különbségek elfogadása, a tolerancia, az előítéletektől való mentesség.)

A program gyakorlati megvalósítása révén nemcsak az esélyegyenlőség feltételeinek a megteremtése a cél, hanem további fejlesztési forrásokhoz való hozzájutás is. A program célja akkor valósul meg leginkább, ha együttműködés révén – önkormányzat koordinálásával - az érintett szervezetek és intézmények alkalmazkodnak a folyamatosan változó igényekhez és törekednek a programban meghatározott intézkedések megvalósítására.

Az eleve hátrányos helyzetben lévő személyek esetében nem elegendő annak biztosítása, hogy őket a többiekkel azonos jogok illessék meg, hanem olyan pozitív intézkedésekre van szükség, amelyek lehetővé teszik, hogy a helyzetükből fakadó hátrányaikat csökkenteni, illetve megszüntetni lehessen. Ezért az Esélyegyenlőségi Program kiemelt figyelmet fordít az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre, az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre, a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre, olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket, a hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítésére a döntéshozatalban, ill. a közügyek irányításában.

A HEP a 321/2011.(XII.27.) Korm. rend. 1.§ (2) bekezdés előírása értelmében kiemelt figyelmet fordít célcsoportjai, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen **a mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, nők, idősek, fogyatékkal élők helyzetére.**
Balkány Város Önkormányzata mindent megtesz annak érdekében, hogy az érintett célcsoportok a saját településen jussanak lehetőséghez az oktatás, a kultúra, a sport, a szociális és egészségügyi szolgáltatás, a foglalkoztatás, a lakhatás, valamint a közlekedés és a kommunikáció területén. Lehetőséget teremt arra, hogy helyi pályázatok meghirdetésével anyagi támogatásban részesítse az esélyegyenlőség biztosítására irányuló törekvéseket.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Balkány Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.
E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.
További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.
További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.
Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti."
A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról" szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai" fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához" alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A Képviselő- testület az esélyegyenlőségi célcsoportok számára az alábbi főbb szabályozásokkal igyekszik hozzájárulni a jogaik és érdekeik érvényesítéséhez. A HEP figyelembe veszi Balkány Város Önkormányzata által hozott rendeleteket, dokumentumokat:

Balkány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2015. (II. 26.) önkormányzati rendelete a szociális ellátások helyi szabályozásáról

Balkány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2023. (II. 2.) önkormányzati rendelete az önkormányzat 2023. évi költségvetéséről

Balkány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2022. (VIII. 18.) önkormányzati rendelete a temetőkről és a temetkezés rendjéről

Balkány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2022. (VII. 13.) önkormányzati rendelete a Balkány Város Önkormányzat által fenntartott szociális, nevelési és oktatási intézményekben fizetendő térítési díjról
Balkány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2021. (XII. 10.) önkormányzati rendelete a közművelődési tevékenység helyi feladatairól

Balkány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2021(II.24..) önkormányzati rendelete a helyi iparűzési adóról

Balkány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2021(II.15..) önkormányzati rendelete a gyermekvédelem helyi rendszeréről

Balkány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2020(X.16..) önkormányzati rendelete a közművelődési tevékenység helyi feladatairól

Balkány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2020. (VII. 29.) önkormányzati rendelete a Balkány Város Önkormányzat által fenntartott szociális, nevelési és oktatási intézményekben alkalmazott élelmezési nyersanyagköltség megállapításáról és a fizetendő térítési díjról

Balkány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2019. (IX. 25.) önkormányzati rendelete Balkány Város Önkormányzata közterületi térfigyelő kamera rendszeréről

Balkány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2019(VIII.13..) önkormányzati rendelete Balkány Város Helyi Építési Szabályzatáról

Balkány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 16/2017(XII.5..) önkormányzati rendelete Balkány Város településképének védelméről

Balkány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2017. (IV. 19.) önkormányzati rendelete a talajterhelési díjról

Balkány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2017. (III.22.) önkormányzati rendelete Balkány Város településfejlesztési koncepciójával, integrált településfejlesztési stratégiájával és a településrendezési eszközök, valamint településképi arculati kézikönyv és településképi rendelet készítésével, módosításával kapcsolatos partnerségi egyeztetési szabályzatról

Balkány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2016(IX.21.) önkormányzati rendelete az egészségügyi alapellátás körzeteiről

Balkány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2015(VI.18..) önkormányzati rendelete a közterület-felügyeletről

Balkány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2015(VI.18..) önkormányzati rendelete az első lakáshoz jutók támogatásának helyi szabályairól

Balkány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2015(IV.29..) önkormányzati rendelete a helyi önszerveződő közösségek pénzügyi támogatásának rendjéről

Balkány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2015(II.12.) önkormányzati rendelete az anyakönyvi esemény engedélyezésének szabályairól és a házasságkötéshez többletszolgáltatásért fizetendő díjakról

Balkány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2014. (III. 20.) önkormányzati rendelete a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó közszolgáltatásról

Balkány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2014.(III.20.) önkormányzati rendelete a közterület tisztántartásáról

Balkány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2014.(III.20.) önkormányzati rendelete a települési szilárdhulladékkal kapcsolatos közszolgáltatásról

Balkány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2007(I.22..) önkormányzati rendelete a vásár- és piactartásról

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapdokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)
Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
„Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)
Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024): A Nemzeti Ifjúsági Stratégia tizenöt éves időtávban fogalmazza meg az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos társadalmi célokat és az ezekhez kapcsolódó állami koordinációt igénylő feladatokat. A stratégia általános célja: az ifjúságban rejlő erőforrások kibontása, e korosztály társadalmi integrációjának elősegítése. A dokumentum kiemelt célként rögzíti egyebek mellett a kirekesztettség, kisodródás megakadályozását, az unió által deklarált célok átvételét, a magyarországi és a határon túli magyar fiatalok közötti kapcsolatok fejlesztését. A stratégia speciális célokat is megfogalmaz, ezek között szerepel az ifjúsági korosztályok társadalmi, egyéni felelősségének fejlesztése, integrációjának segítése, a gyermekvállaláshoz szükséges feltételek, a munkavállalás, otthonteremtés elősegítése.

„Legyen jobb a gyermekeknek!" Nemzeti Stratégia (2007-2032): A Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolja, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyermekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyermekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. Másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége. Ez a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke. A szegény gyermekkor nem csak az anyagi javak hiányát jelenti, hanem azt is, hogy a gyermekek előtt lezáródnak azok a lehetőségek, amelyek révén jó eséllyel kapcsolódnak be a társadalom nagy rendszereibe, munkába, állampolgári részvételbe, egyáltalán: hozzájuthatnak a tisztes megélhetéshez.

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021), mely 6 prioritást határoz meg olyan területeken, ahol a nők és férfiak társadalmi egyenlőségének eléréséhez határozott kormányzati lépések megtétele szükséges. Ezek a nők és férfiak egyenlő mértékű gazdasági függetlenségének megteremtése, a fizetési és foglalkoztatási aránytalanságok felszámolása, a nők és a szegénység, a nők és az egészség szempontjainak figyelembevétele; a szakmai, a magán- és a családi élet fokozottabb összehangolásának támogatása; a férfi-női részvétel aránytalanságai csökkentésének támogatása a politikai és gazdasági döntéshozatalban, valamint a tudomány területén; az erőszak elleni hatékony fellépéshez, a megelőzéshez szükséges intézkedések megtétele ;. a nemekhez kötődő sztereotípiák visszaszorításának támogatása; a nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőség politikájának stratégiai elve célkitűzéseinek megvalósításához elengedhetetlen változások szakmai megalapozása.

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Századunk egyik legpozitívabb eredménye a születéskor várható élettartam meghosszabbodása. A fejlett országokban ez az egyik legnagyobb társadalmi siker - és egyben a legnagyobb kihívás is. Az Idősügyi Nemzeti Stratégia hosszú távú célkitűzései 2034-ig kerülnek megfogalmazásra. Ebben az anyagban a cselekvés iránya, az elérendő célállapot, valamint a célállapot eléréséhez szükséges fejlesztendő területek kerülnek meghatározásra. A célkitűzés megvalósítása két ütemben történik:2010-2022-ig, majd 2023-2034ig. Így a megvalósítás üteme követni tudja az ország gazdasági fejlődését, alkalmazkodva a társadalom- és gazdaságpolitikához, lehetőséget biztosítva a mindenkori kormánynak arra, hogy az aktuális gazdasági-társadalmi környezethez viszonyulva határozza meg a fejlesztéshez szükséges beavatkozási feladatokat.

Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025) Magyarország az elmúlt években, évtizedekben jelentős jogalkotási lépéseket tett a fogyatékos emberek életminőségének javítása, önálló életvitelének és társadalmi integrációjának elősegítése érdekében. E szabályozások közül mindenekelőtt a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: Fot.), valamint a Fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló - a 2007. évi XCII. törvénnyel ratifikált - ENSZ-Egyezmény emelhető ki. Emellett fontos alap az Európai Bizottságnak az Európai fogyatékosságügyi stratégia 2010-2020: megújított elkötelezettség az akadálymentes Európa megvalósítása iránt COM/2010/636 számú közleménye. A 2015-2025. évekre szóló Országos Fogyatékosságügyi Program célja ennek megfelelően az előttünk álló évek szakmapolitikai irányainak meghatározása, valamint az ágazatközi és az államigazgatáson kívüli együttműködések főbb pontjainak kijelölése.

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az Esélyegyenlőségi Program készítése során a korábban készült stratégiákat, fejlesztési terveket, koncepciókat tekintettük át, és gondoskodtunk a programok közötti összhang megteremtéséről.

Tekintettel arra, hogy a koncepciók, beszámolók jelentős mértékben tartalmazzák a jelenlegi programban tárgyalt célcsoportok bemutatását, helyzetük elemzését előfordul átfedés más programokban megjelenített adatokkal, elemzésekkel.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011.évi népszámlálás adataiból indultunk ki, mivel a 2022-es népszámlálás adataiból csak minimális áll rendelkezésre.

2003. február 22-én Szakolyban jött létre a Dél- Nyírségi Önkormányzati Társulás, amelynek tagjai: Balkány, Nagykálló, Újfehértó, Kállósemjén, Bököny, Szakoly, Biri, Érpatak és Geszteréd.

A Társulás céljai:

a) oktatás és nevelés
b) szociális ellátás
c) egészségügyi ellátás
d) család-, gyermek- és ifjúságvédelem
e) közművelődési, közgyűjteményi tevékenység
f) helyi közlekedés, helyi közútfenntartás
g) ingatlan- és vagyongazdálkodás
h) ivóvízellátás, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás, valamint bel- és csapadékvíz elvezetés
i) kommunális szolgáltatások és energiaellátás
j) környezet- és természetvédelem, valamint hulladékkezelés
k) szennyvíztisztítás és elvezetés
l) területrendezés
m) esélyegyenlőségi program megvalósítása
n) foglalkoztatás
o) gazdaság- és turizmusfejlesztés, valamint idegenforgalom
p) állat- és növényegészségügy
q) belső ellenőrzés
r) területfejlesztés összehangolása, közös intézményrendszerek, szakszolgálatok létrehozása közszolgáltatási feladatok ellátására
s) sportszervezési feladatok összehangolása.

A Dél-Nyírségi Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulás fenntartásában 2007.07.01-től kezdte meg működését a Dél-Nyírségi Szociális és Gyermekjóléti Központ, melynek keretében a Nagykállói Járás területén 9 település (Nagykálló, Balkány, Újfehértó, Biri, Bököny, Kállósemjén, Érpatak, Szakoly és Geszteréd) működteti a szociális ellátási intézményeinek egy részét, vagy valamennyi ellátási területet.
Az Intézmény folyamatosan figyelemmel kíséri a lakosság körében felmerülő gondozási igényeket, javaslatot tesz egyes új gondozási módszerek alkalmazására, a meglévő szociális ellátások fejlesztésére. Kezdeményezi új ellátások bevezetését, a működő ellátások szükség szerinti átalakítását. Együttműködik a háziorvosi szolgálattal, védőnőkkel, egészségügyi intézménnyel. Igény esetén tájékoztatást nyújt a szociális ellátások biztosításának feltételeiről az ellátást igénybe vevők részére.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A települési önkormányzat nem rendelkezik az esélyegyenlőség szempontjából egyéb releváns adatokkal, kutatásokkal.

A szegénység fogalma a köznyelvben valaminek a hiányát, nélkülözését jelenti; leggyakrabban a jövedelmi szűkösséget, az anyagi nélkülözést értik alatta. Annak mérésére, hogy egy adott területen (országban, régióban, járásban stb.) mekkora mértékű a szegénység, különböző mérőszámok léteznek. Az abszolút, relatív vagy szubjektív szegénységi mutatók országonként, területenként eltérők, ezáltal nem is nagyon összehasonlíthatók. Az Európai Unióban 2010-től egységes mérőszámot-az AROPE (AtRisk of Poverty or Social Exclusion) mutatót - alkalmaznak a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett népesség arányának mérésére. Ez az összetett mutató már a nevében is jelzi, hogy nemcsak a jövedelmi hátteret méri, vizsgálja, hanem a szolgáltatásokhoz való hozzáférést, a munkaerő-piacon történő jelenlétet is. A szegénységi küszöb alatti jövedelemmel rendelkezők mellett a mutató a szegények közé sorolja a javak és szolgáltatások piacáról, valamint a munkaerő-piacról kiszorultakat is. A szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek közé azok tartoznak, akik a három dimenzió - relatív jövedelmi szegénység, súlyos anyagi depriváció és munkaszegénység – bármelyikében érintettek. Relatív jövedelmi szegénynek az számít, aki a medián jövedelem 60 százalékánál alacsonyabb jövedelemmel rendelkezik. Munkaszegény, aki olyan háztartásban él, amelyben a 18–59 éves háztartástagok a lehetséges munkaidő kevesebb, mint 20%-át töltik munkával. Súlyos anyagi depriváció - bizonyos javaktól és szolgáltatásoktól való megfosztottság - pedig azt sújtja, aki meghatározott kilenc tételből legalább négyben hiányt szenved (például nem tud rendesen befűteni vagy nem engedhet meg magának egy hét nyaralást). A legnehezebb helyzetben azok vannak, akik mindhárom szempontból érintettek, ők tekinthetők mélyszegénységben élőknek. A szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázata az átlagot jelentősen meghaladóan a 18 év alatti gyermekeket, az egyszülős háztartásokat, az alacsony iskolázottságúakat, a munkanélkülieket, valamint a romákat érinti. Az MNTFS 2030 a szegénység elleni küzdelmet és a roma népesség felzárkózását szolgáló stratégia. A dokumentum szerint a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázata mélységének mutatói közül az érintetteknek mintegy háromnegyedét (71,9%) egy szegénységi tényező érintette 2019-ben, 27,6%-uk volt egyszerre két kockázatnak kitéve, és 1,2%-nál stagnál azok száma, akik mindhárom szegény.

A szegénység szempontjából legmeghatározóbb társadalmi jellemzők közé a munkaerő-piaci aktivitás mellett alacsony iskolai végzettség, a roma származás, a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység és a lakókörnyezet sorolható.

A mélyszegénység nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége is és azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

Balkányban a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat tapasztalatai alapján összességében elmondható, hogy ellátottaik körében tendenciaként értelmezhetően növekedett a tartósan szegény családok, ezzel párhuzamosan a veszélyeztetett gyermekek száma, csökkent a szülők motiváltsága, érdektelenné, apatikussá váltak. A településen élő, szolgálatukkal kapcsolatba kerülő családok jelentős része rendkívül alacsony jövedelemből és egyre rosszabb lakás- és szociális körülmények között él. Az esetek jelentős részében egyik, illetve mindkét szülő álláskereső, az ezzel járó anyagi nehézségek a legtöbb családnál konfliktusokat idéznek elő, melyek kezelése több esetben igényelt segítséget. A higiénés körülmények, és a szülők egészségi állapota is romlást mutat, így a gyermekek testi, lelki fejlődésének feltételei is kedvezőtlenebbek, melyek iskolai sikertelenségekhez, lelki betegségekhez és devianciákhoz vezethetnek.

A mélyszegénységet összetett jelenségként kell kezelni, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A helyi önkormányzat feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását. Az utóbbi években Balkányban ennek következtében is érezhetően csökkent az álláskeresők száma. Míg 2016-ban 457 fő regisztrált munkanélkülit tartottak számon a városban, addig 2021. hasonló időszakában 283 főt. A változás oka lehet a munkalehetőségek bővülése, kisebb mértékben a munkaképes korú lakosság elvándorlása továbbá a nyugdíjszerű ellátásra való jogosultság.

A Kormány legutóbb 2015 márciusában alakította át a szociális ellátórendszert – lényegében az önkormányzatokra bízva a fenntartást. Megszüntették a központi lakhatási és adósságrendezési támogatást. A rendszeres szociális segélyt sokkal kevesebben kaphatják meg. Különösen a nyugdíj előtt álló, nagyjából 17-18 ezer főnek egyedüli esélyként maradt a közfoglalkoztatás. Az álláskeresési járadékot kilenc hónapról háromra rövidítették.

Helyi szinten az egyik „legnagyobb közfoglalkoztató" és a munkát koordináló szerv továbbra is az önkormányzat, a munkavégzés helyét pedig az önkormányzat és intézményei biztosítják.
Munkaerő-piaci szempontból a rendszerváltás piacgazdasági átalakulásának legnagyobb vesztese a roma népesség, a munkahelyek, az ingázási- és a munkásszállás lehetőségek beszűkülése miatt. Nehezíti helyzetüket, hogy az aktív keresők között alapkövetelmény a befejezett általános iskolai végzettség megléte. A közfoglalkoztatásnak nem feltétele az iskolai végzettség. Településünkön, az aktív munkavállalók közül, az Önkormányzat munkát tud biztosítani. Általánosságban éves szinten 250-300 fő közötti a foglalkoztatási létszám.

A magyarországi romák kétségkívül az ország legkiszolgáltatottabb társadalmi csoportjai közé tartoznak. A mintegy 6-700 ezres roma népesség négyötöde él létminimum alatt, többségük társadalmi és fizikai értelemben is szegregált, vagy szegregálódó településeken, településrészeken. Lakáskörülményeik évtizedekre vannak a magyarországi átlagtól, oktatási és munkaerő-piaci esélyeik jóval alacsonyabbak a nem romákénál, egészségügyi helyzetük „megrendítő".

A romák helyzetét pusztán a fenti jellemzőkkel meghatározni – az őket körülölelő társadalmi előítéletek hatásának számbavétele nélkül – pontosan mégsem lehet. A szociális létbizonytalanság mellett a kirekesztettség a legtöbb roma közös jellemzője, és e két jellemző együtthatója az a kilátástalan élethelyzet, amely jó eséllyel egész életükben távol tartja őket a társadalom egészétől.

A 2011. évi CLXXIX. törvény szerint elismert 13 magyarországi nemzeti kisebbség közül létszámban a roma nemzeti kisebbség a legnagyobb. A roma népesség statisztikai számbavételével kapcsolatban két ellentétes álláspont fogalmazható meg. Az első szerint az roma, aki annak tartja magát. Ez az önbesoroláson alapuló meghatározás. A másik szerint azokat a személyeket kell románnak tekinteni, akiket a többségi társadalomhoz tartozó személyek külső minősítés alapján románnak tartanak.
A két megközelítés alapján meghatározott roma népesség száma jelentősen eltér egymástól. A környezetük által románnak minősített személyek száma lényegesen magasabb, mint azoké, akik saját magukat – akár nemzetiség, akár anyanyelv, akár nemzetiségi hovatartozás alapján – romaként határozzák meg.
A 2011. évi népszámlálás nemzetiségi kérdéseinek módosítása hatással volt a roma nemzetiségűek létszámára. 2011-ben két kérdésben kérdeztek rá a nemzetiségre. A második kérdés bevezetésétől azt várták a statisztikusok, hogy sok, a környezet által románnak minősített személy a nemzetiségi kérdésre vonatkozó második rákérdezés esetén felvállalja roma kötődését. Ez nagy valószínűséggel így is történt, ugyanis a 2011-ben roma nemzetiséghez tartozók létszáma összesen 315 583 fő, 2001-hez képest 109 ezer fővel nőtt a KSH adatai szerint de ez a létszám még mindig

sokkal kevesebb, mint a környezetük által románnak tartott személyek száma, amely 2011 körül 600–800 ezer fő lehetett)

A roma lakosság életkori összetétele lényegesen fiatalabb népességet mutat, mint a nem roma népességé.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.
Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Városunkban tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák, a társadalmi előítélet jelenléte. A tanyavilágban élők, nem mobilisak, a munkahelyteremtés végett, nem hajlandóak az ingázásra. A roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottsági szintje, jövedelme még a roma férfiakénál is jelentősen alacsonyabb.

A KSH adatai szerint a háztartások jövedelme 2020-ban 8,8 %-al magasabb volt, mint az előző évben. Az éves bruttó jövedelem 2 millió 190 ezer forint, a havi átlagjövedelem országosan 147 000 forint volt. (KSH, 2020.) A háztartások jövedelmi viszonyait tekintve regionális eltérések vannak. A fővárosi háztartások jövedelmi helyzete a legkedvezőbb, Budapesten az egy főre jutó éves átlagos bruttó jövedelem 2 millió 878 ezer Ft volt 2020-ban, az országos átlag 1,3 –szorosa. Észak-Alföldön 14,9 %-al volt kevesebb a háztartások bruttó jövedelme az országos átlaghoz képest. Az Észak-alföldi régióban a havi átlagjövedelem 125 000 forint volt.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet

Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	51,62	46,73
2017	51,42	41,86
2018	53,38	40,18
2019	52,57	29,94
2020	52,09	35,00
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

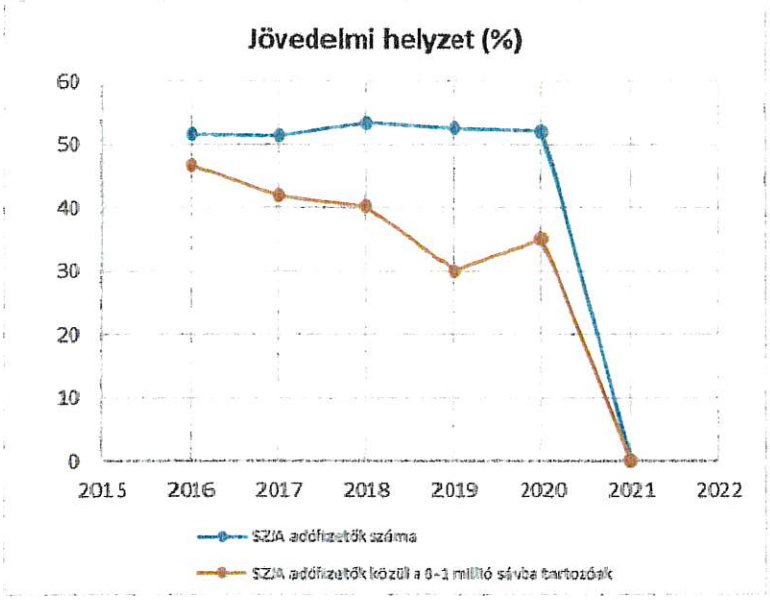

A háztartások fogyasztási színvonalát elsősorban a gazdaság teljesítőképessége, a foglalkoztatási helyzet, valamint az árak színvonalának alakulása befolyásolja. A lakossági fogyasztási kiadások 2013 óta tartó bővülő trendjét sok fogyasztási szegmensben visszavetette a 2020-ban kirobbant világjárvány. A pandémia kezelésére hozott korlátozó intézkedések a háztartásokat életmódbeli változásokra kényszerítették, amik hatással voltak kiadásaik nagyságára, és átformálták annak szerkezetét is. A háztartások kiadásaiban az élelmiszerek, a lakberendezési és háztartásviteli kiadások 9,9 -10,4 %-al emelkedtek; az utazások szigorítása, a vendéglátás és szálláshely-szolgáltatásra kiadott összegek 17,6 %-al visszaestek, csökkenés volt a szórakozás, ruházkodás, és közlekedés területén is. A számítógépekre, szoftverekre, mosó és tisztítószerekre, illetve vitaminokra és gyógyszerekre jutó kiadások viszont növekedtek. 2020-ban a COVID-19-járvány következtében kismértékben nőtt a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek aránya. 2019-hez képest 51 ezer fős növekedés mellett 1 millió 752 ezer főt érintett a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázata. Az érintettek aránya 0,4 százalékponttal nőtt, és a teljes népesség 18,2%-át tette ki. Ezen belül a relatív jövedelmi szegénységi arány 12,7, a súlyos anyagi depriváció 8,3, a nagyon alacsony munkaintenzitás mutatója pedig 3,7% volt 2020-ban. (KSH, 2020.)

A szegénység leginkább azokat a társadalmi csoportokat veszélyezteti, akiknek a munkaerőpiaci helyzete az átlagosnál kedvezőtlenebb. A pandémia következményeként 2020-ban emelkedett a munkanélküliség, ami maga után vonta, hogy 45 ezer fővel nőtt a szegénység vagy kirekesztődés kockázata által érintett munkanélküliek száma, arányuk közel 61%-ot tett ki. Az alapfokú végzettségűek körében szintén jóval átlag fölötti volt a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek aránya, körükben 38,9%-ot érintett a szegénység 2020-ban. Ezzel szemben a felsőfokú végzettségűek között ez az arány 5,0% volt. A szegénység vagy kirekesztődés kockázata által érintett nyugdíjasok száma nem változott, arányuk 0,3 százalékponttal csökkent. A korcsoportos bontásokat tekintve a járvány a gyermekek szegénységi kockázatát növelte a legnagyobb mértékben, a szegénység által érintett 18 év alattiak aránya 2,5 százalékponttal nőtt 2019-hez képest. A 18–64 évesek és az idősek érintettsége lényegében nem változott, a nyugdíjasoké kismértékben csökkent. Mivel a roma népesség életszínvonala a járvány előtt is jelentősen elmaradt az országos átlagtól, őket különösen kedvezőtlenül érintette a járványhelyzet. Ennek következtében az évek óta tartó javuló tendencia megtorpant, és a roma népesség szegénységi mutatói a 2018. évi szintre estek vissza. 2020-ban a roma népesség kétharmadát érintette a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázata. A súlyosan depriváltak aránya másfélszeresére nőtt, és minden ötödik személy élt nagyon alacsony munkaintenzitású

háztartásban. A jövedelmi szegénység növekedése kisebb mértékű volt, de a szegénységi küszöb alatt élők aránya így is 2,9-szerese volt az országos átlagnak. (KSH, 2020.)

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

Az előző pontban említettek szerint a szegénység leginkább azokat a társadalmi csoportokat veszélyezteti, akiknek a munkaerő-piaci helyzete az átlagosnál kedvezőtlenebb. A szegénység létének egyik komponense az alacsony munkaintenzitás, amit a 18-59 éves háztartástagok munkával töltött ideje alapján határoznak meg. A fogalmi meghatározás szerint, azok a nagyon alacsony munkaintenzitású háztartások, ahol a munkaképes korúak a lehetséges munkaidejüknek kevesebb, mint 20 % -át töltik munkával.2020-ban a teljes népesség 3,7 %-a, az aktív korosztály arányában pedig 5 % volt az alacsony munkaintenzitású háztartásban élők száma. (KSH, 2020) a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete; A foglalkoztatottság a társadalmi kirekesztődésnek és a szegénység mérséklésének alapvető feltétele. A foglalkoztatási ráta 2019 –ben 75,3% volt a 20-64 éves korosztályban. Jelentős különbségek vannak azonban életkor, iskolai végzettség, foglalkoztatási környezet és nemzetiségi hovatartozás szerint. „A hátrányok területi koncentrálódása eredményeként nemcsak a foglalkoztatási ráta, hanem a munkanélküliség mérőszámai esetében is a lakóhely szerinti különbségek jelentős részben visszavezethetők az iskolázottsági különbségekre, az etnikai hovatartozás szerinti különbségek pedig az iskolázottság mellett a lakóhely szerinti eltérésekre is." (MNFTS 2030) A 2020-ban megjelenő COVID-19 világjárvány a munkaerő-piaci folyamatokat befolyásolta, „összességében azonban a járvány munkaerő-piaci következményei kevésbé voltak súlyosak, mint a 2008 végén kezdődött gazdasági válságé, viszont a gazdaság egyes területeit annál jóval koncentráltabban érintette." Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében az országos átlaghoz képest több mint kétszeres a munkanélküliségi ráta, e miatt a legelmaradottabb régióként tartják számon. 2020-ban országosan 4,1 % volt a munkanélküliségi ráta, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében 8,8 % (KSH), Nyíregyházán pedig 3,09 % volt. Ezt a helyzetet a világjárvány csak még jobban mélyítette. Javulás csak 2021. év végén jelentkezett, ami a Kormány munkahelyek megőrzését segítő támogatásoknak volt köszönhető.

A helyi önkormányzat az Flt. 8. § (4) bekezdése értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

a) közfoglalkoztatást szervez,
b) figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
c) döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,
d) az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

A táblázatokban szereplő adatok segítségével a településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni. A helyi adatokat más adatokkal is összevetjük.

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a

megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 15–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.
A magyar munkaerő-piaci helyzet legfontosabb jellemzője a tartósan alacsony munkaerő-piaci részvétel, ami a kirívóan alacsony foglalkoztatási szintnek, valamint az átlagosnál valamelyest magasabb munkanélküliségnek az eredője. A szegénység kialakulása és fennmaradása – egyéb iskolázottsági és szociológiai tényezők mellett – a foglalkoztatottság hiányára vezethető vissza. Ez a megállapítás ugyanakkor fordítva is igazolható: a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci belépésének esélye erősen korlátozott. A munkaerőpiacot jellemző alacsony foglalkoztatási ráta elsősorban az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező népesség magas inaktivitására vezethető vissza, amely mindkét nemnél és a munkaerőpiacon egyébként legaktívabbnak számító középkorosztálynál is megfigyelhető. A fent felsorolt problémák különösen erőteljesen, kumulálva jelentkeznek a munkaerő-piaci szempontból leghátrányosabb helyzetű mélyszegénységben élők és roma népesség esetében.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	**Nők aránya** (TS 034)	**Összesen**
2016	10,38	9,84	10,11%
2017	9,93	8,46	9,20%
2018	7,46	7,42	7,44%
2019	7,29	7,65	7,47%
2020	6,98	9,49	8,24%
2021	5,73	8,23	6,98%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

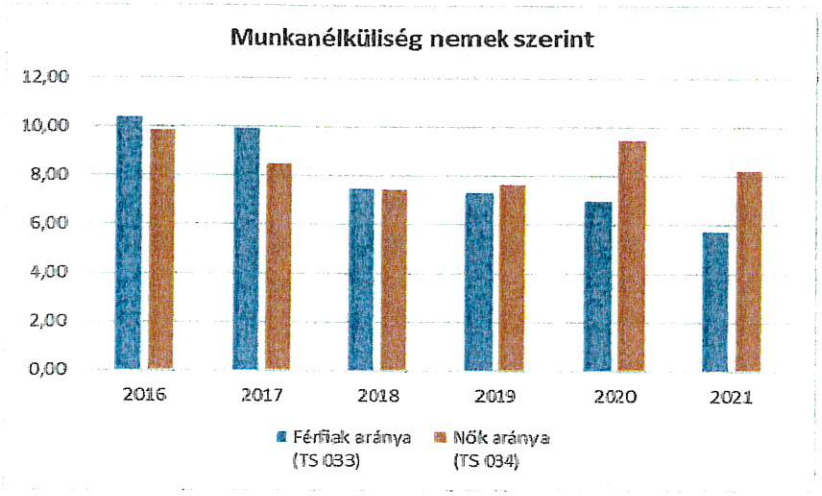

A város foglalkoztatottsági helyzetét kedvezőtlen mutatók jellemzik. Balkányban a 2011 évi népszámlálási adatok alapján a foglalkoztatottak aránya a munkaképes korú lakosságon belül 53,2% volt, amely arány a vármegyei átlaghoz (53,7%) közel azonos, az országos átlagtól ugyanakkor több mint 10%-kal elmarad. Kedvező folyamat, hogy a foglalkoztatottak száma és aránya a 2001-es adatokhoz képest jelentősen növekedett a városban. A foglalkoztatottak szektoronkénti megoszlását vizsgálva kitűnik, hogy a térségi és a vármegyei átlaghoz képest magas a mezőgazdaságban és az iparban dolgozók aránya.
Balkányban a munkanélküliek száma és aránya 2011 és 2021 között ugyan csökkent (2011-ben 925 fő, míg 2021-ben 283 fő volt munkanélküli), de 2021-ben a munkanélküliségi ráta (6,9%) még mindig magasabb volt mind a vármegyei (6,3%), mind az országos (3,7%) átlagnál.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	**Év**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
	Fő összesen	**457**	**410**	**324**	**318**	**341**	**283**
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	28,00	31,00	14,00	20,00	20,00	13,00
	%	6,13%	7,56%	4,32%	6,29%	5,87%	4,59%
21-25 év (TS 038)	Fő	61,00	60,00	46,00	39,00	46,00	26,00
	%	13,35%	14,63%	14,20%	12,26%	13,49%	9,19%
26-30 év (TS 039)	Fő	45,00	38,00	38,00	27,00	27,00	21,00
	%	9,85%	9,27%	11,73%	8,49%	7,92%	7,42%
31-35 év (TS 040)	Fő	50,00	43,00	32,00	33,00	41,00	27,00
	%	10,94%	10,49%	9,88%	10,38%	12,02%	9,54%
36-40 év (TS 041)	Fő	49,00	28,00	20,00	26,00	26,00	28,00
	%	10,72%	6,83%	6,17%	8,18%	7,62%	9,89%
41-45 év (TS 042)	Fő	44,00	39,00	43,00	37,00	29,00	22,00
	%	9,63%	9,51%	13,27%	11,64%	8,50%	7,77%
46-50 év (TS 043)	Fő	60,00	49,00	24,00	31,00	24,00	18,00
	%	13,13%	11,95%	7,41%	9,75%	7,04%	6,36%
51-55 év (TS 044)	Fő	45,00	43,00	31,00	27,00	32,00	25,00
	%	9,85%	10,49%	9,57%	8,49%	9,38%	8,83%
56-60 év (TS 045)	Fő	53,00	49,00	31,00	29,00	31,00	30,00
	%	11,60%	11,95%	9,57%	9,12%	9,09%	10,60%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	22,00	30,00	45,00	49,00	65,00	73,00
	%	4,81%	7,32%	13,89%	15,41%	19,06%	25,80%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

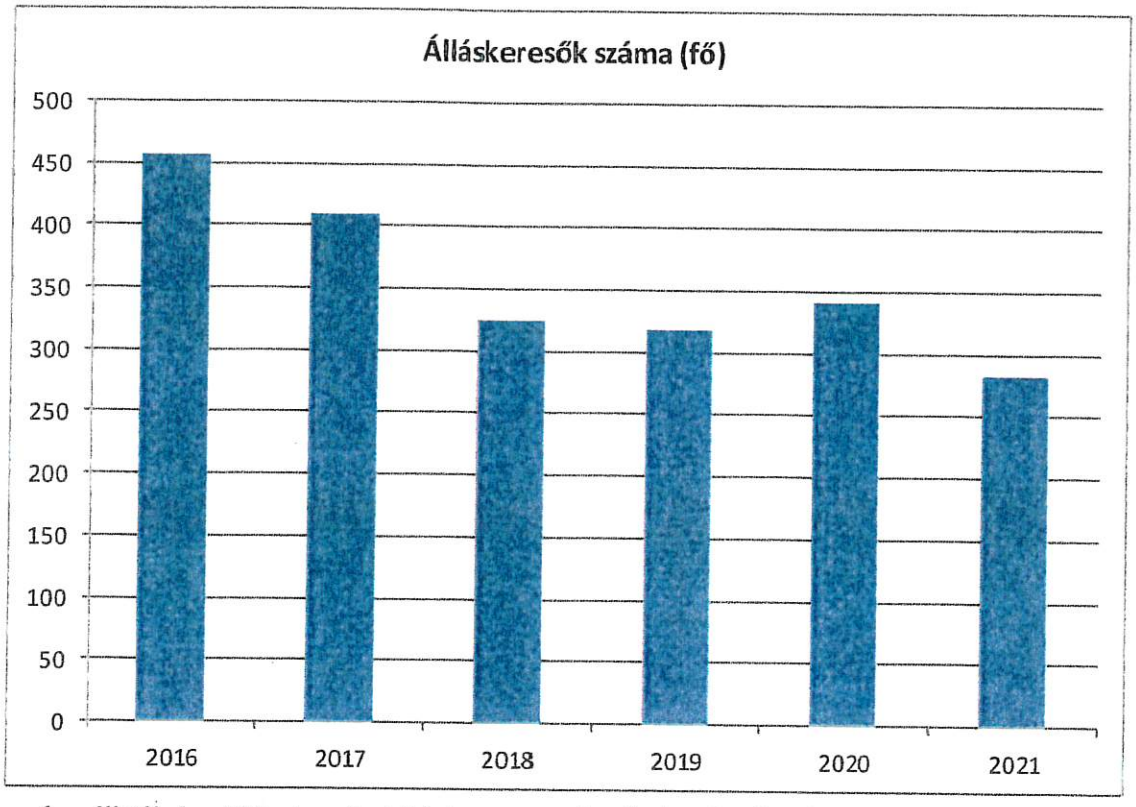

A munkanélküliség időtartamát tekintve a statisztikai adatok alapján az elmúlt években a munkakeresés átlagos időtartama 8-10 hónap volt, a munkanélküliek 33-35, %-a legalább egy éve keresett állást. Minél hosszabb az az idő, amit valaki munka nélkül tölt el, annál jobban romlanak az esélyei a tekintetben, hogy a munka világába vissza tud helyezkedni. Ez növeli a kirekesztettség és a szegénység kockázatát. Nemek szerinti bontásban vizsgálva a gazdasági aktivitást szemléltető mutatókat megállapítható, hogy a nők foglalkoztatásban betöltött szerepe kedvezőtlenebb: a lakosságon belül a nők aránya 49.99 % volt a munkanélküliségi ráta 2021-ben a férfiaké 5.73 %, a nőké 8.23 %. A 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül is a nők aránya túlsúlyban van 59.66 %.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	50,98	43,35
2017	45,61	41,71
2018	51,85	48,21
2019	54,09	54,07
2020	67,16	58,08
2021	62,19	59,66

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

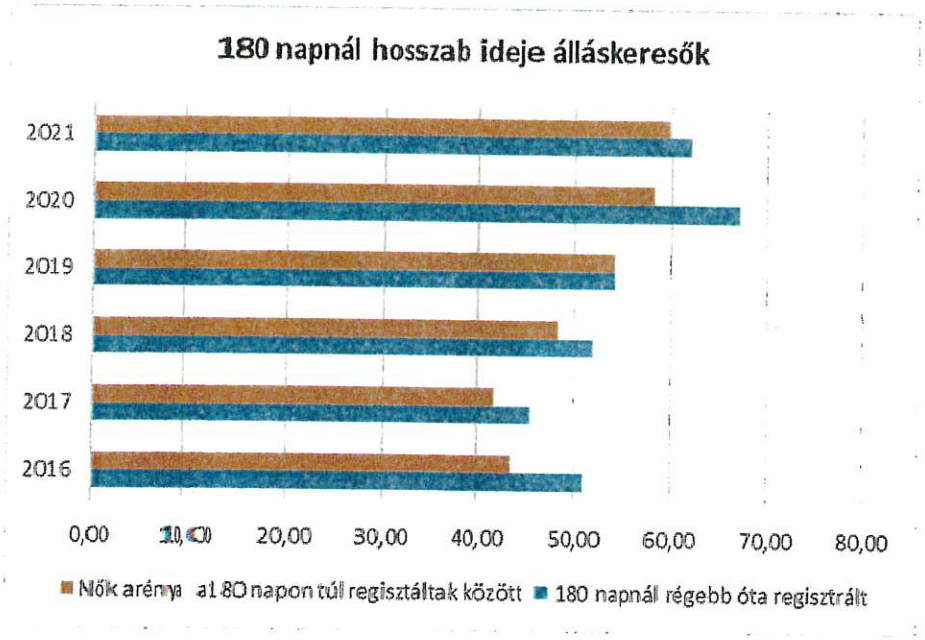

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Az alacsony iskolai végzettség alapvető hatással van a későbbi foglalkoztatási lehetőségekre is. Balkányban az alapfokú iskolai végzettség megszerzése tekintetében, azonban megállapítható, hogy foglalkoztatásuk igen alacsony, hiszen a nyilvántartott álláskeresők jelentős arányát a 8 általánosnál alacsonyabb, illetve 8 általános végzettséggel rendelkezők alkotják

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	457	16	3,50%	212	46,39%	229	50,11%
2017	410	24	5,85%	178	43,41%	208	50,73%
2018	324	19	5,86%	140	43,21%	165	50,93%
2019	318	14	4,40%	136	42,77%	168	52,83%
2020	341	23	6,74%	148	43,40%	170	49,85%
2021	283	18	6,36%	116	40,99%	149	52,65%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

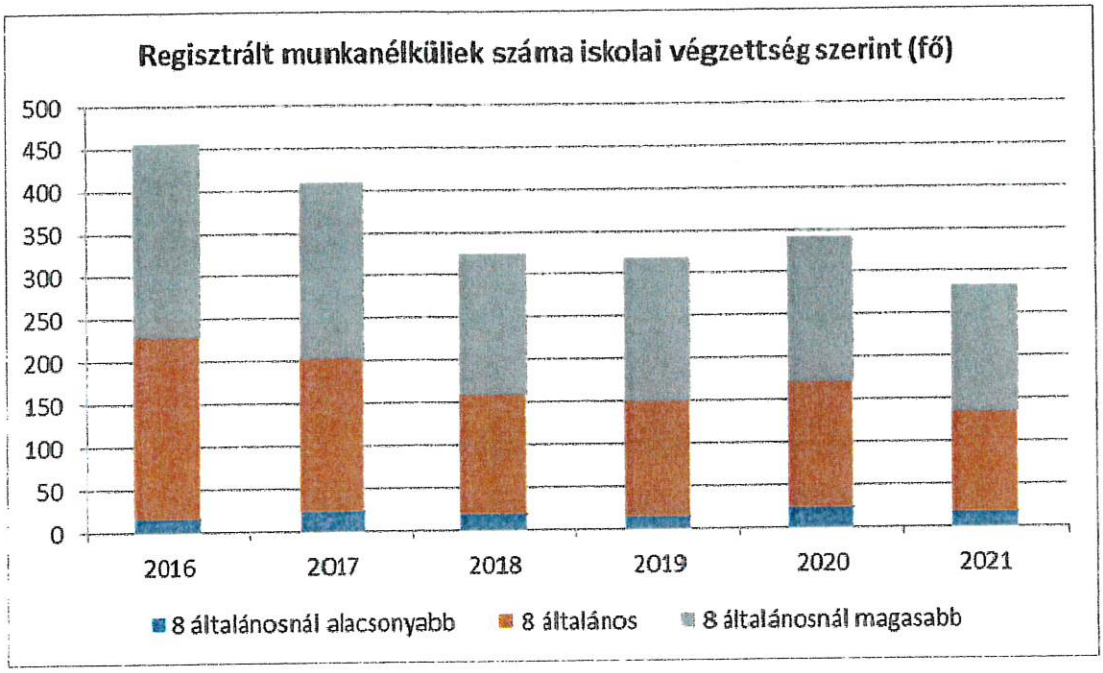

*c) **közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;***

Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegye a munkanélküliség nagyságát tekintve szinte a rendszerváltás óta a legrosszabb helyzetű megyék közé tartozott.

A munkanélküliség mind az állástalan személy, mind pedig a gazdaság és a társadalom szempontjából súlyos probléma, amely átmenetileg, vagy tartósan jövedelemhiányt okoz. A tartós munkanélküliség anyagi veszteséggel jár és elszegényedéshez, társadalmi kirekesztettséghez vezet.
A közfoglalkoztatási program célja, hogy a munkára képes, tartósan munkanélküli személyek a korábbinál fokozottabb mértékben vegyenek részt valamely közfoglalkoztatási formában, hogy rendszeres munkajövedelemhez jussanak, és közelebb kerüljenek a munka világához.

Napjaink egyik legégetőbb problémája a tartós munkanélküliség, amely jelentős részben a gazdasági szektorok átalakulásának, a gyorsan változó munkaerő-piaci viszonyoknak a következménye. A szakképzetlen munkavállalók, továbbá a gazdaság által már nem keresett szakképzetséggel rendelkezők kiszorulnak a munkaerő-piacról, és egyre jelentősebb arányban válnak a segélyezési rendszer alanyaivá. Az utóbbi években egyre több azon fiatalok száma, akik, egyáltalán nem találnak állást, így munkatapasztalatot sem tudnak szerezni.

A tartós munkanélküliség elszegényedést, a lakhatási körülmények romlását, a szegénység átörökítését idézheti elő. Szociológiai kutatások bizonyítják, hogy a tartósan munkanélküli személy társas-társadalmi kapcsolatai beszűkülnek, önértékelése romlik, gyakran mentális problémákkal küzd.
A munkanélküliség kezelésére számos aktív és passzív eszköz áll rendelkezésre. A célja ezen eszközöknek, a munkanélküliség csökkentése, a káros hatások minimalizálása, a munkanélküli személyek aktivitásának növelése.

Az önkormányzat jól átgondolt közfoglalkoztatási programot valósít meg évek óta. A közmunkaprogramok szervezését, lebonyolítását a Polgármesteri Hivatal ügyintézője végzi. A közfoglalkoztatottak száma évről-évre csökken, amint a 3.2.5. sz. táblázat is szemlélteti.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitika		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalakoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	509	511
2017	443	454
2018	481	415
2019	454	391
2020	410	340
2021	351	319

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

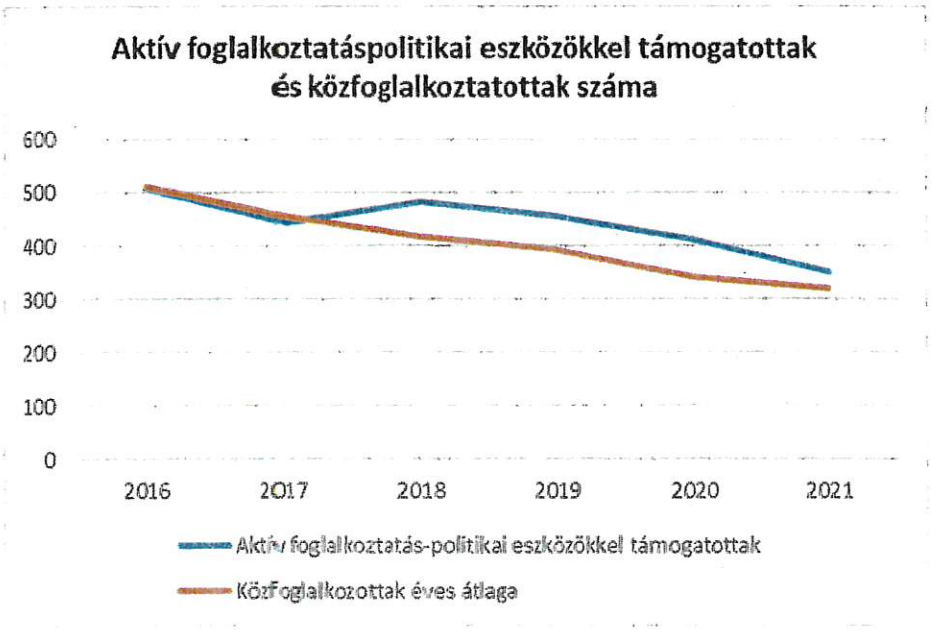

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

2021-ben a város lakónépességének száma 6 017 fő, az állandó népességének száma 6 037 fő volt. A város lakónépessége az elmúlt tíz év alatt 7,5%-kal (6 505 főről 6 017 főre) csökkent, míg az állandó népesség tekintetében a csökkenés 7,7%-os (6 539 főről 6 037 főre) volt. A 2011-es népszámlálás alapján Balkány lakónépességének a negyede a városkörnyéki tanyás városrészen él. A népesség korcsoportok szerinti összetételét vizsgálva megállapíthatjuk, hogy Balkányban az országos trendekhez hasonlóan a népesség elöregedése jellemző. 2011 és 2021 között Balkányban

a fiatalok aránya 23%-ról 15,7%-ra csökkent, miközben a munkaképes korú lakosság aránya 64%-ról 66,3%-ra, az idősek aránya pedig 13%-ról 17,9%-ra növekedett. Pozitívumként értékelhető, hogy Balkányban az aktív korúak aránya a vármegyei (66,3%) értékkel azonos, és az országos átlagnál (64,9%) magasabb. A városban élő fiatalok aránya pedig a vármegyei átlagnál (15,8%) ugyan alacsonyabb, de meghaladja az országos átlagot (14,6%).
A város foglalkoztatottsági helyzetét kedvezőtlen mutatók jellemzik. Balkányban a 2011 évi népszámlálási adatok alapján a foglalkoztatottak aránya a munkaképes korú lakosságon belül 53,2% volt, amely arány a vármegyei átlaghoz (53,7%) közel azonos, az országos átlagtól ugyanakkor több mint 10%-kal elmarad. Kedvező folyamat, hogy a foglalkoztatottak száma és aránya a 2001-es adatokhoz képest jelentősen növekedett a városban. A foglalkoztatottak szektoronkénti megoszlását vizsgálva kitűnik, hogy a térségi és a vármegyei átlaghoz képest magas a mezőgazdaságban és az iparban dolgozók aránya. A településen ugyanakkor a legtöbben a tercier szektorban dolgoznak.
Balkányban a munkanélküliek száma és aránya 2011 és 2021 között ugyan csökkent (2011-ben 925 fő, míg 2021-ben 283 fő volt munkanélküli), de 2021-ben a munkanélküliségi ráta (6,9%) még mindig magasabb volt mind a vármegyei (6,3%), mind az országos (3,7%) átlagnál.

Szabolcs-Szatmár-Bereg megyén belül a Nagykállói kistérségben a legmagasabb a tartósan regisztrált munkanélküliek aránya. Az inaktív és a munkanélküli népesség foglalkoztathatóságát nagymértékben megnehezíti a piacképes ismeretek hiánya. Ebből kifolyólag szükséges képzési, átképzési programok lebonyolítása, a tananyagok fejlesztése, valamint az ezekhez szükséges oktatási intézmények infrastrukturális fejlesztése, korszerűsítése. A foglalkoztatott népességen belül jelentős a más településre eljárók aránya.

Tovább nehezíti a helyzetet a kicsiny bokortanyákon élők viszonylag nagy száma, akiknek nem csak a tömegközlekedés, de gyakran a műút sem elérhető lakóhelyükön. Ezen okok miatt az itt élők csak nehezen juthatnak hozzá az intézményes ellátásokhoz. Nagyon fontos az információhiány csökkentése ezeken az eldugott helyeken.

A demográfiai adatok alapján látható, hogy a település nem egy elöregedő képet mutat, viszont a mezőgazdaságban foglalkoztatottak számának folyamatos csökkenése, új munkahelyek létesítésének hiánya miatt, sokan ingáznak a nagyobb települések irányába.

A hosszú ideje tartó munkanélküliség az érintettek esetében tartós fásultságot, reménytelenséget eredményez, gyakori probléma, hogy még a munkaügyi központban, családsegítőben sem jelentkeznek, a segítségkérést hiába valónak tartják. Számukra az egyedüli stressz kezelés az alkohol, dohányzás, nőknél gyakran a nyugtatók.

Az 1990-es években a korábbi elavult iparszerkezet és a viszonylag magas arányú mezőgazdasági termelés leépülése miatt igen nagymértékben csökkent a foglalkoztatottság, a munkanélküliség robbanásszerűen megnőtt.

Balkány jelenlegi népessége 2022 évben 5985 fő. Mint már említettem, a lakosság negyede a kiterjedt tanyavilágban él. A vármegyére jellemző munkanélküliség is az ott élő lakosokat sújtja, köszönhetően alacsony iskolai végzettségüknek és a munkahelyek hiányának.
Ahogy a múltban, úgy a jelenben is a mezőgazdaság biztosítja a megélhetést a lakosság jelentős részének. A jelenlegi termelési forma, a kis parcellák, a tőkehiány hosszabb távon nem biztosíthat jó megélhetést a „földben" dolgozó számára. Ezen a téren tovább kell lépni, ki kell használni a település adottságait. Napjainkban is nagy a telepítési láz, egymás után épülnek a hűtőházak, csak egy feldolgozó üzem hiányzik, mely a foglalkoztatás javításához is hozzájárulna. A szántóföldi növénytermesztésben a kukorica, a gabonafélék és a dohánytermesztés a jellemző. A zöldségfélék közül a paprika, paradicsom, az uborka és az utóbbi években a dinnye termesztése a népszerű. Az

'50-es évektől 1990-ig jól működő Termelőszövetkezet és Állami Gazdaság nyújtott biztos megélhetést, munkát a lakosoknak. 1990-től a földterületek magánkézbe kerültek. Az ott dolgozók jelentős része munkanélkülivé vált, vagy az idősebb generáció korkedvezményes nyugdíjazást kapott.

A rendszerváltás előtt, a lakosság jelentős részének biztosított munkát a Fémmunkás Vállalat. 1990 után ez a vállalat is magánkézbe került, melynek eredménye volt, hogy a dolgozók nagy részét elbocsátották. Ma ez a vállalat Steel-Building Kft. néven működik. A társaság elsősorban az építőipari és technológiai acélszerkezet gyártás területén végez kiterjedt feladatokat. A gyártott termékek felhasználásával komplett építmények illetve technológiai szerkezetek kivitelezését, helyszíni installációját is végzi. A Steel-Building Kft. 10 000 m2 alapterületű gyártócsarnokkal rendelkezik, melyek 6,3 tonnás illetve 12,5 tonnás híddarukkal és az összes gyártáshoz szükséges technológiai eszközzel felszereltek.

A közfoglalkoztatás egy, a munkaviszonytól elkülönülten kezelendő, állam által részben vagy egészben finanszírozott speciális jogviszony, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerőpiacra. A közfoglalkoztatás a jelenlegi piaci és gazdasági környezetben számottevő lehetőséget jelent a hátrányos helyzetű álláskeresők – aktív korúak ellátására jogosultak – átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására.

A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény meghatározza, hogy közfoglalkoztatottként melyek azok a természetes személyek, akik foglalkoztathatóak.
A fent említett törvény taxatíve felsorolja azt is, ki lehet közfoglalkoztató:

A közfoglalkoztatási támogatások típusai:
- rövid időtartamú foglalkoztatás támogatása
- hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása
- országos közfoglalkoztatási program támogatása
- start munkaprogram támogatása
- közfoglalkoztatás mobilitását szolgáló támogatás
- vállalkozás részére foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő személy foglalkoztatásához nyújtható támogatás

A közfoglalkoztatási jogviszony alapján a közfoglalkoztatott jogosultságot szerez társadalombiztosítási- és a nyugellátásra (táppénz, nyugdíj). Ennek megfelelően –a munkabérhez hasonlóan– a közfoglalkoztatási bér után is meg kell fizetni a munkáltatói terheket, valamint a közfoglalkoztatott bruttó béréből is levonásra kerülnek az adó- és járulékterhek.

2013 és 2016. között az állam által meghatározott célok elérésének egyik meghatározó programja volt a kistérségi start mintaprogram, valamint a később erre épülő start-munkaprogram. A közút programban a belterületi úthálózat javítása, karbantartása, a járdák építése, javítása, térburkoló kő lerakása, utak padkázása, vagyis a meglévő értékeink állagmegóvása, valamint az elöregedett járdaszakaszok felújítása volt a célunk. A belvízelvezető rendszerek rendbetétele programban a balkányi belterületi csatornák karbantartása, tisztántartása valósul meg, főként a belvízveszély elhárítása végett. A helyi sajátosságokra épülő programelemben száraztésztát készítenek a közfoglalkoztatottak, ami a közétkeztetésben az óvoda konyháján kerül felhasználásra. A mezőgazdasági programelemben önkormányzati tulajdonú területeken illetve a lakosság által szívességi használatra felajánlott kiskertekben zöldségnövények /burgonya, vöröshagyma.../ termesztése valósult meg. Minden évben a termés az Önkormányzat Konyhájának zöldség alapanyaggal való ellátását segítjük. A mezőgazdasági földutak rendbetétele programban a külterületi tanya települések útjai kerülnek járhatóvá tételre. A programok további kiemelt

sajátossága maga az értékteremtés, a közfoglalkoztatottak munkájukkal hozzájárulnak a település ápolásához, a gyermekétkeztetés támogatásához, a szociális természetbeni ellátások megteremtéséhez, közben elsajátíthatnak a munkavállaláshoz szükséges kompetenciákat is.

Az önkormányzatok, mint közfoglalkoztatók esetében a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás keretében, más foglalkoztatóknál az országos közfoglalkoztatási programokhoz kapcsolódóan a közfoglalkoztatók igényei szerint indultak szakmai képzések, amelyek – a képzés jellegétől függően- tanúsítvány vagy OKJ-s bizonyítvány megszerzésével zárultak. A képzéseknek kettős célja volt, ezek jelenleg is kiemelten fontosak: a foglalkoztatók már meglévő dolgozóikat is támogathatják azzal, hogy munkájuk elvégzéséhez szükséges szakképesítés megszerzéséhez segítik őket, de az alacsony iskolai végzettségű álláskeresők beiskolázására önálló programok is indulnak. Az elérni kívánt eredmény mindkét esetben az, hogy az új szakképesítéssel a dolgozók (re)integrálódjanak az elsődleges munkaerőpiacra.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

Felnőttoktatásban résztvevőkről adattal nem rendelkezik a település, valamint felsőfokú intézményekben tanuló roma fiatalokról sincsenek adataink. Középfokú felnőttoktatásra a vonzáskörzetben nyílik lehetőség, azonban a balkányi tanulók létszámáról a statisztikák nem tartalmaznak elkülönített adatot.

A hiányzó adatok ellenére általánosságban elmondható, hogy a településen nyilvántartott munkanélküliek között még mindig nagyon magas azok aránya, akik csak alapfokú végzettséggel rendelkeznek. Középfokú végzettség hiányában a szakképesítések többsége sem szerezhető meg, így ezeknek a lakosoknak a többsége a munkaerőpiac csak olyan területein tud elhelyezkedni, ahol semmilyen speciális szaktudásra nincs szüksége. A 16. életév betöltésével Magyarországon megszűnik a tankötelezettség, így semmilyen jogszabály által biztosított forma nincs arra, hogy a fiatalokat „rákényszerítsük" arra, hogy középfokú képesítést szerezzenek. Az iskolarendszeren kívüli szakképesítés megszerzésének egyik lehetőségeként alakult ki az utóbbi években, hogy a nyilvántartott álláskereső az illetékes Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán keresztül pl. közfoglalkoztatási program keretein belül, a munkavégzés alól felmentve szerez valamilyen dokumentált szakképzést.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	457	51
2017	410	45
2018	324	29
2019	318	29
2020	341	26
2021	283	20

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

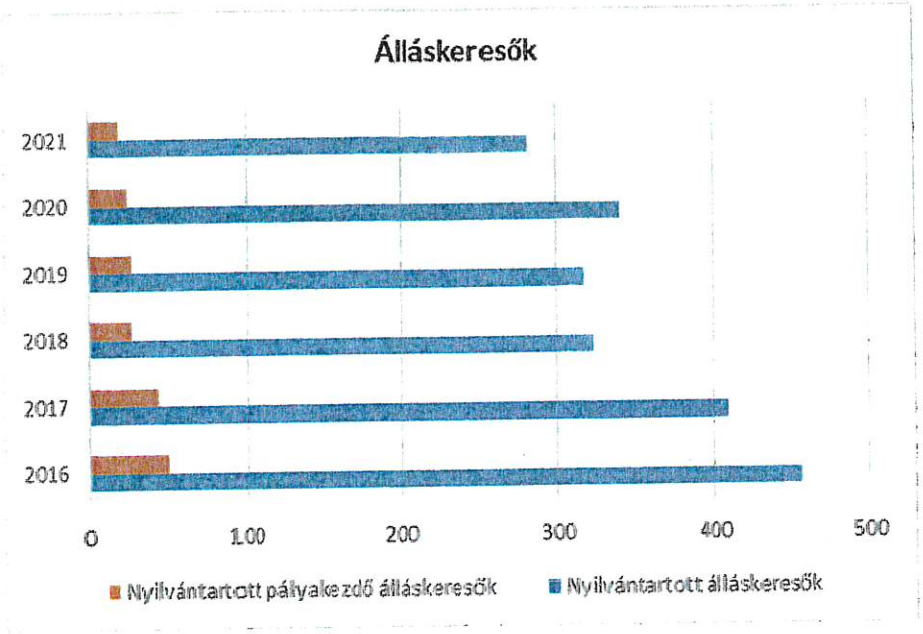

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A munkaerőpiaci integrációhoz, a képzési lehetőségek eléréséhez a Szabolcs –Szatmár –Bereg Vármegyei Kormányhivatal Nagykállói Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztálya nyújt segítséget az érintetteknek. A képzési támogatások célja az álláskeresők és a munkahely megszűnéssel veszélyeztetettek munkaerő-piaci esélyeinek javítása. A hátrányos helyzetű és inaktív emberek munkaerő-piaciintegrációjával, reintegrációjával a piacképes tudásszint elérése.

A STEEL-Building Kft. fontosnak tartja az élethosszig tartó tanulást mivel a mindenkori unkaerő-piaci igényeknek megfelelő szakmai felkészültség napjainkra elengedhetetlenné vált. A versenyképesség alapfeltétele lett a folyamatos fejlődés és a munkaerőképzés.

A cég célja, hogy a hazai gazdasági kihívások mellett a nemzetközi, globális elvárásoknak is megfeleljen.

A 2019-ben megkezdett kétéves képzéseket az idei évben sikeresen zárták tanulóink. A vizsga írásbeli része a Nyíregyházi SzC Tiszavasvári Szakképző Iskola és Kollégiumban, gyakorlati része a Steel- Building Kft. telephelyén létesített gyakorlati képzőközpontban zajlott. A gyakorlati vizsgán minden tanuló elkészítette vizsgadarabját, amit a vizsgabizottsági tagok ellenőriztek, mértek és értékeltek. Ezután a sikeres eredménnyel végzett tanulók ünnepélyes évzáró rendezvény keretében vették át a szakmai bizonyítványt a Steel- Building Kft. telephelyén. Nagyon büszkék vagyunk az elért eredményekre, melyek az alábbiak:

Hegesztő szak:

- 13 fő vett részt a felnőttképzésben, levizsgázott: 13 fő
- 1 fő nappalis tanuló szintén sikeres vizsgát tett

Épület- és szerkezetlakatos szak:

- 14 fő vett részt a felnőttképzésben, levizsgázott: 12 fő. Két tanuló nem jelent meg a vizsgán.

Gépi forgácsoló szak:

- 9 fő fő vett részt a felnőttképzésben, levizsgázott: 9 fő.

A STEEL-Building Kft. szándéka, hogy minél jobban képzett, szakmájában jártas munkavállalókat foglalkoztasson, így a következő években is lehetőséget biztosít a gépészeti szakágazatban (hegesztő, épület- és szerkezetlakatos, gépi forgácsoló) a továbbtanulásra. Az fent említett szakmák mellett az idei évben vállalatunk tervezi a CNC programozó szakma gyakorlati oktatásának elindítását is.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Az Önkormányzat a mélyszegénységben élő személyeket igyekszik bevonni a közfoglalkoztatásba. Ezek révén az arra rászorulóknak esélyt kínál a munka világába való visszatérésre. A közmunkaprogramok évek óta sikeresek városunkban, mert a résztvevőket sikerül visszavezetni a munka világába. Térségi közmunkaprogram keretében évente több hátrányos helyzetű tartós munkanélküli foglalkoztatását biztosítja az önkormányzat. Közmunkában résztvevők elsősorban településtisztasági feladatokat teljesítenek.

Az önkormányzati foglalkoztatás javarészt a közfoglalkoztatási programokon keresztül valósul meg. Az önkormányzat bonyolítja le közfoglalkoztatást, amelynek keretében aktív korúak ellátásában részesülők foglalkoztatása történik.
A közfoglalkoztatott munkavállalók az önkormányzat és intézményeiben köztisztasági feladatokat látnak el. A közfoglalkoztatottak a lakosság által szívességi használatra felajánlott kiskertekben konyhakerti növényeket termesztenek, melyet az óvoda konyháján a közétkeztetésben hasznosítunk. A Start munka szociális programjában a külterületekre vezető földutakat karbantartják, fasorokat felnyesik, a belterületen pedig járdákat, belvíz elvezető csatornákat újítanak fel, továbbá karbantartják azokat. Összességében elmondható, hogy a városban nincs olyan közfeladatot ellátó szerv, amelynek munkáját ne segítenénk közfoglalkoztatás keretében. A roma munkavállalók számáról nem rendelkezik statisztikai adatokkal az önkormányzat.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A foglalkoztatás területén megvalósuló hátrányos megkülönböztetés nem csak az egyes ember méltóságát, egzisztenciáját, önbecsülését érintő jelenség, hanem számos egyéb következménye miatt a társadalmi integráció megvalósulására is káros. Foglalkoztatási diszkriminációs ügyekben a legtöbb jogsértés a roma kisebbséghez tartozás miatti hátrányos megkülönböztetés, a női nemhez tartozás, az anyaság és a terhesség és a fogyatékosság miatt történik
Az elmúlt egy év tapasztalatai alapján az a cél, hogy mérsékelődjenek azok a negatív tényezők (a foglalkoztatottak munkavégzés alóli kibújása, alkoholfogyasztás), amelyek akadályozzák a hatékony munkavégzést. Bár felnőtt emberekről van szó, mégis nagy jelentőséget kell fordítani a nevelésre. Munkára, normális, rendszeres éltre nevel maga a program, emberhez és társakhoz méltó viselkedésre a környezet, a társaság. A program során bebizonyosodni látszik, hogy a tartós munkanélküli személy társas-társadalmi kapcsolatai beszűkülnek, önértékelése romlik, gyakran mentális problémákkal küzd. A program egyik célja, hogy ezeket az embereket felkaroljuk és megmutassuk, hogy van kiút.

A foglalkozási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érezteti hatását. A foglalkozási diszkrimináció mértéke és a munkaerő-piaci státusz között erős összefüggés található. A nem foglalkoztatottak csoportja (munkanélküliek és inaktívak együtt) és azokon belül a roma származású nem foglalkoztatottak szenvedték el legnagyobb valószínűséggel a hátrányos megkülönböztetést eddigi életútjuk során. A munkaerőpiacról való korai kiszoruláshoz leginkább az egészségi állapottal, a származással és az életkorral összefüggő foglalkozási diszkrimináció járul hozzá.[2]
A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlő Bánásmódért Felelős Főigazgatóság bevonása, a tájékoztató kampányok, vagy a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés.
A foglalkoztatás és a munkavégzés lehetősége a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség kulcselemei, s jelentősen hozzájárulnak az emberek gazdasági, társadalmi és kulturális életben való teljes jogú részvételéhez. Ennek ellenére a foglalkoztatási és a munkaerőpiacon a hátrányos megkülönböztetés számos esetével találkozhatunk. (roma, kisgyermekes szülő, fogyatékos...)

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, amely összesen húszféle diszkriminációra okot adó tulajdonságot sorol fel. Ilyen például a faji hovatartozás, egészségi állapot, anyaság (terhesség) vagy apaság, foglalkoztatási jogviszonynak vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonynak részmunkaidős jellege, illetve határozott időtartama, vagy épp a nemi identitás.
A törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül minden olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt személyi kvalitása miatt kedvezőtlenebb bánásmódban részesül, mint más, összehasonlítható helyzetben levő személy vagy csoport.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáférésének lehetőségei.

A nevelési –oktatási intézményekben már az óvodás kortól lehetőségük van a digitális ismeretek elsajátítására. Az általános iskolában tanórai keretek között folyik az informatikai oktatás, és minden intézményben rendelkezésre állnak az okos táblák a tanítási órákon.
A Városi Könyvtár több alaklommal szervezett digitális képzést az érdeklődőek számára. Az internet és az okostelefonok napi szintű használata miatt, minden korosztály elsajátított bizonyos digitális kompetenciákat. A lakosság egy része már online felületeken intézi a hivatali ügyeit.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015.évben jelentősen átalakult. A szociális és a szociális ellátásokról szóló 1993.évi III. törvény 2015.március 1-jétől hatályba lépő rendelkezése alapján szociális rászorultság esetén a jogosult számára

a) a járási hivatal – az Szt- ben meghatározott feltételek szerint
- időskorúak járadékát,
- foglalkoztatást helyettesítő támogatást,
- egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást,
- ápolási díjat, kiemelt ápolási díjat és emelt összegű ápolási díjat,

b) a Képviselő-testület települési támogatást állapít meg.

Természetben nyújtott szociális ellátásként a járási hivatal alanyi közgyógyellátást, normatív közgyógyellátást, és egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságot állapít meg. Továbbra is az önkormányzat köteles gondoskodni szükség esetén a köztemetésről. A lakásfenntartási támogatás, adósságkezelési szolgáltatás és méltányossági közgyógyellátás támogatási formák 2015.március 01- jével megszűntek.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Ötv.) szabályozása alapján a magyar önkormányzati rendszer széles (tág) hatáskörű modell, azaz az Ötv. szerint a helyi önkormányzatok a helyi közügyek teljességét kötelesek ellátni. Helyi közügynek minősül a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátása, valamint a helyi önkormányzás és a lakossággal való együttműködés szervezeti, személyi és anyagi feltételeinek a megteremtése.
E széles hatáskörnek része a szociális szolgáltatások, valamint néhány pénzbeli és természetbeni ellátás biztosítása. Az Ötv. 13. § (1) bekezdése - 8. pontjában szerepel a szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások - taxatíve tartalmazza az önkormányzat azon feladatait, melyeket működése során biztosítania kötelező.

Az ellátási kör szabályait szociális ellátások, valamint szolgáltatások esetében a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.), gyermekvédelmi ellátások és szolgáltatások esetében a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) tartalmazza.

Mind az egyén, mind kisebb-nagyobb közösségei számára adódhatnak olyan helyzetek, problémák, amelyekben időlegesen vagy véglegesen nem tudnak magukról gondoskodni. Életvitelük mások közreműködése, segítsége nélkül már nem tartható fenn a megszokott szinten.
A szociális és (gyermekjóléti) gondoskodás feladata, hogy feltárja ezeket a helyzeteket, s azokra - az egyén szabadságát és személyiségi jogait tiszteletben tartva - a biztosított jogi keretek között megfelelő megoldásokat találjon.

Aktív korúak ellátása
Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. Az aktív korúak ellátására a következő személyek jogosultak:

- aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette (vagy legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett) vagy vakok személyi járadékában vagy fogyatékossági támogatásban részesül;
- az a munkanélküli személy, aki már nem jogosult álláskeresési ellátásra (vagy nem jogosult a jövedelem kiegészítés semelyik formájára, ez esetben az állami foglalkoztatási szervvel való bizonyos ideig tartó együttműködés szükséges);
- valamint megélhetése más módon nem biztosítható

Valamely személy megélhetése abban az esetben nem biztosított, ha a család egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg a szociális vetítési alap mindenkori legkisebb összegének 90%-át.
Az aktív korúak ellátásának két típusa van: az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás. Az a személy, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult, melynek havi összege a szociális vetítési alap összegének 80%-a, azaz 22.800 Ft.
Nem vehet igénybe foglakoztatást helyettesítő támogatást az a személy,

- aki egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesül, vagy
- aki megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesül, vagy
- aki gyermekgondozási segélyben, gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermeknevelési támogatásban részesül, vagy
- aki álláskeresési ellátásban részesül, vagy

- aki képzési támogatásként nyújtott keresetpótló juttatásban részesül, vagy
- aki gyermekgondozást segítő ellátásra jogosult, ha gyermeke még nincs féléves, vagy
- aki köznevelési vagy felsőoktatási intézmény nappali rendszerű oktatásában tanul, vagy
- akinek családjában másvalaki foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesül.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő személy a támogatás folyósításának ideje alatt jogosult: közgyógyellátásra, továbbá egészségügyi szolgáltatásra, továbbá utazási kedvezményre a helyi személyszállításban.

2015. március 1. napjától hatályba lépő rendelkezése értelmében az aktív korúak ellátására jogosult személy, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján egészségkárosodott személynek minősül, vagy 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel – feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban- és gyermek napközi otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben történő ellátását nem tudják biztosítani, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult

Munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Munkaerő piaci szolgáltatások: az állami foglalkoztatási szerv a munkahelykeresést, a munkához, valamint a megfelelő munkaerőhöz jutást, további a munkahely megtartást munkaerő piaci szolgáltatásokkal is elősegíti.

- képzések elősegítése: képzési támogatásként kereset kiegészítés, vagy keresetpótló juttatás, valamint a képzéssel kapcsolatos költségek megtérítése adható.
- foglalkoztatás bővítését szolgáló támogatások
- az álláskeresők vállalkozóvá válását elősegítő támogatás
- munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés támogatása
- munkaerő-piaci programok támogatása

Álláskeresők ellátása

Az álláskeresők részére álláskeresési ellátásként álláskeresési járadék, nyugdíj előtti álláskeresési segély, valamint költségtérítés jár. Álláskeresési járadék illeti meg azt, aki

- álláskereső, (*az a személy, aki a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, és oktatási intézmény nappali tagozatán nem folytat tanulmányokat, és öregségi nyugdíjra nem jogosult, rehabilitációs járadékban, valamint megváltozott munkaképességű személyek ellátásban nem részesül*)
- az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap –a 27. § (1) bekezdésében meghatározott – jogosultsági idővel rendelkezik,
- munkát akar vállalni, de önálló álláskeresése nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani. Az álláskeresési járadék folyósítási idejének számítása során tíz nap jogosultsági idő egy nap járadék-folyósítási időnek felel meg. Az álláskeresési járadék folyósításának leghosszabb időtartama 90 nap. Az álláskeresési járadék napi összege a járadékalap 60 százaléka, legfeljebb a jogosultság kezdő napján hatályos kötelező legkisebb. A nyilvántartott álláskeresők száma 2016-ról 2021-re 3.26 %-kal csökkent, míg az álláskeresési járadékban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma 28.37 %-kal nőtt. (3.3.1. sz. táblázat)

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	457	10,21%	48	10,50%
2017	410	9,31%	71	17,32%
2018	324	7,59%	84	25,93%
2019	318	7,59%	90	28,30%
2020	341	8,19%	88	25,81%
2021	283	6,95%	110	38,87%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

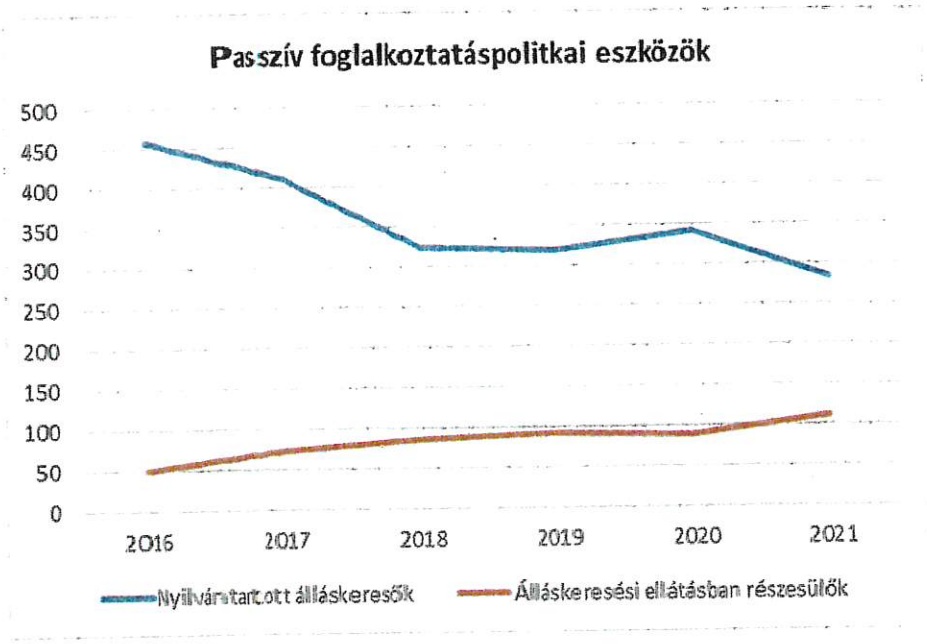

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	112	24,51%	n.a.	-	160	35,01%
2017	75	18,29%	166	40,40%	146	35,61%
2018	75	23,15%	149	45,99%	159	49,07%
2019	42	13,21%	131	41,19%	132	41,51%
2020	69	20,23%	102	29,93%	157	46,04%
2021	47	16,61%	94	33,22%	157	55,48%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A passzív foglalkoztatáspolitikai eszközök leginkább az álláskeresők számára nyújtható anyagi és egyéb támogatások köre, egészen addig, ameddig nem sikerül munkahelyet találniuk. Ezek az eszközök tehát az álláskeresők ellátását szolgálják a munkanélküliség időszakában, akik a 3.3.2. sz. táblázat mutatószámai szerint nagyon magas 50 százalék feletti.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	18
2018	17
2019	9
2020	7
2021	7

Forrás: TeIR, KSH

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult személyek lehetnek egészségkárosodott személyek vagy 14 éven aluli gyermeket nevelő személyek, akkor, ha megélhetésük más módon nem biztosított, kereső tevékenységet nem folytatnak, vagyonuk nincsen. A jogosultság megállapítása a lakhely szerint illetékes járási, fővárosi kerületi hivatal hatáskörébe tartozik. Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra egy családban csak egy személy jogosult egyidejűleg. A 3.3.3 sz. táblázat alapján a 2017 és a 2021 között eltelt években folyamatosan csökkent az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlaga.

3.4 Lakhatás, lakáshozjutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Lakásállomány, kommunális ellátás és városi környezet

A város teljes lakásállománya 2021-ben 2456 db volt, 2011-hez képest 11 db lakással csökkent – ugyanakkor 2001 és 2011 között a település lakásállománya kismértékben növekedett. A lakások komfortfokozatáról a 2001-es és 2011-es népszámlálások szolgáltatnak információt:

- a lakások komfortfokozata 2001-et követően jelentős mértékben javult, ugyanakkor még mindig nem érik el a vármegyei átlagot, a komfort nélküli lakások aránya közel 20%-os;
- a lakásállomány átlagéletkora magas, a lakások 83%-a 1991 előtt épült, a 2001-2011 között épített lakások aránya mindössze 6%.

A város számos épített értékkel rendelkezik, területén több helyi jelentőségű és két országos jelentőségű védett műemlék (református templom, Gencsy-kastély) található. A kastély sürgősen felújításra szorul. A megfelelő cél megtalálása után, a felújított kastély a város színvonalát nagymértékben emelné, ha visszakapná régi pompáját.

Balkányban a lakások több mint 84,7% kapcsolódott a közüzemi ivóvízhálózatra, míg a közüzemi szennyvízcsatorna-hálózatra kötött lakások aránya jóval alacsonyabb, 62,5%-os volt. A vízhálózatba és a csatornahálózatba bekapcsolt lakások arányának különbsége, a másodlagos közműolló a városban 22,2 százalékpont, a vármegyében 18,2 százalékpont, országosan pedig 12,2 százalékpont volt. A településen a rendszeres hulladékszállítás megoldott.

A város kiépített úthálózatának teljes hossza mintegy 45 km, amiből 27,1 km állami közút, 17,27 km önkormányzati fenntartású útnak minősül. Az önkormányzati belterületi úthálózat útszakaszainak többsége szilárd burkolattal rendelkezik, ugyanakkor a külterületeken az utak jelentős része burkolat nélküli földút. A közösségi közlekedést kiszolgáló infrastruktúrák közül a helyközi autóbusz közlekedés szerepe jelentős. A település területén a kiépített kerékpárút hálózat hossza csupán 2,8 km. Szükséges lenne továbbiak építésére is a biztonságos közlekedés miatt.

Balkány közigazgatási területe természetföldrajzilag a Közép-Nyírségi kistájhoz tartozik, amely arculatának kialakulásában a szél felszínformáló munkája játszotta a legnagyobb szerepet. Jelenleg a település környezetét az ember által alakított mezőgazdasági és erdőgazdálkodási táj jellemzi. Balkány zöldfelületi ellátottsága a nagy kiterjedésű erdős és mezőgazdasági művelés alatt álló területeknek köszönhetően összeségében kedvező, ugyanakkor a belterületi zöldterületek aránya alacsony.

Önkormányzatunk nem rendelkezik bérlakással. A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása. Balkány Város Önkormányzata a települési támogatás keretében biztosít támogatást a **lakhatáshoz** kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez. 2022. évben 204 család részére került megállapításra a támogatás. Továbbá a Balkány Város Önkormányzata Képviselő – testületének 13 /2015.(VI.18.) számú önkormányzati rendelete segíti a Balkányban letelepedni kívánó fiatalokat az első lakáshoz jutó támogatással, melynek összege elérheti a 250 000-Ft-ot is.

A lakásállomány száma Balkányban 2456, Településünkön nem megfelelő lakhatási feltétellel, veszélyeztetett élő személy, és közterületen élő hajléktalan személy, az önkormányzat nyilvántartásában nincs. Az időskorúak lakhatási helyzete a települési viszonylatban kielégítőnek mondható. A településen működő intézmények épületeinek állapota megfelelő, az infrastrukturális ellátottság is megfelelő. A végrehajtó irodák által kért adatszolgáltatásból, valamint az ingatlanárverési hirdetmények számából lehet következtetni, hogy egyre több családot, valamely közszolgáltató, vagy hitelintézet felé fennálló tartozás miatti végrehajtás elrendelése.

A településen teljes körű közműhálózat van kiépítve. Közösségi közlekedéshez való hozzáférés megoldott.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	2457	0	0,00	51,97	40,25	83,68
2017	2456	0	0,00	51,95	40,59	83,84
2018	2456	0	0,00	51,95	59,28	84,36
2019	2457	1	0,41	51,93	61,42	84,53
2020	2457	2	0,81	51,89	62,47	84,74
2021	2456	1	0,41	51,83	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a.) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	2 457	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	2 456	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	2 456	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	2 457	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	2 457	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	2 456	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

Balkány Város nem rendelkezik szociális lakással

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nem rendelkezünk adattal.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	10
2018	n.a.	2 765
2019	n.a.	2 799
2020	n.a.	2 888
2021	n.a.	2 684

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Nincs nyilvántartott adat.

g. lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Közszolgáltatások
Balkány az oktatás, az egészségügyi és a szociális ellátás, a közigazgatás, a közművelődés és az egyéb közszolgáltatások terén – a megfelelő intézményrendszernek köszönhetően – széleskörű szolgáltatásokat kínál a helyi és térségi lakosság számára.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A lakhatási helyzetkép megértéséhez szükséges a következő fogalmak meghatározása:
Belterület: a település zárt beépített része, külterület a település zártan beépített részén kívüli szórvány lakóhelyek (majorsági épületek, tanyák, puszták, külterületi lakott helyek)
Szegregált lakóterület: ahol egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok (főleg etnikai csoportok tagjai) egy adott településrészen belül elkülönülnek.
Szegregátumnak nevezzük azokat a földrajzilag egybetartozó és elhatárolható területeket, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korú lakosságon (15-64 éves korosztály) belül eléri, illetve meghaladja az 50%-ot.

a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

A szegregátumok lehatárolását a KSH végezte el a 2011. évi népszámlálási adatok alapján, a 314/2012. Korm. rendelet 10. mellékletében meghatározott módszertan szerint, a szegregációs mutató kiszámításával. A szegregációs mutató a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül, melynek értéke az érintett területen 35% feletti és a területen élő népesség száma eléri az 50 főt.
A térkép sötétzöld színnel, valamint számmal jelöli a szegregátumokat, míg a világoszöld színnel jelölt területeket szegregációs folyamatok veszélyeztetik. A kartogram olyan területeket is megjelöl, amelyek ugyan eleget tesznek a szegregációs mutató kritériumának, azonban a területek népessége nem éri el az 50 főt, ezért azok mégsem tekinthetők valódi szegregátumoknak. A 2011-es népszámlálási adatok alapján 5 szegregált terület került lehatárolásra Balkányban.

1. ábra: Balkány város szegregált és szegregációval veszélyeztetett területei

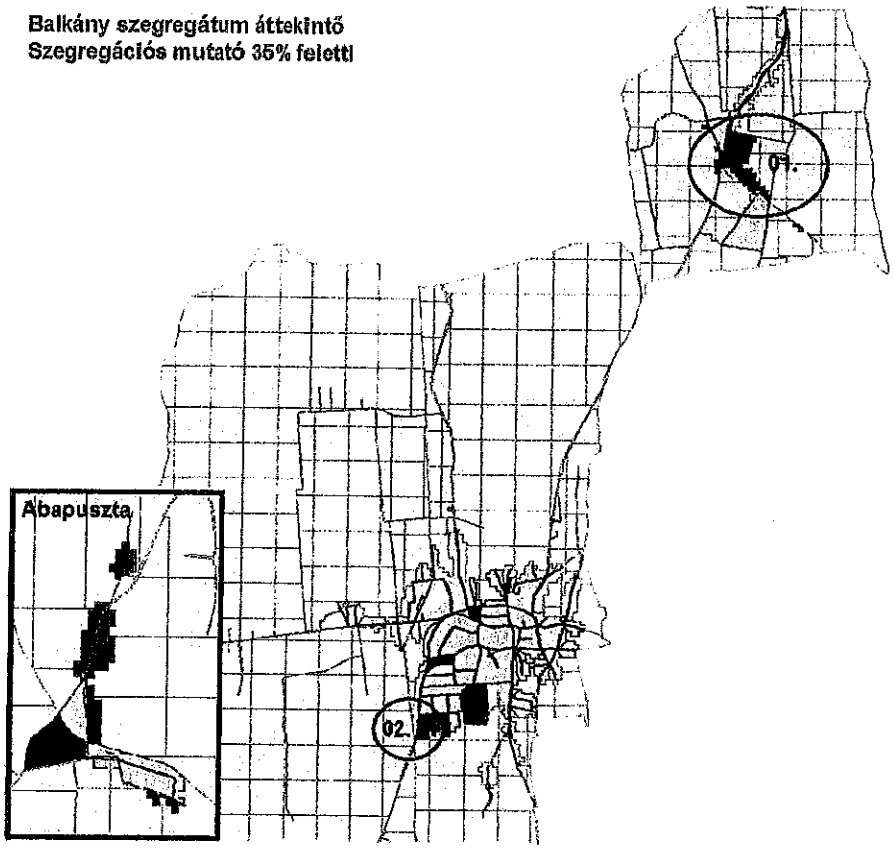

Forrás: KSH, Népszámlálás 2011

A szegregátumok összehasonlító elemzése

Elhelyezkedés

Az 5 szegregátum közül a 2. szegregátum, településszerkezeti szempontból a város szerves részét képezi, Balkány központi belterületéhez tartozik. A 2. szegregátum területéről a városközpont legkönnyebben az Árpád és Ady Endre utakról, illetve a Petőfi és Dózsa György utcákról közelíthető meg. Az 1. szegregátum Perkedpuszta belterületi részen fekszik ugyan, de a településcentrumtól közel 8 kilométeres távolságban helyezkedik el, amely erősíti a szegregációs hatást. Az itt lakók északról a Széchenyi utca révén juthatnak el Balkány centrumába. A három külterületi szegregátum közül Déssytanya és Nagymogyorós a várostól délre, mintegy 10-12 kilométerre fekszik, ahonnan az Árpád úton keresztül közelíthető meg a városközpont. A Déssytanyától 2 kilometerre délkeletre található Nagymogyorós. A 3. külterületi szegregátum Görénypuszta a városközponttól 3,5 kilométerre északra helyezkedik el, innen a Kállói úton át közelíthető meg a városközpont.

A KSH adatai alapján, mindezek mellett szegregációval erősen fenyegetett területek is beazonosításra kerültek. Közvetlenül a 2. szegregátum mellett, a Szegfű-, a Nyárfa- és az Arany János utca által határolt részen, az Ady Endre és az Erdőskert utca között, illetve Abapusztán is vannak olyan területek ahol a szegregációs mutató 30% feletti. Az Akácos- a Petőfi út és a Petőfi köz között, illetve Abapuszta bizonyos részein (a 2001-es lehatároláshoz képest is) meglehetősen kiterjedt területen helyezkednek el azok a részek, ahol a szegregációs mutató eléri a 35%-ot, viszont a lakónépesség 50 fő alatti.

Demográfia

Balkányban az 6387 fős lakosság körülbelül egytizede, 634 fő él szegregátumokban él. A legtöbb szegregált környezetben élő lakos a külterületi városrészekben Görénypusztán (173 fő) és Déssytanyán (125 fő), valamint a belterülethez tartozó Perkedpusztán (193 fő) található. A következő táblázat a szegregátumban élő lakónépesség számának 2001 és 2011 közötti változását ismerteti.

A lakónépesség számának változása 2001 és 2011 között a szegregátumokban

	Szegregátum lakónépessége a 2001-es szegregációs mutató (50%) alapján	Szegregátum lakónépessége a 2011-es szegregációs mutató (35%) alapján
1. szegregátum (2001) 2. szegregátum (2011)	882	76
2. szegregátum (2001)	67	-
Perkedpuszta (1. szegregátum)	313	193
Abapuszta	345	-
Déssytanya	-	125
Görénypuszta	-	173
Nagymogyorós	-	67
Összesen	**1607**	**634**

Forrás: KSH

A szegregátumok lakosságának korcsoportos megoszlása alapján több jellegzetesség is kirajzolódik:

- a fiatalok (0-14 évesek) aránya minden szegregátumban magasabb a városi átlagnál (16,8%);
- az aktív korúak (15-59 évesek) aránya egyedül a 2. szegregátumban (68,4%) magasabb a városi átlagnál (62,8%) (A szegregátumok közül itt a legalacsonyabb a fiatalok aránya);

az idősek (60-X éves) aránya minden szegregátumban alacsonyabb a városi átlagnál (20,4%) kivéve Görénypusztán (26,6%) és Nagymogyoróson (23,9%).

Szociális mutatók

A szegregátumokban élők képzettségi és szociális helyzete 3 eset kivételével kedvezőtlen irányban tér el a városi átlagtól. Az 1. szegregátumban az alacsony presztízsű foglalkozási csoportokban foglalkoztatottak aránya (40,6%) kedvezőbb, mint a városi átlag (51,3%). A 2. szegregátum lakosai pedig a foglalkoztatott nélküli háztartások arányát (33,3%, városi átlag: 42,4%), illetve a gazdaságilag nem aktív népesség arányát (55,3%, városi átlag: 59,1%) tekintve vannak kedvezőbb helyzetben, mint a város egésze. Valamennyi szegregátum esetén előfordul, hogy az egyes mutatókhoz kiemelkedően kedvezőtlen érték tartozik, azonban a kiugróan negatív értékek nagyságát és mennyiségét tekintve Nagymogyorós van a legrosszabb helyzetben valamennyi szegregátum között.

A szegregátumokban élők képzettségi és szociális jellemzői, 2011

Mutató megnevezése	Balkány	1. szegregátum	2. szegregátum	Dessytanya	Görénypuszta	Nagymogyoros
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	**33,0**	66,7	59,6	65,8	49,0	57,5
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	**8,1**	1,0	2,0	1,3	0,8	0,0
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	**47,8**	69,5	53,8	67,1	68,8	75,0
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	**20,4**	46,7	38,5	44,7	38,5	42,5
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	**48,2**	28,6	44,6	30,1	29,5	22,7
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	**42,4**	59,0	33,3	62,2	65,2	75,0
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	**51,3**	40,6	60,0	84,0	67,7	90,0
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	**59,1**	72,5	55,3	70,4	76,9	74,6
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	**18,4**	39,6	26,5	32,4	22,5	41,2
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	**9,9**	22,6	11,8	18,9	17,5	41,2

Jelmagyarázat: A városi átlaghoz képest nagy eltérés kedvezőtlen irányban | A városi átlaghoz képest nagy eltérés kedvező irányban

Forrás: KSH

Lakhatási körülmények

Nagy eltérés tapasztalható nemcsak a szegregátumok és Balkány átlagos lakhatási körülményei, hanem az egyes szegregátumok lakhatási körülményei között is. A 2. szegregátum kivételével valamennyi szegregátumhoz tartozó mutató értéke a városi átlaghoz képest negatív irányban tér el. A 2. szegregátum valamennyi mutatója kedvezőbb értéket vesz fel, mint a városi átlag. Ezzel éles ellentétben áll Nagymogyorós helyzete, itt az összes mutató értéke kiemelkedően negatív irányban tér el a városi átlagtól.

Lakhatási mutatók Balkány szegregátumaiban, 2011

Mutató megnevezése	Balkány	1. szegregátum	2. szegregátum	Déssytanya	Görénypuszta	Nagymogyorós
Lakásállomány (db)	**2468**	70	23	44	73	31
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	**23,8**	68,6	13,0	34,1	54,8	80,6
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	**19,0**	64,9	13,0	31,7	50,0	78,6
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	**13,1**	15,8	8,7	26,8	28,1	39,3

Jelmagyarázat: A városi átlaghoz képest nagy eltérés kedvezőtlen irányban | A városi átlaghoz képest nagy eltérés kedvező irányban

Forrás: KSH

A lakások arányának megoszlását vizsgálva megállapítható, hogy a lakónépesség megoszlásával a lakások aránya is megegyezik a szegregátumokban és a város szegregátumokon kívüli területein: a szegregátumokban a lakosság 10%-a lakik, míg itt található a város lakásainak 9,7%-a. Az egy lakásra jutó lakónépesség száma a szegregátumokban és a városban is átlagosan 2,6 fő. A legtöbb lakos a 2. szegregátumban jut egy lakásra (3,3 fő), a legkevesebb pedig Nagymogyoróson (2,1%).

b) a telepen/szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

A szegregátumok területenkénti helyzetelemzése

1. szegregátum

Demográfia – A 2001-ben még 313 fős szegregátum (amely Perkedpuszta egész területét magában foglalta) lakóinak száma 2011-re 193 főre csökkent. Az itt élő lakosok egyharmada (33,7%) fiatal, több mint fele (54,4%) pedig aktív korú.

Társadalmi mutatók – A szegregátumban lakók majdnem felének (46,7%) amellett, hogy legfeljebb általános iskolai végzettsége van, rendszeres munkajövedelemmel sem rendelkezik. Bár a mutató értéke 2001-hez képest (71,5%) jelentősen javult, a szegregátumban a mutató értéke elmarad a városrészi (36,4%) és a városi (20,4%) értéktől. Ugyancsak javult a helyzet a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők tekintetében. 2001-ben még a szegregátum 93,3%-a, 2011-re pedig több, mint kétharmaduk (69,5%) nem rendelkezett rendszeres munkajövedelemmel. 2011-ben a foglalkoztatottak aránya (28,6%) a szegregátumban jóval magasabb volt, mint 2001-ben (6,2%), ugyanakkor a foglalkoztatottak jelentős része (40,6%) alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban vannak foglalkoztatva. A mutató értéke 2001 óta (72,7%) jelentős mértékben javult, és kedvezőbb, mint a városi (51,3%) és a városrészi (66,1%) mutató értéke. 2001 és 2011 között a munkanélküliségi ráta jelentősen csökkent (67,6%-ról 39,6%-ra), azonban a városi (18,4%) és városrészi (27,6%) munkanélküliségi rátához viszonyítva, még mindig nagyon magas.

Lakhatási feltételek – A szegregátumban található Balkány lakásállományának 2,8%-a, illetve a tanyás városrész lakásállományának 9,3%-a. Az itt található lakások több mint kétharmada (68,6%) alacsony komfortfokozatú, amely magasabb, mint a városrész átlaga (51,3%) és közel háromszorosa a városi átlagnak (23,8%).

2. szegregátum

Demográfia – A 2011-ben, a déli városrészben lehatárolt 2. szegregátum területét a 2001-es lehatárolás (ekkor 1. szegregátum) teljes egészében magában foglalja. A lakónépesség aránya 882-ről 76 főre csökkent a vizsgált 10 év távlatában, és általánosságban elmondható, hogy valamennyi szegregációs mutató értéke javult. A 2011-es adatok szerint a 76 fős lakosságának több mint kétharmada (68,4%) aktív korú és az idősek aránya (14,5%) is jóval kedvezőbb, mint a városi átlag (20,4%).

Társadalmi mutatók – A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon belül (59,6%) a városi (33%) és a városrészi átlag (33,3%) közel kétszerese. A lakosok több mint harmadának (38,5%) amellett, hogy legfeljebb általános iskolai végzettsége van, rendszeres munkajövedelemmel sem rendelkezik. A mutató értéke kedvezőtlenebb a városrészi (19,6%) és a város (20,4%) értéktől is. A 15-64 éves népességen belül a foglalkoztatottak aránya (44,6%) alacsonyabb, mint a városi (48,2%) és a városrészi (49,1%) átlag. A foglalkoztatott nélküli háztartások arányát (33,3%) tekintve azonban kedvezőbb a helyzet, mint a városban (42,4%), és a városrészben (36,0%).

A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a szegregátumban 55,3%, amely teljesen megegyezik a városrészi átlaggal, és városi (59,1%) szinten is kedvezőnek bizonyul. A munkanélküliségi ráta a szegregátumban magas (26,5%), a városi (18,4%), és a városrészi (18,7%) átlagot is meghaladja.

Lakhatási feltételek – A szegregátumban található a város lakásállományának kevesebb, mint 1%-a, illetve a déli városrész lakásainak 4%-a. Valamennyi mutató kedvezőbb, mint a városi átlag, kismértékben kedvezőtlenebb a lakások komfortfokozata, mint az egyébként is kedvezőbb helyzetű városrészi átlag.

Déssytanya

Demográfia – A Balkány város külterületéhez tartozó 125 fős Déssytanya területén a 2011-es adatok szerint a lakosság közel kétharmada (60,8%) aktív korú és a fiatalok aránya (24,0%) is magas.

Társadalmi mutatók - 2011-ben a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül 65,8% volt a szegregátumban, ami a városi érték (33%) közel kétszerese és a városrészi értéket (53,1%) is jelentősen meghaladja. Az itt lakók közel fele (44,7%) amellett, hogy legfeljebb általános iskolai végzettsége van, rendszeres munkajövedelemmel sem rendelkezik. A mutató értéke jóvel kedvezőtlenebb a városrészi (36,4%) és a városi (20,4%) értéktől.

A szegregátumban élők kevesebb, mint egyharmada (30,1%-a) foglalkoztatott, amely szintén elmarad a városi (48,2%) és a városrészi (34,5%) foglalkoztatottsági mutatóktól. Továbbá a foglalkoztatottak nagy része (84%-a) alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban van foglalkoztatva.

A munkanélküliségi ráta a szegregátumban magas (32,4%) a városi (18,4%), és a városrészi (27,6%) átlagot is meghaladja. Ezen belül, a tartós munkanélküliek aránya (18,9 %) a városi átlag (9,9%) közel kétszerese és kedvezőtlenebb a városrészi (15,6%) átlagnál is.

Lakhatási feltételek – Az itt található lakások Balkány lakásállományának 1,8%-át, illetve a tanyás városrész lakásállományának 5,8%-át teszik ki. A szegregátum lakásainak több mint egyharmada (34,1%) alacsony komfortfokozatú, amely magasabb, mint a városi átlag (23,8%) de alacsonyabb, mint a városrészi átlag (51,3%).

Görénypuszta

Demográfia – Szintén a város tanyavilágához tartozik Görénypuszta, amelynek területe rendelkezik a legtöbb lakóval (173 fő) a külterületi szegregátumok között. A szegregátumban kedvezőtlen a korösszetétel, a 2011-es adatok szerint magasabb az idősek aránya (26,6%) és alacsonyabb az aktív korúak aránya (55,5%), mint a város és a városrész átlaga.

Társadalmi mutatók – A szegregátum aktív korú lakosságának majdnem fele (49%) legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik. A mutató értéke kedvezőtlenebb, mint a városi (33%), viszont kedvezőbb, mint a városrészi (53,1%) érték.

Görénypuszta lakosságának több mint harmadának (38,5%) amellett, hogy legfeljebb általános iskolai végzettsége van, rendszeres munkajövedelemmel sem rendelkezik. A mutató értéke meghaladja mind a városrészi (36,4%), mind a városi (20,4%) értéket.

A szegregátumban élők kevesebb, mint egyharmada (29,5%-a) foglalkoztatott, amelyet meghaladnak a városi (48,2%) és a városrészi (34,5%) foglalkoztatottsági mutatók értékei. A foglalkoztatott nélküli háztartások arányát (65,2%) tekintve szintén kedvezőtlenebb a szegregátum helyzete, mint a városban (42,4%), és a városrészben (57,5%).

A foglalkoztatottak kétharmada (67,7%) alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban van foglalkoztatva. A szegregátumban élők több mint háromnegyede (76,9%) gazdaságilag nem aktív, ez jóval meghaladja a városrészi (68,6%), és városi átlagot (59,1%). A munkanélküliségi ráta a szegregátumban magas (22,5%) a városi átlagot (18,4%) meghaladja, azonban kevesebb, mint a városrészi (27,6%) átlag.

Lakhatási feltételek – Balkány lakásállományának 3%-át, illetve a városkörnyéki tanyás városrész lakásállományának 9,7%-át teszi ki a szegregátum lakásállománya. Az itt található lakások több mint fele (54,8%) alacsony komfortfokozatú, amely a városi átlag (23,8%) kétszerese, és közel azonos a városrészi átlaggal (51,3%). A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül 50%, ami jóval több, mint a városi átlag (19%), és a városrész átlagot (43,3%) is meghaladja.

Nagymogyorós

Demográfia – A szegregátumok közül a külterülethez tartozó Nagymogyorós rendelkezik a legkevesebb lakóval, összesen 67 fő lakott 2011-ben a szegregátumban. A terület korösszetétele hasonló a város korösszetételével.

Társadalmi mutatók – A szegregátumban élők képzettségi szintje nagyon kedvezőtlen. A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül 57,5%, ami majdnem kétszer annyi, mint a városi (33%) és valamivel magasabb, mint a városrészi (53,1%) érték. A felsőfokú végzettségűek arányát tekintve a szegregátumban 2011-ben nem lakott felsőfokú végzettséggel rendelkező lakos.

Az itt lakók 42,5%-a amellett, hogy legfeljebb általános iskolai végzettsége van, rendszeres munkajövedelemmel sem rendelkezik. Ez az arány több mint kétszerese a város átlagának (20,4%) és a városrész átlagát (36,4%) is meghaladja. A szegregátumban élők háromnegyede nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel, így ebben a tekintetben is a szegregátum lakói vannak a legrosszabb helyzetben a városban.

A foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül itt a legalacsonyabb (22,7%) a szegregátumok között, itt vannak a legnagyobb arányban (90%) az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak is. A munkanélküliségi ráta 41,2%, ami a városi érték (18,4%) több mint kétszerese és a városrészi (27,6%) értéket is jóval meghaladja. A Nagymogyoróson élő munkanélküliek mindegyike kivétel nélkül tartós munkanélküli.

Lakhatási feltételek – A város lakásállományának 1,2%-át, illetve a tanyás városrész 4,1%-át teszi ki Nagymogyorós lakásállománya. Az itt található lakások többsége (80,6%) alacsony komfortfokozatú, amely a városi átlag (23,8%) közel 3,5-szerese, és jóval több, mint a városrészi átlag (51,3%). A lakott lakásokon belül a lakások több mint háromnegyede (78,6%) komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakás, amely a városi átlag (19%) négyszerese, és jóval több, mint a városrész átlaga (43,3%). Az egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül 39,3%, ami a városrészi (22,8%) és a városi (13,1%) mutatóktól jóval kedvezőtlenebb érték.

c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

A szegregátumok összehasonlításánál a következő főbb különbségek, illetve hasonlóságok rajzolódnak ki:

- a szegregált területek (1. és 2. szegregátum) mutatói jelentősen javultak 2001-2011 között, azonban még mindig kedvezőtlenebb helyzetben vannak, mint a város, illetve a városrész mutatói;
- összességében elmondható, hogy a tanyás városrész szegregátumaiban nagyon rosszak a lakhatási körülmények, egy lakásban több generáció él együtt, ahol még közművesítés sincs.
- a városi átlaghoz képest a lakások minőségét tekintve a 2. szegregátum a legkedvezőbb, Nagymogyorós pedig a legkedvezőtlenebb helyzetben van;
- a szociális és képzettségi mutatókat tekintve szintén a 2. szegregátum van a legjobb helyzetben, ahol valamennyi mutató értéke a városi átlag körül mozog;
- a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya valamennyi szegregátumban elenyésző;
- a külterületi szegregátumokban a lakosság háromnegyede a gazdaságilag inaktív népességhez tartozik;
- a külterületi tanyákon nagyon alacsony a foglakoztatottság és magas a munkanélküliség.

Az elmúlt években megvalósított, a szegregátumokat érintő beavatkozások

Az önkormányzat már évekkel ezelőtt felismerte, hogy a város területén szegregált, illetve szegregációval veszélyeztetett területek találhatóak. A hátrányok csökkentésének érdekében Balkány Város Önkormányzata a következő antiszegregációs intézkedéseket hajtotta végre az elmúlt időszakban:

- Belterületi utak felújítása (1. szegregátum)
- Balkány-Biri kerékpárút kiépítése (Görénypuszta)
- Közösségi ház felújítása (1. szegregátum, 2. szegregátum, Déssytanya)
- Munkaerő toborzás (mindegyik szegregátum)
- Közmunka program keretében képzések megvalósítása (mindegyik szegregátum)
- Előadások szervezése egészséges életmódról (mindegyik szegregátum)

A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések

A hátrányos helyzet mérséklése és megszüntetése sokrétű és kizárólag hosszútávon megvalósítható folyamat, amely során a következő – fizikai és nem fizikai jellegű – eszközök alkalmazandók és alkalmazhatók:

Oktatási integráció és felzárkóztatás: a közoktatás rendszerében nyújtott teljesítmény alapvetően meghatározza a későbbi magasabb oktatási szintekbe való bejutás lehetőségét, ezáltal a várható munkaerőpiaci státuszt és az elérhető jövedelmet. A szegénység újratermelődésének megakadályozásához tehát nagyrészt az oktatáson keresztül vezet az út, erre azonban az önkormányzat befolyása az érintett köznevelési intézmények fenntartói viszonyainak megváltozása óta korlátozott.

A foglalkoztatási lehetőségek bővítése és a foglalkoztathatósághoz szükséges készségek és képességek kialakítása: a közfoglalkoztatás országosan elterjedt rendszere mellett elő kell segíteni az elsődleges munkaerőpiacra való vissza-, illetve bevezetést is, amelynek hatékony eszközei a személyes mentoráláson alapuló munkaerőpiaci programok. Ezek jellemzően egyéni tanácsadást, képzési lehetőséget és átmeneti időtartamra munkalehetőséget is biztosítanak. Emellett közvetett eszköz lehet

- a helyi termékek fejlesztésének, előállításának és értékesítésének támogatása,
- a szociális gazdaság fejlesztése,
- vagy a munkába állást szolgáló szak- és átképzési programok támogatása.

A szegregátumokban élők egészségügyi és szociális helyzetének javítása: a hátrányos helyzetű lakosság egészségi állapota többek között a nem megfelelő higiénés feltételek és a szűréseken való alacsony részvétel miatt jellemzően elmarad a városi átlagtól, ezért fontos kiemelt figyelmet fordítani az egészségügyi és szociális ellátások terén a szegregátumok lakóira. A prevenció és a célzott felvilágosítás mellett azonban azt is biztosítani kell, hogy az érintett lakosság könnyen és gyorsan megkaphassa a szükséges egészségügyi ellátásokat, a szolgáltatások könnyen elérhetők legyenek a szegregátumokból. Az önkormányzat a tanyagondnoki szolgálat és az orvosi ügyelet működtetésével képes biztosítani a megfelelő alapfokú egészségügyi ellátást a szegregátumok területén élők számára.

A lakhatási feltételek javítása a szegregátumok területén: az életminőséget alapvetően befolyásolja a lakóingatlanok mérete, komfortfokozata és állapota. A szegregátumok területén, különösen a tanyavilágban, ahogyan arra a szegregátumok bemutatása is rámutatott, a lakhatási körülmények lényegesen elmaradnak a város többi területén jellemző színvonaltól. Épületállományuk javítása, a lakások komfortfokozatának emelése kiemelt feladat. A rossz minőségű lakásállomány felszámolása történhet részleges vagy teljes felújítással, kisméretű lakások összevonásával, esetleg bővítéssel, indokolt esetben akár szanálással is. Az önkormányzat

mozgásterét korlátozza, hogy a lakóingatlanok többsége magántulajdonú. A szükséges források rendelkezésre állása esetén célszerű egyéb eszközöket is alkalmazni, például: a hátrányos helyzetben lévő fiatalok segítése a saját lakáshoz jutásban, lakásfenntartási támogatás folyósítása, szociális bérlakás program. A jövőben törekedni kell a hátrányos helyzetű családok lakásainak komfortfokozatának növelésére és az energiahatékonysági beruházások ösztönzésére is.
A szegregátumok infrastruktúrájának fejlesztése: Az egyes lakóingatlanokat érintő fejlesztések mellett elengedhetetlen a helyi infrastrukturális ellátottság hiányainak pótlása. Az infrastruktúra állapota valamennyi szegregátumban elmarad a város más részeihez képest. A jobb elérhetőség biztosítása szempontjából továbbra is alapvető követelmény a szilárd útburkolatok és kerékpárút hálózat kiépítése, hiszen ennek hiányában a közszolgáltatások elérése akadályokba ütközhet. A szennyvíz-elvezetés megoldása egyes külterületi szegregátumok esetén kiemelt feladat. Fontos, hogy az infrastruktúra kiépítése mellett ösztönözve legyen a kiépülő hálózatra történő rácsatlakozás is.
A társadalmi kohézió erősítése szemléletformáló és közösségépítő akciókkal: a hátrányos helyzetű lakosság integrációja csak akkor valósulhat meg maradéktalanul, ha mind a közvetlenül érintettek, mind a város teljes lakossága körében egyértelművé válnak a felzárkóztatás egyéni és össztársadalmi szintű előnyei. A társadalmi befogadás elősegítését kisebb léptékű, interperszonális jellegű szemléletformálással, a helyi identitás erősítésével és közösségi rendezvényekkel lehet elérni, amelybe lehetőség szerint minden korosztályt és társadalmi csoportot bevonnak.

A roma lakosság bevonása a város közösségi életébe
A romák a többi lakoshoz képest kevésbé aktívan vesznek részt a település közösségi életében, a döntéshozatali és véleményezési folyamatokban, a rendezvényeken, az egyházak és civil szervezetek munkájában stb., tehát érezhető a távolmaradásuk a közügyektől és közélettől. Hosszabb távon ez igen negatív hatást gyakorol a társadalmi kohézióra, ezért szükséges a roma lakosság intenzívebb bevonása a város közösségi életébe. Ehhez kezdetben leginkább az olyan rendezvények járulhatnak hozzá, amelyek a művelődés, szórakozás útján hozzák közelebb egymáshoz a romákat és nem romákat.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 2015.évi CXXIII. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
b) a fogorvosi alapellátásról
c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
d) a védőnői ellátásról,
e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását, (közterületen és önkormányzati ingatlanokon)
c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek
d) esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel
e) rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,

f) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat (étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, nappali ellátás) és szakosított ellátásokat (az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény).
Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

A helyi önkormányzatokról szóló törvénynek megfelelően az önkormányzat biztosítja a feladat és hatáskörébe tartozó közfeladatok közül az egészségügyi alapellátást, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatásokhoz való hozzáférést a város és kistérség területén élők számára.
A népesség egészségügyi helyzetére jellemző, hogy egyes népbetegségek, mint a magas vérnyomás, a szív- és érrendszeri elváltozások évről-évre emelkedik. Az emésztőszervi és az anyagcsere betegségek aránya is magas. A háziorvosi egészségügyi statisztikák alapján megállapítható, hogy az ún. belgyógyászati megbetegedések fordulnak elő leggyakrabban (magas vérnyomás, különböző szívbetegségek, anyagcsere-kórképek, cukorbetegség, rosszindulatú daganatok). A gyermekek esetében továbbra is az asztma, az általános immunrendszer elváltozásai, a bőr speciális immunrendszerének gyulladásos állapota, valamint a táplálkozási és anyagcsere megbetegedések a legjellemzőbbek.
Az egészségügyi ellátás színvonalasan biztosított az alapellátás körébe tartozó települési önkormányzati feladatok tekintetében:

- háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- védőnői ellátás,
- iskola- és ifjúság orvosi ellátás.

3 felnőtt háziorvos, 1 gyermek háziorvos, 1 fogorvosi praxis, és 3 védőnő látja el településünkön az alap egészségügyi ellátást.
A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés településünkön, két idősek otthonában, az 50 férőhelyes, ápolást, gondozást nyújtó, a Debrecen-Nyíregyházi Egyházvármegye fenntartásában működő Szent Antal Idősek Otthonában, valamint a Szent Miklós Szeretetotthon és Menedékházban, amely 1995-ben nyitotta meg kapuit, a Görög Katolikus Egyházközség működteti. A házban 47 idős ember és 30 otthonról menekülni kényszerülő anya, leányanya és gyermek talált menedéket. Az idősotthon az arra rászoruló idős emberek számára szükségleteikhez igazodó teljes körű ellátást biztosít, ami a napi háromszori étkeztetést, szükség szerinti ruházattal, ill. textíliával való ellátást, a mentális gondozást, az egészségügyi ellátást, a foglalkoztatást és a lakhatást foglalja magában. Fejlesztő és rehabilitációs ellátás a vármegyeszékhelyen hozzáférhető. A közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjai megjelennek (gyümölcs, tejtermékek). Településünkön a sportolási lehetőségek biztosítottak.
Hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	3	1	1	n.a.	n.a.
2017	0	3	1	1	216	37,06
2018	0	3	1	1	213	28,67
2019	0	3	1	1	182	18,82
2020	0	3	1	1	171	21,58
2021	0	3	1	1	170	20,25

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A szociális egészségügyi intézmények, civil szervezetek közötti kapcsolatok kiemelkedő fontosságúak a megelőzésben, a problémák kezelésében, a szűrőprogramokhoz jutásában. A Népegészségügyi program is kiemelten kezeli a szervezett szűrővizsgálatokat.
Kóroki összetétel alapján vezető halálok a szív – és érrendszeri betegség. Ezt követik a daganatos betegségek, az emésztőrendszer és a légző rendszer betegségei. A háziorvosok statisztikai adatai szerint felnőtt lakosság megbetegedései között a magas vérnyomás, a keringési zavar okozta szívbetegségek állnak az első helyen, ezt követik a mozgásszervi betegségek. Magas arányt képvisel a korspecifikus cukorbetegség, és a különböző légúti megbetegedések is.
Fontos, hogy a nőgyógyászati daganatos megbetegedések megelőzésében nagy szerepet játszó méhnyakrák szűrések folytatásához a városban továbbra is megfelelő szakrendelő álljon rendelkezésre, mely előfeltétele a nők minél szélesebb körű bevonásának is.
A háziorvosok jelentős prevenciós munkát végeznek, a városban egyre nagyobb szerep jut a megelőzésnek. Többek között hipertóniaszűrés, az anyagcsere betegségek feltérképezése, az egészségre ártalmas rizikófaktorokra (dohányzás, alkohol...) való felhívás a leggyakoribb. A hátrányos helyzetű lakosság egészségi állapota többek között a nem megfelelő higiénés feltételek és a szűréseken való alacsony részvétel miatt jellemzően elmarad a városi átlagtól.
Az iskolai egészségügyi tevékenység keretén belül a gyermekeknél, tanulóknál egészségügyi szűrővizsgálatok, tisztasági vizsgálatok, fej tetvességi vizsgálatok, szomatikus fejlettségi vizsgálatok, csoportos egészségnevelés és egyéni mentális gondozás történik. Az iskolákban az iskolavédőnők végzik a következő vizsgálatokat, szűréseket:

- Januártól - májusig a törvény által előírt státusz - és orvosi vizsgálatok, védőoltások (Engerix-B II., Cervarix oltások), és az ezekkel járó adminisztrációs tevékenység és adatszolgáltatás.
- Iskolában a védőnő a tanév folyamán végzett iskola-egészségügyi munkáról jelentést készít, melyet interneten keresztül küldött el az Országos Módszertani Központon keresztül az Állami Egészségügyi Ellátó Központ felé

Felvilágosító előadásokat, kiselőadásokat tartanak rendszeresen az alábbi témakörökben:

- Serdülőkor sajátosságai, serdülőkorban bekövetkező változások
- Menstruációról, menstruációs higiéniáról
- Öltözködésről, tisztálkodásról, hajápolásról, kézmosás fontosságáról
- Elsősegély nyújtási ismeretek átadása (csont- és ízületi sérülések, vérzések, sebellátás, mérgezések, áramütés, újraélesztés, égés-fagyás ellátása stb.)
- HPV oltás jelentőségéről
- Fogamzásgátlásról, szexualitásról, abortuszról, felelős párkapcsolatról
- Drog, alkohol, dohányzás-felvilágosító előadás. stb.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A településen működik a Szabolcs - Szatmár- Bereg Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Nagykállói Tagintézménye, mely az alábbi feladatokat, fejlesztéseket látja el.

- gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, gondozás
- szakértői tevékenység
- nevelési tanácsadás
- logopédiai ellátás
- továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás
- konduktív pedagógiai ellátás
- gyógytestnevelés
- iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás
- kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók

A gyógytestnevelés, felismerve annak jelentőségét teljes körűen megoldott városunkban.

A **Balkányi Református Egyházközség- Szociális és Gondozási Központja, valamint a Szent Miklós Udvara" Szociális Alapszolgáltató Intézmény és Nyírségi Intézményfenntartó Központ Balkányban** élő, olyan személyek részére biztosítja a nappali ellátást, akik önálló életvezetésre betegségük miatt nem, vagy csak részben képesek. Lehetőséget nyújtanak a napközbeni tartózkodásra, a társas kapcsolatok építésére, továbbá igény szerint megszervezik az ellátottak étkeztetését.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szabályozta az iskolai menzák alapanyag felhasználását és az ételek előállításának módját.
A Balkányi Barackvirág Óvoda az egészséges táplálkozás alapelveit figyelembe véve állítja össze az étrendet a nevelési – oktatási intézmények részére.
A gyermekétkeztetésről Balkány Város Önkormányzata a saját fenntartásában üzemeltetett főzőkonyhával látja el a gyermekétkeztetésből adódó feladatokat.

2015. szeptember 1. napjától több jogszabály hatályba lépését követően megváltoztak a gyermekétkeztetés szabályai.
Továbbra is az intézményi térítési díj 100%-át kell normatív kedvezményként biztosítani a bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek után, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy nevelésbe vették.
A bölcsődei ellátásban részesülők mellett az óvodai nevelésben részesülő gyermeknek is az intézményi térítési díj 100 %-át kell normatív kedvezményként biztosítani, ha tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek, vagy olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek.

Azon bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermekek is jogosulttá váltak az ingyenes étkezésre, akik olyan családban élnek, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett összegének 130%-át. A kedvezmény igénybevétele esetén a szülőnek egy nyilatkozatot kell kitöltenie, melyet az intézményvezetőhöz kell benyújtani.

Továbbra is az intézményi térítési díj 100%-át kell normatív kedvezményként biztosítani az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű oktatásban részt vevő tanuló után, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy nevelésbe vették.
Az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű oktatásban részt vevő tanuló után is változatlanul az intézményi térítési díj 100 %-át kell normatív kedvezményként biztosítani, ha nevelésbe vették vagy utógondozói ellátásban részesül.
Az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, és az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, változatlanul a térítési díj 50 %-át kell normatív kedvezményként biztosítani.

A normatív kedvezmény csak egy jogcímen vehető igénybe.
Balkányban a gyermekétkeztetést 2022 évben 472 gyermek vette igénybe. Közülük 336 gyermek 50 vagy 100 %-os kedvezményben részesült, ez az étkezésben résztvevők 71 %-a.

A 2022. évben kedvezményes gyermekétkezésben részesülők átlagos létszáma:

Térítés mértéke	**Kedvezményben részesülők száma (fő)**		
	Óvoda	**Általános Iskola (napközisek, és menzások)**	**Összesen**
100 %-os Térítési díjkedvezménnyel étkezők	76	200	276
50 %-os Térítési díjkedvezménnyel étkezők	0	61	61
Az étkezésért teljes térítési díjat fizetők	5	130	135
Összesen	**81**	**391**	**472**

Szünidei gyermekétkeztetés

A gyermekvédelmi törvény alapján a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek ás a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, a kizárólag rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére pedig ingyenesen biztosíthatja. Az ingyenes szünidei gyermekétkeztetés biztosításának időszaka a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott

- őszi, téli és tavaszi szünetben a nappali rendszerű intézmények - bölcsőde, óvoda, iskola - zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanap,

- a nyári tanítási szünet időtartama alatt legalább 43 munkanap a nappali rendszerű intézmények – bölcsőde, óvoda, iskola - zárva tartásának időtartalma alatt.

Az ingyenes szünidei gyermekétkeztetés természetbeni ellátásként nyújtott déli meleg főétkezés, amely az étel elvitelével biztosított településünkön.
2022 évben az önkormányzat, a települési önkormányzatok szociális feladatainak egyéb támogatása" normatíva terhére a tavaszi szünetben, a nyári szünetben, a Téli szünetben ingyenesen déli meleg főétkezést biztosított a fentiekben meghatározott jogosult kör számára.
A Igazgatási Osztály munkatársai 2022-ben a szünidei gyermekétkeztetés lebonyolítása során a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szüleit, törvényes képviselőit két ízben írásban tájékoztatták- a szünidei gyermekétkeztetés igénybevételének lehetőségéről, módjáról, időtartalmáról, és helyszínéről, valamint minderről külön értesítették a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek szüleit, törvényes képviselőit is. Ezen kívül minden egyes szünidei gyermekétkeztetés megkezdése előtt a helyben szokásos módon, és az intézményeken keresztül is felhívták erre a jogosultak figyelmét. A beérkezett kérelmek, nyilatkozatok feldolgozása során megvizsgálták, hogy a szünidei gyermekétkeztetés megkezdése előtt, illetve legalább az azt megelőző 30 napon fennállt-e a gyermek jogosultsága. 2022-ben a szünidei gyermekétkeztetést igénybevevők számát az alábbi táblázat mutatja be:

Kötelezően biztosított étkezésben részesülő			
szünidő típusa	**megállapított HH száma**	**megállapított HHH száma**	**összesen**
tavaszi	61	48	109
nyári	81	60	141
téli	31	37	68

e) ***e) sportprogramokhoz való hozzáférés***

Balkányban sokszínű, gazdag sportélet folyik, számos sportegyesület működik. Van lehetőség a labdajátékokra (labdarúgás, kézilabda), a küzdősportra (karate, birkózás), a lovaglásra, a természetjárásra, a sakkozásra, a testépítésre. Az Önkormányzat komoly anyagi eszközökkel támogatja az alábbi egyesületek működését.

Balkányi Sportegyesület
Balkányi Karate Sportegyesület
Balkányi Ifjúsági Sportegyesület

f) ***személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés***

A városban biztosított szociális alapszolgáltatások:

- Családsegítő szolgálat (szociális, mentális és jogi tanácsadást, családgondozást is nyújt)
- Házi segítségnyújtás
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- Támogató Szolgálat
- Pszichiátriai Nappali ellátás
- Tanyagondnoki szolgálat
- Idősek nappali ellátása demensekkel
- Szenvedélybetegek nappali ellátása

- Fogyatékkal élők nappali ellátása
- Étkeztetés (szerződés alapján)

Személyes gondoskodást nyújtó szakosított ellátás körében:

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés településünkön, két idősek otthonában, az 50 férőhelyes, ápolást, gondozást nyújtó, a Debrecen-Nyíregyházi Egyházvármegye fenntartásában működő Szent Antal Idősek Otthonában, valamint a Szent Miklós Szeretetotthon és Menedékházban, amely 1995-ben nyitotta meg kapuit, a Görög Katolikus Egyházközség működteti. A házban 47 idős ember és 30 otthonról menekülni kényszerülő anya, leányanya és gyermek talált menedéket. Az idősotthon az arra rászoruló idős emberek számára szükségleteikhez igazodó teljes körű ellátást biztosít, ami a napi háromszori étkeztetést, szükség szerinti ruházattal, ill. textíliával való ellátást, a mentális gondozást, az egészségügyi ellátást, a foglalkoztatást és a lakhatást foglalja magában.
Személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások körében:

a.) Gyermekjóléti szolgáltatás
b.) Bölcsőde

<u>A 0-3 éves korú gyermekek napközbeni ellátása:</u>

BALKÁNYI BÓBITA BÖLCSŐDE

4233 Balkány, Rákóczi út 9 Tel.: +36-20/256-1203 E-mail: bobitabolcsode@balkany.hu

A Balkányi Bóbita Bölcsőde 2020. 07. 01. napjától nyitotta meg kapuit. Az Önkormányzat fenntartásában működő Bölcsődének Gyermán Gabriella az Intézményvezetője.
Az Intézménybe járó gyermekek száma: 36 Fő.

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás részeként a gyermekek napközbeni ellátásának egyik formája. A bölcsőde a családban nevelkedő - 20 hetestől- 3 eves korú - gyermekek szakszerű gondozását es nevelését végző intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, a bölcsődei gondozási - nevelési év végéig maradhat a bölcsődében. Amennyiben a gyermek még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31.-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.
Bölcsődbe felvehető minden olyan kisgyermek, akinek szülei, nevelői, gondozói valamilyen ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni ellátást. A gyermek bölcsőébe történő felvételét a szülő kérheti, egyéb esetekben a szülő hozzájárulásával kezdeményezheti:

- a védőnő
- a háziorvos, házi gyermekorvos,
- a szakértői és rehabilitációs bizottság,
- a szociális, ill. családgondozó,
- a gyermekjóléti szolgálat,
- a gyámhatóság.

Az 1997. évi XXXI. törvény, valamint a hozzá kapcsolódó szabályzók (ágazati törvény és módszertani levél) lehetővé teszik, hogy a bölcsőde, ha alapfeladatát nem veszélyezteti, térítési díj

ellenében külön szolgáltatásként időszakos gyermekfelügyeletet biztosíthatunk. Az időszakos gyermekfelügyelet keretében a gyermek számára a szülő (gondozó) által igényelt alkalommal és időtartamban bölcsődei ellátás nyújtható a normál bölcsődei csoport üres férőhelyein. Az időszakos gyermekfelügyelet, mint alapszolgáltatás csak nyitvatartási időn belül, vehető igénybe.

A bölcsődés korú gyermekek elhelyezése a településen nem volt megoldott. A városban az országos tendenciához hasonlóan, egyre kevesebb gyermek születik, melyhez hozzájárulhatott az a tény is, hogy a szülők a gyermekek napközbeni ellátását nem tudták megoldani, a jelenlegi gazdasági helyzet pedig igényli, hogy mindkét szülő jövedelme kiegészítse a családi kasszát, ezért a házaspárok többsége a kieső jövedelem miatt nem vállalt gyermeket. Ezen probléma megoldását is jelentheti a gyermekek napközbeni ellátása.
A településen élő lakosok közt sok a fiatal, kisgyermekes család, ahol az édesanyák a gyermekvállalást megelőzően aktív munkavállalók voltak. Bölcsődénk elsősorban azoknak az édesanyáknak – rajtuk keresztül a családjaiknak – próbál segítséget nyújtani, akik szeretnének visszamenni a munka világába, és ehhez gyermekük napközbeni ellátására van szükségük. A megváltozott jogszabályok, amelyek támogatják a GYED, GYES melletti munkavégzést, tovább növelik városunkban a bölcsődei ellátás igényét.
A bölcsődében ellátják azokat a kisgyermekeket, akiknek szülei munkavállalásuk, vagy egyéb okok miatt nem tudják megoldani gyermekeik napközbeni felügyeletét. Továbbá férőhelyet biztosítanak azon gyermekeknek, akiknek szociális, vagy egyéb ok miatt szükséges a bölcsődei nevelés, gondozás, és akkor is, ha az alacsony jövedelmű, fiatal szülők anyagi helyzetük javítása (építkezés, albérlet, kölcsönök törlesztése) miatt kérik gyermekük felvételét. Az elmúlt évek tendenciája azt mutatja, hogy nagyon nehéz egy-egy munkahely megtartása, komoly feladat az elsődleges munkaerőpiacon maradás. Ehhez szükséges - és egyre inkább igényelt - szolgáltatást tud nyújtani a bölcsőde.
Az elsődleges célcsoport Balkány település 0-3 éves korosztályba tartozó lakossága, üres férőhelyek esetében más településekről is felvehetők gyerekek.
A nevelés-gondozás három csoportban történik. A 15/1998. (IV.30.) NM rendelet szerint a bölcsődében egy bölcsődei csoportban legfeljebb tizenkét gyermek nevelhető, gondozható, kivéve, ha a bölcsődei csoportban minden gyerek betöltötte a 2 évet, ebben az esetben 14 fő is gondozható.
Cél a 0-3 éves életkorú gyermekek gondozása, nevelése a családdal együttműködve, személyiségük kibontakoztatásának elősegítése. A bölcsődei nevelés-gondozás feladata a gyermek testi- és pszichés szükségleteinek kielégítése, a fejlődés elősegítése.
Programuk alapja a családi nevelés, kiegészítve a különböző szociokulturális háttérből érkező 0-3 éves gyermekek sokoldalú, harmonikus személyiségének kibontakoztatásának elősegítése. Fejlődjön a gyermek testi, lelki, értelmi érettség terén, váljon alkalmassá az óvodai életre.
A bölcsőde játékai tartalmaznak kulcskompetenciákat és általános képességeket fejlesztő eszközöket is, csapatmunka, finommotoros ügyesség, kombinációs készség fejlesztésére szolgálnak.

A szakszerű, jó minőségű ellátás érdekében a következőket biztosítja a bölcsőde:

- a gyermekek szakszerű nevelését, gondozását,
- tanácsokkal közelít a családban történő ellátásokhoz,
- jól összeállított napirenddel elősegíti játéktevékenységüket,
- kellő mozgáslehetőséget biztosít a mozgás összehangoltságának fejlesztéséhez,
- segíti a szókincsgyarapodást, a helyes beszéd elsajátítását, annak gyakorlását (sok mondóka, vers, mese, beszélgetés)
- segítséget nyújt a helyes szokások, szabályok elsajátításában, az önállósodási folyamat és „én-tudat" kialakításában,
- rendszeres és folyamatos a gyermekorvossal a kapcsolat,
- étrend összeállításánál szem előtt tartja, hogy az az egészséges fejlődést szolgálja,

- egészségnevelés, prevenció szem előtt tartása,
- partneri kapcsolat a szülővel, a mindennapi találkozások során a gyerekről való tájékozódás, szülő értekezletek, családlátogatás, közös családi programok, üzenőfüzet,
- hagyományok, ünnepek, megemlékezések (húsvét, télapó, karácsony, anyák napja, stb.)
- bábelőadások, zene, fejlesztő programok,
- művészeti, esztétikai, környezeti nevelés,
- megkönnyítjük az óvodába való zökkenőmentes átmenetet,
- időszakos gyermekellátást biztosítása az üres férőhelyek terhére

A beíratott gyermekek közül sokat helyhiány miatt nincs lehetőség felvenni, szükség lenne a bölcsőde bővítésére.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

A Balkányi Rendőrőrs beszámolója alapján visszaélés kábítószerrel bűncselekmény elkövetése kapcsán az illetékességi területen nem történt. Folyamatos elemző, értékelő tevékenység folyik a piacon megjelenő új személyekről, anyagokról, módszerekről, rendszeres a konzultáció a rendőrőrsi munkatársak és a helyi központi állomány továbbá a megyei szakirányítás között. A rendőrség kiemelt feladatként kezeli a fiatalok kábítószer-fogyasztásának megelőzése érdekében tartandó megelőző-felvilágosító előadások megtartását, mely vélhetően a járvány helyzet végeztével nagyobb számban tudunk megtartani.

Balkányi Református Egyházközség Szociális és Gondozási Központjában működik a szenvedélybetegek nappali intézménye az önkéntességre és a speciális segítő programokra épülve biztosítja az ellátást igénybe vevők szükségletei alapján a felvilágosító, tanácsadó, tájékoztató, kulturális, szabadidős, képzési, átképzési állásközvetítő, lakossági és családi programok szervezését és lebonyolítását, valamint alacsonyküszöbű és ártalomcsökkentő szolgáltatást nyújt.
A szenvedélybetegek nappali intézményének nem feladata az alkohol-, drog- és egyéb függőségi problémával küzdő személyek egészségügyi gondozása, azonban az intézményben szervezett foglalkozások és programok révén törekedni kell az életmód-változtatás ösztönzésére, a visszaesés megelőzésére, illetve az intézményben dolgozó szociális munkás révén szükség szerint kapcsolatot kell tartani az ellátott kezelőorvosával, vagy az egészségügyi gondozást végző szakemberrel, továbbá a hozzátartozókkal.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az önkormányzati intézmények az ügyintézés és a foglalkoztatás során is megelőzik és megakadályozzák a hátrányos megkülönböztetést, mindent megtesznek az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosítása érdekében.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Balkányban az Étkeztetési Centrum szociális és egészségügyi hátránnyal küzdő személyei részére szociális étkeztetési szolgáltatást
Fenntartó címe: 4400 Nyíregyháza, Csillag utca 3.
Engedélyes neve: Étkeztetési Centrum-Balkány Telephely
Engedélyes címe: 4233 Balkány, Szakolyi u. 42.

Az Étkeztetési Centrum, mint fenntartó és Engedélyese az Étkeztetési Centrum-Balkányi Telephely a lakossági igényeknek, szükségleteknek megfelelően biztosít az ellátási területek járásaihoz tartozó települések szociális és egészségügyi hátránnyal küzdő személyei részére szociális étkeztetési szolgáltatást. A mindennapi munkánk középpontjában az ellátottjaink fizikai szükségleteinek ellátása mellett hangsúlyt fektetünk a mentális állapotukra is. A szociális étkeztetés alapszolgáltatás biztosításával az egészségügyi állapot szinten tartása várható, ugyanis a napi egyszeri meleg fő étkezéssel változatosabb, kiegyensúlyozottabb, ezáltal egészségesebb étrend biztosítható. Ez hosszabb távon betegségmegelőző hatású, az egészségügyi vagy szociális okokból kialakult alultápláltság megelőzhető. Emellett kiemelkedő jelentősége van a napi egyszeri rendszeres személyes találkozásnak. Ez az idősek, egyedül élők, rászorulók életvezetését segíti, napi rendszeres programmá válik az étkezésben való részvétel.
Az étkeztetés alapszolgáltatás biztosításának mindkét altípusával (szociális konyha, népkonyha) jelen vagyunk Balkány városában.
A **népkonyhai** szolgáltatás engedélyköteles, amely a szociális étkeztetés egyik formája, altípusa. Célja a lakossági igényeknek, szükségleteknek megfelelően biztosítani az étkeztetést, úgy, hogy helyben fogyasztással napi egyszeri egy tál meleg ételt biztosít azoknak a 18 év feletti, szociálisan rászorult személyeknek, akik más étkeztetési formát nem vesznek igénybe, illetve akik rászorultságuk, illetve helyzetük miatt nem képesek az étkezésükről más módon gondoskodni. A szolgáltatás igénybevétele önkéntesen és ingyenesen, személyes megjelenéssel történik.

A **szociális konyha** tekintetében az ebéd házhoz szállításával történik, a főzőkonyhák által biztosított egyszer használatos eldobható műanyag ételes dobozban. Az étel kiszállítása hétfőtől - szombatig 8:00-13:30 óra között történik. Munkaszüneti illetve ünnepnapokon étkeztetés nem igényelhető.

3.6.2. Népkonyha	
Év	**Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)**
2016	8000
2017	50400
2018	52800
2019	47760
2020	46800
2021	74400
2022	69600

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templom, a civil szervezetek. Településünk kedvező természeti adottságokkal, értékekkel rendelkezik. A közművelődési, a könyvtári terület számos, a társadalmi felzárkózás szempontjából hasznos programot működtethet, melyek a kulturális hátrányok, az iskolai lemorzsolódás csökkentését szolgálhatják. A nem formális és informális tanulási lehetőségeket, tanórán kívüli szabadidős programokat kínáló kulturális és sport intézményrendszerre alapozott programok hatása a nem formális és informális tanulás támogatásában, a társadalmi befogadás és aktív részvétel erősödésében várható. Ezzel elősegítik a gyermekek, tanulók személyiségfejlődését, kreatív képességeinek kibontakoztatását, hátrányainak kompenzálását, miközben hatékonyan fejlesztik a különböző kompetenciáikat, és javítják fizikai erőnlétüket is.
Olyan közösségi központok és szociális foglalkoztató és képző centrumok létrehozása a cél, amelyek a romák számára segítik a tanulás és a munka világába történő belépést. A közösségi központok tevékenysége ki kell, hogy terjedjen az állampolgári felelősségre, a háztartási és gazdálkodási ismeretekre, a kertkultúra ismereteire, a személyi és környezeti higiéniára, az egészséges életmódra, a felelős családtervezésre, így a rendszeres testmozgásra, az egészséges táplálkozásra, a dohányzás és a túlzott mértékű alkoholfogyasztás megelőzésére, a tanulás és képzés fontosságára, a kulturális értékek ismeretére és elsajátítására is.

A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások hosszú távon való fenntartása.
A településen élők élhető életminősége, a mindennapi élet alapfeltételeit tartalmazza, amelyhez hozzátartozik, a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők, a humán szolgáltatások a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi, óvodai, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, hosszú távon való minőségi fenntartása

Balkány Város Önkormányzata Képviselő-testületének a közművelődési tevékenység helyi feladatairól szóló 13/2021.(XII. 10.) önkormányzati rendelete szabályozza az önkormányzat helyi feladatait a közművelődés tárgyában.

„Az Önkormányzat helyi feladatai:
Az önkormányzat által biztosított közművelődési alapszolgáltatások
3. § Az önkormányzat ellátja a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (továbbiakban: közművelődési törvény) 76. §-ának (3) bekezdésében meghatározott közművelődési alapszolgáltatások közül:
(1) Művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítása. Ennek keretében a közművelődési intézmény
a) a művelődő közösségnek rendszeres és alkalomszerű művelődési vagy közösségi tevékenysége végzéséhez helyszínt biztosít,
b) a művelődő közösség számára bemutatkozási lehetőséget teremt,
c) fórumot szervez.
(2) A közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése. Ennek keretében a közművelődési intézmény
a) a helyi társadalom kapcsolatrendszerének, közösségi életének, érdekérvényesítésének, az állampolgári részvétel fejlődését elősegítő, közösségfejlesztő programokat, tevékenységeket vagy szolgáltatásokat szervez,

b) támogatja az önkéntes tevékenységeket, az önkéntességgel kapcsolatos programokat vagy szolgáltatásokat szervez,
c) a gyermek, az ifjúság, az idősek művelődését segítő, a családi életre nevelő családbarát, a generációk közötti kapcsolatokat, együttműködést elősegítő programokat, tevékenységeket vagy szolgáltatásokat szervez,
d) a különböző kultúrák és nemzetiségek közötti kapcsolatok kiépítését és fenntartását elősegítő programokat, tevékenységeket vagy szolgáltatásokat szervez,
e) a társadalmi hátrányokkal élő csoportok kulturális részvételét fejlesztő, a felzárkóztatást, az esélyegyenlőség megvalósulását elősegítő programokat, tevékenységeket vagy szolgáltatásokat szervez.
(3) Az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítása. Ennek keretében a közművelődési intézmény
a) iskolarendszeren kívüli tanfolyamokat, képzési alkalmakat szervezhet, támogatja azok megvalósítását,
b) iskolarendszeren kívüli öntevékeny, önképző szakkörök, klubok, közösségek megalakulását, tevékenységének megvalósulását támogatja,
c) ismeretterjesztő alkalmakat szervezhet, támogatja azok megvalósítását és ismeretszerző lehetőségeket teremt,
d) a település kulturális értékének átörökítését szolgáló és a kulturális helytörténettel kapcsolatos értékeket, ismereteket továbbít.
(4) A hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése feltételeinek biztosítása. Ennek keretében közművelődési intézmény
a) a helytörténettel és a település szellemi, kulturális örökségével kapcsolatos kiállítást szervez,
b) a helytörténettel, népművészettel, népi iparművészettel kapcsolatos csoport, szakkör létrejöttét támogatja és segíti a művelődő közösségek ez irányú munkáját,
c) részt vesz a helyi művelődési szokások és nemzetiségek hagyományának gondozásában, gazdagításában, a települési értékeket bemutató és népszerűsítő programokat, tevékenységeket szervez,
d) az ünnepek kultúrájának gondozása érdekében a helyi szokások figyelembevételével szervezi, vagy segíti az állami, a nemzeti, a társadalmi és a településhez kötődő ünnepek helyi alkalmait, támogatja azok megvalósítását.
(5) Az amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenységek feltételeinek biztosítása. Ennek keretében a közművelődési intézmény
a) a képzőművészet, a zenemű vészet, a táncművészet, a színház- és bábművészet, a versmondás, az irodalom területén tevékenységet folytató amatőr művészeti csoportok, klubok létrejöttét segíti és támogatja azok programjainak megvalósítását,
b) az a) pont szerinti közösségek tevékenységének támogatása érdekében szakmai és infrastrukturális támogatást nyújt.
4. § Az önkormányzat közművelődési feladata a lakosság tájékoztatása a Balkányi Beszélő helyi lap megjelentetésével. Ennek keretében a közművelődési intézmény
a) az aktualitást figyelembe véve a település mindennapi életéről írásos tájékoztatást nyújt,
b) a város kulturális eseményeit hirdeti, propagálja,
c) a helyi irodalmi értékek és alkotások közreadásáról gondoskodik,
d) a helyi tehetségek felkutatásában, értékeik bemutatásában közreműködik,
e) a kultúra sokoldalú bemutatásához, a vélemények ütköztetéséhez lehetőséget biztosít,
f) az önkormányzat munkájáról hiteles tájékoztatást nyújt.
5. § Az önkormányzat feladata a közművelődési feladat ellátásán túl az irodalmi értékek megismertetése, valamint az olvasási kultúra fejlesztése az általa alapított intézmény alapító okiratában nevesített könyvtári szolgáltatások alaptevékenysége szerint. Ennek keretében a közművelődési intézmény
a) a magyar és egyetemes kultúra alkotásaival való közvetlen találkozás formáit megteremti (irodalmi órák, irodalmi estek, olvasási versenyek, kiállítások szervezése, stb.),

b) gyermek és ifjúsági könyvbemutatókat, valamint műismertetéseket szervez,
c) internetes hozzáférést biztosít.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	**Sportcsarnok, sportpálya léte** (TS 103)	**A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma** (TS 104)	**Közművelődési intézmények száma** (TS 105)
db	**van/nincs**	**db**	**db**
1	nem	4 078	1

Forrás: TeIR, KSH Tstat

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A konfliktusok megoldásába sokszor szükséges a rendőrség, illetve a településen működő polgárőrség bevonása a közbiztonság növelése érdekében. A 14 kiemelten kezelt bűncselekmény tekintetében Balkányban a 2017-2021. év viszonylatában
csökkenés állapítható meg (28-28-23-30-24), a 2017-os bázisévhez képest a 2021. évre számottevő csökkenés került regisztrálásra.
A kiemelt bűncselekmények körébe tartozik még a testi sértés is, mely cselekményekre általában a személy elleni – akár elhúzódó, akár ismeretlenül, de hirtelen fellépő - konfliktusok adnak okot. A testi sértések jelentős száma könnyű testi sértés, melyek leggyakrabban családi, szomszédi, baráti veszekedésből adónak, melyek végén az esetek nagy részében az érintett felek nem is kívánják az eljárás megindítását. Leggyakrabban a bejelentéseket nem is az érintett felek teszik meg. Balkányban a 2017-2021. évet vizsgálva jelentős csökkenés mutatható ki (7-5-9-5-2) a kiemelkedő 2017-es évhez képest.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Balkány lakóira jellemző az adományozás. Vélhetően összefüggésben van ez azzal, hogy a közösségi, kapcsolati hálók fontos szerepet játszanak az adományozóvá és önkéntes segítővé válásban. Balkány Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata megkeresi az adományozó személyeket, melyeket célzottan a legrászorulóbb családok részér ad át, évente több alkalommal.
Rendszeresek a városban a jótékonysági rendezvények, bálok, ahol különböző célok érdekében kérik a résztvevőket az adakozásra. Új kezdeményezésként jelent meg a helyi társadalom szolidaritásaként, a karácsonyi adománygyűjtő akció.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Balkányban a roma nemzetiség van jelen, akiknek a Balkányi Roma Nemzetiségi Önkormányzat koordinálja a kulturális tevékenységeit és közösségi programjait, a roma nemzetiségűek rendszeresen résztvevői és fellépői a városi rendezvényeknek. A Balkányi Barackvirág Óvoda, és

a Balkányi Bóbita Bölcsődében kiemelt hangsúlyt fektetnek az óvodapedagógusok a roma hagyományok, népszokások és mesterségek megismertetésére.

Több önkormányzati rendezvényen képviseltette magát nemzetiségi önkormányzatunk

2022. március 11 – én a Balkány Város Önkormányzata által, az 1848-49-es forradalom és szabadságharc évfordulója alkalmából szervezett ünnepi megemlékezésen és koszorúzáson képviseltem önkormányzatunkat.
2022. március 31 – én került sor a Zöld Város Program részeként az új Termelői Piac átadására Balkányban. Az ünnepélyes átadáson képviseltem önkormányzatunkat.
2022. május 29 – én délelőtt 9^{00} órától a Hősök Napja alkalmából rendezett városi koszorúzási ünnepségen vettem részt a Kossuth kertben.
2022. június 5 – én a *„VII. Balkányi Hagyományőrző Pünkösdi Lovasnap"* – on vettem részt és képviseltem az önkormányzatunkat a Lovaspályán.
2022. augusztus 20 – án a Balkány Város Önkormányzata által szervezett ünnepélyes kenyérszentelésen képviseltem önkormányzatunkat.
2022. szeptember 9 – 10 – én Balkány Város Önkormányzata által megrendezésre került Városnapi rendezvényen képviseltem önkormányzatunkat.
2022. október 15. „Őszi zsongás" – Bürkös Zenekar - Balkány Művelődési Ház
2022. október 21 – én 16 órától a Balkány Város Önkormányzata által szervezett megemlékezésen és koszorúzáson vettünk részt.
2022. október 21 – én 19 órától „Őszi zenés hétvégék" – Száraz Tamás koncert
2022. november 27 – én, december 4 - én, december 11 - én és december 18 - án (vasárnapi napokon) a Balkány Város Önkormányzata által szervezett Adventi gyertyagyújtásokon képviseltem önkormányzatunkat.

e) helyi lakossági önszerveződések.

Balkány közösségi, kulturális életének alakulásában kiemelt szerepet játszik a városban működő 14 civil szervezet, melyek egy része a sport, egy része kulturális, egy része a hagyományápolás, egy része a segítő tevékenységeket tűzte a zászlójára. Minden évben szervesen bekapcsolódnak a városi programokba, saját rendezvényeket szerveznek, amelyekbe bevonják a városlakókat, nemzetközi kapcsolatokat is építenek. A sportegyesületek korábban már felsorolásra kerültek, az alábbiak a kulturális, a hagyományőrző és a segítő tevékenységükkel gazdagítják a város életét:

1. Balkányi Önkéntes Tűzoltó Egyesület
2. Balkányi Sport Egyesület
3. Balkányi Polgárőr Egyesület
4. Balkányi Nyugdíjas Klub Egyesület
5. Balkányi „Esély az akáclombok alatt" Egyesület
6. Oktatásért Alapítvány
7. Balkány és Térsége Gazdakör
8. Városvédő-és Szépítő Természetvédő Baráti Egyesület
9. Balkányi Bóbita Bölcsőde Egyesület
10. Balkányi Karate Sport Egyesület
11. Balkányi Ifjúsági Sportegyesület
12. Ötről a Hatra Nyelvi Egyesület
13. Nyírségi Generációkért Egyesület
14. Balkányi Hagyományőrző Lovas Egyesület

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Balkány Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 18/2023.(II.02.) számú határozatával hagyta jóvá a Balkány Város Roma Nemzetiségi Önkormányzatával kötendő együttműködési megállapodást.

A megállapodás részletesen tartalmazza azokat a feladatokat és együttműködési lehetőségeket, amelyek eredményesen segítik a jogszabályokból adódó kötelezettségek teljesítését és a közösen megfogalmazott célok megvalósítását.

A Balkányi Polgármesteri Hivatal a nemzetiségi ügyek ellátása körében biztosítja a nemzetiségi jogok érvényesülését, ellátja a település, a kulturális szolgáltatással, nyilvános könyvtári ellátással, muzeális intézmények fenntartásával, közművelődéssel, tájékoztatással, a nemzetiség szellemi, épített és tárgyi örökségével, írott és elektronikus sajtójával, a szociális alapellátással, a helyi közfoglalkoztatással kapcsolatos települési önkormányzati feladatokat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A szegénység az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő problémái között a lakosság munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő problémák, illetve a lakhatással összefüggő problémák, a hátralékok felhalmozódása a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése szerepel.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas a munkanélküliség a mélyszegénységben élők között	Közfoglalkoztatás tovább folytatása, egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása
Szegregáció jelenléte	Szegregált területeken élők közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációja (Szegregáció oldása, foglalkoztatás további elősegítése)
A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások tovább működtetésének segítése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Balkány Város 0-18 éves lakosai számának alakulását – 2010. év és 2022. év között – az alábbi táblázat mutatja.

Korcsoport	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
0-3	251 fő	233 fő	231 fő	246 fő	260 fő	281 fő	273 fő	261 fő	261 fő	257 fő	261 fő	283 fő	291
4-6	211 fő	192 fő	19 fő	191 fő	170 fő	165 fő	166 fő	186 fő	192 fő	204 fő	185 fő	195 fő	207
7-14	646 fő	623 fő	583 fő	58 fő	546 fő	53 fő	516 fő	487 fő	468 fő	454 fő	464 fő	459 fő	461
15-18	399 fő	404 fő	382 fő	35 fő	350 fő	327 fő	358 fő	300 fő	274 fő	263 fő	252 fő	249 fő	255

Forrás: helyi hatósági nyilvántartás

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	3 089	3 088	6177	50,01%	49,99%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			194	3,14%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	485	430	915	7,85%	6,96%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	97	100	197	1,57%	1,62%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossággal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A Veszélyeztetettséget és Krízishelyzetet Észlelő és Jelzőrendszer működése

A Gyvt. 17. §-a és az Szt. 64. § (2) bekezdése szerinti, a gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család, a személy krízishelyzetét észlelő rendszer (a továbbiakban: jelzőrendszer) működtetése körében a család- és gyermekjóléti szolgálat feladatait a 15/1998. NM rendelet 9. §-a határozza meg. Ez alapján a gyermekjóléti szolgálat minden év **február 28-ig** tanácskozást szervez, és minden év **március 31-ig éves jelzőrendszeri intézkedési tervet** készít, amely az éves szakmai tanácskozáson elhangzottakra épül.
„A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról" szóló 1997. évi XXXI. Törvény rögzíti a jelzőrendszer tagjait, kötelező együttműködésüket, feladataikat a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése érdekében.
A gyermekjóléti szolgálat elsődleges prevenciós feladata az észlelő- és jelzőrendszer működtetése. Ennek érdekében koordinálja a szakemberek együttműködését, akik bármilyen formában kapcsolatba kerülnek a gyermekekkel.
Az észlelő-és jelzőrendszer tagjainak a törvényben rögzített feladata a gyermek veszélyeztetettségének figyelése és kezelése, különösen a gyermekkel való rossz bánásmód eseteinek kezelése. A gyermekjóléti szolgálatok kötelezettsége a jelzések fogadása, rögzítése, a veszélyeztetett gyermekek problémáinak feltárása és a megoldások keresése, szükség esetén a gyermekjóléti központtal való együttműködés. A veszélyeztetett gyermekek fejlődését környezeti, magatartásbeli, egészségügyi vagy anyagi okok nehezítik. Sorsuk jobbítására a gyermekek esélyeinek javítására a gyermekjólét és a gyermekvédelem komplex rendszere kínál többféle beavatkozási lehetőséget annak érdekében, hogy ne kelljen őket szüleiktől, meg szokott környezetükből kiszakítani és szakellátásba utalni, nevelőszülő vagy lakásotthon gondozására bízni.
Az észlelő és jelzőrendszer szerepe elengedhetetlenül fontos a problémák feltárásához, beazonosításához. A problémák több esetben a család által a nyilvánosság előtt titkoltak, ugyanakkor a jelzőrendszeri intézmények, szervezetek, magánszemélyek észlelését követően orvosolhatóak.
Helyi szinten – a család- és gyermekjóléti szolgálat feladata a helyi gyermekvédelmi jelzőrendszer szervezése, az együttműködési formák kialakítása, működtetése, dokumentálása. A feladatra nevesítve lett jelzőrendszeri felelős, aki a területről érkező jelzéseket heti rendszerességgel lejelenti a járási család- és gyermekjóléti központ jelzőrendszeri tanácsadója felé. Helyi szinten történik az esetkonferenciák szervezése, összehívása a járási szint jelzőrendszeri tanácsadója részvételével.
Járási szinten – a család- és gyermekjóléti központ folyamatos szakmai hátteret biztosít a települési szinten dolgozó családsegítőknek, jelzőrendszeri felelősöknek, fogadja jelzéseiket, problémáikat. A járási jelzőrendszeri tanácsadó feladata a települési szintű jelzőrendszerek működésének segítése, szakmai támogatása. A település családsegítőinek, jelzőrendszeri felelőseinek jelzőrendszeri munkáját koordinálja, feladata a településekre szervezett esetkonferenciák, szakmaközi megbeszélések, éves szakmai tanácskozás szervezésében való részvétel, az azokon való részvétel.

A jelzőrendszer tagjai

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók,

- más köznevelési intézmények,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- az egyesületek, az alapítványok,
- az egyházi jogi személyek,
- a munkaügyi hatóság,
- a javítóintézet,
- gyermekjogi képviselő,
- a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatal,
- az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv.

Irányadó rendelkezések

Az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról, valamint az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról több módosítása érintette a gyermekjóléti szolgálatokat, valamint a gyermekvédelmi jelzőrendszer működését az utóbbi években (EMMI 2016).
A jelzőrendszeri munka szabályainak változásai több miniszteri rendeletet érintettek (55/2015 (XI. 30.) EMMI rendelet). Új feladat és munkaköröket vezetett be: jelző- rendszeri intézkedési terv; jelzőrendszeri felelős; jelzőrendszeri tanácsadó.
A 2016. évi CLXV. törvény módosításai nyomán szigorították a gyermekorvosok és védőnők jelzési és együttműködési kötelezettségét fegyelmi felelősségre vonás mellett, és szigorították a szülők együttműködési kötelezettségét, hatósági intézkedésre lehetőséget adva egészségügyi, oktatási intézményeknek.
149/1997 (IX. 10.) Korm. rend. a gyámhatóságokról valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
1992. évi LXII. törvény a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról.
235/1997 (XII.17.) Korm. rend. a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, gyermekjóléti szolgálatok és személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek általkezelt személyes adatokról.
15/1998. (IV. 30. NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről.

A gyermekjóléti szolgáltatás 2022. évi tevékenysége

Ellátási terület, ellátottak köre: Balkány város közigazgatási területén valósult meg. A család- és gyermekjóléti feladatokat 1 fő családsegítő szociális munkás látta el az elmúlt évben.
A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermekek érdekeinek védelmében, a szociális munka módszereinek és eszközeinek alkalmazásával nyújtott személyes szolgáltatás.

A gyermekjóléti szolgáltatás céljai:

- a gyermek testi- lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése,
- a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése,
- a kialakult veszélyhelyzet megszüntetése,
- a családból kiemelt gyermek visszahelyezése.

A család-és gyermekjóléti szolgálat által biztosított szolgáltatások térítésmentesek. Tevékenységünk nem hatósági, hanem szolgáltató jellegű, a segítségnyújtáson alapul.
A munkavégzés során törekszünk az életfeltételek javításának elősegítésére, a gyermekek érdekeinek védelmére, az anyagi-, lakhatási-, szociális- és pszichés problémáinak megoldására, a kiszolgáltatottság érzésének enyhítésére.
Különböző adományok pl.: tartós élelmiszer, bútor, ruha, játék adományok gyűjtésében és szétosztásában aktívan közreműködött a szolgálat

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat együttműködései
A Gyermekjóléti Szolgálat 20221-ben egy civil szervezettel állt szoros, együttműködő kapcsolatban. A szabadidős programok szervezésében, lebonyolításában támogatják egymást a szervezetek.

A család-és gyermekjóléti szolgálat által biztosított ellátási formák

Alapellátás
A veszélyeztetettség megelőzésére irányuló, önkéntes együttműködés alapján családgondozással segítik a támogatást kérő családokat, gyerekeket. A gyermekek jogainak érvényesülése érdekében egyrészt azon családok támogatása és megerősítése, amelyek gyermekeik felnevelésében nélkülözik a szükséges feltételeket, illetve ezeknek megteremtésében támogatásra szorulnak; másrészt a védelem biztosítása a gyermekek számára a fejlődésüket akadályozó vagy hátráltató veszélyek ellen.
Az elmúlt évben Balkány városban a családsegítő 149 fő (82 család), alapellátás keretében gondozott gyermekkel működött együtt. Ebből 44 eset az év folyamán megszüntetésre került, 35 főt védelembe vételre javasoltunk. Ebben az ellátási formában a legfontosabb az okok mielőbbi feltárása, a megoldási alternatívák felállítása, a további társproblémák kialakulásának megelőzése. A családgondozás során feltárjuk a családban jelentkező működési zavarokat, és igyekszünk ezekre megoldást találni. A családokkal a törvényi előírásnak megfelelően rendszeres és szoros kapcsolatban állunk. A havi háromszori személyes kapcsolattartás igaz már törvényi előírás, de a kontroll miatt szükséges. Továbbá kapcsolatot tartunk egyéb a gondozásba bevont szakemberekkel, így az iskolával, óvodával, védőnővel, háziorvosokkal. A gondozás mellett tájékoztatást nyújtunk az igénybe vehető ellátásokról, információval látjuk el őket, segítsük ügyeik intézésében.

Védelembe vétel
A védelembe vétel hatósági intézkedés, mely a veszélyeztetettség megszüntetésére irányul. Az alapellátásos gondozási forma eszközei ezen esetben már nem elégségesek a probléma megoldásához. Amennyiben az alapellátás nem érte el a célját, hatósági intézkedést kell kezdeményezni, védelembe vételre kell tenni javaslatot. 2022-ben 35 gyermeknél vált indokolttá a védelembe vétel keretei között történő (1 éves időtartamra szóló) gondozás. A védelembe vételi tárgyalásra a családsegítő minden esetben felkészülten érkezik továbbá a családokat is felkészíti arra, hogy mire számíthatnak a meghallgatás során.

Nevelésbe vétel
Nevelésbe vételre abban az esetben kerül sor, ha a gyermek veszélyeztetettségét előidéző problémák az alapellátás vagy védelembe vétel keretében nem orvosolhatók. A gyermekek legalapvetőbb érdeke, hogy saját családjukban, szeretetkapcsolatban nevelkedjenek fel, mert csak a bensőséges szülő-gyermek kapcsolat teremthet megfelelő alapot a gyermek felnevelkedéséhez. Ezért a gyermekvédelmi ügyekben eljáró szakembereknek nagyon körültekintően kell eljárniuk. A veszélyeztetés gyanújának felmerülése esetén figyelembe kell venniük a szülő-gyermek kapcsolat sajátosságait, a család értékrendjét. Így a gyermeket a családjából kiemelni csak a veszélyeztetés

nagyon súlyos, kezelhető szintre nem csökkenthető helyzeteiben, illetve a család és a gyermek közötti viszony ellehetetlenülése esetében lehet. Mindez azt a kötelezettséget jelenti, hogy a gyermekvédelmi munkában a gyermeket körülvevő világot a gyermek szempontjából kell szemlélni, értelmezni és értékelni. A fent leírt okok alapján a tavalyi év során veszélyeztetés okán nem tettünk javaslatot nevelésbe vételre. Egy esetben 2 gyermeket érintve 2022 januárjában valósult meg.

Ideiglenes hatályú elhelyezés

Az ideiglenes hatályú elhelyezést, mint a gyermek érdekében történő azonnali intézkedést megalapozza a gyermek súlyos veszélyeztetettsége, a gyermek által tanúsított olyan magatartás, amely életét közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi, szellemi, értelmi, érzelmi fejlődésében jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat, a bíróság szülői felügyeletet megszüntető határozata, amennyiben annak hatálya a később született gyermekre is kihat, a szülő gyermekének ismeretlen személy általi örökbefogadásához való hozzájárulása, ha a gyermek felügyelet nélkül marad.

Észlelő - és Jelzőrendszer működtetése

A gyermekek veszélyeztetettségnek megelőzése a család- és gyermekjóléti szolgálat a településen észlelő és jelzőrendszert működtet. Az 1997. évi XXXI. törvény felsorolja a jelzőrendszer tagjait, meghatározza azoknak a kötelező együttműködésüket, feladatait a veszélyeztető okok feltárásában, a veszélyeztetettség időben történő felismerésében. A jelzőrendszer célja a településen felmerülő problémák megvitatása és a megoldások keresése. A családgondozói munka, folyamatos együttműködést, együttgondolkodást igényel valamennyi feladat, valamennyi gondozott család hozzánk forduló ügyfél vonatkozásában. Ez az együttmunkálkodás a tavalyi év folyamán is jellemezte tevékenységünket. Az elmúlt években szoros kapcsolatot alakítottunk ki a jelzőrendszer tagjaival esetmegbeszélések, esetkonferenciák, szakmaközi megbeszélések formájában. Az esetmegbeszéléseken feltárjuk a veszélyeztetettséget előidéző okokat és ezek megoldására közösen teszünk javaslatot. A gyermekjóléti szolgálatunk fontos feladata, az intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása. Ennek érdekében az év folyamán 6 alkalommal került sor jelzőrendszeri tanácskozásra, amelynek általában aktív részvevői a tagok.

A 2022.-es évben a közös gondolkodás, együttműködés jellemezte a tagokat. Gyakran tettünk valamelyik szakemberrel közös családlátogatást, esetkonferenciákon, esetmegbeszéléseken aktív a részvétel, azonnali információcsere és tájékoztatás volt jellemző.

A szolgálat munkatársa sok támogatást kap a Nagykállói Család-és Gyermekjóléti Központ esetmenedzserétől, számtalan esetkonzultáció segítette munkáját. Szeretném hangsúlyozni, hogy egy személynek nehéz egyedül döntést hozni a családokban felmerülő problémák megoldásában, az esetmenedzser és Központ által kapott segítségnek nagy jelentőségűek a napi munka során.

Jelzések

Az esetjelzések általános tendenciáit követve a jelzőrendszer tagjai kiemelt figyelmet fordítanak arra, hogy jelzéseiket írásban tegyék meg, és azok formai és tartalmi követelményei megfelelőek legyenek. Továbbra is a hatósági, illetve az oktatási-nevelési intézmények és védőnők felől érkeznek az írásos jelzések zömében. A jelzések számának magas aránya magyarázható az igazolatlan hiányzásokkal kapcsolatos jelzési kötelezettséggel. Az oktatási intézmény jelzései legfőképpen a magatartásproblémákról illetve azokról szólnak, akiknek az igazolatlan órák száma meghaladta a 10, 30 vagy 50 órát. Az elmúlt évben jellemzőbb volt a gyermekek rossz magaviselete miatt tett jelzések, mind az általános mind a középiskolákból. Emellett, jelzett problémát az egészségügyi szolgáltató részéről a védőnő. Az állampolgári jelzések kevésbé jellemzőek, kis településről lévén szó, még név nélkül sem vállalják a jelzést. Helyi szinten túlmenően rendszeresen kapunk jelzéseket a környékbeli középfokú oktatási intézményektől.

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma 2022-ben összesen 37 volt. Az érkezett jelzések többsége a közoktatási intézményekből, házi gyermekorvostól, pártfogó felügyelőtől, családok

átmeneti otthonából, a védőnőtől, és a rendőrségtő, óvodáktól. Minden esetben írásban történt a visszajelzés a jelzést tevő felé.
Az esetkonferenciák száma az elmúlt évben közel annyi volt, mint az elmúlt évben, ugyanis bármilyen hatósági intézkedést megelőző javaslattétel előtt esetkonferencia megtartása szükséges. Ez jó alkalom arra, hogy a jelzőrendszeri tagok között egy olyan szakmai megbeszélésre, amikor kizárólag a család problémáira koncentrálva mondhatják el a véleményüket, információikat, miben látják a család működésében a problémát, milyen megoldási javaslataik lennének, veszélyeztetve látják-e a gyermekek fejlődését a családban, javasolnak-e hatósági intézkedést. A szakemberek véleménye alapján hasznosnak bizonyulnak egy-egy eset előre mozdításában.
A gondozásban részesülő gyermekek, családok érdekében rendszeres esetmegbeszélésekre nem, esetkonferenciára (12) alkalommal került sor, amelyen a család és a családdal kapcsolatban álló szakemberek vesznek részt.

Prevenciós tevékenység
A család-és gyermekjóléti szolgálat, gondozási tevékenysége mellett fontos szerepet tölt be a megelőző, prevenciós szolgáltatás is. Szabadidős programok lebonyolítása a különböző rendezvények alkalmán, ill. a család- és gyermekjóléti szolgálat feladat ellátási helyén a 2017. júniustól kezdődően minden hónapban az RSZTOP-1.1.1. RSZTOP -2.1.1. kódszámú a Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program keretében segélycsomag kiosztásában nyújtunk segítséget. Jogosultak a 3 év alatti gyermekvédelmi kedvezményben részesülő és intézményi ellátásban nem részesülő gyermekek, illetve a szociálisan rászoruló, megváltozott munkaképességű és rendkívül alacsonyjövedelmű időskorú személyek számára.
Az érintett rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részülő iskoláskorú gyermekek is kaptak élelmiszercsomagot a nyári szünet idején, amit a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítője osztott ki. Az értesítéseket a Polgármesteri Hivatal munkatársai kézbesítik a jogosultaknak, illetve az intézmény biztosít helyet a csomagok elhelyezésében. 2023. január 31.-én a projekt lezárult.

A jelzőrendszeri tagok beszámolóinak bemutatása

Védőnői szolgálat
A településen működő védőnői szolgálattal nagyon jó kapcsolat alakult ki, a jelzés-visszajelzés oda-vissza működik, szóban, írásban és telefonon egyaránt. Az elmúlt évben a jelzései száma 2 volt. Az állandó telefonos kapcsolat folyamán felmerülő információk alapján sokszor közösen látogatják a családsegítővel a családokat, így még a probléma elmélyülése előtt látókörükbe kerülnek a gyermekek.
2022 évben gondozott gyermekek száma: 1100
Ebből hány gyermek esetében észlelt problémát: 26
Szociális okokból veszélyeztetett kismamák száma: 9
A gyermeknevelést, a harmonikus szülő-gyermek kapcsolat kialakulását, és a szocializációt segítő családgondozások, tanácsadások száma: 26
Nővédelmi látogatás és tanácsadás: 76
2022.ban a családlátogatások száma: 1811

A védőnő a tanácsadások folyamán felhívja a szülők figyelmét a gyermek bántalmazásának elkerülésére, ne hagyja felügyelet nélkül gyermekét, a megfelelő táplálásra, testi higiéné biztosítására, egészség elhanyagolására, védőoltások beadásának fontosságára. Jelzéssel él várandós anya szociális válsághelyzete esetén, hisz a gyermek egészséges megszületését is figyelemmel kíséri.
Baba-mama klub: havonta, családi életre való felkészítés, családtervezés, fogamzásgátlás témában, egészséggel kapcsolatos ismeretek átadása, partner intézmények által szervezett programokon való részvétel. Az iskolában minden évben tartanak felvilágosító előadásokat barátság, kortárs

kapcsolatok, szerelem, párkapcsolat, személyi higiéné, fogamzásgátlás témakörben. A család-és gyermekjóléti szolgálat által szervezett szakmaközi megbeszéléseken, esetkonferencián való részvétel.

Házi gyermekorvos beszámolója alapján, a házi gyermekorvosi körzetbe tartozó gyermekek száma 1008 fő. Lelki, érzelmi elhanyagolás miatt tett jelzések száma a 2022- es évben 2 volt, 4 gyermek volt érintett. A szükséges intézkedések megtételéről minden esetben írásban visszajelzés történt. Gyermekvédelmi ügyekben elsőként a védőnővel beszélik át a felmerülő problémát, ha szükséges a jelzés megtétele közösen jeleznek, vagy a háziorvos tesz jelzést. Sikerült jó munkakapcsolatot kialakítani a házi gyermekorvossal. A gyermekorvos munkája során tapasztalja, hogy a nem megfelelő tisztálkodás is probléma a gyerekeknél, valamint a leggyakrabban előforduló felső légúti megbetegedések. A szolgálat szakemberével személyesen és telefonon tartja a kapcsolatot, az együttműködést megfelelőnek találja. Véleménye szerint a munka hatékonyságát nagyban javítaná az általános iskolában működő gyermekpszichológus folyamatos jelenléte, és elérhetősége. Az elmúlt év második felétől már havi egy alkalommal Nagykállóból is jár is pszichológus, aki foglalkozik az érintett gyermekkel, de kérésre időpont egyeztetéssel Nagykállóba is tudnak menni a szülők gyermekeikkel terápiára.

Háziorvos (Plus-Med Kft) beszámolója alapján, a háziorvosi körzetbe tartozó gyermekek száma 46 fő. Lelki, érzelmi elhanyagolás miatt tett jelzés a 2022- es évben nem volt. Gyermekvédelmi ügyekben elsőként a védőnővel beszélik át a felmerülő problémát, ha szükséges a jelzés megtétele közösen jeleznek, vagy a háziorvos tesz jelzést. Sikerült jó munkakapcsolatot kialakítani a házi gyermekorvossal. A gyermekorvos munkája során tapasztalja, hogy a nem megfelelő tisztálkodás is probléma a gyerekeknél, valamint a leggyakrabban előforduló felső légúti megbetegedések. A szolgálat szakemberével személyesen és telefonon tartja a kapcsolatot, az együttműködést megfelelőnek találja. Véleménye szerint a munka hatékonyságát nagyban javítaná az általános iskolában működő gyermekpszichológus folyamatos jelenléte, és elérhetősége.

Barackvirág Óvoda

A jelzőrendszer második lépcsője az óvoda, a gyermekek minden problémája itt érzékelhető a legjobban, mert a gyermekek itt töltik a nap legnagyobb részét. Az óvodák beszámolói alapján a pedagógusok munkájának köszönhetően kevés a megoldandó probléma, ami gyermekvédelmi intézkedést vonna maga után. A problémák előfordulásának okai a higiéniai hiánya, (ápolatlanság), fejtetvesség, a visszafertőződés miatt nagyobb hangsúlyt fektetnek a prevencióra. A védőnői segítségét igénybe veszik, elbeszélgettek a szülővel, ami sok esetben vezet eredményhez.

Hatékony együttműködésről számolnak be az egészségügyi intézményekkel, Család-és Gyermekjóléti Szolgálattal. Nagy hangsúlyt fektetnek a gyermekek fejlődéséhez szükséges szakértők bevonására, pl. logopédus, mozgásterapeuta, fejlesztőpedagógus, akik megbízási szerződés keretében foglalkoznak a gyermekekkel, viszont sokkal több időre lenne szükség. A gyermekvédelmi feladatok ellátását 2020.09.01 től 1 fő, Intézményvezető helyettes, óvodapedagógus végzi heti 40 órában. Elengedhetetlen a szülővel való kapcsolattartás, amiben a szülő partner, hajlandó az együttműködésre. A szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek, családok fokozott figyelemmel kísérése, támogatása. A veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, megszüntetése. A gyermekek fejlesztéseken, vizsgálatokon való részvételének segítése, támogatása. A felmerülő problémák megoldása érdekében tett intézkedéseik: folyamatos megfigyelés, ellenőrzés, szülők tájékoztatása, figyelem felhívása, amelyet helyi szinten tudnak kezelni, ezért nem sok jelzés érkezik a szolgálat felé. Személyesen és telefonon tartjuk a kapcsolatot, ami kimondottan jónak mondható. Így általában a kialakult problémák hamar megoldódnak.

Az intézménybe járó gyermekek száma: 80, hátrányos helyzetű gyermekek száma: 11, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek: 14, veszélyeztetett gyermekek száma: 2, speciális nevelési igényű: 2, fejlesztésen részt vesz: 16, pszichológiai vizsgálaton részt vett 1, pszichiátriai terápiára jár: 1 fő.
Az esetkonferenciákon, szakmaközi tanácskozásokon rendszeresen részt vett az óvodapedagógus, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős. Az elmúlt évbe nem volt lehetőség továbbképzésen való részvételre. Az óvoda, mint jelzőrendszer szorosan együttműködik a Család-és Gyermekjóléti Szolgálattal. A kölcsönös információáramlás és tájékoztatás, hatékony és eredményes munkát biztosít az intézmények között. Nem jellemzőek a konfliktusok a szülők és szakemberek között, esetlegesen felmerülő kisebb problémára diplomatikus megoldásokat keresnek. A gyermekek és családjaik számára elérhető szabadidős programok:
A nevelési-oktatási intézményben szervezett prevenciós programok:

A program neve	A program szervezője	Alkalmak	Bevont személyek száma
Baleset megelőzés	intézményvezető	1	80
Köznevelési ismeretek	intézményvezető	1	80

A nevelési-oktatási intézményben a gyermekek és családjaik számára elérhető szabadidős programok PL: különórák, sporttevékenységek stb.

A program neve	A program szervezője	Alkalmak	Önköltséges (igen-nem)
Családi nap	intézményvezető	1	nem
Oviba csalogató	intézményvezető	1	nem

A család-és gyermekjóléti szolgálattal való kapcsolat rendszeres, amely történik telefonon, személyesen. Egy fő szociális segítő is segíti a munkájukat, így még eredményesebb gyermekvédelmi munkáról számolnak be. Minden szakmai segítséget megkapnak, kapcsolatukat hatékony együttműködés jellemzi

Szent- Jácint Görögkatolikus Óvoda

Nagy hangsúlyt fektetnek a gyermekek fejlődéséhez szükséges szakértők bevonására, pl. logopédus, mozgásterapeuta, fejlesztőpedagógus, akik megbízási szerződés keretében foglalkoznak a gyermekekkel, viszont sokkal több időre lenne szükség. A gyermekvédelmi feladatok ellátását 2020 óta 1 fő óvodapedagógus végzi. A felmerülő problémák megoldása érdekében tett intézkedéseik: folyamatos megfigyelés, ellenőrzés, szülők tájékoztatás, figyelem felhívása, amelyet helyi szinten tudnak kezelni, ezért nem történik jelzés a szolgálat felé.
Az intézménybe járó gyermeke száma: 146, Hátrányos helyzetű gyermekek száma: 5, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek: 11, veszélyeztetett gyermekek száma: 0, speciális nevelési igényű: 0, fejlesztésen részt vesz: 0, pszichológiai vizsgálaton részt vett 0, terápiára jár: 0 fő.
Az esetkonferenciákon, szakmaközi tanácskozásokon, szükség esetén részt vesz az intézményvezető, óvodapedagógus, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős. Az óvoda, mint jelzőrendszer szorosan együttműködik a Család-és Gyermekjóléti Szolgálattal. A kölcsönös információáramlás és tájékoztatás, hatékony és eredményes munkát biztosít az intézmények között. Nem jellemzőek a konfliktusok a szülők és szakemberek között, esetlegesen felmerülő kisebb problémára diplomatikus megoldásokat keresnek.
Az elmúlt évben végzett családlátogatások száma: 4.

A családlátogatások segítségével megfigyelhető a gyermekek életkörülményei, és hogy milyen a szülő-gyermek kapcsolata. Esetmegbeszélésen minden alaklommal részt vettek, a gyermekjóléti szolgálat felé jelzéssel az elmúlt évben nem éltek.

Prevenciós és szabadidős programok

A program neve	A program szervezője	Rendszeresség/ Alkalmak száma	Bevont gyermekek száma
Szüreti hét	Óvoda dolgozói		az óvodába járó gyermekek
Márton hét	Óvoda dolgozói		Az óvodába járó gyermekek
Tölklámpás felvonulás	Óvoda dolgozói		
Orsi koncert	Óvoda dolgozói		
Adventi létra készítés	Óvoda dolgozói		
Apák és anyák napi barkácsolás	Óvoda dolgozói		
Karácsonyi kántálás	Óvoda dolgozói		

A gyermekek és családjaik számára elérhető szabadidős programok:

A program neve	A program szervezője
Alszik a természet	Óvoda dolgozói
Vad etetés	Óvoda dolgozói
Aszalás, gyógyteakészítés	Óvoda dolgozói
Újrahasznosítás	Óvoda dolgozói
Csíráztatás	Óvoda dolgozói
Gombvarrás	Óvoda dolgozói
Egészségvédelem	Szülők, és az Óvoda dolgozói
Macihét	Szülők, és az Óvoda dolgozói
Családi nap	Szülők, és az Óvoda dolgozói

A család-és gyermekjóléti szolgálattal való kapcsolat rendszeres, amely történik telefonon, e-mailen, személyesen, minden szakmai segítséget megkapnak, kapcsolatukat hatékony együttműködés jellemzi. A gyermekek szociális jólétének biztosítása, illetve veszélyezettségük megelőzése, enyhítése, megszüntetése érdekében javaslatként fogalmazódott meg az óvoda részéről, hogy új szolgáltatásként szívesen látnák a kezdeményezést, miszerint szülők részére szervezett előadások keretein belül lehetne foglalkozni például a családoknál a kialakult krízishelyzetek kezelésével, ami nagyban befolyásolja az intézményünkbe járó gyermekek mindennapjait.

Balkányi Bóbita Bölcsőde

A Balkányi Bóbita Bölcsőde 2020.07.01. –től nyitotta meg kapuit.

Az intézménybe járó gyermekek létszáma (fő)		36
Ebből (fő)		
	Hátrányos helyzetű gyermek	0
	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek	0
	Veszélyeztetett gyermek	0
	Speciális nevelési igényű gyermek	0
	Fejlesztésen vesz részt	1
	Pszichológiai vizsgálaton vett részt, terápiára jár	0
	Pszichiátriai vizsgálaton vett részt, terápiára jár	0
	10 napot meghaladó igazolatlan mulasztás miatti értesítés	0
	Családi pótlékot / iskoláztatási támogatást természetben kapja	0

Az Intézmény nagyon fontosnak tartja a családlátogatásokat, melynek célja a családdal való kapcsolatfelvétel, az otthoni környezetben való megismerés, ami fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának. Elsősorban a kisgyermek bölcsődei beszokatásának a megkezdése előtt történik. Az Intézményben nincs gyermekvédelmi felelős. Az elmúlt évben végzett családlátogatások száma: 36, amelyet kisgyermekgondozó- nevelő végzett.

Családlátogatások tapasztalatai: A beszoktatást megelőző napokban azért szükséges a kisgyermeknevelőknek családlátogatásra menni, hogy otthoni környezetben találkozzanak először a kicsikkel és szüleikkel. Tapasztalatink szerint itt meghittebb környezetben nyílik lehetőség beszélni a család hagyományairól, és magukról. A szülő elmondhatja, mit és milyen módon evett eddig a gyermek, hogyan simogatta a mama elalvás előtt, milyen cumit, babát, macit vitt az ágyába magával, milyen jelét adja, ha szomjas, éhes vagy álmos. A kisgyermeknevelő elmondhatja, milyen értékei vannak a bölcsődének, milyen módon készülünk a gyermek

fogadására, ill. hogyan éljük mindennapjainkat az intézményben. Ez a találkozás alapja lehet a későbbi partneri kapcsolat kialakulásának, hiszen tudjuk, hogy a szülő elfogadása nagyban megkönnyíti a gyermek beilleszkedését a közösségbe.
A családlátogatások során a szülők minden esetben együttműködők. A kapcsolat a szülő és a kisgyermeknevelő között bizalmas, hiszen mindenki tudja, hogy az átadott információk a gyermeke érdekét szolgálják. A szülők szinte minden esetben elfogadják a tanácsot, és közös gondolkodással, együttműködnek a felmerülő problémák megoldása érdekében. A családlátogatásokon szerzett tapasztalatok kölcsönösen segítik a család és az intézmény közötti jó kapcsolat kialakítását, és elősegíti az együttnevelés megvalósulását.
Az intézményben nagyon ritkán fordul elő konfliktus. Ha van is ilyen azt elsődlegesen saját eszközrendszerünkön keresztül igyekszünk megoldani. Ezek eddig mindig célravezetők és sikeresek voltak. Ha a két fél nem tudja egymással megoldani a felmerülő problémákat, akkor a szülők esetében a kisgyermeknevelő és/vagy az intézményvezető, egyéb esetekben az intézményvezető – mint egy mentor szerepet betöltve – igyekszik kezelni a problémákat, és próbál megoldást találni.
A bölcsőde és a szülők között korrekt, partneri együttműködés valósult meg. A szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatja egymást a gyermek fejlődéséről. A szülők maximális próbálnak együttműködni, és legtöbb esetben megfogadják a tanácsokat. A 2020.07.01.-én nyílt Intézmény, az eltelt idő alatt nem észlelt problémát, így jelzéssel nem élt. A szülőkkel a mindennapos kapcsolattartásnak köszönhetően minden felmerülő problémát meg tudnak helyi szinten beszélni. A gyermekjóléti szolgálat családsegítőjével eddig csupán telefonon beszéltek, de nagyon fontosnak tartják a kapcsolattartást a hatékony együttműködéshez.

Balkányi Szabolcs Vezér Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Az oktatási intézmény és a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat együttműködése eredményesnek, szakmailag megalapozottnak és rendszeresnek ítélhető meg. Folyamatos az információáramlás az intézmények között, amely segíti az eredményes munkát.
A gyermekvédelmi feladatokat 1 fő kémia szakos tanár látja el, 2018 szeptembere óta, heti 4 órában. A jelzett esetek mindegyikében elsődleges veszélyeztetettségi tényező az igazolatlan hiányzás, a szülők elhanyagoló, következetlen nevelési módszerei miatt fordul elő.
A jelzések okai leginkább a tanulmányokhoz szükséges dokumentumok beszerzése, hiányzás, magatartási problémák, megfelelő higiéné hiánya. A tanuló higiéniai állapota nem felel meg ahhoz, hogy a közösség tagja lehessen, közveszélyes magatartási problémák olyan családban, ahol a szülő soha nem jelenik meg a szülői értekezleten. Tanulmányi előmenetel rohamos csökkenése.

Az intézménybe járó gyermekek (tanulók) létszáma (fő)		447
Ebből (fő)		
	Hátrányos helyzetű gyermek	58
	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek	60
	Veszélyeztetett család	6
	Speciális nevelési igényű gyermek	16
	Felzárkóztatásban részesül	380
	Fejlesztésen vesz részt	13
	Pszichológiai vizsgálaton vett részt, terápiára jár	4
	Pszichiátriai vizsgálaton vett részt, terápiára jár	2
	10 órát meghaladó igazolatlan mulasztás miatti értesítés	11
	30 órát meghaladó igazolatlan mulasztás miatti értesítés, feljelentés	1
	50 órát meghaladó igazolatlan mulasztás miatti értesítés	-
	Tanulói jogviszony megszüntetése (16 év betöltésekor)	-
	Egyéni tanrend szerinti oktatásban részesül	2
	Iskoláztatási támogatást természetben kapja	-
	Iskoláztatási támogatás folyósítását felfüggesztették	-
	Iskoláztatási támogatás folyósítása szünetel	-

Az észlelt problémák jellege és száma:

A probléma jellege	*a) Kezelt problémák száma (halmozott adat)*	*b) Ellátott gyermekek száma a fő probléma szerint*	*c) Saját hatáskörben kezelt*	*d) *Jelzés a Gyermekjóléti Központ felé*
Anyagi (megélhetés, lakhatás)	1	3	1	-
Gyermeknevelési	10	38	7	3
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	3	3	3	-
Magatartászavar, Teljesítményzavar	14	41	10	4
Családi konfliktus	6	14	3	3
Életvitel	1	5	1	-
Elhanyagolás	-	-	-	-
Érzelmi bántalmazás	1		1	1
Fizikai bántalmazás	1	2	1	1
Szexuális bántalmazás	1	1	-	-
Fogyatékosság, retardáció	-	-	-	-
Szenvedélybetegségek	3	13	3	-
Egyéb:	-	--	-	-

A nevelési-oktatási intézményben szervezett prevenciós programok:

A program neve	**A program szervezője**	**Alkalmak**	**Bevont személyek száma**
Iskolai bántalmazás (bullying)	Nagykállói Család- és Gyermekjóléti Központ (Óvodai-iskolai szociális segítő)	heti 2 óra/ 3 alkalommal	165 fő
Szemét ügy	Balkány Város Önkormányzata	1 alkalommal	220gyermek

A nevelési-oktatási intézményben a gyermekek és családjaik számára elérhető szabadidős programok PL: különórák, sporttevékenységek stb.

A program neve	A program szervezője	Alkalmak	önköltséges (igen-nem)
Iskolai jótékonysági bál	**Szabolcs Vezér Általános Iskola ás AMI. szülői közössége**	**1 alkalommal**	**Igen**

A család-és gyermekjóléti szolgálattal való kapcsolattartás rendszeres, hatékony, amely történik személyesen, írásban, e-mailben, telefonon, rendezvények, szakmaközi és egyéb megbeszélések alkalmával valósul meg. Szakmaközi tanácskozáson minden alkalommal jelen vannak, családdal, gyermekkel kapcsolatban rendezett esetkonferencián részt vesznek. A vírushelyzetre való tekintettel ezek a szükséges megbeszélésekre a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat irodájában kerül sor. A gyermekvédelmi felelős nem vett részt az elmúlt évben továbbképzésen. A gyermekvédelmi felelős munkaköréhez kapcsolódnak, a hiányzások gyűjtése, igazolatlan hiányzások miatti határozatok készítése és küldése, esetmegbeszélések szervezése, levezetése, családlátogatás, magatartási problémák kezelése... Számíthatunk a helyi gyermekjóléti szolgálat, valamint a rendőrség segítségére. Problémáik megoldásához segítséget kérnek a helyi gyermekjóléti szolgálat családsegítőjétől, valamint a Védőnői Hálózat munkatársaitól. 1 fő szociális munkás munkája egyre fontosabbá válik iskolánkban.
Kapcsolatunkat jónak ítélték. Javaslatként megfogalmazódott, Szükség lenne prevenciós programokra -még ha online is- gyermekvállalás, családalapítás, szexuális viselkedés, dohányzás és drog terén. A korai iskolaelhagyás megelőzése miatt a veszélyben lévő 15 életévet betöltötteknek szorgalmazni kellene a HÍD- programra való áttérést.

Rendőrkapitányság
Balkány városban gyermekkorú és fiatalkorúak által elkövetett szabálysértések és bűncselekmények nem jellemzőek, de az elmúlt évben 4 esetben fordult elő testi sértés illetve tulajdon elleni szabálysértés. Gyermek-és fiatalkorúak sérelmére elkövetett szabálysértések száma 0. Gyermeket érintő fizikai bántalmazás 0 fő, lelki 0 fő, hozzátartozók közötti erőszak miatt ideiglenes távoltartás elrendelése a 2022-as évben nem volt. A Balkányi Rendőrőrs illetékességi területéről kábítószer fogyasztásával, terjesztésével összefüggő információ nem jutott a hatóság tudomására. Prostitúcióval kapcsolatos bejelentés-feljelentés nem érkezett, ilyen irányú információ tudomásukra nem jutott. A család- és gyermekjóléti szolgálatnak küldött jelzések száma: 1, érintett gyermekek száma 1. A kapcsolatot személyesen és elektronikus úton tartják a szolgálat munkatársával, ha meghívást kapnak egy családdal kapcsolatban, esetkonferencián való részvétellel, javaslatukat megteszik.

Prevenciós programok

A program neve	A program szervezője	Rendszeresség /Alkalmak száma	Bevont gyermekek száma
Elf bar használata	Balkány Anyaotthon	1	15 fő
Internet használat veszélyei	Szabolcs Vezér Általános Iskola és AMI.	1	22 fő

A jelenlegi kapcsolattartási forma megfelelő. a személyes ismeretség biztosítja annak lehetőségét, hogy az egyezetett időpontban megtartott esetmegbeszéléseken kívüli, a napi kapcsolat meglegyen, a felmerülő problémák legrövidebb időn belüli kezelésére. Nagy szükség lenne a gyermekek részére szervezett tájékoztatókra, figyelemfelhívásokra, eseti jelleggel a szülők bevonására.

Szent Miklós Szeretetotthon Családok Átmeneti Otthona

A Szent Miklós Szeretetotthon Családok Átmeneti Otthona Intézményvezetője Jaczkó Sándor. Szakmai vezetője Konkoly Tünde. (Balkány, Fő utca 33.) 2022. január 01. –től, a következőképpen alakultak a statisztikai adatok az ellátásba kerülés szerint:

- Anya: 27 fő
- Várandós: 4 fő
- Gyermek összesen: 75 fő
- kettő éven belül visszakerült: 1 fő gyermek

Az elhelyezést kiváltó probléma szerint bekerült ellátottak száma:

- A szülők szenvedélybetegsége: -
- Szülők életvezetési problémái: -3fő
- Lakhatási probléma miatt: -hajléktalanná válás: 25 fő

- elégtelen lakhatási körülmény: 33 fő
- Bántalmazás: fizikai: -
- Családi konfliktus: -
- Védelembe vett gyermek: 62 fő.
- Hátrányos helyzetűnek minősített gyermek: 63 fő
- Halmozottan hátrányos helyzetűnek minősített gyermek: 17 fő
- Működési engedélyben meghatározott férőhelyek száma: 40 fő.

Az ellátottak száma, 2022. december 31.-én: - 13fő anya- 30 fő gyermek.

A gyermekjóléti szolgálattal folyamatosan tartjuk a kapcsolatot, többnyire iskoláskorú gyermekek kapcsán. Minden újként bekerülő családot írásban jelzünk a gyermekjóléti szolgálat családgondozója felé a Gyvt. 32§. (7a) b.) megfelelően. Az intézménybe 2021. évben érkezett gyerekek már a bekerüléskor védelembe voltak véve a lakcím szerinti illetékességű Gyámhivatala által, a védelembe vételi határozat szerint gondoztuk tovább a családot, az egyéni- gondozási-nevelési tervnek megfelelően. A védelembe vétel felülvizsgálata a jogszabályban leírtak szerint minden esetben megtörtént, kivéve abban az esetben, amikor a család 1 hónapon belül távozott intézményünkből.

A gyermekjóléti szolgálat családgondozója, heti rendszerességgel keresi fel az intézményt, érdeklődik az ellátottak után, ill. személyesen is tartja velük a kapcsolatot. Figyelemmel kíséri a gyerekek iskolai előmenetelét, rendszeres iskolába járását, kapcsolatot tart a gyerekek pedagógusaival. Nagykálló Járási Gyámhivatalával a védelembe vett gyermekek kapcsán személyes kapcsolatban állunk. Áthúzódó adat 2021.-ből 2022. évben még az intézményben tartózkodott 8 család, 22 gyermek. 2022. évben 72 fő gyermek költözött ki az otthonból, ebből gyermekvédelmi szakellátásba került 2fő, 67 fő gyermek édesanyjával otthonukba, vagy albérletbe távozott intézményünkből. Ha a családok szerződése lejár véglegesen, akkor közösen keresünk megoldást a helyi gyermekjóléti szolgálat családgondozójával a családok lakhatására. Környezettanulmányra felkéréskor, azonnal felkeresik az adott címet, és mérlegelik a család lakhatását. Közcélú foglalkoztatottként Balkány Polgármesteri Hivatalban, 1 fő takarító munkakört tölt be a helyi ált. iskolában, Biri Oktatási Intézményben 1 fő takarító nő jelenleg is. A jelzőrendszer tagjaival folyamatosan kapcsolatot tartunk. A várandós anyák, ill. a kisebb gyerekek kapcsán Tóth Istvánné védőnővel ápolunk szoros kapcsolatot. A felmerülő problémákat sikeresen

megoldjuk. A védőnő rendszeresen tesz látogatást az otthonba, ill. figyelemmel kíséri a gyerekeket az iskolában is. A fent leírtak szerint nagyon jó kapcsolatot ápolunk a gyermekjóléti szolgálat családgondozójával, rendőrséggel, ill. Balkány Város Önkormányzatával, gyermekorvossal, háziorvosokkal, Biri község polgármester asszonyával, végezetül, de nem utolsó sorban a helyi általános iskolával. Az intézmény a 15/1998. (IV. 30) évi NM rendeletének megfelelően az Intézmény foglalkoztat, heti öt órában pszichológust, jogászt, valamint fejlesztő pedagógust. Az otthonban napi rendszerességgel vannak számukra hasznos, építő jellegű programok, melyek által megtanulják az édesanyák gyermekeiket gondozni - ápolni, életvezetési tanácsokat adunk, segítő beszélgetések egyénileg, illetve csoportosan. EFOP-1-3-7-17-Egyházak közösségfejlesztő ereje című projekt 2022. december 31.-én lezárult. Új pályázatot adtunk be TOP_PLUSZ-3.3.2-21-SB1-2022-00015 megnevezéssel, a CSÁO fejlesztésére 2022 júniusában, melynek pozitív elbírálása az év elején megtörtént. Nagykálló Egészségfejlesztési Iroda az elnyert pályázatuk keretében, foglalkozásokat tartottak. 2022-ben az édesanyáknak és külön a gyermekeknek is. 2023. évben tovább folytatjuk a közös munkát, hat héten keresztül heti egy alkalommal látogatnak el hozzánk. A program megnevezése: "Ne félj megtenni- elsősegély". Célcsoport: az anyaotthon lakói/dolgozói. Változatlanul a Nemzeti Népegészségügyi Központ ajánlásainak megfelelően betartjuk a járványügyi helyzetnek megfelelő ajánlásokat, módszertani útmutatókat. Az aktualitásokról minden alkalommal írásos formában tájékoztattuk a lakóközösséget. A Házirendhez kapcsolódó Belső Szabályzatokat mindenki tudomásul vette. A házirendet, a szabályzatokat mindenki igyekezett betartani, panasz nem érkezett az intézményvezető felé. A baba- mama sarok lehetőséget ad az együtt játszásra, mondókázásra, zenehallgatásra. Meg tanulnak a gyermek életkorának megfelelő ételeket főzni, a gyerekeknek lehetőségük van elvonulni, olvasni, zenét hallgatni, beszélgetni. Igyekszünk a lakók életét színesebbé tenni, 2021. évben látogatást tettünk Nyíregyháza Állatparkba, illetve a Múzeumfaluba.

Intézményi programok:

Baba- mama sarok
Boszorkánykonyha
Olvasólámpa
Adósságkezelés
Egyéni esetkezelés
Napi foglalkozások

A család-és gyermekjóléti szolgálattal való kapcsolat rendszeres, amely történik telefonon, e-mailen, személyesen, minden szakmai segítséget megkapnak, kapcsolatukat hatékony együttműködés jellemzi.

Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat

Feladataink ellátásában a munkánkat meghatározó törvényre (2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről) és rendeletre (15/2013. (II. 26) a Pedagógiai Szakszolgálati intézmények működéséről szóló EMMI rendelet) támaszkodtunk.
A Balkány Telephely ellátási területei:

- Balkány
- Bököny
- Geszteréd
- Szakoly
- Érpatak

Ezen települések nevelési, oktatási intézményeibe járó gyerekek, tanulók ellátását biztosítottuk, valamint ellátjuk a még intézményes ellátásban nem részesülő 3 év alatti gyermekeket, amennyiben szükség van rá.

A pedagógiai szakszolgálatok feladat ellátási területei:

- **szakértői bizottsági tevékenység**
- **nevelési tanácsadás – fejlesztőpedagógiai ellátás**
- gyógytestnevelés
- **logopédiai ellátás**
- **gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás**
- kiemelten tehetséges gyerekek, tanulók gondozása

(Telephelyünkön a vastagon kiemelt területeket látjuk el.)
A gyógytestnevelés és a kiemelten tehetséges gyerekek, tanulók gondozása feladatkörökben az ellátás megszervezése folyamatban volt, azonban szakember hiánya miatt ez nem teljesült. A többi ellátási területeinken szakszerű és hatékony feladatellátást biztosítottunk.
A korai fejlesztés és gondozás területén az ellátott gyerekek létszáma emelkedést mutat. A korai felismerésben nagyon nagy segítség az orvosi, a védőnői szűrővizsgálatok eredménye, valamint a szülői korai észrevétel. Az ellátás megkezdéséhez a szakértői bizottság tesz javaslatot. Bölcsődés és gyermekotthoni ellátásban részesülő kisgyermek esetében a bölcsődében is megkaphatja a gyermek a korai fejlesztést és gondozást. Harmadik életév felett az a kisgyermek vehet rész a korai fejlesztésben és gondozásban, aki állapotánál fogva, nem kapcsolódhat be az óvodai nevelésbe. Az óraszámok tekintetében a gyermek szükségletének a család terhelhetőségének figyelembevételével javasoljuk az időkeretet.

A szakértői bizottsági tevékenység komplex pszichológiai, pedagógiai/gyógypedagógiai vizsgálat alapján történik. Tevékenysége sokrétű. Az állapot feltárásán és a gyermek fejlődésének nyomon követésén túl, a különböző intézményekkel történő kapcsolattartás is kiemelt feladatának számít. A vizsgálatoknak és szakértői vélemények készítésének protokollján kívül, nagy szerepe van a szülővel történő együttműködésnek. A szakértői bizottsági tevékenység jelentős személyi és tárgyi feltételeket igényel. A szakértői vizsgálatra jelentkező gyerekek elsősorban tanulási nehézséggel jelentkeznek. A diagnózis meghatározását követően a kontrollvizsgálatokat is mi végezzük. Szükség esetén további vizsgálatra irányítjuk a gyermekeket a vármegyei szakértői bizottság felé.
Nevelési tanácsadás a szülőnek és a gyermekeket nevelő, oktató intézményeknek nyújt segítséget a gyermek megfelelő nevelésének tekintetében. A nevelési tanácsadás feladatai között a szűrés, vizsgálat, gondozás, terápiás ellátás, a gyógypedagógiai és pszichológiai tanácsadás és konzultáció szerepel. A nevelési tanácsadás lényeges feladata a prevenció, amely a különleges bánásmód kialakulásának megakadályozásában tölt be jelentős szerepet.
Logopédiai ellátás kibővített feladatkörrel jelent meg a Rendeletben. Nem csak a beszéd technikai és tartalmi fejlesztését szolgáló terápiás ellátását jelenti, hanem a beszéd és nyelvi fejlődés elmaradását, a nyelvi-kommunikációs zavarok javítását, a "disz"-ek kialakulásának megakadályozását is szolgáló logopédiai tevékenység.
Gyógytestnevelés a tanuló speciális célú testnevelési foglalkoztatása, iskolaorvosi vagy szakorvosi javaslat alapján történik. A gyógytestnevelés nevelési-oktatási intézményben is kijelölhető, ha a szükséges feltételek ott állnak rendelkezésre.

Kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása a korai tehetség felismerése, gondozása. A feladat ellátása magába foglalja a szűréseket, a tehetség csoportok vezetését, a tanácsadást és az intézményekkel és szakszolgálati hálózattal való kapcsolattartást.

Eredmények a szakterületi feladatellátásra vonatkozóan:

Szakterület	Ellátotti létszám (fő)
Szakértői Bizottság	**38**
NT-fejlesztőpedagógia	**71**
NT – pszichológiai ellátás	**1**
Gyógytestnevelés	**----------**
Gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás	**10**
Tehetséggondozás	**----------**
Logopédia	**332**
Összesen:	**452**

Belső kapcsolatrendszer:
Intézményünk kapcsolatrendszere a munkatervben meghatározott célokkal és feladatokkal volt összhangban.
Feladatellátásunk sokoldalúsága, összetettsége elengedhetetlenné teszi a szakemberek és a szakmai munkaközösségek folyamatos együttműködését, a gyors és pontos információáramlást, a belső tudásmegosztást és tudásátadást.
A tagintézményen belüli információáramlás napi szinten, személyesen, telefonon vagy online formában valósult meg.
Értekezleteink a munkatervben meghatározott időpontokban történtek. Esetmegbeszélések az aktuális problémákkal kapcsolatban történtek.

Külső kapcsolatrendszer:
Az ellátási körzetünkbe tartozó települések nevelési, oktatási intézmények vezetőivel, pedagógusaival, a szülőkkel, gyerekekkel/tanulókkal, Védőnői Szolgálattal, Gyermekjóléti Szolgálattal. Gyámhivatallal, Önkormányzatokkal folyamatos, jó kapcsolatban állunk.
A szakemberek többségében a helyszínen biztosítják a gyermekek számára az ellátást, így a pedagógusokkal napi/heti rendszerességgel konzultálnak, részt veszünk a szülői értekezleteken, nevelőtestületi értekezleteken, fórumokon.

Pártfogó felügyelő
2022-ben 2 fő esetében készült környezettanulmány Balkány településen. Nemek megoszlását tekintve 1 fiú és lány esetében.

A 2022-es évben a településen 7 fő fiatalkorúnak láttuk el a pártfogó felügyeletét. Nemek tekintetében elmondható, hogy mindannyian fiatalkorú fiúk voltak. Közülük 2 fő ügyészség döntése alapján feltételes ügyészi felfüggesztés alatt állt, 2 főt javítóintézetből ideiglenes elbocsátottak, 2 főnek a bíróság rendelte el felügyeletét próbára bocsátás mellett, illetőleg 1 főnek felfüggesztett börtönbüntetés mellett rendelték el felügyeletét.

A 2022-es évben a településen 5 fő felnőtt korúnak láttuk el a pártfogó felügyeletét. Nemek tekintetében elmondható, hogy 4 fő férfi, és 1 fő nő voltak. Közülük 2 fő ügyészség döntése alapján feltételes ügyészi felfüggesztés alatt állt, 1 főnek a bíróság rendelte el felügyeletét próbára bocsátás mellett, illetőleg 2 főnek felfüggesztett börtönbüntetés mellett rendelték el felügyeletét. Összességében elmondható, hogy a településen élő pártfogoltak együttműködőek, jelentkezési kötelezettségüket betartják, az utasításokat megfogadják.

Hivatali elérhetősége:
Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Igazságügyi Osztály, 4400, Nyíregyháza, Kereszt utca 9.

Civil Szervezetek: Balkány Város Roma Nemzetiségű Önkormányzat

40 fő 18 éven aluli gyermekkel került kapcsolatba a 2022 es évben. Jelzéssel a szolgálat fel az elmúlt évben nem éltek, de a Roma Nemzetiségi Önkormányzat vezetőjének személye, fontos csatorna a szolgálat és a településen élő főként roma lakosok és gyermekeik között.
A jelenlegi kapcsolattartási forma megfelelő. a személyes ismeretség biztosítja annak lehetőségét, hogy az egyezetett időpontban megtartott esetmegbeszéléseken kívüli, a napi kapcsolat meglegyen, a felmerülő problémák legrövidebb időn belüli kezelésére. Nagy szükség lenne a gyermekek részére szervezett tájékoztatókra, figyelemfelhívásokra, eseti jelleggel a szülők bevonására. Szakmaközi megbeszélésen tavalyi évben két alaklommal vett részt. Nagyon fontosnak tartjuk a közös munkát.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	13	n.a.
2017	9	n.a.
2018	10	n.a.
2019	12	87
2020	6	67
2021	14	70

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja, annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének az igénybevételére, amely bölcsődések, óvodások, általános iskola 1-8. osztályosok esetében 100%-ot, a középiskola 9. osztályától pedig 50 %-os kedvezményt jelent.
- külön jogszabályban meghatározott kedvezmények - tankönyvtámogatás - igénybevételére, valamint

- augusztus és november hónapban pénzbeli támogatásra, amelynek összege a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülőknek 6000-Ft, gyerekenként a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, részesülő hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esetében gyermekenként 6.500-Ft. A támogatás finanszírozása 100%-ban az állami költségvetésből történik.

A kedvezményre az a gyermek jogosult, akinek a családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének a 165 %-át, ez 2022. évben 47.025- Ft. volt.
A gyermekét egyedül nevelő szülő, a tartósan beteg gyermek, illetve a nappali tanulmányokat folytató nagykorú esetén ez az összeghatár a szociális vetítési alap összegének 180 %-a. Ez az összeghatár 2022. évben 51.300-Ft volt.
A jövedelem mellett a vagyoni helyzet vizsgálatát is előírja a jogszabály. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság iránti kérelem tartalmazza az ügyfél vagyonnyilatkozatát, melyben a vagyoni helyzetéről nyilatkozik. A vagyoni érték meghatározása is a nyugdíjminimumot veszi alapul, így ezek az értékhatárok sem változtak az elmúlt évhez képest. Továbbra sem tekinthető vagyonnak, azaz ingatlan, amelyben a család él, na nem hasznosítható – haszonélvezettel terhelt ingatlan, valamint a mozgáskorlátozottságra, vagy tartós betegségre tekintettel fenntartott gépjármű sem.
Egyéb jogosultsági feltételek fennállása esetén nagykorúvá válása után is jogosult a gyermek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ha
a) nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy
b) felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be, és a nagykorúvá válását megelőző második hónap első napja, valamint a nagykorúvá válását megelőző nap közötti időszakban legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre volt jogosult.
2022 évben 323 esetben került megállapításra rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság. Azonban a vészhelyzet miatt 2022. augusztus 31-ig hosszabbított ellátás 414 gyermek jogosultságát érintette, melyből 25 fő nagykorú. A nagykorú kérelmező saját jogon nyújthatja be a kérelmet. Abban az esetben, amikor a nagykorúvá vált jogosult tanulói jogviszonya megszűnt a jogosultság megszűntetésre került, majd, ha az egyéb feltételek fennálltak a tanulói vagy hallgatói jogviszony igazolásával ismételten megállapítható volt a jogosultság.
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság az egyéb kedvezmények igénybevételére való szociális rászorultságot igazolja - az évi kétszeri pénzbeli támogatás kivételével - pénzösszeg folyósításával nem jár.
Alapösszegű pénzbeli támogatásra jogosult az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek, illetve fiatal felnőtt,
a) akinek az ellátásra való jogosultsága a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, augusztus hónapra tekintettel, illetve
b) akinek az ellátásra való jogosultsága tárgyév november 1-jén fennáll, november hónapra tekintettel.
Emelt összegű pénzbeli támogatásra jogosult az a gyermek, fiatal felnőtt, akinek a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a gyámhatóság határozata alapján
a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel, illetve
b) . a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel.
Az alapösszegű pénzbeli támogatás esetenkénti összege 2022. évben gyermekenként 6.000 Ft.
Az emelt összegű támogatás esetenkénti összege 2022. évben gyermekenként 6.500 Ft.

Az elmúlt évben ezen a jogcímen 4.573.000 - Ft került felhasználásra.
A jogosultság bármely okból történő megszüntetésére a megszüntető határozat meghozatalát követő második hónap első napjától került sor. Ez a szabályozás is azt a célt szolgálja, hogy a rászorultság átmeneti megszűnésének ideje lerövidüljön. Például, ha a jogosultság az érettségizett

fiatal esetében megszűnik június végén melyet bejelent júliusban, a bejelentést követően a jogosultságot legtöbb esetben szeptember 1-jével kellett megszűntetni, amennyiben a hallgatói jogviszonyt még szeptemberben igazolni tudta attól a naptól újra jogosult volt a kedvezményre.

Hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő, a gyermeket egyedül nevelő szülő, illetve a családba fogadó gyám legmagasabb iskolai végzettsége alapfokú – *(alacsony iskolai végzettség, melynek igazolása a kérelmen megtett önkéntes nyilatkozattal történik),*

b) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket nevelő szülők bármelyike vagy a családba fogadó gyám a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (szociális törvény) szerinti aktív korúak ellátására (foglalkoztatást helyettesítő támogatás vagy rendszeres szociális segély) jogosult vagy a kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként tartotta nyilván a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Nagykállói Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya – *(alacsony foglalkoztatottság, melynek fennállását az eljáró hatóság ellenőrzi),*

c) a gyermek szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben, vagy az eljárás során felvett környezettanulmány szerint félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek – *(elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmény).*

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében a fenti három körülmény közül (alacsony iskolai végzettség; alacsony foglalkoztatottság; elégtelen lakókörnyezet, lakáskörülmény) legalább kettő fennáll.

2022. évben hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek adatai (tárgyévben):

Megállapított hátrányos helyzetűek száma: 116 fő

Megállapított halmozottan hátrányos helyzetűek száma: 130 fő

A gyermekek számára a hátrányos helyzet/halmozottan hátrányos helyzet megállapítása számos többletkedvezményre biztosít jogosultságot. Ilyen jogosultság például az, hogy:

- minden esetben ingyenes a hátrányos, vagy a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló részére az első alapfokú művészetoktatásban való részvétel, ők térítési díjat nem fizetnek;
- amennyiben az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, előnyben kell részesítenie a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket, tanulókat;
- a www.felvi.hu honlap tájékoztatása szerint minden képzési területen, tehát az alapképzésben, az osztatlan képzésben, a mesterképzésben és a felsőoktatási szakképzésben a felvételi eljárás során többletpont adásával előnyben kell részesíteni azt a jelentkezőt, aki a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetét megfelelően igazolja;
- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók iskolai sikeressége érdekében óvodai fejlesztő programot, valamint képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítést kell szerveznie az óvodának, iskolának. A programokban megvalósuló tevékenységek az együttnevelés, az egyéni tanulástámogatás, a szülőkkel való kapcsolattartás és az intézményfejlesztés;
- a középfokú oktatási intézményekbe történő bejutás, a sikeres továbbtanulás érdekében a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű, köztük a roma tanulókat célzó Útravaló-MACIKA Ösztöndíj programba való bekerülés lehetősége;
- az Arany János Tehetséggondozó Program, az Arany János Kollégiumi Program és az Arany János Kollégiumi-Szakiskolai Program az érettségi megszerzéséhez és a felsőfokútanulmányok folytatásához szükséges felszereléshez, a sikeres szakmaszerzéshez nyújt tanulási, szociális egészségügyi támogatást a hátrányos, és a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a rászoruló tanulók számára, kollégiumi elhelyezéssel;

- a hátrányos, vagy a halmozottan hátrányos helyzetű gyermek és családja jogosult arra, hogy a kedvezményekről tájékoztatást, és a támogatások igénybevételéhez segítséget kapjon a gyermekjóléti szolgálattól.

A pénzbeli és természetbeli támogatások iránti kérelemmel – kisebb változásokkal – évek óta szinte ugyanazok a családok fordulnak önkormányzatunkhoz. A rendszerbe újként belépők egy részét a munkahelyüket elveszített, a több gyermeket nevelő, a szerény jövedelemmel rendelkező, a másik részét pedig a családok átmeneti otthonának lakói jelentik. Az elutasítások oka továbbra is a támogatható jövedelemhatárnál magasabb jövedelem.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	**Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma** (TS 111)
	Fő
2016	n.a.
2017	594
2018	492
2019	399
2020	369
2021	390

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	27	25	52
2017	25	29	54
2018	25	29	54
2019	21	27	48
2020	22	21	43
2021	23	18	41

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A gyermekétkeztetésről Balkány Város Önkormányzata a saját fenntartásában üzemeltetett főzőkonyhával látja el a gyermekétkeztetésből adódó feladatokat.

2015. szeptember 1. napjától több jogszabály hatályba lépését követően megváltoztak a gyermekétkeztetés szabályai.
Továbbra is az intézményi térítési díj 100%-át kell normatív kedvezményként biztosítani a bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek után, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy nevelésbe vették.
A bölcsődei ellátásban részesülők mellett az óvodai nevelésben részesülő gyermeknek is az intézményi térítési díj 100 %-át kell normatív kedvezményként biztosítani, ha tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek, vagy olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek.

Azon bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermekek is jogosulttá váltak az ingyenes étkezésre, akik olyan családban élnek, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett összegének 130%-át. A kedvezmény igénybevétele esetén a szülőnek egy nyilatkozatot kell kitöltenie, melyet az intézményvezetőhöz kell benyújtani.

Továbbra is az intézményi térítési díj 100%-át kell normatív kedvezményként biztosítani az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű oktatásban részt vevő tanuló után, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy nevelésbe vették.
Az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű oktatásban részt vevő tanuló után is változatlanul az intézményi térítési díj 100 %-át kell normatív kedvezményként biztosítani, ha nevelésbe vették vagy utógondozói ellátásban részesül.

Az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, és az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, változatlanul a térítési díj 50 %-át kell normatív kedvezményként biztosítani.

A normatív kedvezmény csak egy jogcímen vehető igénybe.

Balkányban a gyermekétkeztetést 2022 évben 472 gyermek vette igénybe. Közülük 336 gyermek 50 vagy 100 %-os kedvezményben részesült, ez az étkezésben résztvevők 71 %-a.

A 2022. évben kedvezményes gyermekétkezésben részesülők átlagos létszáma:

Térítés mértéke	Kedvezményben részesülők száma (fő)		
	Óvoda	Általános Iskola (napközisek, és menzások)	Összesen
100 %-os Térítési díjkedvezménnyel étkezők	76	200	276
50 %-os Térítési díjkedvezménnyel étkezők	0	61	61
Az étkezésért teljes térítési díjat fizetők	5	130	135
Összesen	81	391	472

Szünidei gyermekétkeztetés

A gyermekvédelmi törvény alapján a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek ás a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, a kizárólag rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére pedig ingyenesen biztosíthatja. Az ingyenes szünidei gyermekétkeztetés biztosításának időszaka a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott

- őszi, téli és tavaszi szünetben a nappali rendszerű intézmények - bölcsőde, óvoda. iskola - zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanap,
- a nyári tanítási szünet időtartama alatt legalább 43 munkanap a nappali rendszerű intézmények – bölcsőde, óvoda, iskola - zárva tartásának időtartalma alatt

Az ingyenes szünidei gyermekétkeztetés természetbeni ellátásként nyújtott déli meleg főétkezés, amely az étel elvitelével biztosított településünkön.

2022 évben az önkormányzat, a települési önkormányzatok szociális feladatainak egyéb támogatása" normatíva terhére a tavaszi szünetben, a nyári szünetben, a Téli szünetben ingyenesen déli meleg főétkezést biztosított a fentiekben meghatározott jogosult kör számára.

A Igazgatási Osztály munkatársai 2022-ben a szünidei gyermekétkeztetés lebonyolítása során a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szüleit, törvényes képviselőit két ízben írásban tájékoztatták- a szünidei gyermekétkeztetés igénybevételének lehetőségéről, módjáról, időtartalmáról, és helyszínéről, valamint minderről külön értesítették a rendszeres

gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek szüleit, törvényes képviselőit is. Ezen kívül minden egyes szünidei gyermekétkeztetés megkezdése előtt a helyben szokásos módon, és az intézményeken keresztül is felhívták erre a jogosultak figyelmét. A beérkezett kérelmek, nyilatkozatok feldolgozása során megvizsgálták, hogy a szünidei gyermekétkeztetés megkezdése előtt, illetve legalább az azt megelőző 30 napon fennállt-e a gyermek jogosultsága. 2022-ben a szünidei gyermekétkeztetést igénybevevők számát az alábbi táblázat mutatja be:

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

a) ***magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;***

Nincs adat.

b) ***állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.***

Nincs adat.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A Gyvt. gyermeki jogokat szabályozó 6. §-a szerint minden gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, önálló életvitelének megteremtéséhez. Joga van arra, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, az egészségére káros szerek elleni védelemben részesüljön.

A gyermekvédelemben dolgozó szakemberek megállapításai alapján a veszélyeztetettség okai között elsődleges a szociális helyzet elégtelensége és ennek elsődleges közege a szegregált, telepszerű lakókörnyezet.

A városban működő nevelési-oktatási intézményekben dolgozó pedagógusok kiemelt figyelmet fordítanak a halmozottan hátrányos helyzetű és hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatására, esélyegyenlőségükre. A különböző képességfejlesztő és felzárkóztató programokat személyre szabottan, az egyéni képességek figyelembevételével fejlesztik.

Balkány Város Önkormányzata nem rendelkezik nyilvántartott, pontos, aktuális adatokkal a szegregált környezetben élő családok számáról és azok nagyságáról.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	3	273	91
2017	3	261	87
2018	3	261	87
2019	3	257	85
2020	3	261	87
2021	3	283	94

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

2022 évben gondozott gyermekek száma: 1100
Ebből hány gyermek esetében észlelt problémát: 26
Szociális okokból veszélyeztetett kismamák száma: 9
A gyermeknevelést, a harmonikus szülő-gyermek kapcsolat kialakulását, és a szocializációt segítő családgondozások, tanácsadások száma: 26
Nővédelmi látogatás és tanácsadás: 76
2022.ban a családlátogatások száma: 1811

A védőnő a tanácsadások folyamán felhívja a szülők figyelmét a gyermek bántalmazásának elkerülésére, ne hagyja felügyelet nélkül gyermekét, a megfelelő táplálásra, testi higiéné biztosítására, egészség elhanyagolására, védőoltások beadásának fontosságára. Jelzéssel él várandós anya szociális válsághelyzete esetén, hisz a gyermek egészséges megszületését is figyelemmel kíséri.
Baba-mama klub: havonta, családi életre való felkészítés, családtervezés, fogamzásgátlás témában, egészséggel kapcsolatos ismeretek átadása, partner intézmények által szervezett programokon való részvétel. Az iskolában minden évben tartanak felvilágosító előadásokat barátság, kortárs kapcsolatok, szerelem, párkapcsolat, személyi higiéné, fogamzásgátlás témakörben. A család-és gyermekjóléti szolgálat által szervezett szakmaközi megbeszéléseken, esetkonferencián való részvétel.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	3	1	n.a.	0
2017	0	3	1	n.a.	0
2018	0	3	1	n.a.	0
2019	0	3	1	n.a.	0
2020	0	3	1	n.a.	0
2021	0	3	1	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Házi gyermekorvos beszámolója alapján, a házi gyermekorvosi körzetbe tartozó gyermekek száma 1008 fő. Lelki, érzelmi elhanyagolás miatt tett jelzések száma a 2022- es évben 2 volt, 4 gyermek volt érintett. A szükséges intézkedések megtételéről minden esetben írásban visszajelzés történt. Gyermekvédelmi ügyekben elsőként a védőnővel beszélik át a felmerülő problémát, ha szükséges a jelzés megtétele közösen jeleznek, vagy a háziorvos tesz jelzést. Sikerült jó munkakapcsolatot kialakítani a házi gyermekorvossal. A gyermekorvos munkája során tapasztalja, hogy a nem megfelelő tisztálkodás is probléma a gyerekeknél, valamint a leggyakrabban előforduló felső légúti megbetegedések. A szolgálat szakemberével személyesen és telefonon tartja a kapcsolatot, az együttműködést megfelelőnek találja. Véleménye szerint a munka hatékonyságát nagyban javítaná az általános iskolában működő gyermekpszichológus folyamatos jelenléte, és elérhetősége. Az elmúlt év második felétől már havi egy alkalommal Nagykállóból is jár is pszichológus, aki foglalkozik az érintett gyermekkel, de kérésre időpont egyeztetéssel Nagykállóba is tudnak menni a szülők gyermekeikkel terápiára.

Háziorvos (Plus-Med Kft) beszámolója alapján, a háziorvosi körzetbe tartozó gyermekek száma 46 fő. Lelki, érzelmi elhanyagolás miatt tett jelzés a 2022- es évben nem volt. Gyermekvédelmi ügyekben elsőként a védőnővel beszélik át a felmerülő problémát, ha szükséges a jelzés megtétele közösen jeleznek, vagy a háziorvos tesz jelzést. Sikerült jó munkakapcsolatot kialakítani a házi gyermekorvossal. A gyermekorvos munkája során tapasztalja, hogy a nem megfelelő tisztálkodás is probléma a gyerekeknél, valamint a leggyakrabban előforduló felső légúti megbetegedések. A szolgálat szakemberével személyesen és telefonon tartja a kapcsolatot, az együttműködést megfelelőnek találja. Véleménye szerint a munka hatékonyságát nagyban javítaná az általános iskolában működő gyermekpszichológus folyamatos jelenléte, és elérhetősége.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A Balkányban önállóan működő védőnői hálózat jelentős szerepet vállal abban, hogy a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű családoknak segítséget nyújtsanak a 0-7 éves korú gyermekek nevelésében, egészségük megőrzésében, az estleges problémák felismerésében. A hátrányos, vagy halmozottan hátrányos helyzetű családoknál gyakoribbak a megbetegedések a tartósan beteg vagy fogyatékkal élő gyermekek száma is magas. Ez a hátrány visszavezethető arra, hogy ezekben a családokban a gyermekeket nevelő anyák generációról – generációra cipelik magukkal a hátrányaikat, a nehéz életkörülmények számukra leküzdhetetlen hatásait. A rossz higiénés körülmények, a rossz és egészségtelen lakhatás, az egészséges életmódra vonatkozó ismeretek hiánya egyaránt nehezítik a gyermeknevelést. Ezekben a családokban, mind a jövedelmi, mind a kulturális lemaradások miatt nem, vagy csak később jelenik meg a gyermek fejlesztése iránti igény, amikor annak eredményessége már kisebb.

Balkányi Bóbita Bölcsőde

A Balkányi Bóbita Bölcsőde 2020.07.01. –től nyitotta meg kapuit.

Az intézménybe járó gyermekek létszáma (fő)		36
Ebből (fő)		
	Hátrányos helyzetű gyermek	0
	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek	0
	Veszélyeztetett gyermek	0

	Speciális nevelési igényű gyermek	0
	Fejlesztésen vesz részt	1
	Pszichológiai vizsgálaton vett részt, terápiára jár	0
	Pszichiátriai vizsgálaton vett részt, terápiára jár	0
	10 napot meghaladó igazolatlan mulasztás miatti értesítés	0
	Családi pótlékot / iskoláztatási támogatást természetben kapja	0

Balkányi Szabolcs Vezér Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

A gyermekvédelmi feladatokat 1 fő kémia szakos tanár látja el, 2018 szeptembere óta, heti 4 órában. A jelzett esetek mindegyikében elsődleges veszélyeztetettségi tényező az igazolatlan hiányzás, a szülők elhanyagoló, következetlen nevelési módszerei miatt fordul elő.

A jelzések okai leginkább a tanulmányokhoz szükséges dokumentumok beszerzése, hiányzás, magatartási problémák, megfelelő higiéné hiánya. A tanuló higiéniai állapota nem felel meg ahhoz, hogy a közösség tagja lehessen, közveszélyes magatartási problémák olyan családban ahol a szülő soha nem jelenik meg a szülői értekezleten. Tanulmányi előmenetel rohamos csökkenése.

	Speciális nevelési igényű gyermek	16

Az intézménybe járó gyermekek (tanulók) létszáma (fő)		**447**
Ebből (fő)		
	Hátrányos helyzetű gyermek	58
	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek	60
	Veszélyeztetett család	6
	Felzárkóztatásban részesül	380
	Fejlesztésen vesz részt	13
	Pszichológiai vizsgálaton vett részt, terápiára jár	4
	Pszichiátriai vizsgálaton vett részt, terápiára jár	2
	10 órát meghaladó igazolatlan mulasztás miatti értesítés	11
	30 órát meghaladó igazolatlan mulasztás miatti értesítés, feljelentés	1
	50 órát meghaladó igazolatlan mulasztás miatti értesítés	-
	Tanulói jogviszony megszüntetése (16 év betöltésekor)	-
	Egyéni tanrend szerinti oktatásban részesül	2

	Iskoláztatási támogatást természetben kapja	-
	Iskoláztatási támogatás folyósítását felfüggesztették	-
	Iskoláztatási támogatás folyósítása szünetel	-

*d) **gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások***

Balkányban a gyermekjóléti alapellátásokat az Önkormányzat a Dél-Nyírségi Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltató Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálat útján látja el.

*e) **gyermekek napközbeni ellátása, bölcsődei ellátás;***

A gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása a településen a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény hatálya alá tartozó, óvodában és iskolai napköziben történik.
A napközbeni ellátást óvodában, napközi otthonban vagy egyéb formában kell megszervezni.
A gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményben csak az étkezésért állapítható meg térítési díj.
A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátása személyi térítési díját a szülői felügyeletet gyakorló szülő, vagy más törvényes képviselő köteles az ellátást biztosító intézménynek megfizetni.
Az óvoda maximálisan kihasznált, minden gyermeket fel tudnak venni, elutasításra nem került sor, amennyiben a szülők nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.
A szülőkkel nagyon jó a kapcsolattartás. A szülőkkel való jobb kapcsolattartás érdekében közös programokat szervezett az óvoda: munkadélutánok, kirándulások, ünnepségek keretében. Nyílt napok megrendezésével még nagyobb lehetőség nyílik a szülők számára, hogy betekintést nyerjenek az óvoda mindennapi életébe.
Szakemberek minden nevelési évben elvégzik a középső és nagycsoportos gyermekek szintfelmérését. Pszichológus, logopédus rendszeresen látogatja az óvodát, segítenek a felmerülő problémák megoldásában.
2011.09.01.-től önállóan a Városi Önkormányzat által fenntartott intézmény a Barackvirág Óvoda, valamint a Szent Jácint Görögkatolikus Óvoda a Görögkatolikus Egyház fenntartásában kezdte el működését és látja el a gyermekek napközbeni ellátását, a korábban önkormányzati óvodák helyett.

A 0-3 éves korú gyermekek napközbeni ellátása:

A balkányi Bóbita Bölcsőde 2020. 07. 01. napjától nyitotta meg kapuit. Az Önkormányzat fenntartásában működik a Bölcsőde.
Az Intézménybe Járó gyermekek száma : 36 Fő.

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás részeként a gyermekek napközbeni ellátásának egyik formája. A bölcsőde a családban nevelkedő - 20 hetestől- 3 eves korú - gyermekek szakszerű gondozását es nevelését végző intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, a bölcsődei gondozási - nevelési év végéig maradhat a bölcsődében. Amennyiben a gyermek még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31.-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	**Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma**	**Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma**
	db	**Fő**
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	1	36
2021	1	36

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	36	36
2021	0	0	0	0	0	0	36	36

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f.) gyermekvédelem;

Balkányban a gyermekjóléti alapellátásokat az Önkormányzat a Dél-Nyírségi Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltató Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálat útján látja el.
„A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról" szóló 1997. évi XXXI. Törvény rögzíti a jelzőrendszer tagjait, kötelező együttműködésüket, feladataikat a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése érdekében.
A gyermekjóléti szolgálat elsődleges prevenciós feladata az észlelő- és jelzőrendszer működtetése. Ennek érdekében koordinálja a szakemberek együttműködését, akik bármilyen formában kapcsolatba kerülnek a gyermekekkel.
Az észlelő-és jelzőrendszer tagjainak a törvényben rögzített feladata a gyermek veszélyeztetettségének figyelése és kezelése, különösen a gyermekkel való rossz bánásmód eseteinek kezelése. A gyermekjóléti szolgálatok kötelezettsége a jelzések fogadása, rögzítése, a veszélyeztetett gyermekek problémáinak feltárása és a megoldások keresése, szükség esetén a gyermekjóléti központtal való együttműködés. A veszélyeztetett gyermekek fejlődését környezeti, magatartásbeli, egészségügyi vagy anyagi okok nehezítik. Sorsuk jobbítására a gyermekek esélyeinek javítására a gyermekjólét és a gyermekvédelem komplex rendszere kínál többféle beavatkozási lehetőséget annak érdekében, hogy ne kelljen őket szüleiktől, meg szokott környezetükből kiszakítani és szakellátásba utalni, nevelőszülő vagy lakásotthon gondozására bízni.
Az észlelő és jelzőrendszer szerepe elengedhetetlenül fontos a problémák feltárásához, beazonosításához. A problémák több esetben a család által a nyilvánosság előtt titkoltak, ugyanakkor a jelzőrendszeri intézmények, szervezetek, magánszemélyek észlelését követően orvosolhatóak.
Helyi szinten – a család- és gyermekjóléti szolgálat feladata a helyi gyermekvédelmi jelzőrendszer szervezése, az együttműködési formák kialakítása, működtetése, dokumentálása. A feladatra nevesítve lett jelzőrendszeri felelős, aki a területről érkező jelzéseket heti rendszerességgel lejelenti a járási család- és gyermekjóléti központ jelzőrendszeri tanácsadója felé. Helyi szinten történik az esetkonferenciák szervezése, összehívása a járási szint jelzőrendszeri tanácsadója részvételével.
Járási szinten – a család- és gyermekjóléti központ folyamatos szakmai hátteret

biztosít a települési szinten dolgozó családsegítőknek, jelzőrendszeri felelősöknek, fogadja jelzéseiket, problémáikat. A járási jelzőrendszeri tanácsadó feladata a települési szintű jelzőrendszerek működésének segítése, szakmai támogatása. A település családsegítőinek, jelzőrendszeri felelőseinek jelzőrendszeri munkáját koordinálja, feladata a településekre szervezett esetkonferenciák, szakmaközi megbeszélések, éves szakmai tanácskozás szervezésében való részvétel, az azokon való részvétel.

A jelzőrendszer tagjai

– az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,
– a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók,
– más köznevelési intézmények,
– a rendőrség,
– az ügyészség,
– a bíróság,
– a pártfogó felügyelői szolgálat,
– az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
– a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
– az egyesületek, az alapítványok,
– az egyházi jogi személyek,
– a munkaügyi hatóság,
– a javítóintézet,
– a gyermekjogi képviselő,
– a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal,
– az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv.

Az észlelt problémák jellege és száma:

A probléma jellege	*a) Kezelt problémák száma (halmozott adat)*	*b) Ellátott gyermekek száma a fő probléma szerint*	*c) Saját hatáskörben kezelt*	*d) *Jelzés a Gyermekjóléti Központ felé*
Anyagi (megélhetés, lakhatás)	1	3	1	-
Gyermeknevelési	10	38	7	3
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	3	3	3	-
Magatartászavar, Teljesítményzavar	14	41	10	4
Családi konfliktus	6	14	3	3
Életvitel	1	5	1	-
Elhanyagolás	-	-	-	-
Érzelmi bántalmazás	1		1	1
Fizikai bántalmazás	1	2	1	1
Szexuális bántalmazás	1	1	-	-
Fogyatékosság, retardáció	-	-	-	-
Szenvedélybetegségek	3	13	3	-
Egyéb:	-	--	-	-

g.) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A Szent Miklós Szeretetotthon Családok Átmeneti Otthonában (Balkány, Fő utca 33.) 2021. január 01. –től, a következőképpen alakultak a statisztikai adatok az ellátásba kerülés szerint:
Anya: 27 fő
Várandós: 4 fő
Gyermek összesen: 75 fő
- kettő éven belül visszakerült: 1 fő gyermek.

Az elhelyezést kiváltó probléma szerint bekerült ellátottak száma:
A szülők szenvedély betegsége: -
Szülők életvezetési problémái: -3fő
Lakhatási probléma miatt: - hajléktalanná válás: 25 fő
- elégtelen lakhatási körülmény: 33 fő
Bántalmazás: fizikai: -
Családi konfliktus: -
Védelembe vett gyermek: 62 fő.
Hátrányos helyzetűnek minősített gyermek: 63 fő
Halmozottan hátrányos helyzetűnek minősített gyermek: 17 fő
Működési engedélyben meghatározott férőhelyek száma: 40 fő.
Az ellátottak száma, 2022. december 31.-én: - 13fő anya- 30 fő gyermek.

Minden újként bekerülő családot írásban jelzünk a gyermekjóléti szolgálat családgondozója felé a Gyvt. 32§. (7a) b.) megfelelően.
Az intézménybe 2021. évben érkezett gyerekek már a bekerüléskor védelembe voltak véve a lakcím szerinti illetékességű Gyámhivatala által, a védelembevételi határozat szerint gondoztuk tovább a családot, az egyéni- gondozási- nevelési tervnek megfelelően. A védelembe vétel felülvizsgálata a jogszabályban leírtak szerint minden esetben megtörtént, kivéve abban az esetben, amikor a család 1 hónapon belül távozott intézményünkből.

h.) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A városban működő általános iskola, és óvoda is szervez nyári-napközi táborokat. Több sporttáborban is részt vehetnek a gyerekek kézilabda tábor, karate tábor, lovas tábor, angol-német nyelvi tábor, Erzsébet tábor.

Barackvirág Óvoda

A gyermekek és családjaik számára elérhető szabadidős programok:
A nevelési-oktatási intézményben szervezett prevenciós programok:

A program neve	**A program szervezője**	**Alkalmak**	**Bevont személyek száma**
Baleset megelőzés	intézményvezető	1	80
Köznevelési ismeretek	intézményvezető	1	80

A nevelési-oktatási intézményben a gyermekek és családjaik számára elérhető szabadidős programok PL: különórák, sporttevékenységek stb.

A program neve	**A program szervezője**	**Alkalmak**	**Önköltséges (igen-nem)**
Családi nap	intézményvezető	1	nem
Oviba csalogató	intézményvezető	1	nem

Szent- Jácint Görögkatolikus Óvoda
Prevenciós és szabadidős programok

A program neve	A program szervezője	Rendszeresség/ Alkalmak száma	Bevont gyermekek száma
Szüreti hét	Óvoda dolgozói		az óvodába járó gyermekek
Márton hét	Óvoda dolgozói		Az óvodába járó gyermekek
Töklámpás felvonulás	Óvoda dolgozói		
Orsi koncert	Óvoda dolgozói		
Adventi létra készítés	Óvoda dolgozói		
Apák és anyák napi barkácsolás	Óvoda dolgozói		
Karácsonyi kántálás	Óvoda dolgozói		

A gyermekek és családjaik számára elérhető szabadidős programok:

A program neve	A program szervezője
Alszik a természet	Óvoda dolgozói
Vad etetés	Óvoda dolgozói
Aszalás, gyógyteakészítés	Óvoda dolgozói
Újrahasznosítás	Óvoda dolgozói
Csíráztatás	Óvoda dolgozói
Gombvarrás	Óvoda dolgozói
Egészségvédelem	Szülők, és az Óvoda dolgozói
Macihét	Szülők, és az Óvoda dolgozói
Családi nap	Szülők, és az Óvoda dolgozói

Balkányi Szabolcs Vezér Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

A nevelési-oktatási intézményben szervezett prevenciós programok:

A program neve	*A program szervezője*	*Alkalmak*	*Bevont személyek száma*
Iskolai bántalmazás (bullying)	*Nagykállói Család- és Gyermekjóléti Központ (Óvodai-iskolai szociális segítő)*	*heti 2 óra/ 3 alkalommal*	*165 fő*
Szemét ügy	*Balkány Város Önkormányzata*	*1 alkalommal*	*220gyermek*

A nevelési-oktatási intézményben a gyermekek és családjaik számára elérhető szabadidős programok PL: különórák, sporttevékenységek stb.

A program neve	*A program szervezője*	*Alkalmak*	*önköltséges (igen-nem)*
Iskolai jótékonysági bál	*Szabolcs Vezér Általános Iskola ás AMI. szülői közössége*	*1 alkalommal*	*Igen*

i.) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A gyermekvédelmi törvény alapján a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek ás a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, a kizárólag rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére pedig ingyenesen biztosíthatja. Az ingyenes szünidei gyermekétkeztetés biztosításának időszaka a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott

- őszi, téli és tavaszi szünetben a nappali rendszerű intézmények - bölcsőde, óvoda. iskola - zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanap,
- a nyári tanítási szünet időtartama alatt legalább 43 munkanap a nappali rendszerű intézmények – bölcsőde, óvoda, iskola - zárva tartásának időtartalma alatt.

Az ingyenes szünidei gyermekétkeztetés természetbeni ellátásként nyújtott déli meleg főétkezés, amely az étel elvitelével biztosított településünkön.
2022 évben az önkormányzat, a települési önkormányzatok szociális feladatainak egyéb támogatása" normatíva terhére a tavaszi szünetben, a nyári szünetben, a Téli szünetben ingyenesen déli meleg főétkezést biztosított a fentiekben meghatározott jogosult kör számára.
A Igazgatási Osztály munkatársai 2022-ben a szünidei gyermekétkeztetés lebonyolítása során a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szüleit, törvényes képviselőit két ízben írásban tájékoztatták- a szünidei gyermekétkeztetés igénybevételének lehetőségéről, módjáról, időtartalmáról, és helyszínéről, valamint minderről külön értesítették a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek szüleit, törvényes képviselőit is. Ezen kívül minden egyes szünidei gyermekétkeztetés megkezdése előtt a helyben szokásos módon, és az intézményeken keresztül is felhívták erre a jogosultak figyelmét. A beérkezett kérelmek, nyilatkozatok feldolgozása során megvizsgálták, hogy a szünidei gyermekétkeztetés megkezdése előtt, illetve legalább az azt megelőző 30 napon fennállt-e a gyermek jogosultsága. 2022-ben a szünidei gyermekétkeztetést igénybevevők számát az alábbi táblázat mutatja be:

Kötelezően biztosított étkezésben részesülő			
szünidő típusa	**megállapított HH száma**	**megállapított HHH száma**	**összesen**
tavaszi	61	48	109
nyári	81	60	141
téli	31	37	68

j.) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Nincs erre vonatkozó információnk.

k.) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nincs erre vonatkozó információnk.

l.) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Az előzőekben már felsorolásra kerültek azok az Önkormányzat által biztosított hátránykompenzáló juttatások és szolgáltatások, amelyek nagyban hozzájárulnak a hátrányos helyzetbe került gyermekek és szüleik szociális helyzetének javításához.

- ✓ Ajándékutalvány babáknak 10.000 forint értékben minden balkányi újszülöttnek
- ✓ ingyenes nyári táborok
- ✓ ingyenes városi rendezvények

- ✓ Arany János Tehetséggondozó Program támogatása középiskolásoknak
- ✓ Bursa Hungarica támogatása felsőoktatásban tanulóknak
- ✓ Tanévkezdési támogatás 10.000 forint

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

***Hátrányos helyzetű gyermek**: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek,* aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő, a gyermeket egyedül nevelő szülő, illetve a családba fogadó gyám legmagasabb iskolai végzettsége alapfokú – (alacsony iskolai végzettség, melynek igazolása a kérelmen megtett önkéntes nyilatkozattal történik),

b) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket nevelő szülők bármelyike vagy a családbafogadó gyám a a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (szociális törvény) szerinti aktív korúak ellátására (foglalkoztatást helyettesítő támogatás vagy rendszeres szociális segély) jogosult vagy a kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként tartotta nyilván a munkaügyi központ – (alacsony foglalkoztatottság, melynek fennállását az eljáró hatóság ellenőrzi),

c) a gyermek szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben, vagy az eljárás során felvett környezettanulmány szerint félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek – (elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmény).

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében a fenti három körülmény közül (alacsony iskolai végzettség; alacsony foglalkoztatottság; elégtelen lakókörnyezet, lakáskörülmény) legalább kettő fennáll.

2022. évben hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek adatai (tárgyévben):

Megállapított hátrányos helyzetűek száma: 116 fő

Megállapított halmozottan hátrányos helyzetűek száma: 130 fő

A gyermekek számára a hátrányos helyzet/halmozottan hátrányos helyzet megállapítása számos többletkedvezményre biztosít jogosultságot. Ilyen jogosultság például az, hogy:

- minden esetben ingyenes a hátrányos, vagy a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló részére az első alapfokú művészetoktatásban való részvétel, ők térítési díjat nem fizetnek;
- amennyiben az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, előnyben kell részesítenie a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket, tanulókat;
- a www.felvi.hu honlap tájékoztatása szerint minden képzési területen, tehát az alapképzésben, az osztatlan képzésben, a mesterképzésben és a felsőoktatási szakképzésben a felvételi eljárás során többletpont adásával előnyben kell részesíteni azt a jelentkezőt, aki a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetét megfelelően igazolja;
- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók iskolai sikeressége érdekében óvodai fejlesztő programot, valamint képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítést kell szerveznie az óvodának, iskolának. A programokban megvalósuló

tevékenységek az együttnevelés, az egyéni tanulástámogatás, a szülőkkel való kapcsolattartás és az intézményfejlesztés;

- a középfokú oktatási intézményekbe történő bejutás, a sikeres továbbtanulás érdekében a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű, köztük a roma tanulókat célzó Útravaló-MACIKA Ösztöndíj programba való bekerülés lehetősége;
- az Arany János Tehetséggondozó Program, az Arany János Kollégiumi Program és az Arany János Kollégiumi-Szakiskolai Program az érettségi megszerzéséhez és a felsőfokútanulmányok folytatásához szükséges felszereléshez, a sikeres szakmaszerzéshez nyújt tanulási, szociális egészségügyi támogatást a hátrányos, és a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a rászoruló tanulók számára, kollégiumi elhelyezéssel;
- a hátrányos, vagy a halmozottan hátrányos helyzetű gyermek és családja jogosult arra, hogy a kedvezményekről tájékoztatást, és a támogatások igénybevételéhez segítséget kapjon a gyermekjóléti szolgálattól.

A pénzbeli és természetbeli támogatások iránti kérelemmel – kisebb változásokkal – évek óta szinte ugyanazok a családok fordulnak önkormányzatunkhoz. A rendszerbe újként belépők egy részét a munkahelyüket elveszített, a több gyermeket nevelő, a szerény jövedelemmel rendelkező, a másik részét pedig a családok átmeneti otthonának lakói jelentik. Az elutasítások oka továbbra is a támogatható jövedelemhatárnál magasabb jövedelem.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	**Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)** (TS 087)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)** (TS 092)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül** (TS 093)
	Fő	**Fő**	**%**
2016	236	50	21,19
2017	242	66	27,27
2018	234	56	23,93
2019	230	21	9,13
2020	218	20	9,17
2021	216	19	8,80

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Balkányban az óvodába iskolába járó HH HHH gyermekek száma csökkenő tendenciát mutat. Ennek oka lehet a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításához törvény által szabályozott egy főre jutó jövedelem alacsony jogosultsági szintje.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	165	34,81
2017	n.a.	169	36,19
2018	n.a.	145	31,12
2019	n.a.	65	14,54
2020	n.a.	61	12,82
2021	n.a.	58	12,95

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	309	67
2017	310	77
2018	171	134
2019	162	99
2020	154	97
2021	171	116

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a köznevelésben kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.

Nagyon fontos lenne, hogy minden gyermek a megfelelő időben megkaphassa a fejlődéséhez leginkább szükséges szakmai segítségeket. A Nktv. értelmében, azokban a nevelési-oktatási intézményekben, ahol a gyermekek létszáma legalább 500 fő, iskolapszichológust kell alkalmazni. Fejlesztő pedagógusok dolgozik az általános iskolában, és az óvodában is, a gyógypedagógiai fejlesztő tevékenységet a Szabolcs – Szatmár –Bereg Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Nagykállói Tagintézményének munkatársai végzik a városban.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
db	db	fő	db	fő	fő
250	4	236	0	0	26
250	4	242	0	0	27
250	4	234	0	0	26
250	4	230	0	0	26
250	4	218	0	0	24
250	2	216	0	0	24

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	20	2	23,70	5,49
2017	0	19	2	24,58	6,85
2018	0	19	2	24,53	4,51
2019	0	18	2	24,83	6,71
2020	0	18	1	26,44	6,93
2021	0	17	1	26,35	12,05

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejeők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	62
2017	49
2018	51
2019	61
2020	51
2021	68

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Nincs tudomásunk az intézményeken belüli szegregációs jelenségekről.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Nem releváns, mivel Balkányban 1 oktatási Intézmény működik

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Az előzőekben már felsorolásra kerültek azok az Önkormányzat által biztosított hátránykompenzáló juttatások és szolgáltatások, amelyek nagyban hozzájárulnak a hátrányos helyzetbe került gyermekek és szüleik szociális helyzetének javításához.

- ✓ Ajándékutalvány babáknak 10.000 forint értékben minden balkányi újszülöttnek
- ✓ ingyenes nyári táborok
- ✓ ingyenes városi rendezvények
- ✓ Arany János Tehetséggondozó Program támogatása középiskolásoknak
- ✓ Bursa Hungarica támogatása felsőoktatásban tanulóknak
- ✓ Tanévkezdési támogatás 10.000 forint

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	68	112
2017	n.a.	n.a.	80	269
2018	n.a.	n.a.	92	223
2019	n.a.	n.a.	88	226
2020	n.a.	n.a.	81	149
2021	n.a.	n.a.	84	154

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Higiéniás probléma	Általános: a felvilágosító, segítő, támogató tevékenységgel csökkenteni, vagy megszűnhet azoknak a fertőző gócoknak a száma, ahonnan folyamatosan újra, és újra elindul (pl. fejtetvesség). A célcsoport meghatározása; szülők, pedagógusok, védőnők, orvosok, gyermekek tájékoztatása folyamatos ellenőrzéssel, tájékoztatással, egyéni esetkezeléssel, megbeszéléssel csökken /megszűnik a gócok száma
Gyermekek iskolaszünetben való felügyelet megoldása	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése, a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.
Az szegregátumban élő általános iskolai tanulók iskolai eredményessége nem megfelelő	A tanulmányi előmenetelüket segítő délutáni foglalkozások szervezése, iskolai előmenetelük nyomon követése. Tanoda létesítése pályázati forrásokból.
A gyerekek mozgásigényéhez kevés a megfelelő hely és eszköz	Új játszóterek építése, sportpálya fejlesztése, új szabadidős tevékenységre alkalmas színterek építése, zöld területek, parkok kialakítása. A mozgásfejlesztésre rászoruló gyermekek kapjanak megfelelő fejlesztést szakemberek segítségével
Kevés a bölcsődei, óvodai férőhely	Infrastrukturális beruházás bölcsőde, óvoda épület bővítése, eszközbeszerzés

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

5.1 *A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége*

A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12.§- a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

A nőknek világszerte nehezebb a dolga, mint a férfiaknak. Nem véletlenül említi a törvény őket a hátrányos helyzetű célcsoportok egyikeként. Különösen igaz ez a foglalkoztatás terén. Az általános tapasztalatok azt mutatják, hogy a *nők* csoportján belül is fokozott hátrány érheti:

- az 50 év feletti nőket, az eltérő követelmények miatt,
- a roma nőket, nemzetiségi hovatartozás miatt,
- a pályakezdő fiatal nőket megfelelő tapasztalat hiánya miatt,
- kisgyermekes anyukákat, gyesen lévőket a munkából való kiesés miatt.

Még mindig kevés olyan munkahely van, ahol alkalmazzák a rugalmas munkaidőt a női foglalkoztatottak, hogy ennek következtében több idejük lehessen a családi teendők ellátására. A teljes munkaidővel szemben a gyermeknevelés, a család és a munkavállalás harmonikus kapcsolatát kedvezőbben támogató részmunkaidő lehetősége rendkívül kismértékű a magyar munkaerőpiacon, ezért az ehhez szükséges ösztönzési háttér megteremtése feladat lesz a jövőben.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők foglalkoztatását alapvetően befolyásoló tényező, hogy kisgyermekes anyáról van-e szó. A kisgyermekes szülők munkavállalását nehezíti a munkahelyek hiánya, a nem szokványos foglalkoztatási formák mellőzése. Kevés a részmunkaidős és a távmunka, a rugalmas munkaidő alkalmazása. A kisgyermekes anyák a megnövekedett családi feladatok, a láthatatlan munka mellett akkor tudnak nagyobb eséllyel helytállni a munkahelyükön is, ha azok rugalmas lehetőségeket tudnak ajánlani számukra addig, amíg a gyermek kicsi. Ez több odafigyelést igényel mindkét féltől, a munkaadóktól és a munkavállalóktól is.

A nők 2020 és 2021 évben magasabb arányban szerepelnek a nyilvántartott 15-64 év közötti álláskeresők körében, mint a férfiak. (5.1.1.sz. táblázat). a nők nehezebben tudnak elhelyezkedni az elsődleges munkaerő piacra. A külterületről munkát kereső nők vannak a legnehezebb helyzetben, mivel az ingázás a munkahely és a lakóhely között nagyon nehéz, főleg a kisgyermekes anyák számára. A 2016-ban a nyilvántartott álláskereső férfiak aránya 10.38 % volt, ez a szám 2021-re a felére csökkent, 5,73 %-ra. A nők esetében ez a szám nem változott kiugróan. 2016-ban 9,84 %, míg 2021-ben ez a szám csupán 8,23 % -a mérséklődött. Ebből is következik, hogy a férfiak mobilisabbak, jobban el tudnak menni munkát vállalni más településre.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	10,38	9,84	10,11%
2017	9,93	8,46	9,20%
2018	7,46	7,42	7,44%
2019	7,29	7,65	7,47%
2020	6,98	9,49	8,24%
2021	5,73	8,23	6,98%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

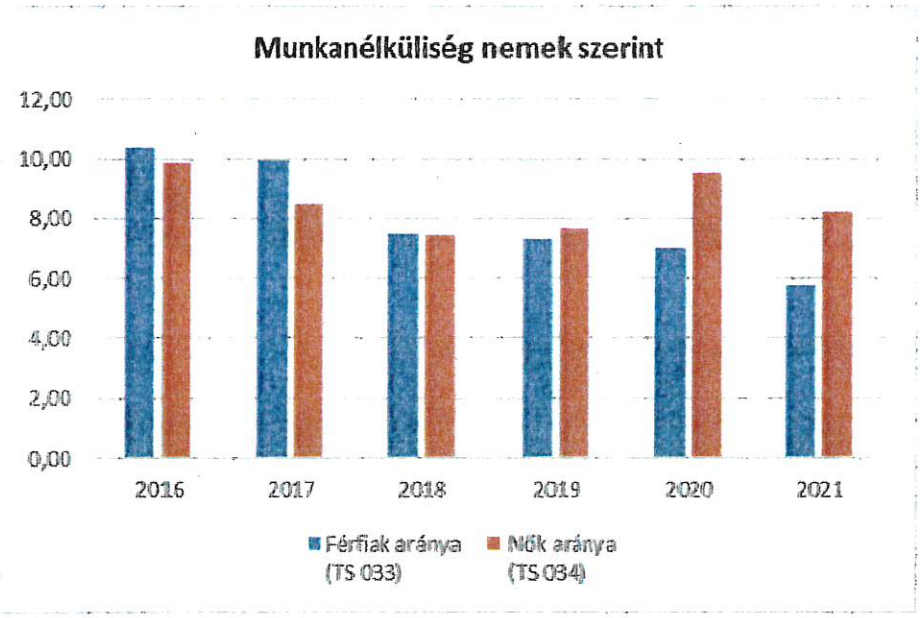

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	50,98	43,35
2017	45,61	41,71
2018	51,85	48,21
2019	54,09	54,07
2020	67,16	58,08
2021	62,19	59,66

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

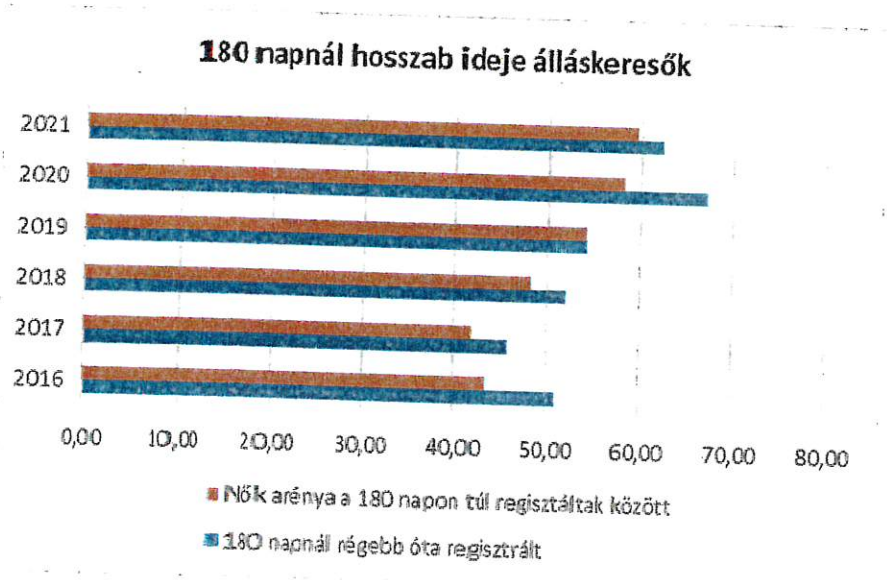

A nyilvántartott álláskeresők száma folyamatos csökkenést mutat az 5.1.3.sz. táblázat alapján. 2016-ban a nyilvántartott álláskeresők között 11 % volt a pályakezdő, de ez az arány 2021-ben már csak 7 %.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	457	51
2017	410	45
2018	324	29
2019	318	29
2020	341	26
2021	283	20

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

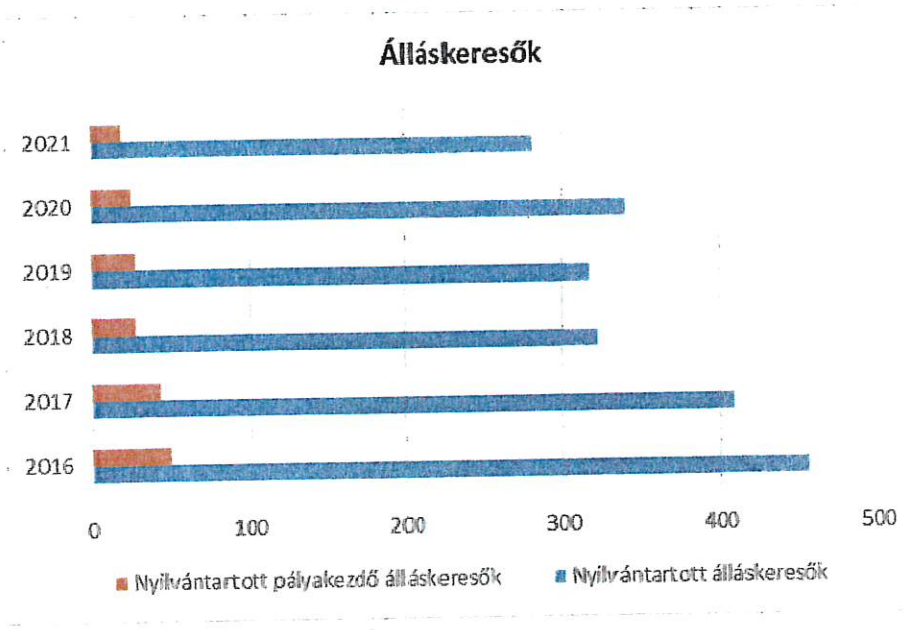

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A munkavállalók foglalkoztathatósági kompetenciáit mindenképpen szükséges fejleszteni. Azoknak, akik újrakezdők (GYED-GYES-GYET ápolási díjasok, illetve egyéb okok miatt a munkaerő-piacról időlegesen kiszorultak), az alacsony iskolázottságúak, már nem rendelkeznek piacképes iskolai végzettséggel, szaktudással- a munkaerő-piaci alkalmasságuk fejlesztése elengedhetetlen.

A közfoglalkoztatásban résztvevő nők szívesen vesznek részt a helyben lévő képzési programokban, helyi tapasztalatok alapján.

e) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A nők esetében is magas számban vannak azok, akiknek az iskolai végzettsége alacsony, vagy olyan tanult szakmával, szakmai tudással rendelkeznek, amire a munkaerő-piac már nem tart igényt. Ilyen estekben szükség van az álláskeresők képzésére, átképzésére, vagy új szakmák elsajátítására.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy a nők között kiemelten nehéz és hátrányos helyzetben vannak:

- a 45 év felettiek, a változó képzettségi követelmények miatt □ a pályakezdők, az előzetes szakmai tapasztalok hiánya miatt
- a GYES-en lévő kismamák, illetve kisgyermekes anyukák, a munkából való kiesés miatt □ a 180 napnál régebben nyilvántartott álláskeresők.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása kiemelt figyelmet és támogatást érdemel és igényel. Ezeknek a nőknek az anyagi kiszolgáltatottságát tovább fokozza, hogy sokan közülük, sajnos, nem tudják megszerezni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges szolgálati időt.

Az alacsony iskolai végzettség már önmagában is olyan tényező, mely rontja az egyén munkavállalási esélyeit. Ha ehhez még hozzáadódik az is, hogy az alacsony iskolai végzettségű személy a „gyengébb" nemhez tartozik, elhelyezkedési lehetőségei tovább csökkenhetnek.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Az, hogy a nőket a munkaerő-piacon milyen hátrányos megkülönböztetések érhetik, nehezen vizsgálható jelenség. A hátrányos megkülönböztetés megtörténhet a:

- munkára való jelentkezéskor (abban az esetben, amikor a munkakör betöltésére mindkét nem képviselője jelentkezik, azonos képzettséggel és tudással, de a munkáltató nem kíván nőt foglalkoztatni)
- az azonos munkáért, járó eltérő bérezésben
- az előre meneteli lehetőségek szűkösségében

Ilyen jellegű, diszkriminációs gyakorlat esetében, az Egyenlő Bánásmódért Felelős Főigazgatósághoz fordulhat az érintett.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása a településen a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény hatálya alá tartozó, óvodában és iskolai napköziben történik.

A napközbeni ellátást óvodában, napközi otthonban vagy egyéb formában kell megszervezni.

A gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményben csak az étkezésért állapítható meg térítési díj.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátása személyi térítési díját a szülői felügyeletet gyakorló szülő, vagy más törvényes képviselő köteles az ellátást biztosító intézménynek megfizetni.

Az óvoda maximálisan kihasznált, minden gyermeket fel tudnak venni, elutasításra nem került sor, amennyiben a szülők nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A szülőkkel nagyon jó a kapcsolattartás. A szülőkkel való jobb kapcsolattartás érdekében közös programokat szervezett az óvoda: munkadélutánok, kirándulások, ünnepségek keretében. Nyílt napok megrendezésével még nagyobb lehetőség nyílik a szülők számára, hogy betekintést nyerjenek az óvoda mindennapi életébe.
Szakemberek minden nevelési évben elvégzik a középső és nagycsoportos gyermekek szintfelmérését. Pszichológus, logopédus rendszeresen látogatja az óvodát, segítenek a felmerülő problémák megoldásában.
2011.09.01.-től önállóan a Városi Önkormányzat által fenntartott intézmény a Barackvirág Óvoda, valamint a Szent Jácint Görögkatolikus Óvoda a Görögkatolikus Egyház fenntartásában kezdte el működését és látja el a gyermekek napközbeni ellátását, a korábban önkormányzati óvodák helyett.
A 0-3 éves korú gyermekek napközbeni ellátása:

A balkányi Bóbita Bölcsőde 2020. 07. 01. napjától nyitotta meg kapuit.
Az Intézménybe Járó gyermekek száma : 36 Fő.

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás részeként a gyermekek napközbeni ellátásának egyik formája. A bölcsőde a családban nevelkedő - 20 hetestől- 3 eves korú - gyermekek szakszerű gondozását es nevelését végző intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, a bölcsődei gondozási - nevelési év végéig maradhat a bölcsődében. Amennyiben a gyermek még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31.-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.
Bölcsődbe felvehető minden olyan kisgyermek, akinek szülei, nevelői, gondozói valamilyen ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni ellátást. A gyermek bölcsőébe történő felvételét a szülő kérheti, egyéb esetekben a szülő hozzájárulásával kezdeményezheti:

- a védőnő
- a háziorvos, házi gyermekorvos,
- a szakértői és rehabilitációs bizottság,
- a szociális, ill. családgondozó,
- a gyermekjóléti szolgálat,
- a gyámhatóság.

Az 1997. évi XXXI. törvény, valamint a hozzá kapcsolódó szabályzók (ágazati törvény és módszertani levél) lehetővé teszik, hogy a bölcsőde, ha alapfeladatát nem veszélyezteti, térítési díj ellenében külön szolgáltatásként időszakos gyermekfelügyeletet biztosíthatunk. Az időszakos gyermekfelügyelet keretében a gyermek számára a szülő (gondozó) által igényelt alkalommal és időtartamban bölcsődei ellátás nyújtható a normál bölcsődei csoport üres férőhelyein. Az időszakos gyermekfelügyelet, mint alapszolgáltatás csak nyitvatartási időn belül, vehető igénybe.

A bölcsődés korú gyermekek elhelyezése a településen nem volt megoldott. A városban az országos tendenciához hasonlóan, egyre kevesebb gyermek születik, melyhez hozzájárulhatott az a tény is, hogy a szülők a gyermekek napközbeni ellátását nem tudták megoldani, a jelenlegi gazdasági helyzet pedig igényli, hogy mindkét szülő jövedelme kiegészítse a családi kasszát, ezért a házaspárok többsége a kieső jövedelem miatt nem vállalt gyermeket. Ezen probléma megoldását is jelentheti a gyermekek napközbeni ellátása.
A településen élő lakosok közt sok a fiatal, kisgyermekes család, ahol az édesanyák a gyermekvállalást megelőzően aktív munkavállalók voltak. Bölcsődénk elsősorban azoknak az édesanyáknak – rajtuk keresztül a családjaiknak – próbál segítséget nyújtani, akik szeretnének visszamenni a munka világába, és ehhez gyermekük napközbeni ellátására van szükségük. A megváltozott jogszabályok, amelyek támogatják a GYED, GYES melletti munkavégzést, tovább növelik városunkban a bölcsődei ellátás igényét.
A bölcsődében ellátják azokat a kisgyermekeket, akiknek szülei munkavállalásuk, vagy egyéb okok miatt nem tudják megoldani gyermekeik napközbeni felügyeletét. Továbbá férőhelyet

biztosítanak azon gyermekeknek, akiknek szociális, vagy egyéb ok miatt szükséges a bölcsődei nevelés, gondozás, és akkor is, ha az alacsony jövedelmű, fiatal szülők anyagi helyzetük javítása (építkezés, albérlet, kölcsönök törlesztése) miatt kérik gyermekük felvételét. Az elmúlt évek tendenciája azt mutatja, hogy nagyon nehéz egy-egy munkahely megtartása, komoly feladat az elsődleges munkaerőpiacon maradás. Ehhez szükséges - és egyre inkább igényelt - szolgáltatást tud nyújtani a bölcsőde.

Az elsődleges célcsoport Balkány település 0-3 éves korosztályba tartozó lakossága, üres férőhelyek esetében más településekről is felvehetők gyerekek.

A nevelés-gondozás három csoportban történik. A 15/1998. (IV.30.) NM rendelet szerint a bölcsődében egy bölcsődei csoportban legfeljebb tizenkét gyermek nevelhető, gondozható, kivéve, ha a bölcsődei csoportban minden gyerek betöltötte a 2 évet, ebben az esetben 14 fő is gondozható.

Cél a 0-3 éves életkorú gyermekek gondozása, nevelése a családdal együttműködve, személyiségük kibontakoztatásának elősegítése. A bölcsődei nevelés-gondozás feladata a gyermek testi- és pszichés szükségleteinek kielégítése, a fejlődés elősegítése.

Programuk alapja a családi nevelés, kiegészítve a különböző szociokulturális háttérből érkező 0-3 éves gyermekek sokoldalú, harmonikus személyiségének kibontakoztatásának elősegítése. Fejlődjön a gyermek testi, lelki, értelmi érettség terén, váljon alkalmassá az óvodai életre.

A bölcsőde játékai tartalmaznak kulcskompetenciákat és általános képességeket fejlesztő eszközöket is, csapatmunka, finommotoros ügyesség, kombinációs készség fejlesztésére szolgálnak.

A szakszerű, jó minőségű ellátás érdekében a következőket biztosítja a bölcsőde:

- a gyermekek szakszerű nevelését, gondozását,
- tanácsokkal közelít a családban történő ellátásokhoz,
- jól összeállított napirenddel elősegíti játéktevékenységüket,
- kellő mozgáslehetőséget biztosít a mozgás összehangoltságának fejlesztéséhez,
- segíti a szókincsgyarapodást, a helyes beszéd elsajátítását, annak gyakorlását (sok mondóka, vers, mese, beszélgetés)
- segítséget nyújt a helyes szokások, szabályok elsajátításában, az önállósodási folyamat és „én-tudat" kialakításában,
- rendszeres és folyamatos a gyermekorvossal a kapcsolat,
- étrend összeállításánál szem előtt tartja, hogy az az egészséges fejlődést szolgálja,
- egészségnevelés, prevenció szem előtt tartása,
- partneri kapcsolat a szülővel, a mindennapi találkozások során a gyerekről való tájékozódás, szülő értekezletek, családlátogatás, közös családi programok, üzenőfüzet,
- hagyományok, ünnepek, megemlékezések (húsvét, télapó, karácsony, anyák napja, stb.)
- bábelőadások, zene, fejlesztő programok,
- művészeti, esztétikai, környezeti nevelés,
- megkönnyítjük az óvodába való zökkenőmentes átmenetet,
- időszakos gyermekellátást biztosítása az üres férőhelyek terhére

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	3	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	3	n.a.	-
2019	3	n.a.	-
2020	3	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	1	36
2021	1	36

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	36	36
2021	0	0	0	0	0	0	36	36

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Családon belüli erőszak a történelemben mindig is létezett, ám többnyire tabu témának számított szinte mindegyik társadalomban. A jelenség minden emberi kultúrában, civilizációban előfordul, etnikai, vallási és társadalmi osztályoktól függetlenül mindenhol létezik. A figyelem először a feminista-polgárjogi mozgalmak megjelenésekor irányult a problémára, az 1960-as, 1970-es években az Amerikai Egyesült Államokban és Nyugat-Európában. A családon belüli erőszakos cselekményeket "***nők elleni erőszaknak***" nevezték el, utalva arra, hogy az áldozatok döntő többsége nő, míg az erőszak gyakorlója az esetek legnagyobb részében a férfi. A családon belüli erőszak még mai modern társadalmunkban is tabunak számít, mind az erőszak alkalmazója, mind annak elszenvedője igyekszik eltitkolni az erőszak létét. A külső környezet sem segíti a családon belüli erőszak feltárását, a társadalom nagy része úgy tekint a jelenségre, mint valamely családi problémára, mely nem rá tartozik.

A családon belüli erőszak számtalan módon megvalósulhat, leggyakrabban fizikai-, szexuális-, érzelmi-, lelki-erőszakként, a bántalmazott személy pénzügyi-, baráti-, családi-kapcsolatának korlátozásaként jelentkezhet. A különböző erőszak-formákat, uralmi-formákat az erőszakos magatartások módszere (fizikai-, lelki-, szexuális erőszak), gyakorisága (rendszeres, eseti) és nagysága (tettleges becsületsértés, könnyű testi sértés vagy akár emberölés) alapján lehet elhatárolni. Az erőszak széles skálán mozoghat kezdve a nem személyre irányuló erőszak-formáktól (tárgyak összetörése, rugdosása, háziállatok kínzása) egészen a legsúlyosabb fizikai sértésekig (erőszakos közösülés, emberölés).

A családon belüli erőszak a nemzetközi és országos statisztikák alapján sokkal jelentősebb mértékben jelenlévő probléma, mint gondolnánk.

Jellemző bűncselekmények: legnagyobb számban testi sértés, személyi szabadság megsértése, magánlaksértés, közterületen garázdaság, illetve a verbális erőszak körében a zaklatás. Itt

említendő meg az, hogy a családon belüli erőszakra jellemző módon az alap erőszakos cselekmények bizonyítása, nyilvánosságra kerülése sok esetben nem történik, történhet meg, ugyanakkor a későbbiekben kiskorú veszélyeztetése bűntette keretében elhúzódó hatása felmerülhet.
Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

Balkányban kiemelt bűncselekmények körébe tartozik még a testi sértés is, mely cselekményekre általában a személy elleni – akár elhúzódó, akár ismeretlenül, de hirtelen fellépő - konfliktusok adnak okot. A testi sértések jelentős száma könnyű testi sértés, melyek leggyakrabban családi, szomszédi, baráti veszekedésből adónak, melyek végén az esetek nagy részében az érintett felek nem is kívánják az eljárás megindítását. Leggyakrabban a bejelentéseket nem is az érintett felek teszik meg. **Balkányban** a 2017-2021. évet vizsgálva **jelentős csökkenés** mutatható ki (7-5-9-5-2) a kiemelkedő **2017-es évhez képest.**
Balkány városban gyermekkorú és fiatalkorúak által elkövetett szabálysértések és bűncselekmények nem jellemzőek, de az elmúlt évben 4 esetben fordult elő testi sértés illetve tulajdon elleni szabálysértés. Gyermek-és fiatalkorúak sérelmére elkövetett szabálysértések száma 0. Gyermeket érintő fizikai bántalmazás 0 fő, lelki 0 fő, hozzátartozók közötti erőszak miatt ideiglenes távoltartás elrendelése a 2022-as évben nem volt. A Balkányi Rendőrőrs illetékességi területéről kábítószer fogyasztásával, terjesztésével összefüggő információ nem jutott a hatóság tudomására. Prostitúcióval kapcsolatos bejelentés-feljelentés nem érkezett, ilyen irányú információ tudomásukra nem jutott. A család- és gyermekjóléti szolgálatnak küldött jelzések száma: 1, érintett gyermekek száma 1. A kapcsolatot személyesen és elektronikus úton tartják a szolgálat munkatársával, ha meghívást kapnak egy családdal kapcsolatban, esetkonferencián való részvétellel, javaslatukat megteszik.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Balkányban az anyaotthon A Szent Miklós Szeretetotthon Családok Átmeneti Otthonában (Balkány, Fő utca 33.) szám alatt működik. Az otthonban napi rendszerességgel vannak számukra hasznos, építő jellegű programok, melyek által megtanulják az édesanyák gyermekeiket gondozni-ápolni, életvezetési tanácsokat adunk, segítő beszélgetések egyénileg, illetve csoportosan.

A krízishelyzetben lévők a család- és gyermekjóléti szolgálathoz fordulhatnak segítségért
A Család- és Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején kívül felmerülő szociális krízis helyzetekben az alábbi szolgáltatások ellátásához nyújt segítséget:

- családok átmeneti otthona.
- anyaotthonok,
- hajléktalan ellátás,
- bántalmazás esetén kríziskezelő elérhetőség,
- lelki segélyszolgálat

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi közéletben, az önkormányzati képviselő testületben a polgármester és a 8 képviselő között mindösszesen két nő foglal helyet. Ezzel ellentétben az önkormányzati hivatal és a közoktatási

intézmények, többségében női alkalmazottakat foglalkoztatnak. Országos jelenség, hogy a pedagógusok eloszlása a szakterületek, ill. vezetői szintek között merev nemi sztereotípiákat követ. Ha az önkormányzati intézmény hálózat felső vezetését vizsgáljuk, akkor az intézményvezetők jelenlegi arányban jóval magasabb, mint a férfiaké. Megállapítható, hogy településünkön jelenleg, nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez össztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.
Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más"- tól. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	Közfoglalkoztatás bővítése, munkaerőpiaci foglalkoztatás segítése
A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.
A nők GYED, GYES-ről való elhelyezkedése nehezebb, mely növeli a szegénység kialakulásának kockázatát.	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése, bővítése.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A XXI. század egyik legpozitívabb eredménye a születéskor várható élettartam meghosszabbodása. A fejlett országokban ez az egyik legnagyobb társadalmi siker – és egyben a legnagyobb kihívás is. E kihívásra reagálva Magyarországon is szükséges az időspolitika kialakítása. Magyarország népessége fogy, korösszetételében változik – idősödik. E változások ráirányítják a figyelmet a társadalmi szolgáltató-ellátó rendszerek hosszú távú fenntarthatóságára. A társadalmi és demográfiai változások hatására új szükségletek és új keresletek jelennek meg, melyre mind politikai, mind társadalmi, mind gazdasági és szolgáltatói szinten szükséges reagálni. Időszerűvé vált a társadalmi szemlélet formálása, a meglevő védelmi-szolgáltató rendszerek hozzáigazítása a demográfiai és a családi struktúrákban bekövetkezett változásokhoz, valamint mindazon intézkedések elindítása is, amelyek hozzásegítik a társadalom tagjait az aktív, biztonságos és méltó időskorhoz.

Az életkor meghosszabbodásával a népesség egyre nagyobb arányát alkotó generáció mind erőteljesebb társadalmi hasznosságának előmozdítása fontos feladat, megkerülhetetlenül fontos cél. Fontos, hogy a ma még fiatalabb generáció tagjai számára és a most idős generáció számára egyaránt pozitív lehetőségeket jelentsen a közeli és távoli jövő. A növekvő élettartam hatással van a különböző ellátó és szolgáltató rendszerekre, nem elegendő egy-egy részterület fejlesztését kitűzni célul, a megnövekedett életkorból adódó kihívásokra átfogó változtatásokkal, stratégiailag fel kell készülni.
Magyarországon általában a nyugdíjazás időpontjától számítódik – társadalmi szinten – idősnek az ember. A nyugat-európai országokban, általánosságban 65–70 éves kortól tekintik idősnek az ott élőket. Az Idősügyi Nemzeti Stratégiában az Egészségügyi Világszervezet életkor szerinti felosztását használjuk.
E felosztásban:
- a 60–74 év közöttiek az idősödők,
- a 75–89 évesek az idősek,
- a 90 év fölötti személyek a nagyon idősek –őket hívjuk a magyar nyelvben egyszerűen „aggoknak".

A **férfiak és a nők korstruktúrája** is markánsan különbözik. A nőknél ugyanis a gyermekkorúak terhére lényegesen nagyobb arányban vannak jelen az idősek, mint a férfiaknál. Ez egyúttal azt is jelenti, hogy a város időskorú lakosságának közel kétharmada a gyengébb nemhez tartozik.

A korszerkezeti összetétel komplex mutatójaként használt ún. **öregedési index** lényegében a szélső korcsoportok egymáshoz viszonyított arányát jelzi, azt mutatja meg, hogy száz gyermekkorúra mennyi időskorú jut.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	933	955	97,70%
2017	955	934	102,25%
2018	961	921	104,34%
2019	1 000	915	109,29%
2020	1 010	910	110,99%
2021	1 008	937	107,58%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

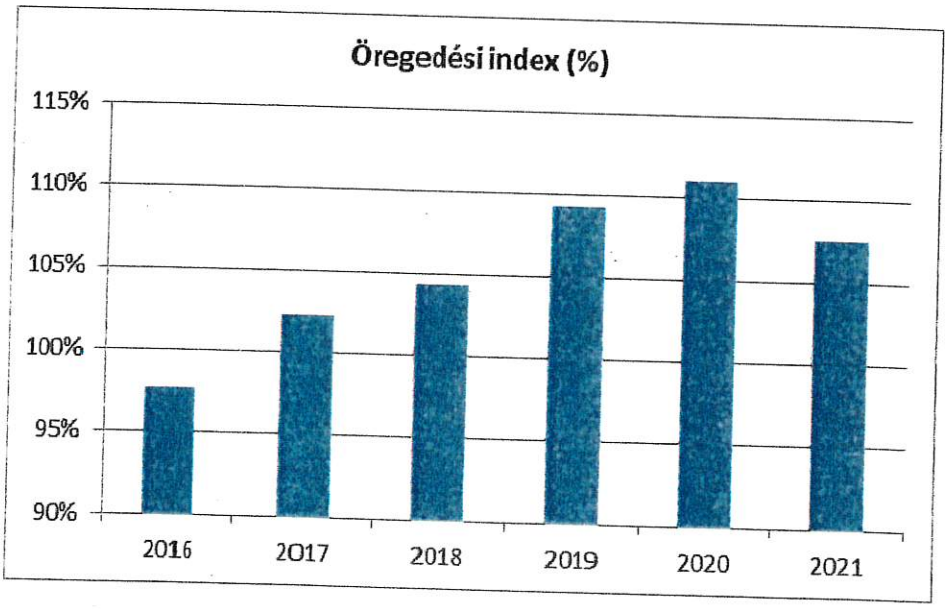

A város csökkenő lakosságának körében, lassan emelkedik a 65. életévüket betöltött balkányiak száma. Mint a fejlett európai országokban jellemző, nálunk is nagy problémát jelent a társadalom elöregedése. Növekszik az átlagéletkor és általában a nők élettartama. A nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma között, változó mértékben, de a nőké a magasabb. (6.1.1.sz. táblázat) Sajnos a családok együttélése mára nagyon átalakult. A fiatalok közül kevesen maradnak a szülővárosukban, sokan a fővárosban, mások az ország nyugati részén, vagy éppen külföldön keresik és találják meg a boldogulásukat. Ezért az idős emberek gyakran egyedül maradnak, elmagányosodnak. Az egyedüllét mellett még további gondot jelent a nyugdíjak alacsony mértéke, ami megélhetési problémákat okoz az idős emberek egy jelentős részének. Az időskorúak gondozásában nagyon fontos szerepe van a szociális intézménynek. A különböző programok, egészségügyi szűrések, egészségmegőrző előadások segíthetik az idős emberek életkörülményeinek jobbá tételét.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	557	854	1411
2017	540	825	1365
2018	527	815	1342
2019	516	809	1325
2020	498	782	1280
2021	499	756	1255

Forrás: TeIR, KSH Tstar

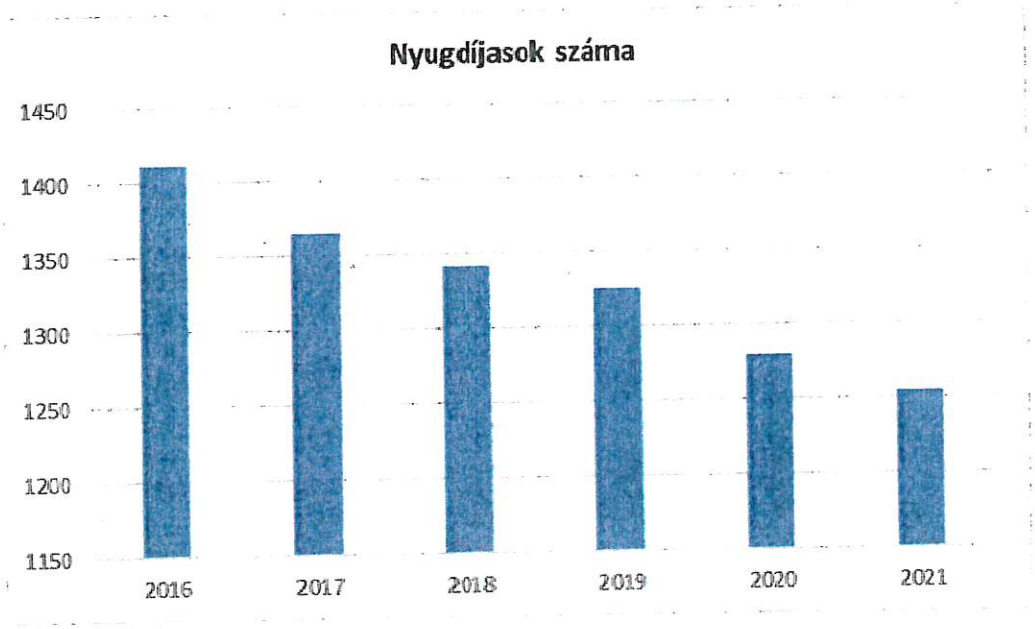

Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás.

Az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek.
Az időskorúak járadékát az igénylő lakóhelye szerint illetékes járási hivatal állapítja meg.
Az aktív korúak ellátására való jogosultságnak a nyugdíjkorhatár betöltésére tekintettel történő megszüntetését követően a járási hivatal hivatalból eljárást indít az időskorúak járadékára való jogosultság megállapítása iránt. A jogosultság megállapítása esetén annak kezdő napja az aktív korúak ellátására való jogosultság megszűnését követő nap.

Ki jogosult az időskorúak járadékára?

Az 1993. évi III. törvény 32/B. § (1) bekezdése alapján az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. A járási hivatal időskorúak járadékában részesíti azt

a) a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyt, akinek saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 85%-át,

b) az egyedülálló, a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 100%-át,

c) az egyedülálló, 75. életévét betöltött személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 135%-át.

(1a)* 2018. évtől az időskorúak járadékának (1) bekezdés szerinti jövedelmi jogosultsági határai Tny. 62. § (1) bekezdésében meghatározott szabályok szerint, a nyugdíjemeléssel megegyező arányban emelkednek. Az időskorúak járadéka jövedelmi jogosultsági határainak forintban kifejezett összegét a Kormány évente rendeletben meghatározza.

(2)* Az aktív korúak ellátására való jogosultságnak a nyugdíjkorhatár betöltésére tekintettel történő megszüntetése esetén a járási hivatal a döntés véglegessé válását követően haladéktalanul, hivatalból eljárást indít az időskorúak járadékára való jogosultság megállapítása iránt. A jogosultság megállapítása esetén annak kezdő napja az aktív korúak ellátására való jogosultság megszűnését követő nap.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	5	1	361	460	2	128	n.a.
2017	6	0	355	466	3	111	13
2018	6	0	359	483	2	104	15
2019	5	0	368	504	2	104	12
2020	5	0	352	508	3	90	12
2021	5	1	355	507	5	77	11

Forrás: TeIR, KSH Ts

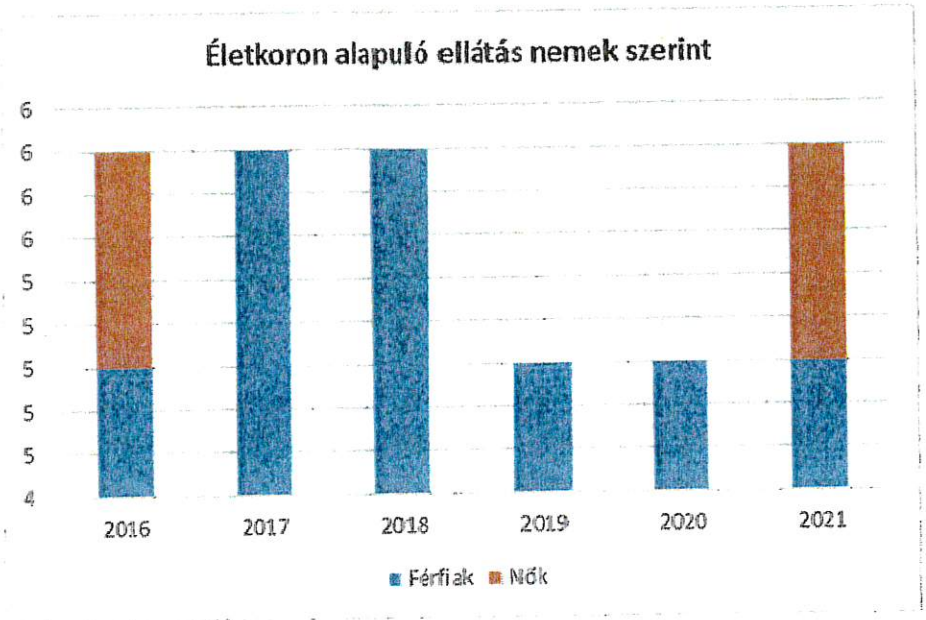
Életkoron alapuló ellátás nemek szerint
6
6
6
6
5
5
5
5
5
4
2016
2017
2018
2019
2020
2021
Férfiak
Nők

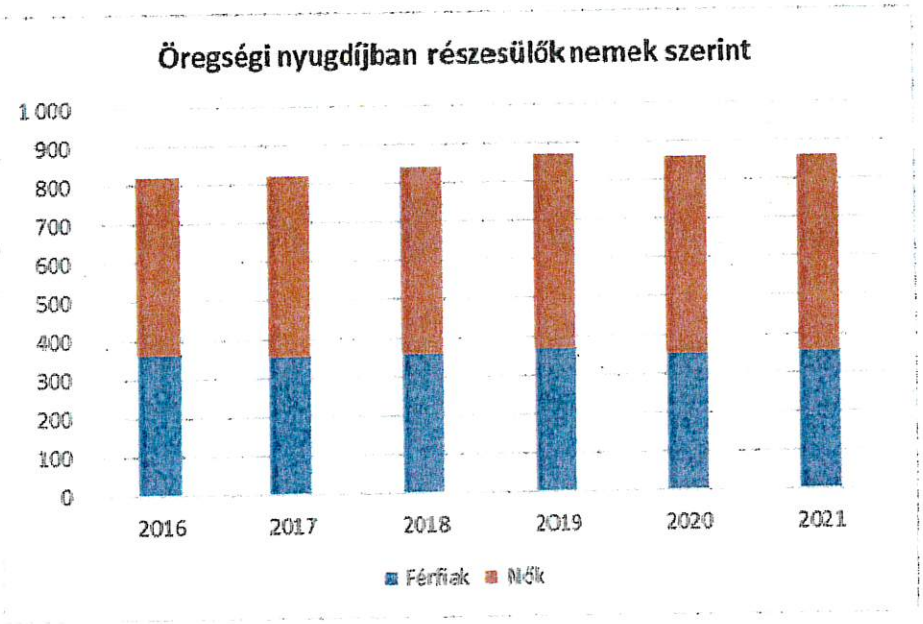
Öregségi nyugdíjban részesülők nemek szerint
1 000
900
800
700
600
500
400
300
200
100
0
2016
2017
2018
2019
2020
2021
Férfiak
Nők

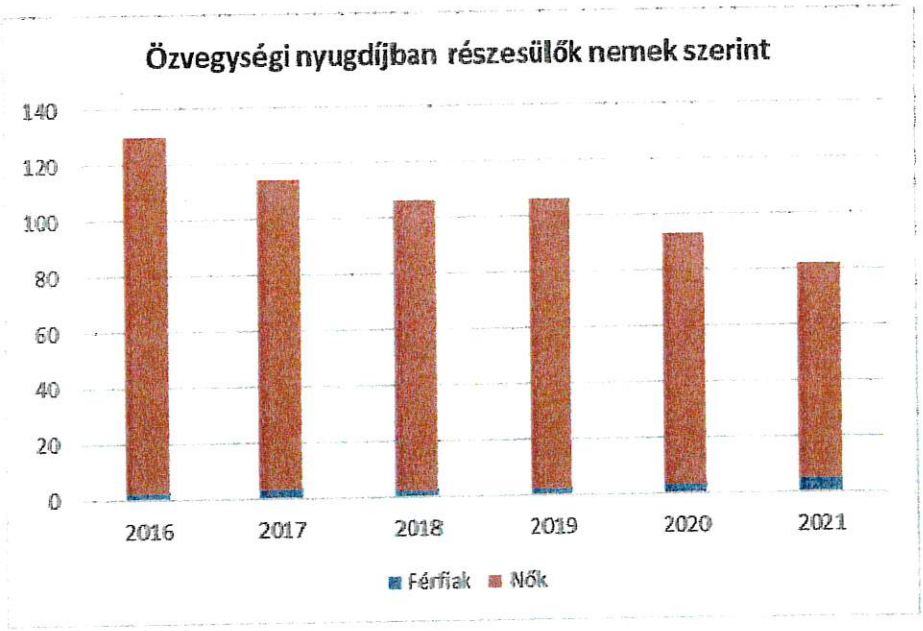
Özvegységi nyugdíjban részesülők nemek szerint
140
120
100
80
60
40
20
0
2016
2017
2018
2019
2020
2021
Férfiak
Nők

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Az érvényben lévő jogszabályok jelentősen leszabályozták a nyugdíjas korúak foglalkoztatásának lehetőségeit. A Munka Törvénykönyve alapján a nyugdíjasként történő foglalkoztatásnak a munkaszerződéssel történő alkalmazásnál nincsen akadálya. A nyugdíjban részesülő munkavállaló ilyenkor munkajogi szempontból speciális helyzetbe kerül. A közszolgálati jogviszonyban keresőtevékenységet nyugdíjasként vállaló személyre, szintén speciális szabályok érvényesek. 2017-től a törvény lehetőséget nyújt a közérdekű nyugdíjas –szövetkezetek létrehozására is A közérdekű nyugdíjas –szövetkezetek célja egyrészt, hogy a még aktív időskorú tagjai számára, foglalkoztatást, munkalehetőséget biztosítson nyugdíjuk folyósítása mellett. Másrészt, hogy a nyugdíjasok felhalmozott tudása és tapasztalataik a következő generációk számára megismerhetők és átadhatók legyenek.

Egyre gyakoribb, hogy a nyugdíjasok munkát vállalnak, a jobb megélhetés érdekében. A nyilvántartott álláskeresők számának mindössze 25.80 %-át teszik ki a 61 évesek, vagy annál idősebbek 2021-ben. De az ő korosztályukban emelkedett legnagyobb mértékben a nyilvántartott álláskeresők száma 2016 és 2021 között. (6.2. sz. táblázat)

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	**Év**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
	Fő összesen	**457**	**410**	**324**	**318**	**341**	**283**
41-45 év (TS 042)	Fő	44	39	43	37	29	22
	%	9,63%	9,51%	13,27%	11,64%	8,50%	7,77%
46-50 év (TS 043)	Fő	60	49	24	31	24	18
	%	13,13%	11,95%	7,41%	9,75%	7,04%	6,36%
51-55 év (TS 044)	Fő	45	43	31	27	32	25
	%	9,85%	10,49%	9,57%	8,49%	9,38%	8,83%
56-60 év (TS 045)	Fő	53	49	31	29	31	30
	%	11,60%	11,95%	9,57%	9,12%	9,09%	10,60%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	22	30	45	49	65	73
	%	4,81%	7,32%	13,89%	15,41%	19,06%	25,80%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyugdíjasok tovább foglalkoztatásának a szabályait enyhíti a 268/2022(VII.29.) kormányrendelet. Ennek alapján a közfeladatok folyamatos ellátásának biztosítása érdekében 2022. szeptember 1-jétől 2023. augusztus 31-éig nem szüneteltethető azon személy öregségi nyugdíjának, korhatár előtti ellátásának, szolgálati járandóságának, átmeneti bányászjáradékának, illetve táncművészeti életjáradékának (a továbbiakban együtt: ellátás) a folyósítása, aki

a) közalkalmazotti jogviszonyban,
b) egészségügyi szolgálati jogviszonyban,
c) rendvédelmi igazgatási szolgálati jogviszonyban,
d) honvédelmi alkalmazotti jogviszonyban,
e) kormányzati szolgálati jogviszonyban,
f) adó- és vámhatósági szolgálati jogviszonyban,
g) politikai szolgálati jogviszonyban,
h) biztosi jogviszonyban,
i) köztisztviselőként vagy közszolgálati ügykezelőként közszolgálati jogviszonyban, *j)* bírói szolgálati viszonyban,
k) igazságügyi alkalmazotti szolgálati viszonyban,
l) ügyészségi szolgálati viszonyban,
m) a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló törvény szerinti hivatásos szolgálati jogviszonyban vagy
n) hivatásos vagy szerződéses katonai szolgálati viszonyban áll.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglakoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A nyugdíjkorhatár fokozatosan emelkedett 2020-ig, ami lelassította a nyugdíjas korúak számának növekedését. Az Önkormányzat arra törekszik, hogy a lehető legtöbb módon bevonja az időskorúakat a város életébe, a civil szervezeteken, alapítványokon, városi rendezvényeken, hagyományőrző programokon és különböző pályázatokon keresztül. A közmeghallgatáson és más lakossági fórumokon, találkozókon, kiemelt figyelmet fordít az aktív és a segítségre szoruló időskorú városlakók kéréseire, észrevételeire, a megfogalmazott véleményekre.
A város közintézményeiben kevesen dolgoznak az öregségi nyugdíjuk mellett.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A nyilvántartott álláskeresők között a 55 év felett regisztrált munkanélküliek aránya az utóbbi években elérte és meghaladta az összes nyilvántartott álláskereső 8%-át. Ha valaki az öregségi nyugdíjkorhatár elérése előtt veszíti el az állását, akkor az anyagi megterhelés mellett, az még komoly lelki terhet is ró az idősödő személyre. Az életkori alapú diszkrimináció egy olyan jelenség a munkaerőpiacon, amelynek létezését tagadni hiba lenne. A munkáltatók részéről hátrányos megkülönböztetésnek minősül az, hogy az érintett korosztályt új munkaerőként kevésbé alkalmazzák. Az idősödő munkanélküliek munkavállalását tovább nehezítik az esetleges egészségügyi problémák, az idősebb korban jelentkező betegségek, valamint a nem megfelelő képzettség.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Az idősek arányának növekedése a szociális szolgáltatások (alap-és szakosított szolgáltatások) iránti igény növekedését eredményezik. A szolgáltatások szervezésénél elsődleges alapelv az otthoni, saját lakókörnyezetben történő ellátás. Az alapszolgáltatások rendszerén belül elsősorban az étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, tanyagondnoki szolgáltatás és a nappali ellátás szolgálják az idős lakosságot.
Balkány Város Önkormányzattal együttműködést kötött Balkányi Református Egyházközség Szociális és Gondozási Központja. Az Intézmény 2022. évi Igénybe vevők adatait az alábbi táblázat mutatja:

sorszám	Szolgáltatás	igénybevevők száma (fő)
1.	tanyagondnoki szolgálat	1300
2.	étkeztetés	123
3.	házi segítségnyújtás	213
4.	jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	67
5.	támogató szolgáltatás	56
6.	idősek nappali ellátása demensekkel	91
7.	szenvedélybetegek nappali ellátása	56
8.	fogyatékkal élők nappali ellátása	61
Összesen:		**1967**

1. számú ábra: Igénybevételi adatok

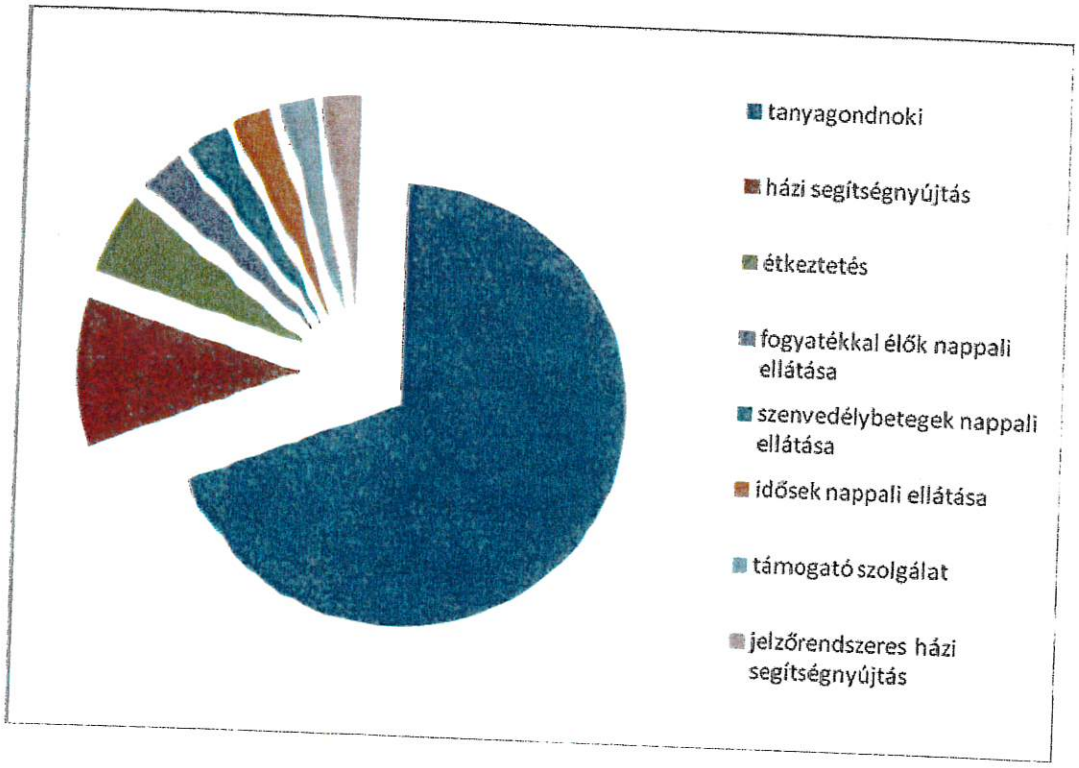

Az eddigi évekkel megegyezően 2022.-ben is, az intézmény minden szolgáltatását tekintve, több mint 2000 ellátott számára biztosítottunk személyre szabott ellátást. Az alábbiakban szolgáltatásonként részletezzük az igénybevételek számát.
A **tanyagondnoki szolgáltatást** településünk külterületén, három körzetben biztosítjuk. A tanyagondnokok gondoskodnak a működési engedélyben nem szereplő tanyákon élő személyekről is, így **2022.-ben is megközelítően 1300 ember számára nyújtott valamilyen segítséget** a szolgáltatás. Tanyagondnokaink elsősorban az infrastrukturális hátrányokból adódó személyes és közösségi szintű szükségletek kielégítésében vesznek részt. Az ebéd házhozszállításán túl, a személyszállítás, gyógyszer felíratása, kiváltása, ügyintézés, bevásárlás, a leggyakoribb tevékenység. De telefonegyenleg feltöltése, csekkek befizetése is jellemző és még sorolhatnánk a szolgáltatáshoz naponta érkező kéréseket, melyek sok esetben végtelenül bizalmasak.
A **házi segítségnyújtás** a második legmagasabb ellátotti létszámmal működő szolgáltatásunk, **melyet 2022.-ben 213 személy vett igénybe**. A szolgáltatás biztosítását huszonnyolc, OKJ végzettséggel rendelkező szociális gondozó és ápoló, és egy felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkező vezető gondozó segítségével végezzük. Naponta 189 idős, szociálisan rászorult, esetenként beteg, ápolást is igénylő személynek nyújtunk segítséget saját lakókörnyezetében, magas szintű szakmai tudással, elhivatottsággal.
A **szociális étkeztetést, 123 fő igényelte 2022.-ben**. Átlagosan naponta 90 személynek adagoltunk ételt az intézményben, melyet a Balkányi Barackvirág Óvoda fenntartásában működő konyhán készítenek. Az étel minőségével és mennyiségével a szolgáltatást igénybe vevők változatlanul elégedettek. A szolgáltatást azok igényelhetik, akik állandó vagy átmeneti jelleggel nem tudják megoldani a napi egyszeri meleg étel előállítását önmaguk, vagy eltartottaik számára.
A **jelzőrendszeres házi segítségnyújtás** szorosan együttműködve a házi segítségnyújtással biztonságérzetet ad a súlyosan beteg, esetenként ágyban fekvő ellátottaink számára. **2022. évben 67 ellátott számára nyújtott biztonságot** ez a szolgáltatás. Egyszerre 55 darab kihelyezett készülékkel rendelkezünk, melynek hordozható nyomógombjával hívhatják ellátottaink a Budapesten működő diszpécserszolgálatot, aki a riasztás okától függően, az ellátott által megjelölt személyt, gondozót, egészségügyi szolgálatot, esetleg rendőrséget küldi a riasztás helyszínére segítségül.
A **támogató szolgálat** a fogyatékkal élők szállítását és személyi segítését végzi négy, a szakirányú végzettség mellett még speciális tanfolyamot is megszerzett személy. A szolgálat **2022.-ben 56 személy komplex ellátását teljesítette**. Elsősorban egészségügyi szakrendelőbe szállítja ellátottainkat, de 2022.-ben 6 fogyatékkal élő gyermek Nyíregyházára, speciális oktatási intézménybe történő szállításáról is gondoskodott. A személyi segítés keretében mentális gondozást, ügyintézést és egyéb feladatok ellátását végzik a segítők.
Végezetül tekintsük át **nappali ellátásaink** szolgáltatásait, forgalmi mutatóit. A szolgáltatói bejegyzésben egyszerre összesen 160 ellátottat fogadhattunk. Intézményünk esetében négy speciális területről beszélhetünk, amikor a nappali ellátást említjük. Időskorúak, demensek, szenvedélybeteg és fogyatékkal élő személyek ellátásáról gondoskodunk. Nappali ellátásaink telephelyeinken működnek a balkányi Református Egyházközség felújított épületében, a Benedek utca 10. szám alatt. A nappali ellátások lényege, hogy közösségi együttlétet biztosítson a szolgáltatás igénybevevői számára.
Az **időskorúak nappali ellátását 2022.-ben 50 személy igényelte**. Ellátottaink számára főként a társas együttlét biztosítása a célunk, miközben kirándulnak, sütnek, főznek. A hét minden napján csoportfoglalkozásra van lehetősége a nappali ellátás gondozottainak. Működik olvasóklub, filmklub, egészségmegőrző csoport, csigacsináló kézműves foglalkozás és férfiak beszélgető klubja.
Az idősek nappali ellátásának keretében a **demensekről is gondoskodunk, ahol 2022.-ben összesen 41 személy vette igénybe a szolgáltatást.** Állapotukat figyelembe véve, az intézmény a családoktól átvállalta az intézménybe, illetve haza szállításukat. Számukra fejlesztő foglalkozást, egyéni és csoportfoglalkozást kínálunk naponta. Demens ellátottaink naponta egyszeri ingyenes étkeztetésben is részesülnek.

A **fogyatékkal élők és a szenvedélybetegek** ellátása elsősorban csoportbontásban zajlik, ők különböző foglalkoztatásokon vesznek részt, terápiás munkatársak irányításával. **A fogyatékkal élők nappali ellátása 2022. évben 61 ellátottat fogadott.** A fogyatékkal élők a napi csoportos és egyéni fejlesztő-foglalkozások, játékok és egyéb tevékenységek végzésével töltik napjaikat. Munkatársaink személyre szóló feladatokat dolgoznak ki gondozottaink számára, hiszen más-más **A szenvedélybetegek nappali ellátásának szolgáltatásait összesen 56 személy** vette igénybe. A szenvedélybetegek ellátása elsősorban ellátottaink állapotjavítását segítő szolgáltatásokat kínál, egyéni és csoportfoglalkozásokra fókuszál. Ennek érdekében együttműködünk a Nagykállói Sántha Kálmán Kórház addiktológusával, aki megkeresésünkre tanácsot ad ellátottaink számára. Ezt a lehetőséget elvétve veszik igénybe ellátottaink, őket leginkább mentális gondozás, ügyintézés és szabadidős tevékenységek érdeklik. Legnépszerűbb a penészleki strandolás bizonyult, de szívesen vettek részt bográcsozáson is, melyet ügyességi játékkal és kvízzel színesítettünk. Ezek az alkalmak 2022.-ben a két pandémiás év miatti kényszerszünet után újra indultak. Kevesebb létszámmal jelentek meg gondozottaink mint vártuk, de ez is azt bizonyítja, hogy az újrakezdés nem könnyű feladat.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	933	64	397	162
2017	955	74	325	156
2018	961	76	324	151
2019	1 000	72	329	154
2020	1 010	76	328	169
2021	1 008	74	339	172

Forrás: TeIR, KSH Ts

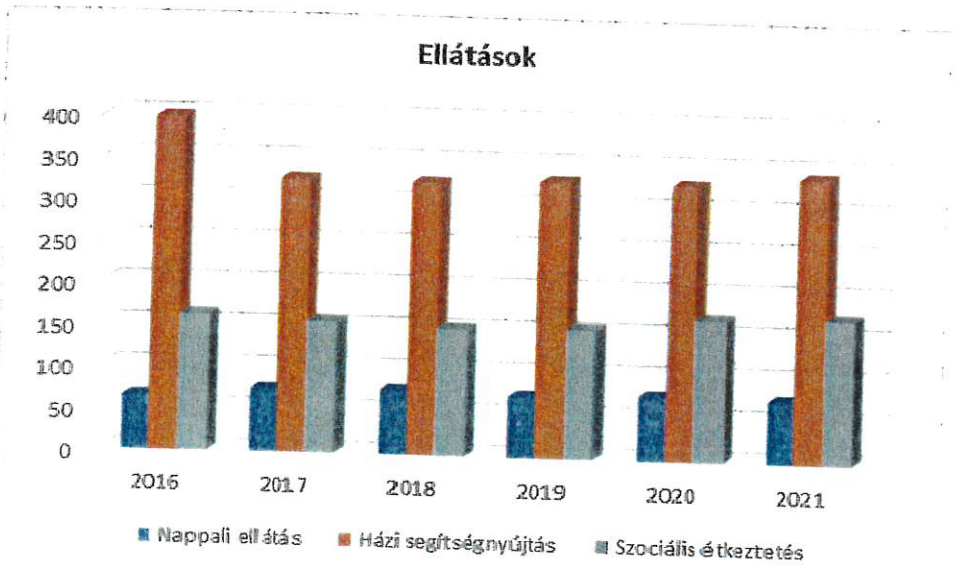

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A helyi közszolgáltatások terén az idősekkel való foglalkozás magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része a település minden állampolgára részére biztosított, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik. Településünkön a szolgáltatások köre rendkívül színes képet mutat. Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező feladatának és emellett önként vállalt intézkedéseket is biztosít.

Az idősellátás és a szociális gondoskodás területén az utóbbi években egyre jelentősebb szerep jutott a civil szektornak, egyházi, szervezetek több szociális intézményt hoztak létre és működtetnek.

Jellemző a szolgáltatásokra, hogy egymásra épülnek, az egyes ellátások személyre szabottak és egyéni szükséglet felmérésen alapulnak. A személyre szabott szolgáltatások biztosítását a helyi ellátórendszeren belüli koordináció, együttműködés biztosítja.
Alapvető célunk az aktív életvitel biztosítása, hiszen az aktivitással kivédhető a feleslegessé válás érzése.

Az **alábbi alapelvek** mentén állítottuk össze a helyi programot, az abban foglalt célokat és intézkedéseket:

- Az emberek a korral mindinkább különböznek egymástól, nincs ún. egységes öregedési minta, de kimondható, hogy van egészséges öregedés.
- Az idős emberek azért betegek, mert megbetegedtek, és nem azért, mert idősek.
- Az idősödéssel mindinkább az "öt I"-vel lehet számolni orvoslásban, ápolásban, gondozásban egyaránt. Ezek: Immobilitás (mozgásképtelenség), Instabilitás (állásképtelenség vagy probléma), Intellektuális hanyatlás és az Iatrogénia (az egészségügyi ártalmak Inkontinencia (vizelet-, széklettartási problémák)).
- Az idősebbeknél a már említett változások és jellemzőik miatt a velük való stratégiák speciálisak, körültekintő és gondos munkát igényelnek, személyre szabottan, a kapacitást figyelembe véve és mégis hatékonyan.

c) idősek informatikai jártassága;

Mindennapi életünket megfordíthatatlanul behálózta az információs technológia. Az állampolgároknak alapvető joga a szolgáltatásokhoz és az információkhoz való hozzáférés joga. Az idős emberek részére rengeteg előnnyel járhat, ha hozzákapcsolódnak ehhez a világhoz, másrészt hátránnyal is járhat, ha nem tudnak hozzájutni. Nem kapcsolódni az **információs technika világá**hoz nem egyszerűen azt jelenti, hogy bizonyos on-line szolgáltatásokhoz nem férnek hozzá, hanem azt is, hogy kimaradnak az egyik legfontosabb társadalmi jelenségből.
Az életmód átalakulásával, a családok szétszóródása miatt, egyre inkább szükséges, hogy az időskorúak is megfelelő jártasságra tegyenek szert a modern elektronikai eszközök terén, a számítástechnikai eszközök használatában.

Az idősek iskolai végzettsége emelkedik, várhatóan a számítógépes infrastruktúrához és az általa kínált szolgáltatásokhoz való hozzáférés igénye is növekszik. A célként kitűzött feladatok az idősek számára, számítógép és internetes ismeretek elsajátítása érdekében tanfolyamok szervezése.

A megvalósításban résztvevők: idősek szociális alapszolgáltatását nyújtó intézményei, a szakosított ellátást nyújtó intézmények, civil és egyházi szervezetek.

d) a generációk közötti programok.

Balkányban 2022. évben alakult meg a Nyírségi Generációk Kulturális és Hagyományőrző Egyesülete civil szervezet, amely a generációk közötti kapcsolatokat erősíti színes programok szervezésével. Régi idők játékait ismertetik meg a mostani fiatalsággal.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A városban működő nyugdíjas egyesület, amely a nyugdíjasok különböző rétegeinek biztosítanak megfelelő kikapcsolódási és közösségi tevékenységeket.

1.Balkányi Nyugdíjas Klub Egyesület

Az egyesület rendelkezik éves programtervvel, amelyekben a városi rendezvények mellett, még számos más program található. Rendszeresen szerveznek kirándulásokat, közös ünnepi alkalmakat, vendégelőadókat hívnak.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége.	Generációs programok szervezése.
Jelentős az egyedül élő idősek elmagányosodása Családtagok egyre kevésbé tudják felvállalni az idősek gondozását	Idősek nappali ellátásának segítése Erre a problémára nincs lehetőségünk intézkedést tenni

[redacted]

7.1 A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élő emberek a társadalom egyenlő méltóságú, egyenrangú tagjai, akik mindenkit megillető jogokkal és a lehetőségekkel csak jelentős nehézségek árán vagy egyáltalán nem képesek élni. Fogyatékos személy az a személy, aki érzékszervi- így különösen látás-, hallásszervi-, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A fogyatékkal élőkkel kapcsolatosan nem állnak rendelkezésünkre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülőket nemenként megvizsgálva látható a 7.1.1 sz. táblázatból, hogy nők magasabb számban jelennek meg ebben körben. A férfiak és nők száma egyaránt csökkenést mutat 2016 és 2021 között.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	149	218	367
2017	138	200	338
2018	122	181	303
2019	106	156	262
2020	102	146	248
2021	96	134	230

Forrás: TelR, KSH Tstar

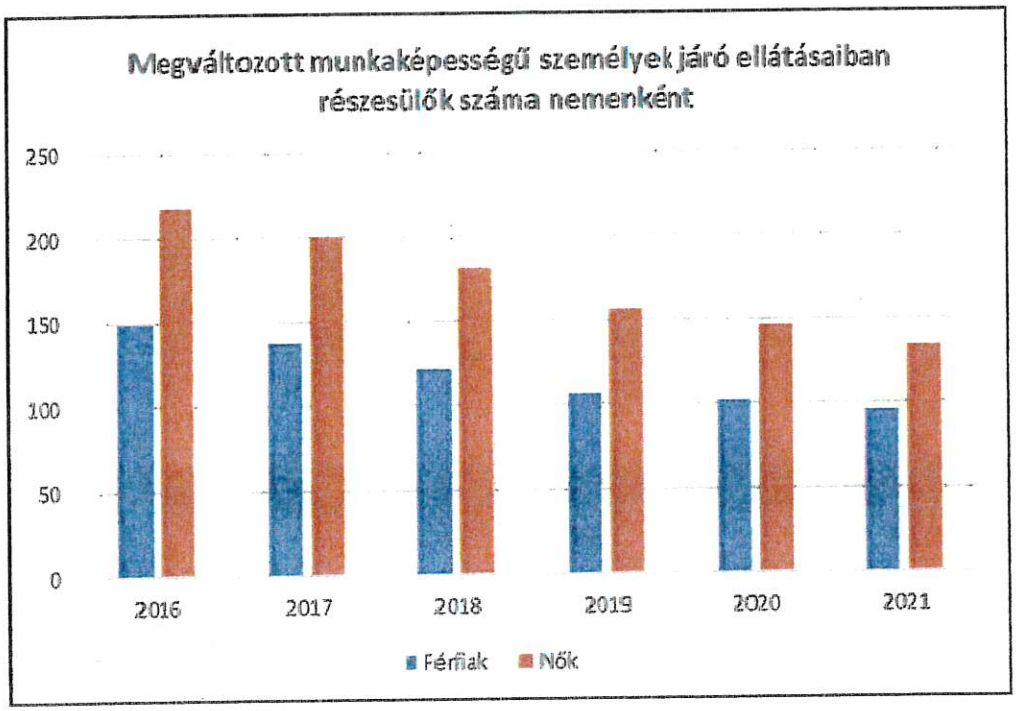

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	83
2017	84
2018	83
2019	82
2020	79
2021	81

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

A nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma 2016 és 2021 között nem mutat jelentős változást. (7.1.2.sz. táblázat)

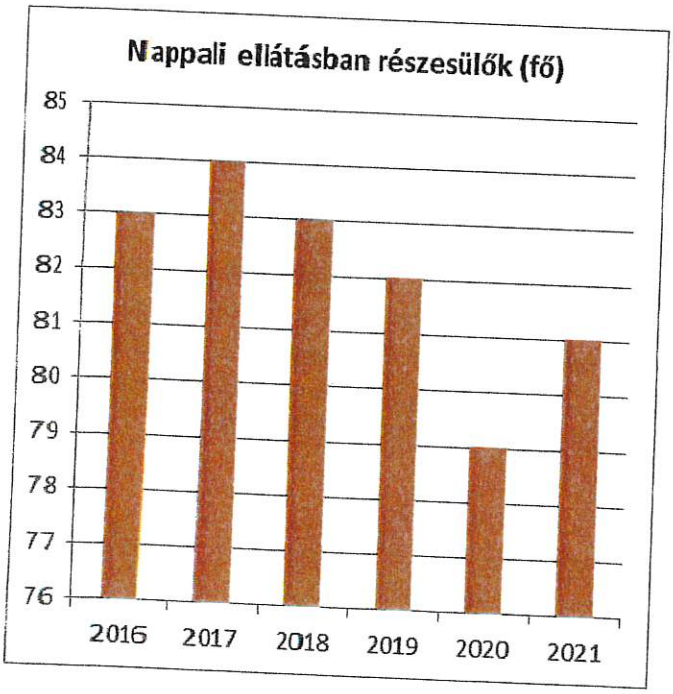

a) fogyatékossággal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki
a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert
elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved
Megváltozott munkaképességű az a személy, aki testi vagy szellemi fogyatékos, vagy akinek az orvosi rehabilitációt követően munkavállalási és munkahely-megtartási esélyei testi vagy szellemi károsodása miatt csökkennek. (Flt.58.§. (5) bekezdés m) pontja)

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A munkavállalást a fogyatékkal élő személyek részére a járási hivatal foglalkoztatási osztálya által nyújtott képzési lehetőségek segítik. Szomszédos településeken, Szakolyban, valamint Bökönyben alkalmaznak megváltozott munkaképességű személyeket. A rehabilitációs ellátás folyósítása mellett időbeli, és 2021 január 1-től jövedelmi korlát nélkül lehet keresőtevékenységet folytatni.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A városban kevés lehetőség van a fogyatékos személyek foglalkoztatására. A foglalkoztatás területén megvalósuló hátrányos megkülönböztetés nem csak az egyes ember méltóságát, egzisztenciáját, önbecsülését érintő és sértő jelenség, hanem számos egyéb következménye miatt a társadalmi integráció megvalósulására is káros hatással van. Tudomásunk szerint a jelenség a településünkön nincs jelen.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A fogyatékkal élők helyzetét sokban megkönnyítené a megfelelő kommunikáció, amelyhez segítséget nyújt az internet világa. A felhasználók otthonába hozhatják a közösséget általa. A Balkányi Református Egyházközség A fogyatékkal élők és a szenvedélybetegek ellátása elsősorban csoportbontásban zajlik, ők különböző foglalkoztatásokon vesznek részt, terápiás munkatársak irányításával. A fogyatékkal élők nappali ellátása 2022. évben 61 ellátottat fogadott. A fogyatékkal élők a napi csoportos és egyéni fejlesztő-foglalkozások, játékok és egyéb tevékenységek végzésével töltik napjaikat. Munkatársaink személyre szóló feladatokat dolgoznak ki a gondozottak számára, hiszen minden ellátott más és más.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékossági támogatást a kormány által kijelölt szerv folyósítja.
A 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos személy fogyatékossági támogatásra jogosult. A támogatás célja, hogy a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül – anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos személy állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez. Fogyatékossági támogatásra jogosult az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos személy, akinek: látási-, hallási-, értelmi-, mozgásszervi fogyatékosságát, személyiség egészét érintő fejlődésének átható zavarát, kromoszóma rendellenességét, illetve halmozott

fogyatékosságát megállapították, és állapota tartósan vagy véglegesen fennáll, továbbá önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szorul.

A fogyatékossági támogatás összegét a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvénynek a nyugellátások évenkénti rendszeres emelésére vonatkozó szabályai szerint, azzal megegyező mértékben emelni kell, az újonnan megállapításra kerülő fogyatékossági támogatást pedig ugyanilyen emelt összegben kell megállapítani. 2018. 01.01-től az emelés mértéke 0,8 %-os. A támogatás havi összege:

- 22.373, - Ft: ha az igénylő látási, hallási, értelmi, vagy mozgásszervi fogyatékos, illetve autista,
– 27.537, - Ft: ha az igénylő halmozottan fogyatékos személy, vagy ha az igénylő látási, értelmi, vagy mozgásszervi fogyatékos vagy autista, feltéve, hogy az önkiszolgáló képessége teljesen hiányzik.

Magasabb összegű családi pótlékot lehet igényelni a tartósan beteg, illetőleg fogyatékos 18 évesnél fiatalabb gyermekre. Az a 18 évesnél idősebb személy, aki 18.évének a betöltése előtt a munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, legalább 50 %-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság minősítése alapján a 18.életévének a betöltése előtt nem haladja meg az 50 %-os mértéket, és ez az állapot legalább egy éve tart, vagy előreláthatólag legalább egy évig fennáll saját jogán jogosult erre az ellátásra. A fogyatékos gyerek korai fejlesztését és gondozását, fejlesztő felkészítését nyújtó intézmény igénybevételével kapcsolatban felmerülő utazási költségekhez jár támogatás.

Utazási kedvezmény igénybevételére jogosult az a személy, aki vagy aki után a szülője vagy eltartója magasabb összegű családi pótlékban részesül, valamint a vele együtt utazó személy. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvényben meghatározott feltételek esetén alanyi jogcímen közgyógyellátás állapítható meg.

Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó, ha állandó és tartós gondozásra szoruló súlyosan fogyatékos, vagy tartósan beteg 18 év alatti személy gondozását, ápolását végzi.

Az aktív korúak ellátására jogosult személy, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján egészségkárosodott személynek minősül egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult. A Sztv. szerinti pénzbeli szociális ellátásokat a járási hivatal állapítja meg. A megváltozott munkaképességű személyek ellátásai a rehabilitációs hatóság komplex minősítése keretében megállapított rehabilitációs javaslattól függően:

a) rehabilitációs ellátás, vagy
b) rokkantsági ellátás 2018. január 1-jétől kivételes rokkantsági ellátás is megállapítható.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fizikai, érzékszervi és értelmi fogyatékkal élők számára olyan környezet kialakítása, mely megkönnyíti a közlekedést, a tájékozódást és általában minden olyan tevékenység elvégzését, amelyben az érintett személyek fogyatékosságuk miatt akadályoztatva vannak. Megkülönböztetünk *fizikai* (az épített környezetre vonatkozó), illetve *infokommunikációs* (az információkhoz való hozzáférésre vonatkozó) akadálymentesítést.

Településünkön a közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programokhoz történő hozzáférés biztosítása érdekében a fizikai akadálymentesítés folyamatosan kertül kivitelezésre. A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházások és a felújítások esetén az akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az akadálymentesített intézményeink az egészségház, iskola, és az óvoda, amely jogszabályi előírásnak megfelel. Az Önkormányzat tulajdonában lévő közintézmények és közterületek, járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során folyamatában gondoskodunk az akadálymentesség biztosításáról. Ma már a jogszabályban előírt kötelezettség az

akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. A településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása. Településünkön elérhető a családsegítés, az étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a nappali ellátások közül az idősek napközi otthona, fogyatékos személyek, a hajléktalanok, valamint a szenvedélybetegek helyi ellátása, idősek otthona, családom átmeneti otthona, laksásotthon működik. A települési közoktatási intézmények elhelyezkedését tekintve, könnyen megközelíthető helyen fekszenek. A település lakóinak és a környező települések gyermekeit is fogadják, beleértve a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a sajátos nevelési igényű (SNI) tanulókat is. Az intézményeink az óvoda és az iskola alapító okiratában szerepel az integráltan oktatható a SNI gyermekek felvétele, a fogyatékosságának megfelelő korlátozással.

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Településünkhöz legközelebb Nagykállói Sántha Kálmán Tagkórházban valósul meg a rehabilitációs ellátás.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997.évi LXXVIII. törvény rendelkezik az épületek akadálymentesítéséről. Eszerint:" akadálymentes az épített környezet akkor, ha annak kényelmes, biztonságos, önálló használata minden ember számára biztosított, ideértve azokat az egészségkárosodott egyéneket vagy embercsoportokat is, akiknek ehhez speciális létesítményekre, eszközökre, illetve műszaki megoldásra van szükségük."
Az 1998.évi XXVI. törvény már konkrétan a közintézmények akadálymentesítését szabályozza. A törvény célja, a fogyatékkal élő emberek esélyegyenlőségének megteremtése, életkörülményeinek javítása, önálló életvitelének és a társadalmi életben való aktív részvételének biztosítása. A városban minden középület akadálymentesített.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Az akadálymentesítettség olyan körülmények megteremtését és biztosítását jelenti, amelyek a különféle (fizikai, érzékszervi vagy értelmi) fogyatékossággal élők számára lehetővé teszik minden olyan tevékenység elvégzését, amelyben akadályoztatva vannak. Az akadálymentesítettség azt szolgálja, hogy egy fogyatékossággal élő személy egy létesítményt, vagy szolgáltatást biztonságosan, kényelmesen, önállóan tudjon használni, illetve igénybe venni. A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak, valamint lehetővé kell tenni számukra a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról az 1998.évi XXVI. törvény (továbbiakban: Flt.) rendelkezik. A törvény célja a fogyatékos személyek jogainak, a jogok érvényesítési eszközeinek meghatározása, továbbá a fogyatékos személyek számára nyújtandó komplex rehabilitáció szabályozása, és mindezek eredményeként a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének, önálló életvitelének és a társadalmi életben való aktív részvételének biztosítása.
Flt. 4§ h) pontja szerint h) szerint egyenlő esélyű hozzáférés:
ha) a szolgáltatás egyenlő eséllyel hozzáférhető akkor, ha igénybevétele - az igénybe vevő állapotának megfelelő önállósággal - mindenki, különösen a mozgási, látási, hallási, mentális és kommunikációs funkciókban sérült emberek számára akadálymentes, kiszámítható, értelmezhető

és érzékelhető, hb) az épület egyenlő eséllyel hozzáférhető, ha mindenki, különösen a mozgási, látási, hallási,
mentális és kommunikációs funkciókban sérült emberek számára megközelíthető, a nyilvánosság számára nyitva álló része bejárható, vészhelyzetben biztonsággal elhagyható, valamint az épületben a tárgyak, berendezések mindenki számára rendeltetésszerűen használhatók, hc) az információ egyenlő eséllyel hozzáférhető akkor, ha az mindenki, különösen a mozgási, látási, hallási, mentális és kommunikációs funkciókban sérült emberek számára kiszámítható, értelmezhető és érzékelhető, az ahhoz való hozzájutás pedig az igénybe vevő számára akadálymentes.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége

A munkahelyek akadálymentesítettsége még nem teljes körű.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre.
A közlekedésében jelentősen akadályozott fogyatékos személy közlekedését - az indulási helytől a célállomásig történő - szállítást végző hálózat működtetésével is lehet biztosítani.
Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. (Flt.8-10.§)

A közösségi közlekedés fizikai akadálymentesítése az egész város területén még nem megoldott. A közösségi közlekedést használni tudó fogyatékkal élő személyek számára a helyi buszközlekedés biztosított. A Balkányi Református Egyházközség Szociális Szolgálata által működtetett Támogató szolgálat rendelkezik olyan járművel, ami alkalmas a kerekesszékek szállítására is, így segíteni tudja a fogyatékkal élők közszolgáltatásokhoz való hozzáférését.
Közhasználatú parkolóban a közlekedésben akadályozott fogyatékos személyeknek –külön jogszabály szerint- megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni.
A hatályos jogszabályoknak megfelelően, új beruházás, felújítás az akadálymentes környezet biztosításával történik.

f) fogyatékossággal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossággal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A Balkányi Református Egyházközség A fogyatékkal élők és a szenvedélybetegek ellátása elsősorban csoportbontásban zajlik, ők különböző foglalkoztatásokon vesznek részt, terápiás munkatársak irányításával. A fogyatékkal élők nappali ellátása 2022. évben 61 ellátottat fogadott. A fogyatékkal élők a napi csoportos és egyéni fejlesztő-foglalkozások, játékok és egyéb tevékenységek végzésével töltik napjaikat. Munkatársaink személyre szóló feladatokat dolgoznak ki gondozottaink számára, hiszen más-más.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Nincs adat

7.4. Fogyatékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A Balkányi Református Egyházközség intézményében a következő szociális alapszolgáltatások biztosítására rendelkezik határozatlan időre szóló, jogerős szolgáltatói bejegyzéssel:

- tanyagondnoki szolgáltatás
- étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- támogató szolgáltatás
- időskorúak és demens személyek nappali ellátása
- szenvedélybetegek nappali ellátása
- fogyatékkal élő személyek nappali ellátása.

A szolgáltatásaink iránt érdeklődő, szociális helyzetük tekintetében rászoruló személyek munkanapokon szükségleteikhez mérten juthatnak az ellátásokhoz. Az Intézmény az ellátási területein valamennyi igénybe vevője számára egységesen magas szakmai színvonalú alapszolgáltatás biztosítására törekszik.

Az Intézmény célja, az ellátási területein élő idős, beteg, fogyatékkal élő emberek segítése, megerősítése, közösségi életbe való bevonása.

Szakmai tevékenységünket elsősorban az 1993. III. évi törvény -a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról, és az 1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet -a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről- szóló jogszabályok alapján végezzük.

Munkavégzésünket segítik továbbá, a Református Egyház iránymutatásai, erkölcsi értékei és a Szociális Munka Etikai Kódexe.

Szolgáltatásaink igénybevétele az ellátott saját, vagy törvényes képviselőjének döntése alapján történik, tehát önként, határozott, vagy határozatlan időre kötött, írásbeli megállapodás alapján.

A szolgáltatás igénybevételéből kizárja magát az az ellátott, aki az Intézmény Házirendjét súlyosan megszegi:

- Nem hajlandó együttműködni az intézmény munkatársaival.
- Viselkedésével akadályozza a szakmai munkát.
- Magatartásával zavarja, vagy megbotránkoztatja az ellátottakat.
- Olyan fokú ittas állapotban jelenik meg, hogy vele érdemben kommunikálni nem lehet.
- Az intézményben szándékos személy és dolog ellen irányuló erőszakos cselekményt követ el.

Fogyatékos személyek nappali ellátása

A fogyatékosság hosszan tartó fizikai, értelmi, pszichoszociális vagy érzékszervi károsodás, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az érintett személy társadalmi szerepvállalását. A VHO szerint a fogyatékosság nem betegség, hanem egy állapot.

Fogyatékos személyek nappali intézményében három éven aluli gyermek nem gondozható, továbbá nem gondozható az a személy sem, aki veszélyeztető magatartást tanúsít. Az a személy, aki orvosi ellátást és állandó ápolást igényel, napi 5 órán túl nem gondozható.
A fogyatékos személyek nappali intézményében hat-nyolc fős gondozási csoportot kell kialakítani. A gondozási csoportok kialakítása során figyelemmel kell lenni az ellátást igénybe vevők életkorára és fejlettségi szintjére.

A nappali ellátásokban a következő szolgáltatásokat biztosítjuk ellátottaink számára:

- terápiás foglalkozások szervezése,
- mentális tanácsadás,
- ügyintézés,
- szabadidős foglalkozások,
- szakellátáshoz hozzájutás segítése,
- napi egyszeri meleg étel biztosítása.

7.5 A fogyatékossággal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A Nyírségi Intézményfenntartó Központ fenntartásában működő Kihívással Élők Nappali Intézménye Balkány (fogyatékos személyek nappali ellátása) 24 férőhellyel - Balkány, Szakolyi u. 42. szám alatt - 2015. december 4-től működik Balkány városban. A jogelődje – Balkány, Bocskai u. 16. szám alatt - már 2011. évben a helyi alapszolgáltatások közül az addig hiányzó fogyatékosok nappali ellátásának hiányát szüntette meg. Intézményünkben a személyes gondoskodást nyújtó alapellátás zajlik. Az ellátotti célcsoport, érzékszervi, mozgás, akarati, értelmi- és halmozottan fogyatékos emberek, akik a társadalmi életben jelentős hátránnyal élnek. A paratranzit közlekedés hiánya miatt lakóhelyüket nem hagyják el, kortársaikkal nem találkoznak, nincs baráti kapcsolatuk. Szociális helyzetüket tekintve nehéz körülmények között élnek, családi hátterük változatos képet mutat. Az értelmiségi szülőktől a munkanélküli szülőkig terjed a skála. Az intézmény területi hatálya a Nagykállói,- Nyíradonyi,- Hajdúhadházi,- és a Nyírbátori Járásokra terjed ki.

Az intézmény szakmai programjának megfelelően végezzük feladatunkat, közösségi tevékenységeink az integrációs törekvéseink megvalósítását segítik, a másodlagos szocializáció színterén folynak a gondozási tevékenységek.

A környék szakmai és civil szervezeteivel – a teljesség igénye nélkül - Vásárhelyi László Alapfokú Művészeti Iskola, Halmozottan Sérültek és Szüleiknek Szabolcs-Szatmár–Bereg Vármegyei Egyesülete, Nagykállói Közhasznú Nonprofit Kft, Nyolcadiknap Egyesület, I. Nyíregyházi Lions Club, Szent Antal Idősek Otthona, Nagykálló Járáshivatal, Balkány Városi Könyvtár és Művelődési Ház, stb. – erős és működő kapcsolatot sikerült kialakítani. A másodlagos prevenció területén jelentős eredményeket értünk el, oly módon, hogy a kliensek kapcsolatrendszerét is direkt beavatkozással erősítjük.

Az intézményi életünk zajos, eseményekkel teli. Erős közösségi szemlélet jellemzi. Az ellátottak jól érzik magukat – amit látogatóink is észrevesznek – az intézményben, magukénak érzik, és sajátjukként tekintenek rá.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A kommunikáció színterének bővítése, elérhetővé tétele.	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget. Lehetőségek: közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás, képzések szervezése (db), olyan támogatások bevezetése, amely az internethez való hozzáférést segíti.
Akadályok megszüntetése.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.
Megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatása	Foglalkoztatási lehetőségek felkutatása

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A város több forgalmas csomópontján veszélyes a közlekedés az emberek számára	Körforgalom kialakítása a központban, Közlekedési jelzőtáblák kihelyezése pályázati források igénybevételével
Önkormányzati épületek energetikai fejlesztése	Az épületek energetikai korszerűsítéséhez források keresése
Veszélyeztetettségi tényezők kialakulásának megelőzése, hatásuk enyhítése.	A szűrővizsgálatokkal, a kóros elváltozásokat korán lehet észlelni, illetve, meg lehet akadályozni az elváltozások betegségek kialakulását.
Balkány egyes területein a járdák, belterületi utak felújításra szorulnak. A csapadékvíz elvezetése sok helyen problémát okoz. Külterületi utak járhatóvá tétele.	járdák térkövezése, csapadékvíz -elvezető árkok kiépítése, tisztán tartása.
Gencsy-kastély sürgősen felújításra szorul.	A megfelelő funkció megtalálása után, a felújított kastély a város színvonalát nagy mértékben emelné, ha visszakapná régi pompáját.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Településünkön a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság nagy számban vesz részt civil szervezetek programjain. Az Önkormányzatunk, helyi rendeletben meghatározottak szerint pályázati úton támogatja a szervezeteket, (civil alap pályázat) és azok rendezvényeit. Jelentős civil szervezetek a településünkön: Településünkön a civil szervezetek függetlenségét elismerjük, és tiszteletben tartjuk. Partneri viszony van az önkormányzat és a civil szervezetek között. Az együttműködésnek köszönhetően az önkormányzati rendezvényeken, közösségi és kulturális programokon, aktívan részt vesznek a szervezetek. Az önkormányzat a helyi rendeletében szabályozottak szerint támogatja a helyi civil szervezeteket, az évi költségvetésének tükrében (civil alap pályázat) Az egyházzal is jó az önkormányzat viszonya.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Balkányban a civil szervezetek fontos szerepet töltenek be a város életében, a sport, a kulturális, a szociális, közművelődési feladatok ellátása tekintetében.
A civil szervezetek működését önkormányzati rendelet szabályozza. Az Önkormányzat minden évben támogatja az egyesületeket, alapítványokat.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Balány Város Önkormányzata hosszú ideje nyújt támogatást a városban tevékenykedő civil szervezeteknek, alapítványoknak.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Balkány Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata rendszeresen részt vesz a városi rendezvényeken. Támogatásukkal a közösség tagjai folyamatosan képviseltetik magukat a különböző fesztiválokon, kulturális- és sportesményeken. A Roma Önkormányzat támogatást nyújt a közösség családjainak, közreműködik az iskolai hiányzások számának csökkentésében, segíti a közösség tagjainak ügyintézését, a szolgáltatásokhoz való hozzájutását.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Balkány Város Önkormányzata hosszú ideje nyújt támogatást a városban tevékenykedő civil szervezeteknek, alapítványoknak. A támogatás célja a civil társadalom erősítése, a civil szervezetek helyi társadalmi szerepvállalásának elősegítése, az önkormányzattal való jó együttműködés előmozdítása az önkormányzati feladatok hatékonyabb ellátásáért Az Önkormányzat elismeri és támogatja a civil szervezetek, a helyi önszerveződő közösségek, valamint magánszemélyek helyi közéletre gyakorolt hatását. Támogatja a kultúra, a közművelődés, az oktatás-nevelés, a szociális és karitatív tevékenység, a természet és épített környezet megóvása, az esélyegyenlőség, a hagyományápolás megteremtése és a sport terén végzett tevékenységet.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.
HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

[illegible]

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A jelen esélyegyenlőségi program elkészítése során nagy hangsúly helyeződött a minél szélesebb körű adatgyűjtés és helyzetelemzés megszervezésére. A dokumentum elkészítéséhez szükséges adatok a KSH adatbankjából, önkormányzati, járási hivatali és intézményi forrásokból származnak. Az adatok elemzésben, értelmezésében segítséget nyújtottak a Polgármesteri Hivatal irodái, valamint egyes intézmények munkatársai.

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Az Önkormányzat számára fontos feladat a helyi lakosok segítése abban, hogy minél több ember számára nyíljon lehetőség arra, hogy a csak saját érdekeit szem előtt tartó személyből a döntéseiért, a környezetéért és az őt körülvevő közösségért felelősséget vállaló tudatos polgár váljon. Ennek a célnak az elérése érdekében Balkány Város Esélyegyenlőségi Programja a város honlapján közzétételre kerül (www.balkany.hu). Így biztosítottá válik, hogy a lakosság megismerhesse a település esélyegyenlőségi folyamatait és a kitűzött célokat is ezzel kapcsolatban.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

[redacted]

[redacted]

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. Magas a munkanélküliség a mélyszegénységben élők között 2.Szegregáció jelenléte 3.A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése	1.Közfoglalkoztatás tovább folytatása, egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása. 2.Szegregált területeken élők közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációja. (szegregáció oldása, foglalkoztatás további elősegítése) 3.Szociális gyermekjóléti szolgáltatások további működtetésének segítése
Gyermekek	1.Higiéniás probléma 2.Gyermekek iskolaszünetben való felügyelet megoldása 3.Az szegregátumban élő általános iskolai tanulók iskolai eredményessége nem megfelelő 4. A gyerekek mozgásigényéhez kevés a megfelelő hely és eszköz 5.Kevés a bölcsődei férőhely	1.Általános: a felvilágosító, segítő, támogató tevékenységgel csökkenteni, vagy megszűnhet azoknak a fertőző gócoknak a száma, ahonnan folyamatosan újra, és újra elindul (pl. fejtetvesség) . A célcsoport meghatározása; szülők, pedagógusok, védőnők, orvosok, gyermekek tájékoztatása folyamatos ellenőrzéssel, tájékoztatással, egyéni esetkezeléssel, megbeszéléssel csökken /megszűnik a gócok száma 2.Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése, a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a

		kompetenciák fejlesztése érdekében. 3.A tanulmányi előmenetelüket segítő délutáni foglalkozások szervezése, iskolai előmenetelük nyomon követése. Tanoda létesítése pályázati forrásokból 4. Új játszóterek építése, sportpálya fejlesztése, új szabadidős tevékenységre alkalmas színterek építése, zöld területek, parkok kialakítása. A mozgásfejlesztésre rászoruló gyermekek kapjanak megfelelő fejlesztést szakemberek segítségével 5.Infrastrukturális beruházás bölcsőde, óvoda épület bővítése, eszközbeszerzés
Idősek	1.Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége. 2.Jelentős az egyedül élő idősek elmagányosodása Családtagok egyre kevésbé tudják felvállalni az idősek gondozását	1.Generációs programok szervezése 2.Idősek nappali ellátásának segítése Erre a problémára nincs lehetőségünk intézkedést tenni
Nők	1.A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb. 2.A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas. 3. A nők GYED, GYES-ről való elhelyezkedése nehezebb, mely növeli a szegénység kialakulásának kockázatát..	1.Közfoglalkoztatás bővítése, munkaerőpiaci foglalkoztatás segítése 2.Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása. 3.Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése, bővítése.
Fogyatékkal élők	1. A kommunikáció színterének bővítése, elérhetővé tétele. 2. Akadályok megszüntetése 3.Megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatása	1.A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget. Lehetőségek: közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás, képzések szervezése (db), olyan támogatások bevezetése, amely az internethez való hozzáférést segíti. 2. Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs

		és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program. 3.Foglalkoztatási lehetőségek felkutatása
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	1.A város több forgalmas csomópontján veszélyes a közlekedés az emberek számára 2.Önkormányzati épületek energetikai fejlesztése 3.Veszélyeztetettségi tényezők kialakulásának megelőzése, hatásuk enyhítése. 4.Balkány egyes területein a járdák, belterületi utak felújításra szorulnak. A csapadékvíz elvezetése sok helyen problémát okoz. Külterületi utak járhatóvá tétele. 5. Gencsy kastély sürgősen felújításra szorul	1. Körforgalom kialakítása a központban, további kerékpárút építése , a Közlekedési jelzőtáblák kihelyezése pályázati források igénybevételével 2.Az épületek energetikai korszerűsítéséhez források keresése 3.A szűrővizsgálatokkal, a kóros elváltozásokat korán lehet észlelni, illetve, meg lehet akadályozni az elváltozások betegségek kialakulását. 4.járdák térkövezése, csapadékvíz - elvezető árkok kiépítése, tisztán tartása. 5. A megfelelő funkció megtalálása után a felújított kastély a város színvonalát nagy mértékben emelné, ha visszakapná régi pompáját

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák (és nem romák) nem élnek mélyszegénységben, munkaerő-piaci integrációjuk sikeres.
Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők helyzete javuljon, ne küzdjenek mindennapi megélhetési problémákkal, alapvető szükségleteik kielégítettek legyenek.
Kiemelt területnek tartjuk a gyermekek biztonságát, veszélyeztetettségük megelőzését.
Folyamatosan odafigyelünk az idősek egészségmegőrző programjaira, változatos programokkal csökkentjük az elmagányosodás folyamatát.
Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az egyenlő bánásmódot, a társadalmi beilleszkedésük segítését, elismerését.
Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségére, akadálymentes, biztonságos, állapotuknak megfelelő intézmények létrehozásával.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Szűrővizsgálatok szorgalmazása	Szűrővizsgálatok propagálása mind a nők, és mind a férfiak számára. A korai stádiumban felismert méhnyakrák, és emlődaganat, különböző daganatos megbetegedések nagyobb eséllyel gyógyítható. Alacsony számban vesznek részt az emberek az egészségügyi szűrőprogramokon.	A szűrővizsgálatokkal a kóros elváltozásokat korán lehet észlelni, gyógyításuk sikeresebb lehet. A méhnyakrák és az emlőrák kialakulásának megakadályozása. Felvilágosító tevékenységgel elérni a 100 %-os szűrési arányt.	Balkány Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2023	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Rövid:kockázati csoportok meghatározása Közép:folyamatos felvilágosító tevékenység, előadássorozat tartása Hosszú:után követés, kudarcok elemzése	Háziorvosok, Védőnők, Szakorvosok	2028. 06. 06. (kedd)	Kockázati csoportok meghatározása, a programba bekapcsolódó emberek listájának megléte, aktualizálása. Előadások felvilágosítás, plakátok, szóróanyagok, előadás-tervezetek Után követés:háziorvosi, védőnői dokumentációk Fenntarthatóság:folyamatos	Humán erőforrás technikai erőforrás pénzügyi erőforrás	kockázata az érdektelenség, a tevékenységgel szemben A csökkentés eszközei, tájékoztató plakátok, médiában való megjelenés a célcsoport elérésért.	nem releváns
2	Közlekedés minőségének javítása	A város több forgalmas pontján veszélyes a közlekedés	Biztonságos közlekedés	Balkány Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2023	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek!" Nemzeti Stratégia (2007-2032): Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021), Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)	Körforgalom kialakítása a központban. További kerékpárutak kiépítése, járdák utak felújítása, zöld övezetek kialakítása jelzőtáblák kihelyezése, pályázati források igénybevételével.	Polgármester, Jegyző, Képviselő-testület,Pénzügyi Iroda	2028. 06. 06. (kedd)	Infrasturkturális fejlesztések száma. Pályázati források keresése.	humán erőforrás technikai erőforrás pénzügyi erőforrás pályázati források	hosszútávú	nem releváns
3	Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	A településen lévő önkormányzati épületek energetikailag csak részben korszerűek.	Energetikailag korszerű intézmények.	Balkány Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2023	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a	Pályázat figyelés	Polgármester, Jegyző, Képviselő-testület,Pénzügyi Iroda	2028. 06. 06. (kedd)	Kiírt pályázatok száma, a korszerűsíteni kívánt épületek száma	humán erőforrás pénzügyi erőforrás technikai erőforrás pályázati forrás	hosszú távú	Nem releváns

					gyermekeknek!" Nemzeti Stratégia (2007-2032): Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021), Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)							
4	Infrastrukturális fejlesztés	A település infrastrukturális fejlettsége sok helyen elmaradott	Balkány egyes területein a járdák, utak, önkormányzati épületek felújításra szorulnak.A csapadékvíz elvezetése sok helyen megoldatlan. Szükséges ezeknek a felújítása, karbantartása.Utak újra aszfaltozása és zöld területek, parkok kialakítása.	Balkány Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2023	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek!" Nemzeti Stratégia (2007-2032): Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021), Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)	Pályázatfigyelés,pályázat benyújtás.	Polgármester, Jegyző, Képviselő-testület,Pénzügyi Iroda	2028. 06. 06. (kedd)	Infrasturkturális fejlesztések száma	humán erőforrás technikai erőforrás pénzügyi erőforrás pályázati forrás	hosszútávú	nem releváns
5	A Gencsy kastély felújítása	A Gencsy kastély állaga nagyon leromlott feltétlen szükséges a felújítása,renoválása, állagmegóvása.	A megfelelő funkció megtalálása után a felújított kastély a város színvonalát nagymértékben emelné, ha visszakapná régi pompáját.	Balkány Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2023	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek!" Nemzeti Stratégia (2007-2032): Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021), Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos	Pályázatfigyelés, pályázat benyújtás.	Polgármester, Jegyző, Képviselő-testület,Pénzügyi Iroda	2028. 06. 06. (kedd)	Pályázat kiírás, megvalósulás.	humán erőforrás technikai erőforrás pénzügyi erőforrás pályázati erőforrás	hosszú távú	Nem releváns.

					Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)							
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Közfoglalkoztatás mélyszegénységben élőknek	Az álláskeresők számára a közfoglalkoztatási program továbbfolytatása egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása	Életszínvonal növelése, visszatérés a munkavállalók világába	Balkány Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2023	Új Roma Stratégia (2019-2030)	Rövid:Közfoglalkoztatási pályázat megnyerése Közép:Közfoglalkoztatottak bevonása a munka világába, értékteremtő tevékenység végzése Hosszú:a közfoglalkoztatottak kikerülése az Önkormányzati szociális területről, elhelyezkedés ösztönzése	Polgármester	2028. 06. - 06. (kedd)	Rövid:aktív korúak ellátásának szüneteltetése. Közép: Munkaszerződés, jelenléti ív, bérjegyzék Hosszú:kikerülés a Munkaügyi Központ nyilvántartásából, kereső tevékenység miatt	humán erőforrás pénzügyi erőforrás technikai erőforrás	hosszútávú	nem releváns
2	A hátrányos helyzetek generációkon keresztül átöröklődése	Tapasztalataink és a segélyezési nyilvántartásunk szerint a szegénység egyes családok esetében generációkon keresztül öröklődik. Ez az ellátott családok 30-35 %-át érintik.	Munkába való elhelyezkedéssel, példát mutatnak a családfők a gyerekeiknek, hogy bérből élnek, és nem segélyből. A segéllyel ellátott családok számának csökkenése, munka világába való vezetéssel.	Balkány Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2023	Új Roma Stratégia (2019-2030)	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási fejlesztési programok szervezése. Ösztöndíj alapítása a pályakezdés megkönnyítése érdekében.	Polgármester, Roma Nemzetiségi Önkormányzat	2028. 06. 06. (kedd)	közfoglalkoztatásban résztvevők száma, illetve a munkát találók száma	humán erőforrás pénzügyi erőforrás technikai erőforrás	hosszútávú	nem releváns
3	Szegregáció jelenléte	Szegregált területeken élők közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációja (szegregáció oldása, foglakoztatás további elősegítése)	A szegregált területen élők életminőségének javítása	Balkány Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2023	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	Intézkedésbe bevont személyek felkutatása. Problémák beazonosítása, csoportosítása. Folyamatos szociális szolgáltatások nyújtása, igénybevétel	Polgármester jegyző	2028. 06. 06. (kedd)	Szegregációs mutatók javulása	humán erőforrás pénzügyi erőforrás technikai erőforrás	Nagy mértékben függ a célcsoport kitartásától	nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Az óvodások és iskolások mozgásfejlesztése	Az óvodások és iskolakötelessé váló gyermekek mozgásfejlesztésének támogatása	Új játszóterek építése, sportpálya fejlesztése, új szabadidős tevékenységre alkalmas színterek építése, zöld területek, parkok további kialakítása. A mozgásfejlesztésre rászoruló gyermekek kapjanak megfelelő fejlesztést szakemberek segítségével.	Balkány Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2023	„Legyen jobb a gyermekeknek!" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	A játszóterek, zöld parkok területek bővítésével a gyermekek mozgása fejlődik, egészségesebb életmódra nevelés.	Polgármester, Jegyző, Képviselő-testület, Pénzügyi Iroda , Védőnők, Gyermekorvos, Iskolák, Óvodák, Szülők	2028. 06. 06. (kedd)	Zöld területek, játszóterek számának növekedése, parkok játszótereket látogatók száma	Humán erőforrás Technikai erőforrás Pénzügyi erőforrás Pályázati erőforrás	hosszútávú	nem releváns
2	Higiénia	Higiénlás probléma és a fejtetvesség előfordulásának megakadályozása	Általános:a felvilágosító, segítő, támogató tevékenységgel	Balkány Város Önkormányzat Intézményeinek beszámolóival	„Legyen jobb a gyermekeknek!" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Rövid:célcsoport meghatározása, tájékoztató beszélgetések Közép:folyamatos	Védőnők, Gyermekorvos, Iskolák, Óvodák, Szülők	2028. 06. 06. (kedd)	Célcsoport meghatározás:a kiszűrt gyermekek listájának megléte, aktualizálása Felvilágosító, és segítő	Humán, technikai, pénzügyi	Kockázata: a szülők elutasítóak a felvilágosítással,	nincs ilyen jellegű együttműködés

			csökkenhet, vagy megszűnhet azoknak a fertőző gócoknak a száma, ahonnan folyamatosan újra, és újra elindul a fejtetvesség. Rövid:célcsoport meghatározása; szülők, pedagógusok, védőnők, orvosok, gyermekek tájékoztatása Közép:folyamatos ellenőrzéssel, tájékoztatással, egyéni esetkezeléssel, megbeszéléssel csökken /megszűnik a gócok száma Hosszú:a felvilágosító tevékenységek eredményének gyakorlati felhasználása			vizsgálatok, egyénre lebontott gyakorlati segítő tevékenységek Hosszú:a felvilágosító tevékenységek eredményeinek gyakorlati felhasználása			tevékenység:szülők véleményei. Után követés:védőnői, gyermekjóléti szolgálat, dokumentációja Fenntarthatóság:a fejtetvességgel küzdő családok kirekesztődnek a társadalomból, ezért ezt meg kell akadályozni		a segítéssel szemben Csökkentésük eszközei: tájékoztatás, meggyőzés	
3	Gyermekek nyári szüneti felügyelete	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel, és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését személyiségfejlesztését illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítsa és a kompetenciák fejlesztése érdekében	Szabadidő tartalmas eltöltése, felnőtt felügyelettel. A gyermekek napközbeni felügyeletének megoldása a cél.	Balkány Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2023	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek!" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Olyan foglalkozások szervezése, amely az érdeklődési körüknek megfelelő	Polgármester, Jegyző, Iskola, Gyermekjóléti szolgálat	2028. 06. 06. (kedd)	Nyári foglalkozásokban résztvevők száma	humán erőforrás pénzügyi erőforrás technikai erőforrás	Kockázata, a gyerekek érdektelensége	nem releváns
4	A szegregáltunban élő tanulók iskolai eredményessége	A szegregáltunban élő tanulók iskolai eredményessége nem megfelelő. A tanulmányi előmenetelüket segítő délutáni foglalkozások szervezése, iskolai előmenetelük nyomon	A gyermekek tanulmányi átlagának növelése	Balkány Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2023	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek!" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	A gyerekek felügyelete, tanulásban segítése	Polgármester, iskola, Gyermekjóléti szolgálat	2028. 06. 06. (kedd)	Résztvevő gyermeke száma	humán erőforrás pénzügyi erőforrás technikai erőforrás	hosszútávú,	nem releváns

		követése.										
5	Óvoda, bölcsőde bővítése	A megnövekedett gyermeklétszám miatt szükség van az óvoda, és a bölcsőde bővítésére, korszerűsítésére, eszközök beszerzésére	Infrastrukturális beruházás, bölcsőde, óvoda épület bővítése, eszközbeszerzés	Balkány Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2023	„Legyen jobb a gyermekeknek!" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Pályázatfigyelés	Polgármester Képviselő-testület Intézményvezetők Jegyző	2028. 06. 06. (kedd)	beíratott gyermekek száma	humán erőforrás pénzügyi erőforrás technikai erőforrás	hosszútávú	nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Nők esélyegyenlősége a foglalkoztatásban	Közfoglalkoztatás bővítése, munkaerőpiaci foglalkoztatás segítése	A hátrányos helyzetű nők számának csökkentése	Balkány Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2023	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021),	Nők felzárkóztatása, programok szervezése	Polgármester Intézményvezetők	2028. 06. 06. (kedd)	Résztvevők száma	pénzügyi erőforrás humán erőforrás technikai erőforrás	hosszútávú	nem releváns
2	Visszatérés a munkaerőpiacra	GYED-ről, GYES-ről visszatérő nők munkaerőpiacra való elhelyezkedése nehéz, így a nők tartós munkanélküliségé magasabb.	Visszavezetés a munka világába. Képzési programok szervezése, munkahely teremtés.	Balkány Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2023	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Képzési programok szervezése, gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása	Polgármester	2028. 06. 06. (kedd)	Munkát vállalók száma, képzésen résztvevők száma	Humán, pénzügyi, és technikai feltétel. Pályázati kírás.	Munkaügyi Központ Foglalkoztatási Osztálya támogatásával és pályázati lehetőségekkel fenntartható.	nem releváns
3	Szociális ellátások bővítése	A gyermekét egyedül nevelő nő, három vagy több gyermeket nevelő családok szegénységének kockázata nagyobb	Célzott támogatásokkal, időszakos gyűjtésekkel a rászoruló családok támogatása	Balkány Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2023	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021), „Legyen jobb a gyermekeknek!" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Rövid:Felmérés Közép:Gyűjtések szervezése Hosszú:rászoruló családok támogatása	Szociális ügyintéző Gyermekjóléti szolgálat	2028. 06. 06. (kedd)	Támogatásban, kedvezményben részesülő gyermekeke száma	Humán erőforrás pénzügyi erőforrás technikai erőforrás	A rászoruló családokkal a személyes kapcsolat folyamatos	nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Nemzedékek közötti kapcsolat erősítése	Generációs programok szervezése	Az idősek fiatalok kapcsolatának erősítése, ezzel együtt egymás segítése	Balkány Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2023	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Közös Generációs programok szervezése	Nemzetiségi Önkormányzat helyi civil szervezetek Családsegítő szolgálat	2028. 06. 30. (péntek)	programban részt vevők száma	személyt, tárgyi feltételek biztosítása az önkormányzat költségvetésében, pályázati források kihasználása	Önkormányzat koncepciójába beépülve fenntartható	nem releváns
2	Idős, egyedül élő emberek elmagányosodása	Sok az egyedül élő magányos idős ember, akinek a családja a megnövekedett munkaterhek mellett kevesebb időt tud vele tölteni	idősek nappali foglalkoztatása, programok szervezése, házi segítségnyújtás, kirándulások szervezése	Balkány Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2023	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	idősek nappali foglalkoztatása, programok szervezése, házi segítségnyújtás, kirándulások szervezése	Polgármester Szociális Intézmények Civil szervezetek	2028. 06. 06. (kedd)	a résztvevők száma	humán erőforrás pénzügyi erőforrás technikai erőforrás	folyamatos	nem releváns
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Kommunikáció színterének bővítése	Az elszigetelten élő, fogyatékkai élőnek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékost ápoló családtagnak	Minden ember egyenlő- a fogyatékkal élő is. A cél az elfogadás a lakosság részéről, és a feltételek megteremtése.	Balkány Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2023	Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget. lehetőségek: közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás, képzések	Intézményvezetők	2028. 06. 06. (kedd)	képzések száma, résztvevők száma, WIFI elérhetősége, WIFI kódot igénylők száma,	humán erőforrás pénzügyi erőforrás technikai erőforrás	intézmény szakmai programjába beépülve fenntartható	nem releváns

		kapcsolatteremtésre, önsegítő csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.				szervezése olyan támogatások bevezetése, amely az internethez való hozzáférést segíti.						
2	Akadálymentesítés	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése. lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.	Fontos az akadálymentes települési környezeti feltételek javítása.	Balkány Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2023	Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)	Fizikai akadályok megszüntetése információs és kommunikációs akadályok megszüntetése	Önkormányzat, intézményvezetők	2028. 06. 06. (kedd)	akadálymentesített intézmények száma	személyi, tárgyi feltételek biztosítása az önkormányzat költségvetésében, pályázati források kihasználása	Önkormányzat, intézmények koncepciójába beépülve fenntartható	nem releváns
3	Megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatása	Foglalkoztatási lehetőségek felkutatása	Megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatása	Balkány Város integrált Településfejlesztési Stratégiája 2023	Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)	Foglalkoztatás megszervezése, foglalkoztatok létrehozása	Önkormányzat Helyi vállalkozások	2028. 06. 06. (kedd)	foglalkoztatásban résztvevők száma	humán erőforrások pénzügyi erőforrások technikai erőforrások	hosszútávú	nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása

- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

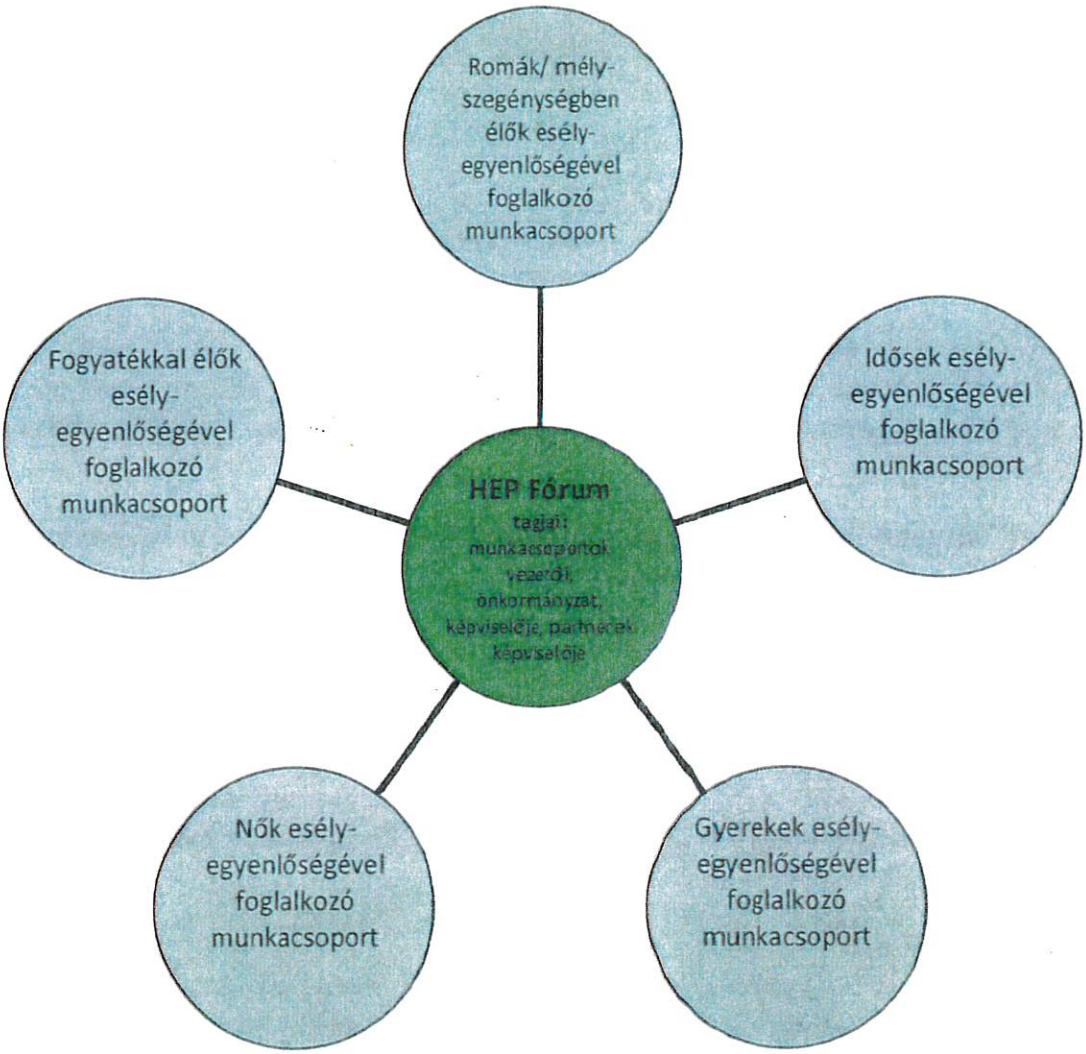

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.
A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.
A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:
Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
    - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
    - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
    - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
    - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az

esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.
Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.
Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Balkány város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Balkány város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és ..... számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum

Aláírás

A KÉPVISELŐTESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA